

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА АЛИБУНАР
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АЛИБУНАР**

Председник Скупштине Општине _____

Октавијан Отонога

Број: **350-14/12-04**

Дана: **03.05.2012.год.**

**ПРОСТОРНИ ПЛАН
ОПШТИНЕ АЛИБУНАР**

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ - НОВИ САД

Е - 2331

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:

ДИРЕКТОР

Славица Пивнички, дип.инж.пејс.арх.

Владимир Зеленовић, дип.инж.маш.

Нови Сад, мај 2012. године

НАЗИВ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА:	ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ АЛИБУНАР
НАРУЧИЛАЦ:	СКУПШТИНА ОПШТИНА АЛИБУНАР
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ:	Јовановић Душан
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:	Секретаријат за урбанизам, стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине
ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА:	ЈП "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка 6/III
ДИРЕКТОР:	Владимир Зеленовић, дипл.инж.маш.
Е - БРОЈ:	2331
ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:	Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
СТРУЧНИ ТИМ:	Славица Пивнички, дипл.инж.пејс.арх. Весна Просеница, дипл.инж.арх. Лана Исаков, дипл.инж.арх. - мастер Милко Бошњачић, маст.инж.геодез. Далибор Јурица, дипл.инж.геодез. Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон. др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план. Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ. Зоран Кордић, дипл.инж.саоб. Зорица Санадер, дипл.инж.елект. Милан Жижић, дипл.инж.маш. Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио. Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх. Тања Топо, дипл.инж.заш.жив.сред.мастер Теодора Томин Рутар, дипл.прав. Оливера Његомир, дипл.мат. Радојка Мишић, арх.техн. Радослава Икрашевић, грађ.техн. Драгана Матовић, дактилограф Аљоша Дабић, копирант
СПОЉНА САРАДЊА:	Дејан Петровић, дипл.инж.шум.

САДРЖАЈ:

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	4
1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА ...	4
1.1. ИЗВОД ИЗ ПП Р СРБИЈЕ	4
1.2. ИЗВОД ИЗ РПП АП ВОЈВОДИНА	11
1.3. ИЗВОД ИЗ ППППН СРП "ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА"	19
1.4. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРНИ КОРИДОР ЗА ДАЛЕКОВОД 2Х400 KV ТС "ПАНЧЕВО 2"-ГРАНИЦА РУМУНИЈЕ	22
2. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА УСВОЈЕНОГ КОНЦЕПТА ПЛАНА У ФОРМИ ЗАКЉУЧКА	23
II ПЛАНСКИ ДЕО	28
1. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	28
1.1. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ НАМЕНА ПРОСТОРА	28
1.2. БИЛАНС НАМЕНЕ ПРОСТОРА	29
2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА	30
2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	30
2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	30
2.3. ВОДЕ	31
2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ	32
2.5. ПОТЕНЦИЈАЛИ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ	33
3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА И МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ	34
3.1. СТАНОВНИШТВО	34
3.2. ОДНОС ГРАДСКИХ И СЕОСКИХ НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНО ПОВЕЗИВАЊЕ НАСЕЉА И ЦЕНТАРА	35
3.3. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ	36
4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ	38
4.1. ПОЉОПРИВРЕДА И РИБОЛОВ, ШУМАРСТВО И ЛОВ	39
4.1.1. Пољопривреда и риболов	39
4.1.2. Шумарство и лов	42
4.2. ИНДУСТРИЈА	43
4.3. ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО, ЗАНАТСТВО	43
5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА	43
6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИОНАЛНИМ ИНФРАСТРУКТУРНИМ МРЕЖАМА	45
6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	45
6.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	47
6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	51
6.3.1. Електроенергетска инфраструктура	51
6.3.2. Термоенергетска инфраструктура	51
6.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије	52
6.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	55
6.5. КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	55
7. ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, И ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА	57
7.1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	57
7.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕДЕЛА	58
7.3. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА	60
7.4. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	62
7.5. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ	62
7.6. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА	62

III ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ЈЕДИНИЦЕ

ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	64
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	64
1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	64
1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	65
1.3. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	67
1.4. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	68
1.4.1. Грађевинско подручје насеља	68
1.4.1.1. Опис границе грађевинског подручја насеља уређених овим планом/шеме насеља (Селеуш, Иланџа, Нови Козјак, Добрица, Локве, Јаношик, Николинци)	69
1.4.2. Грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насељеног места	76
1.4.2.1. Опис граница грађевинског грађевинског подручја ван насеља ..	79
1.4.3. Биланс грађевинског земљишта	83
1.5. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ ЦЕЛИНА И ЗОНА ЗА КОЈЕ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ	84
САДРЖИ ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ УРЕЂЕЊА	84
1.5.1. Уређење и изградња јавних објеката за целине и зоне за које плански документ садржи шематски приказ уређења	84
1.5.2. Биланс намене површина по насељима за које плански документ садржи шематски приказ уређења	85
1.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	87
1.6.1. Саобраћајна инфраструктура	87
1.6.1.1. Саобраћајна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља	87
1.6.1.2. Саобраћајна инфраструктура у грађевинском подручју насеља ..	91
1.6.2. Водопривредна инфраструктура	93
1.6.2.1. Водопривредна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља	93
1.6.2.2. Водопривредна инфраструктура у грађевинском подручју насеља	94
1.6.3. Енергетска инфраструктура	96
1.6.3.1. Електроенергетска инфраструктура	96
1.6.3.1.1. Електроенергетска инфраструктура у грађевинском подручју насеља	99
1.6.3.2. Термоенергетска инфраструктура (гасоводна и нафтоводна инфраструктура)	100
1.6.3.2.1. Термоенергетска инфраструктура ван грађевинског подручја насеља	100
1.6.3.2.2. Експлоатација нафте и гаса у грађевинском подручју и ван грађевинског подручја насеља	103
1.6.3.2.3. Гасоводна инфраструктура у грађевинском подручју насеља	104
1.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура	106
1.6.4.1. Електронска комуникациона инфраструктура ван грађевинског подручја насеља	106
1.6.4.2. Електронска комуникациона инфраструктура у грађевинском подручју насеља	107
1.6.5. Јавне зелене површине у насељу и заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља	108
1.6.5.1. Јавне зелене површине у грађевинском подручју насеља	108
1.6.5.2. Заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља	109
1.7. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ	110
1.8. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ	110
1.8.1. Услови и мере заштите живота и здравља људи	110
1.8.2. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине	112

1.8.3. Услови и мере заштите, уређење и унапређење природних добара	113
1.8.3.1. Мере заштите био и геодиверзитета.....	113
1.8.3.1.1. Заштићена подручја.....	113
1.8.3.1.2. Подручје предвиђено за заштиту	114
1.8.3.1.3. Мере заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја	114
1.8.3.1.4. Мере заштите еколошких коридора.....	115
1.8.3.1.5. Опште мере заштите биодиверзитета	115
1.8.3.1.6. Геолошко и палеонтолошко наслеђе	116
1.8.4. Услови и мере заштите, уређење и унапређење културних добара	116
1.8.5. Инжењерско-геолошки услови, услови и мере заштите од пожара, елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа.....	119
1.8.6. Услови и мере заштите од ратних разарања.....	120
1.8.7. Услови и мере за обезбеђење енергетске ефикасности изградње	120
1.8.8. Услови и мере за обезбеђење приступачности површинама и објектима јавне намене лицима са посебним потребама у простору	121
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА.....	121
2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ	121
2.1.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства - салаши.....	121
2.1.2. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде ...	122
2.1.3. Противградне станице	126
2.1.4. Површине за експлоатацију минералних сировина	127
2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ	127
2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ	127
2.3.1. Шумски путеви и објекти	127
2.3.2. Ловачке куће и ловни објекти	128
2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ГРАЂЕВИНСКОМ ПОДРУЧЈУ НАСЕЉА	128
2.4.1. Правила грађења у зони централних садржаја	129
2.4.2. Правила грађења у зони становања	130
2.4.3. Правила грађења у зони радних садржаја	139
2.4.4. Правила грађења у зони спорта и рекреације	143
2.4.5. Правила и услови комуналног и урбаног реда	143
2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА	144
2.5.1. Правила грађења за радне зоне ван грађевинског подручја насеља (локације од 1 – 15)	144
2.5.2. Правила грађења за локалитет здравственог (велнес) туризма "Бања Јаношик" (локација 16)	145
2.5.3. Правила грађења за локалитет за риболовни туризам "Бели багер" (локација 17)	145
2.5.4. Правила грађења за зону туристичких садржаја и кућа за одмор (локација 18)	145
2.5.5. Правила грађења за зону кућа за одмор (локације 19/1,2,3 и 20)	147
2.5.6. Правила грађења за гробља ван грађевинског подручја насеља (локације 21 и 22)	147
2.5.7. Правила грађења за депонију комуналног и инертног отпада (локација 23)	148
2.5.8. Правила грађења за трансфер станицу (локација 23).....	148
2.5.9. Правила грађења за постројења за пречишћавање отпадних вода – ППОВ (локација 24-26)	148
2.6. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ЛИНИЈСКЕ ИНФРАСТРУКТУРНЕ ОБЈЕКТЕ И ИНФРАСТРУКТУРНЕ ОБЈЕКТЕ	149
2.7. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА	149
2.7.1. Заштитни појас јавних путева и заштитни пружни појас	149
2.7.2. Зона заштите надземних високонапонских водова.....	150
2.7.3. Зона ветроелектрана	150
2.7.4. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза	150
2.7.5. Зона заштите термоенергетске инфраструктуре	150

2.7.6. Зона заштите око објекта који се користе за заштиту од елементарних непогода – противградне станице	150
2.7.7. Зоне заштите СРП "Делиблатска пешчара" и зона станишта заштићених врста од националног значаја	151

3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 151

3.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА.....	151
3.1.1. Смернице за израду планова генералне регулације.....	152
3.1.2. Смернице за израду планова детаљне регулације	153
3.2. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ	155
3.3. МЕРЕ ЗА РАВНОМЕРАН ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.....	157
3.3.1. Територијални развој и кооперација са суседним јединицама локалне самоуправе	157
3.3.2. Прекогранична сарадња	159
3.4. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ	163
3.5. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ	164

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Р. бр.	Назив рефералне карте	Размера
1.	Намена простора	1:50000
2.	Мрежа насеља и инфраструктурни системи	1:50000
3.	Туризам и заштита простора	1:50000
4.	Карта спровођења	1:50000
Назив шематског приказа		
5.1.	План намене површина за насеље Добрица	1:5000
5.2.	План инфраструктуре за насеље Добрица	1:5000
6.1.	План намене површина за насеље Иланџа	1:5000
6.2.	План инфраструктуре за насеље Иланџа	1:5000
7.1.	План намене површина за насеље Јаношик	1:5000
7.2.	План инфраструктуре за насеље за насеље Јаношик	1:5000
8.1.	План намене површина за насеље Локве	1:5000
8.2.	План инфраструктуре за насеље Локве	1:5000
9.1.	План намене површина за насеље Николинци	1:5000
9.2.	План инфраструктуре за насеље Николинци	1:5000
10.1.	План намене површина за насеље Нови Козјак	1:5000
10.2.	План инфраструктуре за насеље Нови Козјак	1:5000
11.1.	План намене површина за насеље Селеуш	1:5000
11.2.	План инфраструктуре за насеље Селеуш	1:5000

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА

ТАБЕЛЕ

Табела 1. Биланс површина ППО Алибунар	29
Табела 2. Пројекција броја становника, домаћинства и просечна величина домаћинства	34
Табела 3. Укупан број становника и домаћинства 2011. године	35
Табела 4. Планирана мрежа јавних служби у општини Алибунар	38
Табела 5. Биланс грађевинског земљишта ППО Алибунар	83
Табела 6. Биланс грађевинског земљишта за шематски приказ насеља (6.1.-6.7.)	85
Табела 6.1. Добрица	85
Табела 6.2. Иланца	85
Табела 6.3. Јаношик	85
Табела 6.4. Локве	85
Табела 6.5. Николинци	85
Табела 6.6. Нови Козјак	85
Табела 6.7. Селеуш	85
Табела 7. Елементи (препоруче) државних и општинских путева	88
Табела 8. Елементи (препоруче) железничких пруга	90
Табела 9. Елементи (препоруче) за насељске саобраћајнице	92
Табела 10. Растојања објеката у саставу гасовода у односу на остале објекте	101
Табела 11. Спровођење Просторног плана	152

СЛИКЕ

Слика 1. Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50 m у W/m^2 W	33
Слика 2. Елементи за формирање парцеле ППОВ код Владимировца	82
Слика 3. Елементи за формирање парцеле ППОВ код Селеуша	83

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

Изради **Просторног плана општине Алибунар** (у даљем тексту: Просторни план) приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана општине Алибунар („Службени лист општине Алибунар”, бр. 2/09). Саставни део ове одлуке су Програм за израду Просторног плана општине Алибунар и Решење о изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана општине Алибунар на животну средину (донето од стране Општинске управе општине Алибунар, Секретаријата за урбанизам, комунално-стамбене послове и заштиту животне средине, бр. 03-501-4/09, од 28.01.2009. године).

Послови израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја плана на животну средину поверени су ЈП "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад.

Израда Просторног плана општине Алибунар започета је у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06) и Правилника о садржини и изради планских докумената ("Службени гласник РС", бр. 60/03), у складу са чиме је израђена Стратегија развоја планског подручја, као прва фаза израде Просторног плана. У складу са чланом 215. став 6. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. бр. 72/09), поступак израде и доношења просторног плана започет пре ступања на снагу овог Закона, за који није обављен јавни увид, наставља се по одредбама овог Закона. У том смислу је Стратегија развоја планског подручја усклађена са одредбама новог Закона и сачињена као **Концепт плана**, који је верификовала Комисија за планове 30.03.2010. године број 06-13/10-04.

У међувремену су ступиле на снагу измене и допуне Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС и 24/11), као и Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Службени гласник РС", бр. 31/10, 69/10 и 16/11), у складу са којима је сачињен **Просторни план**.

Плански основ за израду Просторног плана представљају Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", бр. 88/10, у даљем тексту: ППРС), Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ", бр. 22/11, у даљем текст РПП АПВ), Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара" („Службени лист АПВ", бр. 8/2006, у даљем тексту ППППН) и Просторни план подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2 x 400 kV "Панчево 2" - граница Румуније („Службени лист АПВ", бр. 3/12).

Просторно планска решења су усклађена са прописима, који посредно или непосредно регулишу ову област. Основни прописи који регулишу област просторног и урбанистичког планирања су:

- Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка и 64/10-УС и 24/11);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Службени гласник РС", бр. 31/10, 69/10 и 16/11);
- Закон о регионалном развоју ("Службени гласник РС", бр. 51/09 и 30/10);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 129/07);
- Законом о државном премеру и катастру ("Службени гласник РС", бр. 72/09 и 18/10);
- Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);
- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11 УС);
- Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04);
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08-др.закон и 41/09);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 41/09);
- Закон о сточарству ("Службени гласник РС", бр. 41/09);
- Закон о ветеринарству ("Службени гласник РС", бр. 91/05, 30/10);
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10);
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др.закон, 67/93-др. закон, 48/94- др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, одредбе чл. 81. до 96.);
- Закон о јавним путевима ("Службени гласник РС", бр. 101/05, 123/07 и 101/11);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник РС", бр. 41/09, 53/10 и 101/11);
- Закон о железници ("Службени гласник РС", бр. 18/05);
- Закона о безбедности у железничком саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 60/98 и 36/99);
- Закон о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95, 23/01-СУС и "Службени лист СРЈ", број 16/01-СУС и "Службени гласник РС", број 20/09)
- Закон о рударству и геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 88/11)
- Закон о геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 44/95 и 101/05-др.закон –члан 38.став 3.)
- Закон о туризму ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 99/11-др. закон);
- Закон о електронским комуникацијама ("Службени гласник РС", бр. 44/10) ;
- Закон о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 57/11 и 80/11-исправка);
- Закон о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 84/04) престао да важи осим члана 15. став 1. тачка 1), члана 66. ст. 5. и 6. и члана 70. став 1. који престају да важе 1. октобра 2012. године
- Законом о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", бр. 36/09);
- Закон о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11-др. закон и 52/11-др.закон и 99/11-др. закон);
- Закон о шумама ("Службени гласник РС" бр. 30/10);
- Закон о шумама ("Службени гласник РС" бр. 46/91, 83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон 54/96,101/05-др. закон, одредбе чл. 9 до 20.);
- Закон о дивљачи и ловству ("Службени гласник РС", бр. 18/10);

- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", бр. 36/09);
- Закон о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", бр. 111/09 и 92/11);
- Закон о одбрани ("Службени гласник РС", бр. 116/07, 88/09, 88/09 - др. закон и 104/09 - др.закон);
- Закон о заштити од пожара ("Службени гласник РС", бр. 111/09);
- Уредба о утврђивању водопривредне основе Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 11/02);
- као и други законски и подзаконски акти, који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

У овај План уграђене су смернице и стратешка опредељења из следећих докумената Владе Републике Србије, Владе АП Војводине и међународних конвенција:

- Национална стратегија одрживог развоја ("Службени гласник РС", бр. 57/08);
- Стратегија регионалног развоја Републике Србије за период од 2007. до 2012. године ("Службени гласник РС", бр. 21/07);
- Стратегија развоја поштанских услуга у Србији ("Службени гласник РС", бр. 23/08 и 21/10);
- Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године ("Службени гласник РС", бр. 4/08);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 91/06);
- Стратегија развоја туризма Војводине-Маркетинг стратегија туризма Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 6/10);
- Национални програм заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 12/10);
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије ("Службени гласник РС бр. 59/06);
- Стратегија развоја пољопривреде Србије ("Службени гласник РС", бр. 78/05);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године ("Службени гласник РС", бр. 44/05);
- Програм оставаривања Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. године за период од 2007. до 2012. године ("Службени гласник РС", бр. 17/07, 73/07, 99/09 и 27/10);
- Стратегија интегрисаног управљања границом у Републици Србији ("Службени гласник РС", бр. 11/06);
- Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019 ("Службени гласник РС", бр. 29/10);
- Стратегија развоја конкуретних и иновативних малих и средњих предузећа за период од 2008. до 2013.године ("Службени гласник РС", бр. 103/08);
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије од 2011-2018. ("Службени гласник РС", бр. 13/11
- Европска конвенција о пределу ("Службени гласник РС-Међународни уговори", бр. 4/11);
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта ("Службени гласник РС - Међународни уговори" бр. 102/07);
- Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности ("Службени лист СРЈ" Међународни уговори, бр.11/01, "Службени лист СЦГ" Међународни уговори, бр. 16/05- др. пропис).

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

1.1. ИЗВОД ИЗ ПП Р СРБИЈЕ

Основни циљ **демографског развоја** Републике Србије је ублажавање негативних тенденција које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације) у дужем временском периоду.

Основни циљ **мреже и функције центара** је да просторно-функционални развој Републике Србије буде заснован на моделу *функционалних урбаних подручја*, која ће бити инструменти уравнотеженог или подношљиво неуравнотеженог просторног развоја Републике Србије. Према моделу функционално урбаних подручја (ФУП) Републике Србије, општина Алибунар припада ФУП-у државног значаја, са центром у Панчеву и регионалног значаја са центром у Вршцу.

Основни циљ развоја *села и руралних подручја* је повећање квалитета живљења у руралним подручјима кроз очување, обнову и одрживи развој њихове економске, социјалне и еколошке виталности, као резултат децентрализације градова и општина. Такође, основни циљ комуналног опремања и уређења села је унапређење постојећих и изградња неопходних комуналних система који омогућавају квалитетнији живот и рад на селу и отварају перспективу развоја.

Основни циљеви просторне организације и дистрибуције **јавних служби** су:

- постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга од општег интереса и промовисање друштвене солидарности као основне друштвене вредности за унапређење добробити социјално рањивих и осетљивих друштвених група;
- унапређење услуга од општег интереса у подручјима ниске доступности услуга;
- јачање љуских ресурса и оспособљавање локалних заједница за унапређење услуга од општег интереса;
- унапређење јавног здравља уједначавањем услова основне заштите и здравственог просвећивања (промовисање здравих стилова живота) и смањењем здравствених ризика, нарочито у подручјима натпросечне социо-економске угрожености.

Основни циљ **привредног развоја** је јачање позиције и привредне конкурентности Србије и њених регионалних целина на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

Концепција привредног развоја се заснива на следећим пропозицијама:

- неопходно је убрзање реформских процеса;
- привредни развој мора да се заснива на повећању продуктивности и много већем расту производње различитих сектора. Индустрија треба да преузме улогу генератора развоја. За развој индустрије и укупан привредни развој неопходно је подићи конкурентност, а то значи напуштање развоја заснованог на коришћењу компаративних предности у јефтином и мање квалификованом раду и природним ресурсима. Развој мора бити заснован на технолошкој ревитализацији, на конкурентној производњи са потпуном интеграцијом најсавременијих технолошких решења, уз заштиту и очување животне средине.
- Србија/Војводина мора значајно да повећа постојећи низак и неефикасан иновациони потенцијал.

Основни циљ развоја индустрије је опоравак, повећање секторске и територијалне конкурентности и запослености обезбеђењем повољних општих, инфраструктурних и просторних услова, као и њена равномернија просторна дистрибуција усклађена са потенцијалом регионалних, урбаних и руралних подручја, захтевима климатских промена и смањења притиска на ресурсе.

Основни циљ управљања просторном дистрибуцијом и организацијом **пољопривреде** је остваривање одговарајућег обима и асортимана сигурне понуде квалитетне хране и сировина за развој конкурентне прерађивачке индустрије, у складу са територијално хетерогеним природним и социо-економским погодностима и ограничењима.

На тој основи утврђују се одређени оперативни циљеви:

- унапредити продуктивност примарне пољопривредне производње, промовисањем технолошког прогреса и оптимизирањем односа између земљишта, материјалних улагања и људског рада;
- повећати економски допринос примарне пољопривредне производње регионалном развоју, подршком подизању одговарајућих прерађивачких капацитета;
- обезбедити подршку пословном организовању пољопривредних газдинстава и других актера руралне економије.

Општина Алибунар лоцирана је у Јужнобанатској области, у равничарском подручју, у пољопривредном региону I.

Регион I обухвата руралне општине у Војводини. Има повољне земљишне и климатске услове, претежно задовољавајући демографски потенцијал, капитално интензивну пољопривредну производњу, добру инфраструктуру и повезаност са прерађивачком индустријом.

Јужнобанатска област, у оквирима равничарског подручја, као водеће гране тржишне производње у пољопривреди има ратарство и воћарство, као главну производњу, а мешовито сточарство као комплементарну производњу.

Као посебно усмерење ужег подручја у овој области, намеће се виноградарство, али оно за Алибунар није од већег значаја.

Основни циљ **развоја села и руралних подручја** Републике Србије је повећање квалитета живљења у руралним подручјима кроз очување, обнову и одрживи развој њихове економске, социјалне и еколошке виталности, као резултат децентрализације градова и општина.

На основу овако формулисаног основног циља разрађени су оперативни циљеви:

- јачање конкурентности руралних подручја (активирање територијалног потенцијала),
- јачање територијалне кохезије кроз повећање рурално-урбане сарадње,
- јачање просторних и инфраструктурних веза,
- одржив социјални развој,
- одржив економски развој и инвестирање,
- успостављање територијалног идентитета руралних подручја,
- креирање услова за одржив економски развој,
- заштита животне средине, културног наслеђа, људи и добара.

Концепција просторног развоја села и руралних подручја заснива се на интегралном приступу у реализацији развојних приоритета и активирању територијалних предности.

Основни циљ **управљања шумама** у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Захтеви одрживог управљања могу се испунити само ако се обезбеде одређене претпоставке, а оне обухватају следеће оперативне циљеве:

- унапређивање стања шума;

- повећање површина под шумом (пошумљавањем);
- задовољавање одговарајућих еколошких, економских и социјалних функција шума;
- међугенерациска и унутаргенерациска равноправност у односу на вишенаменско коришћење шума.

План оптималне шумовитости за територију Јужно банатског региона до 2014. године износи 17,9 %, што представља повећање површина под шумама са садашњих 32 800 ha на 36 800 ha.

Одрживо **ловно газдовање** подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких економских, и социјалних функција ловства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Оперативни циљеви узгоја дивљачи и развоја ловства су:

- значајно повећање бројности популација ситне дивљачи;
- повећање бројности крупне дивљачи, нарочито аутохтоних и економски највреднијих врста;
- побољшање структуре (полне и старосне) популација крупне дивљачи и побољшање квалитета трофеја;
- очување ретких и угрожених врста ловне дивљачи и остале фауне (соколови, орлови, роде и др).

На териториј општине Алибунар на основу рејонирање станишта основних врста дивљачи и просторно функционалног размештаја ловно узгојних центара, заступљена је ниска дивљач, а крупна је заступљена на подручју Делиблатске пешчаре.

Простор који обухвата Просторни план се налази у оквиру туристичког кластера Војводина. Основни циљ **развоја туризма** на простору општине Алибунар је остваривање концепта одрживог развоја туризма уз задовољавање просторно-еколошких и културних потреба националног и локалног нивоа. Развој туризма на подручју Општина засниваће се на:

- комплетирању и заокруживању туристичке понуде и интензивирању њеног коришћења;
- јачању постојећих и увођењу нових туристичких производа на регионалном и локалном нивоу;
- издвајању туристичких локалитета, туристичке инфраструктуре и туристичке сигнализације и
- утицају Вршца као града националног туристичког значаја.

Од туристичких производа на подручју Општине од значаја су: туризам специјалних интереса (лов, риболов, излетничко-рекреативни) и рурални туризам (етно туризам).

Концепцијом ППРС, простор општине Алибунар у будућем планском периоду у домену **саобраћајне инфраструктуре** биће опслужен са два вида саобраћаја. Концепција се заснива на развоју путног саобраћаја и путне инфраструктуре као приоритета економског и социјалног развоја, кроз:

- реализацију пројеката који стимулишу развој путне мреже ради повезивања са окружењем и повезивања унутар Републике Србије;
- реализацију пројеката који стимулишу управљање у саобраћају;
- развој јавног и приватног партнерства код планирања, изградње и експлоатације саобраћајних мрежа;
- рехабилитацију и реконструкцију мреже регионалног и општинског карактера;
- стандардизацију и модернизацију саобраћајног путног система (путног саобраћаја и путне инфраструктуре) односно прилагођавању европским стандардима;
- формирање квалитетних база података о саобраћајним токовима и путној инфраструктури;
- подстицање квалитетног институционалног управљања пројектном документацијом, путевима и припадајућом техничком опремом пута.

ППРС као и дугорочни планови ЈП "Путеви Србије", предвиђају изградњу нових саобраћајних капацитета који су везани за државну путну мрежу у оквиру посматраног подручја обухвата Просторног плана.

Концепција развоја саобраћаја у ППРС, предвиђа (до 2014. год.) дефинисање активности на изградњи коридора ауто-пута кроз простор општине Алибунар и то на правцу државног пута **бр. 1.9 (Е-70)**, Београд - Панчево – Вршац – граница Румуније, као основни правац дела међународне мреже Е путева система ТЕМ.

Такође, овај основни путни правац од значаја за Републику Србије дефинисан је Стратегијом развоја саобраћаја Републике Србије у периоду од 2008.-2015. година, као потенцијални коридор као **Правац 4 (SEETO¹): граница Румуније – Вршац – Панчево** –Београд – Чачак - Ужице - граница са Црном Гором. Овим документом овај путни коридор је предвиђен за реализацију у краткорочном до средњорочном периоду као приоритетни на мрежи јавних путева.

На већ изграђеним деоницама државних путних праваца потребно је спровести рехабилитацију и реконструкцију, које подразумева скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута. На планираним трасама (коридорима) извршиће се доградња и изградња.

Планиран је и развој железничке инфраструктуре и на простору општине Алибунар. Конкретно, на овом простору планирана је модернизација железничких капацитета- пруге према европским стандардима посебно међународне пруге Е 66: пруга Београд - Вршац, која повезује Републику Србију са Румунијом и Коридор X са Коридором IV, као двоколосечне и модернизоване за брзину од 160 km/h. Остале пруге на посматраном простору потребно је ревитализовати у складу са приоритетним потребама и могућностима финансирања.

Основни циљ у области **водопривреде** је оптимизација система водопривредне инфраструктуре и усклађивање развоја водопривредних система са циљевима очувања животне средине и других корисника простора.

На јединственом водопривредном простору Србије развијају се две класе водопривредних система: (а) регионални системи за снабдевање водом насеља; (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода. Дугорочна стратегија водоснабдевања у Војводини се заснива на формирању више регионалних система за водоснабдевање који се ослањају на акумулационе просторе површинских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снабдевати највећи број насеља, као и они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

Општина Алибунар припада Јужнобанатском регионалном систему (извориште: локална изворишта и алувион Ковин - Дубовац; насеља и општине које снабдева: Панчево, Опово, Ковин, Вршац, Пландиште, Алибунар, Бела Црква, Житиште).

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акумулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање.

Општина Алибунар припада Банатском речном систему (кључне постојеће акумулације и објекти: Банатски ХС ДТД, брана на Тиси, регулације; кључне нове акумулације и објекти: повећање проточности, МХЕ уз уставе, регулације, ППОВ).

¹ South East Europe Transport Observatory.

Развој **енергетике**, у циљу достизања вишег нивоа социо-економског развоја, ићи ће у смеру усклађивања са привредно-економским развојем, односно усклађивања развоја енергетских производних сектора са секторима потрошње.

Основни приоритет је технолошка модернизација свих енергетских објеката, инфраструктурних система и извора, у свим секторима што на простору АП Војводине чине сектор угља (специјалан подводни коп), нафте, гаса, сектор електроенергетике са преносним системом и дистрибутивним системом и производни објекти термоелектране-топлане, сектор градске топлане и индустријске енергане.

Преносна мрежа ће се развијати у складу са Стратегијом развоја енергетике РС до 2015.год., односно развојним документима ЕМС-а. Поред технолошке модернизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње, а такође и развојем интерконективних прекограничних веза водова 400 kV са системима у окружењу, изградњом прикључака 110 kV за кориснике преносног система, изградњом трансформаторских 400/x и 110/x и заменом великих трансформатора снаге 400 kV и 110 kV са новим јединицама. Концепција изградње преносне мреже је у директној вези са изградњом обновљивих извора енергије, растућим потребама, као и интерконекцијом са суседним подручјима и учешћем у Регионалном тржишту електричне енергије Југоисточне Европе.

Највећи део инвестиција до 2014. год., посвећен је рехабилитацији и унапређењу преносног система, изградњи нових 400 kV, 220 kV и 110 kV водова и изградњи нових интерконективних веза са суседним системима. Планирани 2x400 kV далековод Панчево-Решица (Руминија) представља Стратешки пројекат електропреноса у периоду до 2014. год. и у ППРС је означен као приоритет I/II реда, а за његову реализацију је задужено ЈП "Електромрежа Србије".

Развој **дистрибутивне мреже** одвијаће се у складу са Стратегијом развоја енергетике до 2015.год, Програмом остваривања Стратегије и Средњорочним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију ел. енегије "Електровојводина". Предвиђа се потпуни прелазак на 20kV напонски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације 110/35/10(20)kV на двостепену трансформацију 110/20kV, чиме ће бити обухваћена реконструкција свих трафостаница 110/35 kV на 110/20 kV.

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење **обновљивих извора енергије**, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

У циљу достизања једног од главног покретача снага нове економије која се карактерише фузијом ICT и њихових примена, **електронске комуникације** се морају развијати као савремени систем што подразумева увођење најсавремених технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавремених медијума преноса, потпуна дигитализација свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС) уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора уз обезбеђивање подједнаке доступности свим оператерима.

У наредном планском периоду потребно је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење **минералних сировина и подземних вода**, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту. Да би се то постигло, треба утврдити следеће оперативне циљеве:

- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отварања малих погона за експлоатацију, пре свега геолошких ресурса, који се употребљавају као грађевински материјали;
- подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;

- спречавање непланског коришћења минералних сировина (нпр. песак и шљунак) и подземних вода;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у развоју бањског туризма.

Будући развој сектора минералних сировина (обухватајући и коришћење подземних вода), а такође и рударства, као једне од важних привредних грана, подразумева:

- интензивирање и окончање основних геолошких и хидрогеолошких истраживања;
- извођење детаљних истраживања у ширим зонама познатих лежишта;
- коришћење научних сазнања у сврху проналажења нових, економски значајних концентрација минералних сировина;
- при отварању и раду рударских објеката стриктно поштовати и примењивати еколошке услове и стандарде и најбоље доступне технике заштите животне средине, укључујући и потпуну рекултивацију терена по завршетку рударских радова.

Дугорочна стратегија Републике Србије у области **животне средине и одрживог развоја** подразумева побољшање квалитета живота становништва обезбеђивањем жељених услова животне средине и очувањем природе, смањењем загађења и притисака на животну средину, коришћењем природних ресурса на начин да се обезбеди њихова расположивост за будуће генерације.

ППРС дефинисана су основна опредељења, потенцијали и ограничења животне средине, циљеви и принципи заштите, као и концепција и смернице унапређења квалитета животне средине. Основни циљеви у заштити и унапређењу животне средине су заустављање даље деградације и превентивна заштита од свих планираних активности, које могу угрозити постојећи квалитет природне и животне средине, уз санацију и ревитализацију угрожених подручја.

ППРС у области **управљања отпадом** дефинисана је неопходност удруживања општина ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом. Регионални принцип обухвата сакупљање отпада, изградњу регионалних депонија за најмање 20 година, сепарацију рециклабилног отпада, изградњу трансфер станица, као и изградњу постројења за компостирање. Истовремено, неопходно је радити на санацији постојећих званичних одлагалишта отпада, која представљају ризик по животну средину и изградити регионалне и локалне планове управљања отпадом којима се дефинише управљање отпадом у складу са Стратегијом управљања отпадом.

Основни циљ је интегрално управљање **природним непогодама и технолошким удесима** као основа за обезбеђење услова за ефикасан просторни развој, очување људских живота и материјалних добара. У том смислу, неопходно је створити добро организоване и опремљене службе које ће моћи да успешно раде на превенцији од ових катастрофа, као и на одбрани и отклањању последица, уколико се јаве.

Концепција заштите од природних непогода и технолошких удеса - савремени концепт заштите и управљања полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса, па затим системом превентивних, организационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво. Да би се могла извршити правилна процена степена повредивости простора, односно ограничења за његово коришћење, потребно је приступити изради катастра угрожености простора од природних непогода у функцији просторног планирања.

Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама **одбране** је стварање просторних услова који ће у потпуности одговарати потребама савременог система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожавања безбедности, обезбеђење просторних услова за несметано функционисање војних комплекса и објеката од посебног значаја за одбрану земље, смањење негативних утицаја војних

комплекса на животну средину и простор за посебне намене и стварање услова за цивилну заштиту становништва, материјалних и природних ресурса у случају природних непогода и техничко-технолошких удеса.

Применом законске регулативе и посебног анекса за планирање и уређење простора за потребе одбране који је саставни део Просторног плана, стварају се просторни услови за функционисање снага система одбране.

Основни циљ заштите, **уређења и развоја предела** су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

У односу на основни развојни карактер, односно степен модификације природног предела, разликују се природни и културни предели, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани предели, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора.

Природне пределе је у планским решењима и плановима управљања потребно заштитити, тј. обезбедити заштиту структуре предела и несметано функционисање природних процеса, заштиту биодверзитета, као и очување и успостављање еколошких мрежа.

Развој руралних предела, који су и најзаступљенији, заснива се на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела.

Развој урбаних предела се заснива на чињеници да су изложени бројним и конфликтним притисцима развоја али и да поседују значај за квалитет живота становништва.

Основни циљ и принципи даљег развоја у односу на **биодиверзитет** је одрживо коришћење биолошких ресурса. Концепција развоја заштите биодиверзитета ће се заснивати на:

- заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- успостављању Пан-европске еколошке мреже Natura 2000 и
- идентификацији станишта међународног значаја.

Основни циљеви заштите и одрживог коришћења **природног наслеђа** су: очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање националног са међународним системом заштите природе.

СРП "Делиблатска пешчара" се се предлаже за упис у Листу резервата биосфере-UNESCO-МаВ. У циљу јачања прекограничне сарадње Делиблатска пешчара има посебан значај.

Основни циљ **заштите и одрживог коришћења културног наслеђа** је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног идентитета у складу са европским стандардима. Општина Алибунар припада Банатском културном подручју.

1.2. ИЗВОД ИЗ РПП АП ВОЈВОДИНА

ПРИРОДНИ СИСТЕМИ И РЕСУРСИ

Заштита и коришћење **пољопривредног земљишта** на подручју АП Војводине се заснива на концепту одрживог развоја. Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефикасних механизма заштите плодних ораничних земљишта од предузимања у непољопривредне сврхе.

Основни циљ развоја **шума и шумског земљишта** је одрживо управљање. Концепција развоја шума као природног ресурса на подручју Просторног плана заснива се на:

- доприносу шума и шумских станишта стабилности укупног екосистема, увећању природног богатства и биодиверзитета;
- повећању површина под шумском вегетацијом пошумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика зеленила;
- унапређењу стања шума смањењем учешћа разређених и деградираних састојина, као и превођење изданаčkih стања у више узгојне облике;
- рационалном и ефикасном коришћењу биомасе као обновљивог извора енергије у складу са принципима одрживог развоја.

Смернице развоја у области коришћења **минералних сировина** су:

- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отварања малих погона за експлоатацију, пре свега геолошких ресурса, који се употребљавају као грађевински материјали и спречавање њиховог непланског коришћења;
- подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у развоју бањског туризма;
- при отварању и раду рударских објеката стриктно поштовати и примењивати еколошке услове и стандарде и најбоље доступне технике заштите животне средине, укључујући и потпуну рекултивацију терена по завршетку рударских радова;
- анализа економске и еколошке оправданости експлоатације уљних шкриљаца.

Основни циљ у области **водног ресурса** је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Концепција снабдевања насеља водом заснована је на развоју регионалних система, као најповољнијих са аспекта експлоатационих трошкова и аспекта обезбеђења сигурне и квалитетне дистрибуције. Основу развоја будућих регионалних система за снабдевање водом чине заштићена изворишта подземних и површинских вода. Принцип је да се до рационалних и еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, а да се тек након тога регионалним системима допрема само недостајућа вода.

СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Основни циљ **демографског развоја** АП Војводине је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће, уз прилагођавање очекиваним демографским променама.

Бржи привредни развој и радикалне мере популационе политике треба да успоре и ублаже неповољне демографске трендове, односно присуство негативних природних, миграционих и структурних демографских процеса у АП Војводини.

Препознавање и просторно дефинисање функционално **урбаних подручја** (ФУП-а) и његових центара на простору АП Војводине од великог је значаја за установљење што равномернијег развоја Покрајине, али и афирмацију функционално урбаних подручја, као носиоца и покретача развоја на овом простору.

Општина Алибунар припада ФУП-у Панчево, заједно са општинама Ковин, Ковачица и Опово. Фуп Панчево има национални значај.

Одрживи **развој градова и осталих урбаних насеља** се остварује кроз интеграцију и унапређивање економског, еколошког, социјалног и просторно-физичког развоја. То значи обезбеђивање таквог просторног развоја који ће заједно са заштитом и унапређењем животне средине, одрживим начином коришћења ресурса, заштитом градитељског наслеђа и очувањем других природних и створених вредности, омогућити задовољавање потреба садашњих као и будућих генерација.

Са аспекта **руралног развоја** на нивоу округа, потребно је разрадити критеријуме на основу којих би се обезбедила партиципација у средствима АП Војводине (критеријум степена руралности), али и критеријуме за локалну партиципацију унутар региона - округа (општински ниво).

Развој и унапређивање руралне инфраструктуре и друштвених услуга, између осталог, треба унапредити и кроз поступак повраћаја имовине локалним заједницама, што отвара значајне перспективе руралним подручјима.

Организација јавних служби

Предшколско васпитање и образовање обухвата децу од 0,5 – 7 година старости детета. Објектима за децу јасленог узраста потребно је обухватити око 30% од укупног броја деце. Деца узраста од 3-7 година треба да буду у потпуности обухваћена предшколским васпитањем и образовањем, како би сва деца имала исте предиспозиције при упису у основну школу. Остварење овог циљ подразумева обезбеђење адекватног простора и стручног кадра.

Основно, осмогодишње образовање је обавеза за сву децу од 7 до 15 година старости. Да би се овај циљ остварио потребно је обезбедити адекватан простор, наставни кадар, а пре свега финансијска средства.

Посебно је важно обезбедити довољно слободног, неизграђеног простора, за формирање школског дворишта са уређеним отвореним игралиштима, која могу да буду двонаменска – за потребе одвијања наставног програма физичког васпитања, али и за остало становништво, усклађено временски са одвијањем наставе. Једно од добрих решења за проблеме образовања сеоског становништва и за дефинисање улоге тог образовања у развоју сеоских заједница је разрада концепције сеоске школе као вишефункционалног центра и као центра развоја сеоских заједница. Таква концепција се остварује у многим земљама.

За **средње школе**, као и за основне, потребна су додатна средства за уређење и опремање, како би се настава одржавала на савремени начин и у адекватним условима. Недостатак услова за наставу физичке културе и недостатак слободне површине по ученику је још више изражен, него код основних школа.

Потребно је обезбедити подједнаке услова **здравствене заштите** за укупно становништво, што се може постићи побољшањем услуга у малим срединама или формирањем мобилних екипа.

Побољшање услуга на нивоу примарне здравствене заштите у малим срединама подразумева осавремењавање постојећих објеката и, нарочито, мотивисање стручног кадра за рад у мањим и неразвијеним срединама. За обезбеђење услуга у овој области на вишем нивоу здравствене заштите (секундарни или терцијарни ниво), неопходно је обезбедити добру саобраћајну повезаност (путну мрежу и јавни превоз), како би сви становници могли да користе здравствене услуге које су заступљене само у већим центрима. Апотеке и ветеринарске станице су садржаји свих нивоа насеља.

Све општине у АП Војводини у оквиру **социјалне заштите** ће и даље имати центре за социјални рад, преко којих се врши и смештај деце и омладине без родитељског старања и деце ометене у породичним приликама у хранитељске породице, затим деце ометене у развоју и деце са поремећајима у понашању, као и друге врсте услуга у овој

области. Домове за старе, или други облик бриге о старима, треба да имају сва насеља. Посебно је важно да се брига о старима обезбеди у мањим насељима, где не постоји, односно није лако доступна служба социјалне, па ни здравствене заштите.

Доступност, односно повећање гравитационог подручја, одређене услуге у **култури** се остварује организовањем и мобилних служби и развијањем комплементарних садржаја.

У вези са тим, свако насеље би за потребе обављања различитих културних програма и активности, требало да има одговарајући објект/простор организован као мали мултифункционални центар. У ту сврху се могу адаптирати бројни објекти месних заједница и домова културе, али је важно да се јасно дефинише њихов својински статус, режими коришћења, модалитети финансирања и одржавања и, што је најважније, да се предупреди њихова конверзија у намену која не обезбеђује јавни интерес и добробит локалне заједнице.

Планира се да се **физичком културом** обухвате све добне групе становништва. За децу предшколског узраста је предвиђено уређење слободних површина у оквиру предшколске/школске установе и у склопу парковских површина; деца школског узраста треба да имају отворене терене и затворене сале у склопу школских комплекса. Како се у Војводини налази велики број мањих сеских насеља, школски спортски терени и објекти треба да су у функцији и за остало становништво.

Поред школских комплекса, свако насеље ће имати уређен отворени терен за фудбал и мале спортове (кошарка, одбојка, рукомет), што у већини насеља подразумева невелика додатна улагања, имајући у виду да неуређени терени постоје скоро у свим насељима у Војводини.

Спортске хале са универзалном салом (величина рукометног игралишта) и уређене отворене спортске терене треба да имају сва насеља са више од 10 000 становника.

ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ТУРИЗАМ

Основни циљ развоја **привреде** је јачање позиције и привредне конкурентности Војводине на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

У складу са потребом убрзаног развоја АП Војводине у области привреде неопходно је:

- реструктурирање привреде у циљу стварања конкурентне привреде;
- изградња модерне привредне и пословне инфраструктуре;
- стварање повољне инвестиционе климе за привлачење страних инвестиција;
- усклађивање образовног система са потребама привредног развоја;
- подршка малим и средњим предузећима и предузетницима;
- подршка увођењу нових технологија и увођењу технолошких иновација.

Према концепцији просторне организације и структуре индустрије у АП Војводини у општини Алибунар планиране су индустријске зоне и индустријски паркови.

Најважнијих праваца деловања у области **развоја пољопривреде** су:

- стимулација и повећање инвестирања у рурална подручја;
- државне и инвестиције локалних самоуправа у развој предузећа у селима;
- уређење инфраструктуре и развој установа у руралним подручјима;
- формирање институција за развој малог агробизниса и предузетништва;
- развој задругарства и саветодавства;
- едукација руралног становништва;
- увећање и рационално коришћење земљишног фонда;
- стимулација изградње и коришћења система за наводњавање.

Органска производња у будућности може представљати значајан сегмент пољопривреде, нарочито у производњи воћа, грожђа и повртарству.

Развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора.

Концепција **развоја ловства** се обезбеђује кроз одрживо газдовања популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Простор општине Алибунар у односу на издвојене туристичке дестинације према РПП АП Војводина,, налази се у оквиру туристичке дестинације Доње Подунавље.

Основни циљ је развој одрживог **туризма** уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора. Остали циљеви су:

- изградња и одржавање одговарајуће туристичке инфраструктуре;
- повезивање туристичког сектора са комплементарним делатностима;
- подизање свести становништва о значају туризма.

За даљи развој туризма на подручју општине Алибунар од посебног значаја је СРП Делиблатска пешчара, канал ДТД, ловишта, близина виоградарског подручја као и центри туристичке дестинације Доње Подунавље, насеља Вршац и Бела Црква.

Изузев северног дела, општина Алибунар се налази у оквиру туристичког подручја Доње Подунавље.

ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

Релизујући принципе из ППРС-а, РПП АПВ је утврдио концепцију развоја **саобраћајне инфраструктуре** кроз успостављање-системско формирање интегрисаног саобраћајног система који ће имати основну улогу међуопштинског, регионалног и субрегионалног повезивања, као трансграничну сарадњу региона са обе стране границе. Развој регионалне саобраћајне мреже има и значајну улогу у употпуњавању основне мреже државних путева I реда и аутопутева.

Реализација одрживог развоја саобраћаја према дефинисаним циљевима и принципима захтева:обавезну израду саобраћајних студија или других саобраћајних анализа, у складу са законском регулативом, које ће показати оправданост предложених решења (планирање нових коридора, локацијско одређивање траса, потребне капацитете, просторну, саобраћајну, функционалну и економску оправданост), као и истраживања која морају бити спроведена уз пуну координацију и потпуну уједначеност критеријума, дефинисаних од стране надлежних органа и институција. На овај начин саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју потребно је третирати као јединствен систем у ком приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места).

Осим планских активности која су дата и у ППРС-е - активности на државном путу I реда, (изградња аутопута Е-70, реконструкција постојећег путног правца ДП 1.9) део руте 4 (SEETO): граница са Румунијом - Вршац - Панчево - Београд; - ДО 2015 год., активности на изградњи појединих делова постојеће регионалне мреже, као и активности на планираним путним правцима регионалног значаја: Селеуш-Падина-Ковачица; Алибунар-Мраморак-Ковин, после 2015. год;

Кроз општински простор пролази коридор националне бициклическе стазе уз канал ОКМ ХС ДТД. За утврђивање међунасељских бициклических коридора (локалног и регионалног значаја) основа ће бити просторни планови јединица локалне самоуправе док ће обезбеђење услове за кретање бицикала унутар насеља бити обавеза градова-јединица локалне самоуправе.

У оквиру развоја железничког саобраћаја планира се реконструкција, модернизација, и изградња магистралне пруге Београд – Панчево – Вршац – граница Румуније (Е-66) (други колосек, електрификација, $V_{\max}=160$ km/h), као и перспективна прекатегоризација (локалне у регионалне) пружног правца: Владимировац – Ковин, као и активности на реализацији туристичке пруге Владимировац – Делиблато – Банатски Карловац.

Општи циљеви у области **водопривредне инфраструктуре** су: уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода.

Оперативни циљеви су: усаглашавање и хармонизација законских и институционалних основа у свим областима водопривреде са захтевима директива ЕУ о водама, спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима, ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина, изградња и ревитализација регионалних система за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје, доградња, реконструкција и ревитализација хидросистема ДТД, изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода, одбрана од поплава.

Енергетика и енергетска инфраструктура

Развој **енергетике** подразумева ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину, повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима, повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња), изградња нових енергетских објеката у складу са растућим потребама и обезбеђењу поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи.

Технолошком модернизацијом **преносне мреже**, неопходно је оспособљавање свих техничких система управљања, као и развој нове информационе технологије за системско тржишно управљање, чији је циљ повећање поузданости системских података што је условљено учешћем у будућем тржишту ел. енергије. У зависности од договора између ЕМС-а и оператера суседних преносних система планирани је интерконективни прекогранични вод 2x400 kV између и Србије и Румуније (Панчево2-Рашица).

Предвиђа се потпуни прелазак **дистрибутивне мреже** на 20kV напонски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације. Трафостанице 35/10 kV реконструисаће се у разводна 20 kV чворишта, а 10 kV мрежу и припадајуће дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV потребно је реконструисати за рад на 20 kV.

Остале трафостанице 20/110 kV за прикључење енергетских производних објеката на обновљиве изворе енергије, за потребе великих потрошача и ТС 110/20 kV ће се градити у складу са плановима развоја електродистрибутивних предузећа.

Ратификацијом Уговора о оснивању Енергетске Заједнице Југоисточне Европе (2005. год), Република Србија је прихватила обавезу примене директива везаних за коришћење **обновљивих извора енергије** (2001/77/ЕС и 2003/30/ЕС). Процењује се да би на подручју АП Војводине у наредном десетогодишњем периоду учешће неконвенционалних енергетских извора у укупној потрошњи могло да достигне око 20%.

Потенцијалну енергију из обновљивих извора могуће је обезбедити: из биомасе, као најзначајнијег енергетског потенцијала на овом подручју, коришћењем енергије ветра, изградњом соларних електрана, повећањем удела малих хидроенергетских потенцијала у укупној производњи електричне енергије, као и из осталих извора (комунални отпад, геотермална енергија и др).

Део проиводних енергетских објеката на подручју Алибунара ће се повезати на нова постројења 400 kV која ће се прикључити на нови интерконективни ДВ 400 kV између Србије и Румуније, што би захтевало сагласност заинтересованих корисника и извесност изградње поменутог ДВ 400 kV.

Повећање **енергетске ефикасности** потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Повећање енергетске ефикасности, већ сада постаје императив развоја енергетике и економичног коришћења енергије. Изградњом нових енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника али и укупна енергетска зависност овог простора.

Изградња планираних гасовода доведиће до побољшања рада и поузданости постојеће магистралне и разводне гасоводне мреже, енергетске стабилности у **снабдевању природним гасом** и стварања предуслова за даљи привредни развој. Изградњом гасовода Тилва-Бела Црква, створиће се предуслови за гасификацију свих насељених места у општини Бела Црква.

У циљу достизања једног од главног покретача снага нове економије која се карактерише фузијом ICT и њихових примена, **електронске комуникације** се морају развијати као савремени систем што подразумева увођење најсавремених технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавремених медијума преноса, потпуна дигитализација свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС, метропилитен мрежа) уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора уз обезбеђивање подједнаке доступности свим оператерима.

Оптички каблови, у складу са плановима развоја надлежног предузећа за телекомуникације планирани су на следећим релацијама: Алибунар-Пландиште, Алибунар-Панчево, Алибунар-Сечањ, Алибунар-Уљма и Алибунар-Ковачица.

Концепција и план развоја **поштанског саобраћаја**, заснована је на основним циљевима и обухвата пружање универзалне поштанске услуге, развој тржишта поштанских услуга, унапређивање квалитета поштанских услуга, сигурност и безбедност.

Комунална инфраструктура

Одрживи систем **управљања отпадом** реализоваће се у складу са одредбама Стратегије управљања отпадом и ППРС кроз удруживање општина у циљу заједничног управљања отпадом и успостављања система регионалних центара за управљање отпадом. Регионални центри обухватају сакупљање отпада, изградњу регионалних депонија, изградњу постројења за сепарацију рециклабилног отпада, изградњу оптималних мрежа трансфер станица и постројење за компостирање поред депоније, што чини потребну инфраструктуру за адекватно управљање комуналним отпадом.

Санацију и рекултивацију неуређених депонија и затварање општинских депонија, неопходно је вршити паралелно са изградњом регионалних депонија и пратеће инфраструктуре за адекватно управљање отпадом.

ЖИВОТНА СРЕДИНА, ПРЕДЕЛИ, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА

У контексту **заштите и унапређења животне средине** неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа:

- одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности (заштићена природна добра);

- смањење нивоа загађења животне средине, приоритетно у загађеним урбаним и индустријским срединама, а затим на целој територији Покрајине;
- санација најугроженијих подручја;
- успостављање покрајинског и локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара, који карактеришу квалитет животне средине;
- заштита, обнова и санација заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже;
- усклађивање законских прописа из области заштите са законодавством ЕУ;
- повећање обима финансирања заштите животне средине (према Националној стратегији одрживог развоја предвиђено је 1,5% БДП-А 2015.г.);
- унапређење и јачање еколошке свести становништва пружањем подршке васпитним и образовним програмима у овој области и кроз средства информисања, укључивањем јавности у актуелне еколошке проблеме.

Планом су утврђене 4 категорије загађености по зонама и у том контексту су дефинисана решења, мере и приоритети очувања и унапређења животне средине.

Општина Алибунар се налази у категорији подручје угрожене животне средине, у којем је неопходно обезбедити унапређење постојећег стања, уз адекватан начин коришћења природних ресурса и простора. У насељима је потребно унапредити комуналну инфраструктуру, повећати квантум зелених површина, са правилном просторном дистрибуцијом и организацијом, повећати спортско-рекреативне садржаје, адекватно одлагати комунални отпад и др. На пољопривредном земљишту би требало вршити контролисану примену хемијских средстава заштите биљака и агро-мера. Истраживања и експлоатацију минералних сировина је могуће реализовати само уз примену адекватних мера заштите животне средине.

Подручје СРП "Делиблатска пешчара" спада у категорију подручје веома квалитетне животне средине, у којима треба обезбедити спровођење основних начела заштите природе у контексту очувања природно вредних и очуваних екосистема, у складу са Законом. Неопходно је обезбедити таква решења којима се задржава постојеће стање квалитета животне средине и штите природно вредни и очувани екосистеми од неодговарајуће или бесправне градње, лоше или недостајуће инфраструктуре, неадекватних мера заштите и сл.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, како је дефинисано Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне.

Процена утицаја планова и програма на животну средину представљају значајан основ за планирање мера заштите животне средине. Кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте), вршиће се интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње.

Основни циљ је **заштита, уређење и развој предела** уз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности.

Природне пределе у заштићеним подручјима планским решењима и плановима управљања заштитити: обезбедити заштиту структуре предела и несметано функционисање природних процеса; обезбедити заштиту биодверзитета и очување и успостављање еколошких мрежа; санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите; обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности предела.

Развој руралних предела засновати на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела, а урбаних предела који су изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља.

Приоритети заштите и уређење предела на простору обухвата Просторног плана до 2015. године су подручја посебних природних и културних вредности, туристичке дестинације, угрожени и деградирани простори у којима је потребно спровести мере санације и подручја под посебним притиском развоја (простори и насеља уз саобраћајне коридоре и нови инфраструктурни и енергетски системи).

Основни циљ у области **природних добара** је њихова заштита и унапређење. На основу претходних истраживања и валоризације, биће дефинисани статус, просторни обухват и режими заштите за Слатине Баната међу којима су и слатине око Иланце, Добрице и Алибунара које представљају подручја планирана за заштиту.

Предстојећим процесом валоризације станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, потребно је утврдити на којим стаништима постоје услови за трајно очување природних вредности, а за које постоје други приоритети одрживог развоја.

Делиблатска пешчара задржава међународни статус као подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности. У оквиру UNESCO-МаВ програма "Човек и биосфера" чији је циљ обједињавање заштите биодиверзитета, културних вредности и економског развоја одређеног подручја, предлаже се да СРП "Делиблатска пешчара" постане део мреже резервата биосфере.

Еколошку мрежу на простору обухвата Просторног плана обухватају еколошки значајно подручје Делиблатска пешчара, слатинско-степски коридор Баната и еколошки коридори од регионалног и локалног значаја.

У циљу јачања прекограничне сарадње АП Војводине у области заштите природе, у планском периоду посебан значај има и заштићено подручје СРП "Делиблатска пешчара".

Приоритети заштите природних добара и биодиверзитета на простору обухвата Просторног плана до 2015. године су: уписивање Делиблатске пешчаре у UNESCO-МаВ Листу резервата биосфере, санација деградираних простора са најзначајнијим неповољним утицајем на природне вредности и животну средину и заснивање информационог система о заштићеним подручјима и биодиверзитету.

Полазећи од тога да је **културно наслеђе** развојни ресурс, на основу истраживања и валоризације културног наслеђа у Републици Србији, које је обавио Републички завод за заштиту споменика културе, предложено је и шире сагледавање културног наслеђа у виду културних подручја и културних предела (културно-пејзажних целина).

Културно подручје је термин који не постоји у нашој стручној терминологији, али се уводи да би се дефинисао највећи обим подручја са специфичним и концентрисаним фондом културног наслеђа, односно означава одређени простор са већом концентрацијом непокретних културних добара, која су у територијалном, историјском, културном и стилском погледу повезана и чине визуелни и духовни идентитет тог простора. Културна подручја, по правилу обухватају и природне вредности, па се унутар културног подручја могу издвојити и културни предели.

Једно од специфичних културних подручја је и средњебанатско и јужнобанатско подручје – Вршац и Делиблатска пешчара.

Основни циљ у области **заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса** је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

Јединица локалне самоуправе у остваривању права и дужности у питањима заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, према Закону о ванредним ситуацијама, у обавези је да донесе план и програм развоја система заштите и спасавања на својој територији, у складу са Дугорочним планом развоја заштите и спасавања Републике Србије, образује Штаб за ванредне ситуације, усклади свој План заштите и спасавања са Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Републике, изради и донесе Процену угрожености и План заштите и спасавања, које усклађује са суседним јединицама локалне самоуправе, као и да прати опасност, обавештава, предузима превентивне мере за смањење ризика од елементарних непогода и других несрећа, формира и организује цивилну заштиту.

Управљања ризицима од штетног дејства воде односе се на: израду прелиминарне процене ризика од поплава, израду и спровођење планова управљања ризицима од поплава, израду општег и оперативних планова одбране од поплава, спровођење редовне и ванредне одбране од поплава, спровођење одбране од леда на водотоцима и заштиту од ерозија и бујица. Ради обезбеђења заштите од штетног дејства вода утврђују се угрожена подручја, тј. поплавна и ерозиона подручја.

Субјекти који обављају активности у оквиру којих су присутне, или могу бити присутне, опасне материје, а који управљају објектима специфичне делатности са аспекта ризика по живот и здравље људи, имају обавезу спречавања удеса и ограничавања утицаја у складу са Планом заштите од удеса. Севесо постројења имају обавезу израде планова заштите од удеса у складу са прописима из области заштите животне средине.

Основу планирања и уређења простора за потребе **одбране земље** чини укупна постојећа инфраструктура, оптимално прилагођена за извршавање додељених мисија и задатака Војске и других снага одбране. У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране, подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извршење одбране. Циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране је стварање просторних услова који у потпуности одговара потребама савременог система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожавања безбедности, обезбеђења просторних услова за несметано функционисање војних комплекса, простора и објеката од посебног значаја за одбрану земље и стварање услова за цивилну заштиту становништва, материјалних и природних ресурса у случају природних непогода и техничко-технолошких удеса. Зоне просторне заштите око војних комплекса, условљене су наменом истих и прописују се, у циљу обезбеђења услова за несметано функционисање војних комплекса, безбедности околине од активности у војним комплексима и последица могућих акцидената, и у циљу заштите и безбедности становништва, материјалних, културних добара и заштите животне средине.

1.3. ИЗВОД ИЗ ПППН СРП "ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА"

ПППН СРП "Делиблатска пешчара" на територији општине Алибунар су обухваћене три катастарске општине: КО Алибунар, КО Бантски Карловац и КО Николинци (утицајно подручје на СРП "Делиблатска пешчара").

Изградња на грађевинском земљишту у грађевинским подручјима насеља у обухвату Просторног плана одвијаће се према условима утврђеним просторно-планском документацијом.

Даља разрада ППППН вршиће се израдом следеће законом предвиђене планске и урбанистичке документације:

- просторни планови општина (усклађивање постојећих или доношење нових планова у складу са ППППН);
- просторно-планска и урбанистичка документација за инфраструктурне коридоре и инфраструктурне објекте планиране ППРС и ППППН (магистрални и регионални путеви, електроенергетски, телекомуникациони и други коридори);
- урбанистички планови насеља за које се просторним планом општина утврди да их је потребно радити;
- урбанистички планови одговарајуће регулационе разраде за зоне кућа за одмор, примарне и секундарне туристичке центре, узгајалишта дивљачи, пољопривредне комплексе.

Ван грађевинских подручја, на територијама катастарских општина у обухвату Просторног плана, могуће је градити:

- објекте у функцији туризма, на локалитетима и просторима предвиђеним ППППН;
- објекте у функцији пољопривреде (економија, машински парк, производња сточне хране, рибањаци и сл.);
- узгајалишта дивљачи са пратећим садржајима;
- мање објекте у оквиру воћарско-виноградарских зона;
- куће за одмор у оквиру утврђених зона;
- објекте путне привреде уз саобраћајнице, у оквиру саобраћајних коридора;
- објекте неопходне за спровођење заштите и коришћења СРП "Делиблатска пешчара" и других заштићених локалитета;
- објекте везане за заштиту од елементарних непогода;
- објекте у функцији инфраструктурних система.

Планирана **траса магистралног полу-ауто пута** М-1.9. Панчево-Вршац, као и **регионални пут** Девојачки бунар-Векерле-Долово, допринеће развоју овог подручја и бољој вези овог дела Јужног Баната са ширим окружењем.

У домену **железничке инфраструктуре** планирана је реконструкција и модернизација железничких пруга у оквиру рационалног економског улагања у реконструкцију и очекиване добити током експлоатационог периода, с тим да се потенцира развој овог вида превоза код превоза масовних роба и интегралног транспорта.

На подручју општине Алибунар, а у СРП "Делиблатска пешчара", налази се **туристички локалитет "Девојачки бунар"**, који је од примарног значаја за цео простор у обухвату ППППН СРП "Делиблатска пешчара". Због великог броја изграђених објеката, овај локалитет је изузет из заштите. Девојачки бунар ће и даље остати најкомплетнији и најфреквентнији туристички локалитет. То потврђује и чињеница да су на том локалитету изграђене бројне куће за одмор, али и за становање. Да не би дошло до деградације овог простора, потребно је дефинисати биолошки и еколошки капацитет простора (прихватљив обим и структуру смештајних и услужних капацитета).

Планирани даљи развој овог туристичког локалитета (опремање спортско-рекреативним садржајима уз коришћење постојећег геотермалног извора као и реконструкција постојеће и изградња планиране инфраструктуре), допринеће развоју не само околних насеља, већ и целог подручја.

Изградња нових **кућа за одмор и рекреацију** ("викенд куће") може се одвијати само у оквиру простора који су утврђени за ове намене, на основу урбанистичког плана са одговарајућом регулационом разрадом.

Специјални резерват природе "Делиблатска пешчара" је зониран кроз тростепени режим заштите (на територији општине Алибунар заступљена су сва три режима):

I степеном заштите су обухваћени простори које треба сачувати као највредније са аспекта заштите природе, II степеном заштите су обухваћени простори на којима је потребно предузимати посебне мере унапређивања, а највећи део површина је у зони III степена заштите где се омогућава одвијање већине делатности у функцији развоја.

Дозвољене и забрањене активности у зонама режима I, II и III степена заштите су прописане важећом Уредбом о заштити СРП "Делиблатска пешчара".

Према Уредби на простору под режимом заштите I степена забрањена је свака делатност (активност), осим научних истраживања и контролисане едукације. На подручју режима II и III степена, забрањује се изградња индустријских и других објеката чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, воде, ваздуха, живог света и лепоте предела, односно извођење радова који могу нарушити морфолошке и хидролошке карактеристике терена и интегритет простора.

У **области привреде** посебни циљеви су везани за утврђивање стратегије развоја подручја, који су компатибилни са основним циљевима заштите, развоја и унапређења природног комплекса (заштићени делови природе).

Развој **пољопривреде** на заштићеном природном добру треба ускладити са установљеним режимом заштите.

Највећи део Резервата, који се налази на територији општине Алибунар је под **шумама и шумским земљиштем** и то у III степену заштите.

Коришћење шума Резервата ће бити усаглашено са режимима заштите. То подразумева мелиорацију, узгој и заштиту постојећих шума уз фаворизовање аутохтоних лишчара.

Планрано је пошумљавање простора ван граница Резервата на шумском земљишту и деградираним површинама и формирање ваншумског зеленила у виду заштитног зеленила уз путеве, канале и у оквиру пољопривредног комплекса. Ветрозаштитно и пољозаштитно зеленило у оквиру пољопривредног земљишта треба да буде формирано на око 2% територије не рачунајући површине које су у саставу СРП-а.

У **ловиштима** "Делиблатска пешчара", и "Средњи Банат" која су у обухвату овог Плана, планира се постизање пуног економског капацитета ловишта, повећање бројности и структуре дивљачи, очување ретких и угрожених врста и развој ловног туризма.

У оквиру **заштите природних добара** приоритетни циљеви заштите, коришћења и развоја СРП "Делиблатска пешчара" чији се део налази на територији општине Алибунар су:

- заштита и праћење стања биљних и животињских врста, њихових популација и станишта,
- управљање популацијама природних реткости,
- очување динског рељефа и разноврсности екосистема и мозаичног распореда животних заједница,
- одржавање травних површина, обнова аутохтоних лишчара и уклањање борова у складу са режимима заштите и
- ревитализација пожаришта.

Предлаже се стицање међународног статуса заштите уписом у Листу светске заштите UNESCO.

Предметни простор припада Јужнобанатском регионалном **систему за водоснабдевање**. За водоснабдевање овог региона предвиђене су, поред постојећих локалних изворишта, и велико алувијално извориште поред Дунава на потесу Ковин-Дубовац-Банатска Паланка. Из овог система вршило би се водоснабдевање насеља у следећим општинама: Ковин, Панчево, Опово, Ковачица, Алибунар, Вршац, Пландиште и Бела Црква.

Предметни простор припада Банатском регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода. Заштита од спољних вода банатских водотока у првом реду се односи на заштиту од вода реке Тисе и Дунава. Укупни водни режим на овим

водотоцима и каналима (квалитет, расподела воде, поплаве, и тд.) под снажним је утицајем измењених услова насталих укључењем ових водотока у мрежу хидросистема ДТД, тако да они у хидротехничком смислу чине јединствену целину.

Све бушотине за експлоатацију **минералних сировина**, које се налазе на подручју Резервата у режимима заштите I и II степена, морају затворити (ликвидирати). Забрањује се изградња истражних и контурно истражних бушотина (нафта, природни гас). Ван граница Резервата дозвољени су истражни радови, одосно изградња истражних и контурно истражних бушотина, на истражном простору одобреном од надлежног Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине.

У области инфраструктурних система предвиђен је даљи развој и ревитализација постојећих система, као и изградња нових, чиме би се утицало на побољшање животног стандарда и квалитета живота и заштите животне средине.

Ради побољшања снабдевања **електричном енергијом** потребно је:

- изградити 20 kV далековод од насеља Алибунар до локалитета "Девојачки бунар",
- реконструисати постојећу 10 kV мрежу за прелазак на 20 kV напонски пренос на локалитету "Девојачки бунар",
- реконструисати постојећу 10 kV мрежу за прелазак на 20 kV напонски пренос у насељима Алибунар, Банатски Карловац и Николинци,
- реконструисати постојећи 10 kV далековод који повезује Банатски Карловац и Тилву, за прелазак на 20 kV напонски пренос.

Са аспекта коришћења **енергетских извора** (нафта, природни гас, геотермалне воде), општина Алибунар спада у високо перспективно подручје.

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне и нафтоводне инфраструктуре на подручју обухвата Просторног плана, пружају могућност њеног даљег развоја и проширења у циљу обезбеђења земног гаса за све кориснике на предметном подручју и боље експлоатације земног гаса и нафте.

За квалитетно одвијање **телекомуникационог саобраћаја** потребно је изградити спојне путеве уз све главне и локалне путне правце оптичким кабловским везама. Систем преноса ће се одвијати преко аутоматских дигиталних централа довољног капацитета, које треба поставити у свим насељима.

1.4. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРНИ КОРИДОР ЗА ДАЛЕКОВОД 2X400 kV TC "ПАНЧЕВО 2"-ГРАНИЦА РУМУНИЈЕ

Општи циљ Просторног плана је стварање услова за изградњу интерконективног далековода 2x400 kV између Републике Србије и Републике Румуније, чиме би се постигло међусобно повезивање електроенергетских система две државе, повећање обима комерцијалног електроенергетског промета између две државе, чиме би се створили услови за повећање остваривање прихода, али и повећања енергетске ефикасности смањењем преносних губитака.

Планом су дефинисани услови за изградњу далековода 2x400 kV, директном применом Плана, усклађивање са постојећом и планираном инфраструктуром и коришћење простора у обухвату Плана. Дефинисана је зона посебне намене којом је омогућено несметано функционисање објекта далековода, као и коришћење простора у обухвату Плана.

2. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА УСВОЈЕНОГ КОНЦЕПТА ПЛАНА У ФОРМИ ЗАКЉУЧКА

Концепција и пропозиције развоја, заштите и уређења простора општине Алибунар подразумевају:

- **развој инфраструктуре** уз поштовање еколошких принципа,
- **развој привреде** са посебним акцентом на развој пољопривреде, предузетништва, малих и средњих предузећа (МСП) и истицање туристичких потенцијала и
- **очување животне средине** уз унапређење живота свих грађана, кроз унапређење здравствених и социјалних услуга, спорта, образовања и културног живота.

На основу дефинисаних циљева и концепције развоја, дефинисана је и концепција развоја по појединим областима.

Концепција развоја и заштите **природних система и ресурса** подразумева контролисано коришћење природних ресурса, посебно пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, повећање површина под шумама, заштиту и рационално коришћење вода и водног земљишта, стимулисање коришћења обновљивих извора енергије, рационално коришћење геолошких ресурса и заштиту и јачање природног наслеђа на подручју Општине.

Општа **демографска ситуација** на подручју општине Алибунар је неповољна. Основне демографске карактеристике општине су: смањење укупног броја становника, веома изражен негативан природни прираштај, погоршање старосне структуре и виталних карактеристика популације, неповољна образовна и квалификациона структура становништва; све то указује да ће сви аспекти радне снаге представљати проблем и ограничење развоја Општине и да неће доћи до побољшања демографске ситуације у планском периоду. Зато је неопходно ову неповољну демографску ситуацију бар ублажити и адекватним мерама на нивоу државе (активна популациона политика) и Општине (развојни социјални и привредни програми) створити услове да се задржи становништво, обезбеђењем радних места и подизањем на виши ниво укупних услова живота у насељима општине Алибунар.

Основни циљ будућих демографских кретања у општини Алибунар одоси се на успоравање негативних трендова у кретању укупног броја становника и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, као и на стварање услова за повећање степена запослености, нарочито у сеоским насељима у циљу задржавања најпродуктивнијег дела радног контингента становништва у њима.

У оквиру **мреже и функција насеља** сва насеља - локалне заједнице гравитирају ка локалном центру и функционално су повезана са њим. Центар Општине је усмерен ка регионалном центру Вршац (делимично ка Зрењанину и Панчеву), а за задовољавање потреба вишег реда ка макрорегионалном центру Нови Сад и државном центру Београд (високо специјализовано здравство, високо и специјално образовање, извесни садржаји у области културе, спорта, информатичке делатности, комуникација и сл).

У планском периоду насеље Алибунар треба да се развије, са једне стране, у мањи индустријски центар, док са друге стране треба развијати терцијарне и непривредне делатности у складу са функцијом и величином насеља.

Банатски Карловац ће и убудуће имати функцију локалног центра, са самосталним функцијама, односно насеље са развијеним центром, привредом, услужним и непривредним делатностима.

Насеља Владимировац, Иланца и Јаношик имају предуслове за развој услужних делатности у области туризма, имајући у виду постојеће и потенцијалне туристичке садржаје у близини насеља.

У осталим насељима, која ће остати претежно аграрног типа, треба развијати секундарне и терцијарне делатности из области прераде и пласмана пољопривредних производа, базиране на производњи здравствено безбедне хране.

Постојећа организација **мреже јавних служби** у насељима општине Алибунар углавном задовољава потребе становника за хијерархијски ниво локалног центра и осталих насеља, у складу са препорукама датим у ППРС.

У планском периоду, потребно је пратити просторни и демографски развој сваког насеља и старосну структуру становништва и у складу са тим развијати јавне службе. Развој јавних служби зависиће и од расположивог грађевинског фонда, економске моћи и активности локалне заједнице, традиције, културне развијености и потенцијала, заинтересованости инвеститора и слично.

Пожељно је стимулисати приватну иницијативу, као и различите видове донација у сектору јавних служби и развијати различите програме прилагођене особеностима подручја и локалне заједнице.

Концепција просторног развоја села и уопште **руралних подручја** полази од начела вишефункционалног - интегралног развоја и јачања економске снаге пољопривредних домаћинстава и њиховог укључивања у тржишне услове привређивања.

Планирано унапређење пољопривреде, развој прерађивачких делатности везаних за пољопривреду, развој туризма, допринеће да се рурална подручја брже и адекватније развијају, уз заустављање негативних демографских тенденција.

Таква развојна концепција подразумева развој и других привредних, услужних и посредничких делатности у руралном подручју, а пре свега изградњу и модернизацију свих видова инфраструктуре.

Основни циљ израде Просторног плана у **области привреде** је обезбеђење просторних услова за развој стабилне и развијене привредне структуре, која ће дугорочно посматрано омогућити одрживо коришћење природних и створених ресурса и компаративних предности Општине.

Општина Алибунар је изразито пољопривредно подручје. Пољопривредна производња је оријентисана на производњу сировина за прехранбену индустрију, али она и поред тога није развијена. У општини Алибунар изражен је проблем прерађивачких и складишних капацитета. Складишни простор је недовољан и неадекватан, а недостају и погони за прераду пољопривредних производа (само мали део пољопривредне производње се претвара у финални производ на територији Општине). Поред прехранбене, у оквиру индустрије заступљене су и производња грађевинског материјала, прерада хемијских производа, производња пластике и стакла и др.

У области индустрије основни циљ је динамизирање прехранбене индустрије базиране на богатој сировинској основи, као и других прерађивачких капацитета, увођењем нових технологија, високој финализацији производње и обезбеђењу просторних услова за отварање малих и средњих предузећа, уз активну и атрактивнију политику привлачења инвеститора.

Изражена је концентрација капацитета и активности у локалном центру, и у планском периоду треба боље валоризовати и потпуније користити постојеће ресурсе и активирати (у смислу привредног развоја) сеоска насеља Општине, стварањем ширих могућности за запошљавање (мањи прерађивачки погони), како би се задржало становништво у њима.

Циљ у развоју капацитета терцијалних делатности је подстицање њиховог развоја да би се достигао ниво који захтевају савремени стандарди живљења.

У оквиру **туристичке делатности** на простору општине Алибунар, циљ је да се у односу на потенцијале са једне стране и циљна тржишта с друге стране, планира изградња и повезивање туристичке и друге инфраструктуре која би омогућила дужи и садржајнији боравак туриста, а тиме и веће приходе од туризма.

Облици туризма које Просторним планом треба подржати су: ловни, излетничко-рекреативни, рурални, спортско-рекреативни, риболовни, здравствени (Wellnes), културно-манifestациони и научно истраживачки туризам. С тим у вези треба дефинисати:

- туристички производ који ће валоризовати природне и културне потенцијале;
- изградњу и реконструкцију смештајних капацитета различитог нивоа услуга;
- очување биодиверзитета нарочито фауне;
- уредити и очувати заштићена природна добра, нарочито локалитете у СРП "Делиблатска пешчара";
- развој постојећих и формирање свих потребних служби и организација које ће омогућити реализацију активности.

Основни циљеви у **шумарству** су повећање површина под шумама, пошумљавање нових површина у оквиру изворишта вода, речних токова, подизање заштитних имисионих шума, повећање површина под заштитним појасевима и обезбеђење, трајно јачање и развој општекорисних функција шума. Заштиту и коришћење шума у СРП "Делиблатска пешчара" треба ускладити са прописаним режимима заштите.

Повећањем површина под шумама ће се побољшати сировинска база за примарну и финалну прераду. Такође, кроз повећање прерађивачких капацитета, обезбедиће се већа упосленост становништва на територији Општине.

Основни циљеви у области **лова** су уређење ловишта, повећање бројности и структуре дивљачи, очување ретких и угрожених врста и развој ловног туризма као привредне гране у оквиру туристичке понуде Општине.

Посебни циљеви у домену **саобраћајне инфраструктуре** су:

- будуће решење саобраћајне инфраструктуре успоставити на стратешким опредељењима ППРС и Стратегије развоја транспорта у Републици Србији од 2008. – 2015. године и тиме остварити плански развој свих насеља на принципима рационалног газдовања простором и минимизације заузимања пољопривредног земљишта;
- преиспитивање алтернативних коридора државних путева, рехабилитација и модернизација постојеће путне мреже, посебно кроз урбане делове Општине;
- стварање услова за развој железнице (кроз модернизацију и реконструкцију капацитета), како би се могла уклопити у нова европска опредељења и савремене трендове развоја железнице;
- развој свих видова саобраћаја овог простора, без даље деградације животне средине;
- формирање мреже локалних и некатегорисаних (атарских) путева и њихово одговарајуће опремање.

Концепција путног транспорта базира се на:

- дефинисању аутопутског коридора и изградња новог путног правца Е-70 деоница Панчево – Ватин, који пролази и кроз простор општине Алибунар;
- реконструкцији и рехабилитацији на деоницама путних праваца општине Алибунар: ДП бр.1.9, бр.125, бр.123, бр.110, чиме се подиже ниво саобраћајне услуге и безбедност одвијања саобраћаја;
- изградњи, реконструкцији општинских путева, као значајног сегмента саобраћајне мреже општине;

Железнички саобраћај, кроз концепцијска опредељења дефинише модернизацију и реконструкцију постојећих капацитета (електрификацију, други колосек магистралне пруге бр.6 Е-66), изградњу нових станичних и сигнално-сигурносних објеката као и

ревитализацију деоница (локалне пруге бр.30, Алибунар – Селеуш и бр.36, Владимировац - Ковин) у складу са финансијским могућностима железнице, Општине и АП Војводине.

Водни саобраћај није просторно присутан у оквиру Општине. Комплетан североисточни део Општине се наслања на канал ОКМ ХС ДТД Банатска Паланка – Нови Бечеј. Установљени капацитети пристаништа у Јерменовцима (општина Пландиште), дају врло добре услове за развој и искришћавање овог вида јефтиног превоза.

Циљеви у области **водопривредне инфраструктуре** су:

- дефинисање водопривредног развоја и могућности водопривреде као подстицајног, или ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја;
- очување и унапређење заштите од поплава, ерозија и бујица, као и других видова штетног дејства вода, при чему се и други системи (урбани, привредни, инфраструктурни итд.) упућују како да усмере свој развој да би се заштитили од штетног дејства вода;
- заштита обрадивих пољопривредних површина и насеља од сувишних унутрашњих вода и високих подземних вода из прве (фреатске) издани;
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- спровођење контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- контролисано прихватање и спровођење сувишне атмосферске воде путем система посебне насељске каналске мреже у најближе реципијенте - у мелиоративну каналску мрежу, депресије по ободу насеља;
- обезбеђење довољне количине квалитетне воде за потребе наводњавања;
- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине;
- унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривреде;
- заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, посебно шумарства, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема и антиерозионог газдовања шумама.

Оптималну дугорочну оријентацију снабдевања водом становништва представља изградња рационалних регионалних и међурегионалних система у које би били интегрисани постојећи насељски водоводни системи. Ови системи треба на складан начин да допуне недостајуће количине количине вода са локалних изворишта. Постоје насеља за која није рационално повезивање на регионалне водоводне системе, односно где је повољније користити само локална изворишта. При томе се оптимално решење налази у коришћењу подземних и површинских вода на најрационалнији начин.

У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства, које ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва. Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта вода од случајног или намерног загађивања. Ово се у првом реду односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта, систематску контролу и адекватну службу за реализацију постављених циљева.

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији, упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове воде морају прихватити и одвести до реципијента. На простору Алибунара развијаће се сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде.

Са аспекта коришћења **енергетских извора и енергетске инфраструктуре**, као плански циљ утврђује се функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса и штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедње енергије и заштити животне средине, као и коришћења обновљивих извора енергије;

У области енергетске инфраструктуре основни циљеви су следећи:

- обезбеђење поузданог и квалитетног снабдевања енергијом;
- смањење потрошње финалне енергије;
- обезбеђење услова за унапређење енергетске ефикасности у производњи преносу, дистрибуцији и потрошњи у свим енергетским секторима;
- гасификација на предметном подручју у сврху задовољења потреба крајњих корисника у широкој потрошњи;
- функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса;
- развој и коришћење обновљивих извора енергије;
- експлоатација минералних сировина у складу са одрживим развојем, очувањем и заштитом природних и створених ресурса и животне средине.

На простору обухваћеном Просторним планом, постоји изграђена преносна и дистрибутивна електроенергетска мрежа, коју је у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача потребно ревитализовати и обезбедити довољно капацитета изградњом трансформаторских постројења. Планиран је нови интерконективни преносни вод Панчево2-граница Румуније, који делом прелази и преко општине Алибунар. Планирани далековод као интерконективни прекогранични далековод, је стратешки важан објекат, како за национални и локални ниво (прикључење обновљивих извора на електроенергетску мрежу), тако и прекогранични регионални ниво, као основни покретач развоја прекограничне трговине електричном енергијом и обезбеђења сигурности и стабилности електроенергетског система. Електродистрибутивна мрежа ће се развијати према потреби развоја конзума у насељима Општине, уз планско опремање мреже. Део електричне енергије обезбедиће се производњом из обновљивих извора енергије.

За квалитетно одвијање **електронских комуникација** на подручју Општине, потребно је изградити квалитетне спојне путеве оптичким кабловским везама, уз све главне и локалне путне правце и извршити потпуну дигитализацију електронске комуникационе мреже у свим равнима мреже, како међумесне тако и месне.

Треба омогућити испоруку интерактивних широкопојасних сервиса до свих корисника унапређењем постојеће дистрибуционе, комутационе и приступне мреже у широкопојасне комутиране дистрибуционе корисничке мреже.

У оквиру **заштите природних добара** потребно је ускладити режиме и мере заштите са коришћењем простора који је под заштитом. На делу СРП "Делиблатска пешчара" који је у обухвату Просторног плана, успостављен је тростепени режим заштите. Парк у Алибунару је предвиђен за заштиту на предлог надлежне институције (Покрајински завод за заштиту природе у Новом Саду).

На локалитетима који су евидентирани као станишта заштићених и строго заштићених врста, након формирања заштићених подручја кроз картирање и валоризацију од стране надлежне институције, потребно је ускладити коришћење тих простора са мерама заштите.

Канале као еколошке коридоре је потребно сачувати у природном стању, без преоравања обала како би се омогућило кретање животиња.

Заштиту непокретних културних добара (споменике културе и културна добра која су у процесу утврђивања - налазе се под предходном заштитом), треба спроводити у складу са прописаним мерама заштите. У тренутку потребе за било каквим интервенцијама на наведеним објектима, треба спровести законом прописану процедуру прибављања услова од стране надлежног Завода за заштиту споменика културе у Панчеву, као и сагласности на документацију и изведене радове у складу са том документацијом.

Такође, на свим археолошким налазиштима, условљавају се будући грађевински захвати и земљани радови, обавезом инвеститора да обезбеди стручни археолошки надзор и заштитна археолошка истраживања, а у зависности од значаја налазишта и систематска ископавања.

Концепција **заштите животне средине** у оквиру просторног развоја подручја општине Алибунар односи се на спровођење низа планских мера за заштиту воде, ваздуха и земљишта, очувања здравља становништва, инфраструктурно опремање и уређење простора у контексту одрживог развоја. Такође, планска решења односе се на рационално коришћење природних ресурса и законом уређено управљање комуналним и другим врстама отпада.

Заштита од елементарних непогода (земљотрес, површинске воде, ветар, пожар, ерупција нафте и гаса и град), обухвата низ сигурносних стандарда, техничких, биолошких, превентивних и других мера.

При планирању **коришћења и уређења простора од интереса за одбрану земље**, у свему су испоштовани услови добијени од Министарства одбране и они су уграђени у Просторни план. Део који се односи на поверљиве податке биће обрађен у Посебном прилогу, на који сагласност даје Министарство одбране. Сагласност на Посебан прилог биће приложена у документацији Плана.

II ПЛАНСКИ ДЕО

1. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

1.1. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ НАМЕНА ПРОСТОРА

Територија општине Алибунар заузима површину од 60.178,99 ha и подељена је на 10 катастарских општина.

Према основним категоријама коришћења земљишта за плански период, простор у обухвату Просторног плана чини у највећој мери пољопривредно земљиште у површини од 48 565,93 ha, што чини 80,71% површине Општине. Пољопривредно земљиште ће се највећим делом користити као обрадиво пољопривредно земљиште, као њиве и вртови, воћњаци и виногради, ливаде и пашњаци, а мањим делом као необрадиво земљиште. Приступ пољопривредним површинама је омогућен главним и сабирним атарским путевима.

Шумско земљиште ће заузимати површину од 6 058,61 ha или 10,07% површине Општине, а водно земљиште у површини од 126,77 ha или 0,21% површине Општине чине магистрални канал хиро система Дунав-Тиса-Дунав који чини и североисточну границу комплекса и каналска мрежа.

Грађевинско земљиште у површини од 5 401,08 ha, или 8,97% површине Општине, чини грађевинско подручје насеља у површини од 3 664,17 ha и грађевинско подручје ван грађевинских подручја насеља, намењено за радне зоне, туристичко-рекреативне локалитете, комуналне и енергетске објекте и површине намењене саобраћајној и другој инфраструктури у површини од 1 688,15 ha.

У општини Алибунар, искоришћеност постојећег грађевинског земљишта није потпуна. У свим насељеним местима још увек постоје резерве грађевинског земљишта у државој и приватној својини за даљу градњу. Поред чињенице да постоје резерве земљишта за изградњу и напуштене/неискоришћене локације, површина грађевинског земљишта је повећана на рачун пољопривредног земљишта. Ово повећање је потребно због обезбеђивања површина за развој радних активности за које се у насељеном месту не могу наћи услови (процес производње који захтева повећан обима саобраћајних захтева, повећана бука, концентрација гасова и сл.) и потребе обезбеђења површина за комуналне и енергетске садржаје за које се у насељу није могла наћи локација.

При изради шематских приказа уређења насеља и дефинисању њихових грађевинских подручја, водило се рачуна да се избегне проширење грађевинског подручја насеља (евентуално ширење сведе на разумну меру), уз стимулисање урбане обнове и активирање запуштених локалитета. При дефинисању новог грађевинског земљишта за развој радних активности, водило се рачуна да се изврши групација садржаја уз постојеће саобраћајне, комуналне и енергетске капацитете и на пољопривредном земљишту слабије бонитетне класе. Планским решењима избегнута је линеарна изградња дуж државних путева. За планиране локације радних садржаја уз државне путеве предвидеће се сервисна саобраћајница, на коју ће се прикључити радни садржаји, а која ће са минималним бројем прикључака бити прикључена на државни пут. При дефинисању грађевинског земљишта за обезбеђивање услова за изградњу садржаја од општег интереса, водило се рачуна у највећој могућој мери да то буде земљиште у јавној својини.

1.2. БИЛАНС НАМЕНЕ ПРОСТОРА

Табела 1. Биланс површина ППО Алибунар

Редни број	Постојеће ha	%	Планирано ha	%
1. Пољопривредно земљиште	49669,49	82,54	48565,93	80,71
Њиве и вртови	45379,88	91,33	44276,32	91,03
Ливаде и пашњаци	3076,97	6,19	3076,97	6,33
Воћарско виноградарске зоне	541,72	1,09	541,72	1,11
Воћарско виноградарске плантаже	385,08	0,77	385,08	0,79
Трстици и мочваре	95,19	0,19	95,19	0,20
Рибњак	190,65	0,38	190,65	0,39
2. Шумско земљиште	6058,61	10,07	6058,61	10,07
Шуме и шумско земљиште	6058,61	100,00	6058,61	100,00
3. Водно земљиште²	126,78	0,21	126,78	0,21
Магистрални канал	102,53	80,87	102,53	80,87
Главни канали	24,25	19,12	24,25	19,12
4. Грађевинско земљиште	4298,52	7,14	5401,08	8,97
Грађевинско подручје насеља	3218,74	75,23	3709,63	69,71
Зоне кућа за одмор	59,51	1,39	80,89	1,52
Радне зоне	91,20	2,13	233,9	4,31
Туристички локалитет "Девојачки бунар"	36,48	0,85	36,48	0,69
Туристички садржаји и куће за одмор	501,61	11,72	501,61	9,43
Спортско рекреативни и здравствени туризам	0,00	0,00	223,85	4,21
Туристички локалитети за здравствени (велнес) туризам "Бања Јаношик"	0,00	0,00	18,00	0,34
Туристички локалитет "Бели багер"	21,10	0,49	21,10	0,40
Туристички локалитет "Банатски бисер"	29,16	0,68	29,16	0,55
Гробља ван граница грађевинског подручја насеља	4,56	0,11	4,56	0,09
Трансфер станица и депонија инертног отпада	0,00	0,00	12,72	0,24
Планирани пречистачи	0,00	0,00	11,26	0,21
Комплекс трафо станице	1,14	0,03	12,10	0,23
Државни пут I реда E70 ³	0,00	0,00	161,79	3,04
Државни пут I реда ³	96,79	2,26	96,79	1,82
Државни пут II реда ³	104,15	2,43	114,17	2,15
Општински пут ³	29,31	0,69	29,31	0,55
Железничка пруга ³	79,18	1,85	79,18	1,49
Коридор демонтиране пруге	25,59	0,60	25,59	0,48
Укупно 1+2+3+4	60178,99	100,00	60178,99	100,00

² У израчунавању површина водног земљишта рачуната је земљишни појас мелиоративних канала (магистрални канали ширине 45 m, Главна и ДКМ у ширини од 4 m).

³ Коридор државног пута I реда (ауто-пут) у ширини од 60 m; коридор државног пута I реда у ширини од 40 m; коридор државног пута II реда у ширини од 20 m; коридор општинског пута у ширини од 10 m; пружни појас у ширини од 16 m.

У планском периоду ће доћи до повећања грађевинског земљишта за 1 102,56 ha на рачун смањења пољопривредног земљишта. Највеће промене ће се догодити у оквиру грађевинског земљишта где је планирано повећање грађевинских подручја насеља, радних зона ван грађевинских подручја насеља и посебно, саобраћајне инфраструктуре.

Грађевинска подручја насеља су повећана за 490,89 ha, зоне кућа за одмор за 21,38 ha, а привредни локалитети тј. површине намењене за радне зоне, комплексе и садржаје ван грађевинског подручја насеља су повећане за 142,70 ha. Туристички локалитети су повећани за 242,85 ha.

Комунални садржаји и енергетски објекти ван грађевинског подручја су повећани за 34,94 ha, а државни путеви су планирани на 171,81 ha.

Предложене промене проистекле су, пре свега, из потребе да се:

- Прошире грађевинска подручја појединих насеља;
- Формирају радне зоне изван насеља и енергетски комплекс, како би се искористиле инфраструктурне и локационе предности;
- Обезбеде нови коридори саобраћајница у циљу унапређења саобраћајних услова.

2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Пољопривредно земљиште је потребно штитити мерама и активностима којима се трајно обезбеђују природне функције земљишта:

- забраном коришћења пољопривредног земљишта у друге сврхе, осим у случајевима утврђеним Законом и овим Просторним планом;
- забраном испуштања и одлагања отпадних и штетних материја;
- контролисаном применом минералних ђубрива и препарата за заштиту;
- избором адекватних технологија у обради земљишта;
- применом противерозионих мера.

Уз примену ових мера сачуваће се квалитет земљишта тј. његова физичка, хемијска и биолошка својства. Пољопривредном земљишту које је коришћено за експлоатацију минералних сировина, пројектима рекултивације дати намену блиску пређашњем стању.

Пољопривредно земљиште треба заштитити пољозаштитним појасевима од штетног дејства еолске ерозије, којом се односе земљиште и усеви у фази семена, што за последицу има смањење приноса. У том смислу је потребно формирати ветрозаштитно и пољозаштитно зеленило на просторима уз канале, саобраћајнице и у оквиру пољопривредног земљишта, ван простора СРП "Делиблатска пешчара", које ће представљати еколошке коридоре, повезати међусобно удаљена станишта и побољшати микроклиматске услове окружења.

Од штетног дејства подземних и поплавних вода, пољопривредно земљиште штитити редовним одржавањем постојећег и доградњом дренажног система.

2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Концепција развоја шума и шумског земљишта у оквиру обухвата Просторног плана, подразумева повећање површина под шумама, унапређење постојећих шума и њихово коришћење у складу са еколошким принципима и условима заштите природе, уз остваривање заштитних, културно-социјалних и производних функција.

Шумско земљиште на територији Општине се може повећати пошумљавањем обрадивог пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу по претходно прибављеној сагласности Министарства. Шумско земљиште као ресурс треба користити у складу са његовим биолошким капацитетима, како би ефекти производње у шумарству били већи. Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа као и примена прописане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта.

Заштити шума и шумских земљишта, као и стабилности шумских екосистема, треба дати приоритет и посебан значај због опште угрожености од многих биотичких и абиотичких чинилаца, али и због значаја општекорисних функција шума и њене глобалне и основне намене.

Деградиране и девастиране састојине морају се преводити у више узгојне облике без обзира на њихово порекло, разлоге и начине настанка. Конверзију састојина на неодговарајућим стаништима спроводити врстама којима дато станиште одговара по еколошко-типолошкој припадности. Само састојине стабилне унутрашње структуре и изграђености, могу задовољити потребе разних захтева према шумама и њима одређеним основним наменама. Оптимална стања шумских састојина морају се стално успостављати и пратити, тако да на најефикаснији начин задовоље потребне функције и намене, уз уважавање њихових специфичности.

Један од приоритетних задатака је повећање степена шумовитости, имајући у виду укупну шумовитост подручја и позитивне ефекте које шума има. Повећање степена шумовитости мора бити акција ширег значаја, спровођена у сарадњи са другим субјектима, уз максимално коришћење техничких, кадровских и економских потенцијала. Овај циљ се односи првенствено на делове који се налазе ван шумских комплекса (приватне шуме и шумска земљишта), али се може остваривати и унутар државних шума. На просторима СРП "Делиблатска пешчара" повећање степена шумовитости остварити уз поштовање режима заштите.

2.3. ВОДЕ

Вода и водотоци као добра од општег интереса, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама.

Заштита и коришћење водног ресурса подразумева:

- оптимизирање режима вода,
- праћење стања и
- анализу квалитета вода.

У контексту заштите воде, као природног ресурса, предвидети:

- око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите, у складу са Законом о водама и Правилником о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање ("Службени гласник Републике Србије", бр. 92/2008);
- ради заштите и коришћења подземних вода, пратити стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих и дубоких подземних вода,
- у циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама;
- забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре и водотоке било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају II₆ класи;
- заштиту од поплава обезбедити одржавањем изграђених и изградњом планираних објеката и система;
- одбрамбени насип штитити забраном изградње објеката и садње зеленила у складу са Законом о водама;

- одржавати систем за одводњавање и наводњавање (чишћење канала од муља и растиња) и изводити реконструкцију и изградњу у складу са условима из Просторног плана.

Овим мерама омогућиће се рационално и вишенаменско коришћења вода (водоснабдевање, рекреативне и туристичке активности, хидроенергетски потенцијал, пловидба, порибљавање и сл.).

2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ

Минералне сировине су на територији општине Алибунар заступљене као неметалне минералне сировине за добијање грађевинског материјала (глина, песак), хидрогеотермални потенцијал (термоминерална вода) и угљоводоници у течном и гасовитом стању (нафта и гас), које треба користити у складу са принципима одрживог развоја.

Експлоатација минералних сировина врши се на експлоатационом пољу. Експлоатационо поље обухвата простор у коме су истражене и оверене билансне резерве минералних сировина, као и простор предвиђен за јаловишта и за изградњу објеката одржавања, водозахвата и других објеката, а ограничено је одговарајућим линијама на површини или природним границама и простире се неограничено у дубину земље.

Простори за ове намене дефинишу се на основу решења надлежног министарства за енергетику (Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине) и Општине.

Уколико се планирани простор за експлоатацију минералних сировина (нафта, природни гас, глина, песак и др.) налази на пољопривредном земљишту, одобрење за експлоатацију се мора прибавити од Министарства за пољопривреду.

Током експлоатације, у циљу заштите животне средине, обавезно је перманентно спроводити мере неге и заштите, а по завршетку експлоатационог периода, просторе на којима се експлатишу минералне сировине треба вратити у пређашње стање, ревитализацијом и/или рекултивацијом и дати им намену којом се не угрожава стање животне средине.

у целом обухвату Просторног плана је дозвољена експлоатација минералних сировина, осим у границама СРП "Делиблатска пешчара", а у складу са важећим уредбама, осталом позитивном законском регулативом и посебним условима надлежних институција за заштиту природе.

С обзиром да истраживање, експлоатација и искоришћавање хидрогеотермалних потенцијала не представљају никакву опасност за животну средину, ове активности се дозвољавају на читавом простору обухвата Просторног плана општине Алибунар.

На простору обухвата Просторног плана налазе се нафтно-гасно поља "Локве" и "Јерменовци", гасно поље "Тилва" и "Николинци" и нафтно поље "Јаношик запад" која експлоатише НИС а.д. Нови Сад, на којима постоје изграђене експлоатационе бушотине, као и бушотински нафтоводи и гасоводи.

На простору обухвата Просторног плана налази се истражено гасно лежиште "Алибунар" које није у експлоатацији.

2.5. ПОТЕНЦИЈАЛИ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ

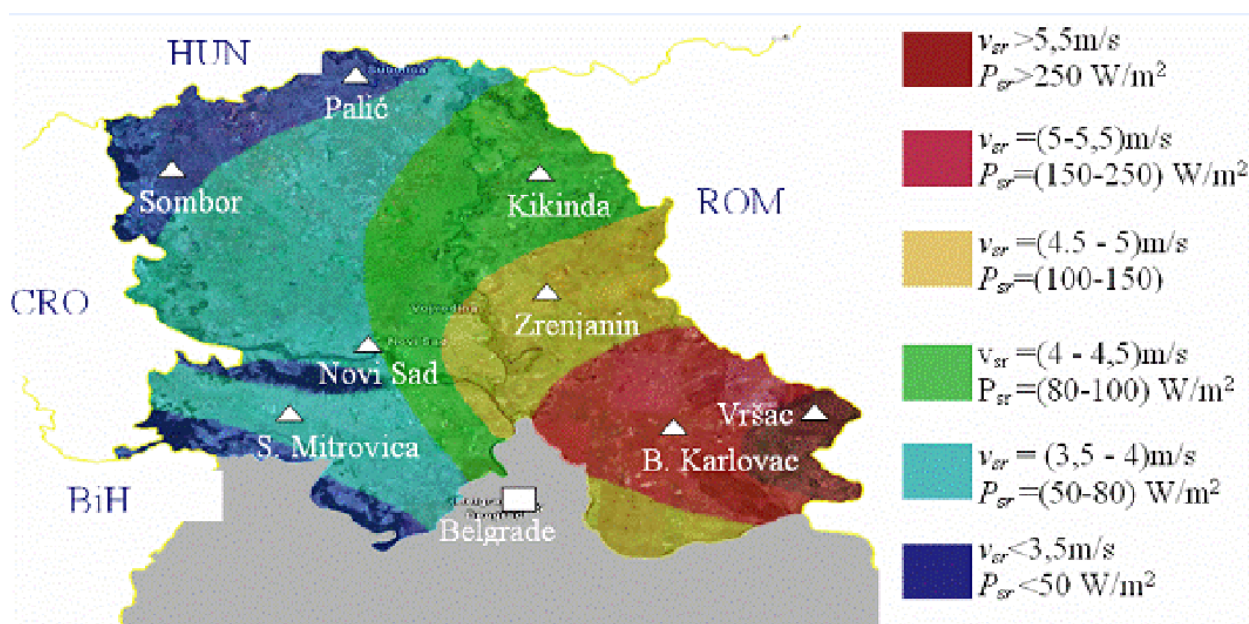
На основу резултата израђених студија за подручје АП Војводине, на простору Општине као мањи и већи потенцијали обновљивих извора енергије издвајају се:

- биомаса;
- биогаз;
- геотермална енергија;
- сунчева енергија;
- енергија ветра;
- хидроенергија.

С обзиром да припада пољопривредном подручју, да су истражене геотермалне бушотине, постоје предуслови, као и на простору целог подручја АП Војводине, за коришћење ових потенцијала као извора обновљиве енергије мањих капацитета за производњу топлотне енергије за потребе пољопривредне производње и бањског туризма.

Сунчева енергија, с обзиром на повољну осунчаност, број сунчаних дана у току године овог простора, може се користити као обновљиви извор енергије који ће користити производни објекат већих капацитета.

Подручје Општине, на основу Студије Атласа ветрова на територији АП Војводини, се налази у зони повољних ветрова (5-5,5m/s) на висинама преко 50 m изнад тла, а нарочито 100 m изнад тла, што одговара савременим ветроелектранама снага 2-2,5 MW, где је експлоатација енергије ветра економски исплатива.

Слика 1. Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50 m у W/m² W

Постојање каналске мреже на овом простору пружа могућност коришћења хидроенергије за производне енергетске објекте мањих капацитета.

Стварни потенцијал, као и исплативост коришћења ових потенцијала установиће се детаљним испитивањем и изградом неопходне документације.

3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА И МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ

3.1. СТАНОВНИШТВО

Осим мера популационе политике на глобалном нивоу, на регионалном нивоу и у сарадњи са локалном самоуправом морају се изналазити и дефинисати конкретне мере за подстицање одрживог и остварење просторно уравнотеженог демографског развоја, и инструменти за њихово спровођење у конкретним условима и у зависности од просторно-демографских специфичности.

Због тога је у планском периоду неопходно активирање Општине у популационој политици. Локална заједница мора да брине о становништву и мора конституисати своју популациону политику да би предупредила поремећаје, односно да би их зауставила, јер постоје. Популациона политика локалне самоуправе треба да буде комплементарна популационој политици државе и да, одговарајући на специфичне потребе локалне заједнице, делује у садејству са њом.

Иако је образовна структура становништва побољшана, постоји и даље проблем лоше старосне структуре и неадекватно квалификоване радне снаге (услед застарелости система образовања, који не прати потребе привреде). Због тога активна улога локалне самоуправе треба да буде усмерена и на инвестиције за школовање стручних кадрова, јер побољшана образовна структура становништва представља потенцијал који обезбеђује квалитетну (квалификовану) радну снагу, основу за интензивнији привредни развој.

На основу утврђених биодинамичких карактеристика популације, досадашњих развојних тенденција, планираних мера демографске политике (активна популациона политика на нивоу државе и Општине), као и прогнозираног привредног и укупног друштвеног развоја, у периоду 2002-2021. год. за општину Алибунар прогнозиран је пад укупног броја становника, тако да ће 2021. године у Општини живети 19 350 становника. Просечна величина домаћинства износиће 2,8 чланова по домаћинству, а укупан број домаћинстава биће 6 860.

Табела 2. Пројекција броја становника, домаћинстава и просечна величина домаћинства

Насеља	Број становника		Индекс 2021/02	Прос. стопа раста 2002/21	Број домаћинстава		Просечна величина домаћинства	
	2002. г	2021.г			2002.г.	2021.г.	2002.г.	20221г.
Алибунар	3431	3100	90,4	-0,54	1166	1100	2,9	2,8
Банатски Карловац	5820	5400	92,8	-0,39	1985	1950	2,9	2,8
Владимиrowaц	4111	3600	87,6	-0,70	1295	1170	3,2	3,1
Добрица	1344	1000	74,4	-1,57	494	400	2,7	2,5
Иланца	1727	1400	81,1	-1,11	617	520	2,8	2,7
Јаношик	1171	1050	89,7	-0,58	384	360	3,0	2,9
Локве	2002	1400	69,9	-1,90	620	500	3,2	2,8
Николинци	1240	850	68,6	-2,01	408	320	3,0	2,7
Нови Козјак	768	500	65,1	-2,28	268	190	2,9	2,6
Селеуш	1340	1050	78,4	-1,29	412	350	3,3	3,0
Општина	22954	19350	84,3	-0,9	7649	6860	3,0	2,8

У току усаглашавања Просторног плана извршен је Попис становништва, домаћинстава и станова у Републици Србији 2011. године, чије прве резултате и презентујемо у следећој табели.

Табела 3. Укупан број становника и домаћинстава 2011. године⁴

Насеље	2011. година	
	Број становника	Број домаћинстава
Алибунар	2883	1101
Банатски Карловац	5084	1922
Владимировац	3828	1228
Добрица	1059	325
Иланџа	1406	541
Јаношик	967	334
Локве	1716	590
Николинци	1114	392
Нови Козјак	644	239
Селеуш	1079	350
Општина	19780	7022

3.2. ОДНОС ГРАДСКИХ И СЕОСКИХ НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНО ПОВЕЗИВАЊЕ НАСЕЉА И ЦЕНТАРА

Општину Алибунар са општинама у окружењу, а посебно са општинама Ковин, Бела Црква и Вршац повезује туристички значајан локалитет "Делиблатска пешчара". Овај однос је био дуги низ година оптерећен недовољном функционалном повезаношћу. У планском периоду ће се оваква ситуација променити, пре свега због заједничких интереса који имају ове општине.

Сва насеља - локалне заједнице гравитирају ка локалном центру и функционално су повезана са њим. Центар Општине је усмерен ка регионалном центру Вршац (делимично ка Зрењанину и Панчеву), а за задовољавање потреба вишег реда ка макрорегионалном центру Нови Сад и државном центру Београд (високо специјализовано здравство, високо и специјално образовање, извесни садржаји у области културе, спорта, информатичке делатности, комуникација и сл.).

Постојећу мрежу насеља у будућности свакако не треба проширивати, али насеља треба међусобно што боље повезати разним видовима саобраћаја (путна мрежа, јавни превоз, бициклистичке стазе и сл.).

Насеље Алибунар ће и даље имати функцију локалног центра. У планском периоду треба да се развије, са једне стране, у мањи индустријски центар, док са друге стране треба развијати терцијарне и непривредне делатности у складу са функцијом и величином насеља.

Имајући у виду развијеност насеља Банатски Карловац, планира се формирање развојног мини-коридора на локалном нивоу између Алибунара и Банатског Карловца, имајући у виду просторно, функционално, економски, социјално и еколошки уравнотежен и полицентричан урбани развој.

Насеља Владимировац, Иланџа и Јаношик имају предуслове за развој услужних делатности у области туризма, имајући у виду постојеће и потенцијалне туристичке садржаје у близини насеља. Владимировац је, као и Банатски Карловац, директно саобраћајно повезан са значајним туристичким локалитетом "Девојачки бунар". У Иланџи се развија туристички локалитет везан за виноградарство и производњу вина, а поред Јаношика је извор термалних вода, које су предуслов за развој бањског туризма.

У осталим насељима, која ће остати претежно аграрног типа, треба развијати секундарне и терцијарне делатности из области прераде и пласмана пољопривредних производа, базиране на производњи здравствено безбедне хране. Сва насеља треба

⁴ Извор података: Попис становништва, домаћинстава и станова у Републици Србији 2011. године. - Први резултати

боље саобраћајно повезати - међусобно и са ширим окружењем, а постојећу саобраћајну инфраструктуру треба унапредити и искористи за пласирање роба и услуга. Потребно је постићи интегрисан развој и уређење насеља и атара и активирање локалних развојних потенцијала, заснованих на домаћинству/газдинству.

3.3. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ

Просторни развој и размештај јавних служби планиран је у складу са препорукама датим у ППРС, циљевима развоја мреже насеља и јавних служби и особеностима овог подручја. Развој јавних служби ће првенствено зависити од економских кретања и децентрализације друштва, у којој ће општине добити већа овлашћења. Тиме ће се омогућити да се највећи део јавних служби развија у складу са економским могућностима становништва и уз добијање донација, које ће значајно утицати на реализацију планираног развоја.

Планирана организација јавних служби треба да обезбеди пружање услуга у складу са потребама корисника према концепцији развоја мреже насеља утврђене овим Просторним планом.

Развој **социјалне заштите** треба да обезбеди доступност услуга свим становницима општине а посебно најосетљивијим групама, као што су деца без родитељског старања и стара лица.

Повећање броја старачких домаћинстава захтева и решавање основних проблема, као што су снабдевање, здравствена заштита, пружање одређених врста услуга и др., тако да је у наредном периоду потребно планирати обезбеђење смештаја и заштите старих лица. То је могуће остварити планирањем различитих модалитета смештаја: формирањем мобилних екипа које би пружале помоћ старим лицима у њиховим кућама, пресељењем старих лица (мањи број) код породица, где би се формирао мањи објект за смештај и негу старих, организовање "малих кућних заједница" за стара лица по насељима и др.

Објекти за смештај деце без родитељског старања су изузетно важан сегмент у решавању проблема социјалног типа и сигурно је да се на подручју Општине морају планирати и објекти за ове намене који се могу градити у свим насељима.

Посебно је важно обратити пажњу на развој проширених облика социјалне заштите, чиме би се обухватиле следеће категорије становника: социо-материјално угрожена деца и омладина, посебно она са проблемима у понашању и инвалидна деца и омладина о којима се старају хранитељске породице, стара лица без породичног старања, инвалиди и друге маргинализоване групе.

Предшколско васпитање, иако је заступљено у свим насељима, мора се даље организовати у складу са новим моделима и потребама деце, како би се постигао уједначен квалитет пружања услуга у свим насељима, омогућило коришћење свим социјалним групама и обезбедио капацитет објеката у складу са стандардима за ту врсту установа. Код планирања проширења ових установа, у складу са потребама односно бројем деце, потребно је узимати у обзир и обавезно похађање припремног програма за полазак у школу.

Такође, при планирању развоја овог сектора потребно је укључити и приватни сектор, који би био координиран и надгледан од надлежних служби, како у погледу простора (објекти за смештај и слободан простор), тако и у погледу одговарајућег стручног кадра. Тиме би се обезбедила боља доступност за децу, а избегли би се посебни трошкови за изградњу објеката. Услови пословања приватног и државног сектора морају бити изједначени.

Основно образовање ће и у наредном планском периоду бити организовано на исти начин, са подручним школама у насељима са малим бројем становника/деце. Постојећи објекти задовољавају потребе просторног размештаја по насељима, међутим, ниво опремљености школских објеката није уједначен, што представља приоритетни задатак у наредном периоду. Поред опремања и осавремењивања школског простора у складу са стандардима, неопходно је обезбедити и одговарајуће услове за живот и рад наставног кадра, како би се и у том домену обезбедио квалитет и трајније задржавање квалитетног наставног кадра и у мањим насељима. Ове мере би допринеле стварању релативно уједначеног квалитета основног образовања за сву децу на територији Општине.

Поред постојеће школе за **средње образовање**, даљи развој средњошколског образовања је могућ отварањем нових смерова или оснивањем новог профила образовања.

Примарна здравствена заштита је обезбеђена у свим насељима која и надаље остаје, уз планирано побољшање услова у здравственим објектима, које се односи на могуће доградње, адаптације и реконструкције објеката на садашњим локацијама.

Приоритетан задатак у овој области је опремање и модернизација амбуланти и здравствених станица, као и побољшање квалитета здравствених услуга. **Секундарна здравствена заштита** (општа болница) за све становнике у општини Алибунар и надаље ће се обављати у Вршцу, а виши облици здравствене заштите у Новом Саду/Београду. Планирање **културних садржаја** треба да буде повезано са концепцијом развоја туризма, како би се што боље искористила туристичка понуда овог простора, обogaћена манифестацијама које је неопходно обновити и омогућити њихово одржавање, поготово што у насељима постоје објекти који би, уз адекватну санацију или реконструкцију, могли да служе за ове намене. За ово је потребно активно укључивање локалног становништва кроз стварање заједничких програма о учешћу културно-уметничких друштава, аматерских позоришта, организовање разних манифестација и фестивала и слично.

У насељима Алибунар и Банатски Карловац, као најразвијенијим насељима, могуће је уредити и опремити изложбене просторе и галерије. У свим насељима потребно је формирати огранке библиотеке из Алибунара (могуће у оквиру школе).

Објекте **физичке културе** (затворене и отворене) у насељима потребно је уредити и опремити недостајућим садржајима (свлачионице са мокрим чвором, трибине, зеленило и др.), како би се створили бољи услови како за школску децу, тако и за рекреацију укупног становништва по насељима. За реализацију планираних активности неопходна је подршка јавног и приватног сектора, која ће допринети развоју постојећих и формирању нових спортских клубова, поготово у мањим насељима.

Адекватно уређене и опремљене спортско-рекреативне површине су у насељима Алибунар и Банатски Карловац.

Потребна је реконструкција, уређење и проширење постојећег спортско-рекреативног комплекса са отвореним базеном, који је лоциран уз државни пут I реда за Вршац, између насеља Банатски Карловац и Николинци. Имајући у виду број становника у насељу, могуће је планирати изградњу отворених базена и у насељима Алибунар и Владимировац и код насеља Јаношик у склопу будућег бањског комплекса (здравствени туризам).

Табела 4. Планирана мрежа јавних служби у општини Алибунар

Насеље	А ли бу нар	Б а н . К а р л о в а ц	В л а д и м и р о в а ц	Д о б р и ца	И л а н џ а	Ј а н о ш и к	Л о к в е	Н и к о л и н ц и	Н о в и К о з ј а к	С е л е у ш
Врста јавне службе										
I Локална управа и администрација										
1. скупштина општине, општин. управа	+									
2. месна заједница, месна канцеларија		+	+	+	+	+	+	+	+	+
3. суд	+									
4. муп, полицијска станица	+									
5. катастар	+									
II Социјална заштита										
6. центар за социјални рад	+									
7. збрињавање старих лица	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
III Образовање										
8. дечија/предшколска установа	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9. основна школа од I-VIII разреда	+	+	+	+	+	+	+	+		+
10. подручна основна школа од I-IV разр.			+						+	
11. средња школа тргов.-економског смера	+									
12. балетска школа	+									
IV Здравствена заштита										
13. здравств. станица/амбуланта, моб. здрав. служ.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
14. дом здравља	+									
15. апотека	+	+	+	+	+	+	+	+	•	+
V Култура										
16. библиотека	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
17. дом културе	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
18. музеј, изложбени простор, галерија	□	□								
VI Информ. делатност и комуникације										
19. радио станица, штампани медији	+	□								
VII Физичка култура										
20. отворени уређени спортски терени	+	+	•	•	•	•	•	•	•	•
21. фискултурна сала	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
22. спортска сала	+	+								
23. базен	□	+	□							
мањи спортско-рекреативни центар		+								

НАПОМЕНА:

+ постојећи насељски садржај

• потребан насељски садржај (препоруча из ППРС)

□ могући насељски садржај (ако постоји интерес и економска основа, било у оквиру јавног или приватног сектора власништва)

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Користећи своје компаративне предности, а имајући у виду укупне и посебне потенцијале општине Алибунар, основни развојни приоритет треба да буде ревитализација укупне привреде и развој ефикасне привредне инфраструктуре, уз активну и атрактивну политику привлачења инвеститора, уз императив заштите и очувања животне средине, а у циљу побољшања квалитета живота становништва.

4.1. ПОЉОПРИВРЕДА И РИБОЛОВ, ШУМАРСТВО И ЛОВ

4.1.1. Пољопривреда и риболов

Пољопривреда

Посебну пажњу потребно је посветити уско специфичним програмима производње. Полазећи од природних предности за ратарску производњу, добрих педолошких карактеристика земљишта, умерене континенталне климе и створених вредности које се огледају у традицији ратарске производње на овом подручју и високог стручног знања носилаца развоја пољопривреде, потребно је осавременити производњу применом нових технологија у складу са савременим научним сазнањима.

Концепција развоја пољопривреде подразумева:

- обезбедити прехранбену сигурност грађана довољним количинама квалитетних производа,
- обезбедити довољне количине одговарајућих сировина за прехранбену индустрију,
- очувати земљишне ресурсе,
- избором технологије, свести на минимум негативне утицаје пољопривредне производње на животну средину,
- задржати ослонац у креирању развоја научног сектора и осмишљавању стратегије развоја пољопривреде, на домаћим научним кућама и институтима,
- осавремењавати производњу применом научних достигнућа,
- подстицати задругарство и друге облике самоорганизовања пољопривредника,
- посветити посебну пажњу националним уско специфичним програмима производње.

Ратарство

У наредном периоду у општини Алибунар доминатна грана биљне производње биће и даље ратарство.

Посебни правци развоја ратарства су:

- изменом структуре сетве и применом нових технологија доћи до већих економских ефеката ратарске производње,
- повећати површине под индустријским и крмним биљем на рачун површина под житима,
- повећати површине за семенску производњу у условима наводњавања,
- водити рачуна о плодореду и учешћу сетве легуминоза,
- повећати примену стајског ђубрива.

Повртарство

С обзиром да територија Општине поседује добре агроеколошке услове, као и дугу традицију производње и прераде поврћа, реално је очекивати да се у наредном периоду повећају површине у повртарској производњи, а уз примену савремених технологија да дође и до повећања приноса и да се прерада поврћа подигне на још виши технолошки ниво.

Очекује се да у наредном периоду дође до повећања површина у свим облицима производње од баштенског и њивског до производње у заштићеном простору, а да би се то постигло потребно је дефинисати правце развоја:

- повећати површину под повртарским културама при чему би оне требале да достигну површине од око мин 20 % укупне површине пољопривредног земљишта,
- повећати производњу поврћа као другог усева,
- увести разноврснији производни програм, увођењем квалитетнијих и отпорнијих сорти високог нутритивног и здравственог квалитета,
- осавременити баштенски начин производње уз избор сорти које захтевају веће ангажовање људске радне снаге уз комбиновање са производњом у заштићеном простору,
- набавити нову специјализовану савремену механизацију,

- подићи већи број стакленика и пластеника,
- повећати образовни ниво пољопривредних произвођача, путем стручних саветовања о достигнућима у савременој повртарској производњи и
- обезбедити виши степен прераде на месту настанка сировина (сушење, смрзавање, паковање, производња амбалаже, транспорт итд.) у мини погонима као породични посао, као и даљи развој индустриско-прерађивачких капацитета.

Воћарство и виноградарство

Правци развоја воћарско-виноградарске производње на територији Општине, а у складу са оријентацијом на интензивирање свих облика пољопривредне производње су:

- донети стратегију развоја воћарско-виноградарске производње,
- задужити стурчне службе за контролу садног материјала и по препорукама ове службе подизати нове воћњаке и винограде,
- садни материјал бирати према типовима земљишта,
- спровести санацију постојећих засада и крчење старих и дотрајалих уз заснивање нових,
- подизати засаде избором отпорнијих врста и сорти који нарочито показују отпорност према проузроковачима болести и штеточинама,
- уносити интегралан биолошки концепт у воћарско-виноградарској производњи како би се пратили светски трендови производње,
- перманентно повећати површине под трајним засадима, водећи рачуна о истовременом побољшању квалитета производње и
- створити услове за изградњу система за наводњавање на површинама на којим ће се подизати или занављати трајни засади.

Остали видови њивске производње

С обзиром на квалитет земљишта и традицију у производњи и других култура на отвореном простору, у нареденом планском периоду доћи до неминовног смањења површна под нисокоакумулативним културама.

Потребно је сагледати могућност и израдити програм узгоја зачинског, ароматичног и лековитог биља као и могућност узгоја цвећа.

Сточарство

Стање у сточарству на територији Општине карактеришу нагомилани проблеми праћени слабир производним резултатима, наспрам могућности подручја и перманентим падом производње. Да би се овакво стање побољшало неопходно је:

- утврдити стратегију развоја сточарства за територију Општине уз израду јединственог одгајивачко-селекционог програма,
- обезбедити довољне количине квалитетне хране првенствено на подручју Општине,
- дефинисати јасне критеријуме и израдити одговарајући одгајивачко-селекцијски програм,
- успоставити задовољавајући здравствени статус животиња уз стални надзор ветеринарске службе,
- обезбедити повезивање примарне производње са прерађивачком индустријом, како би се ускладили планови производње,
- специјализовањем производње поделити расни састав говеда у правцу млечног и месног типа,
- извршити адаптацију постојећих објеката фарми, а нове објекте пројектовати и изводити у више фаза и етапа реализације,
- уводити нова савремена научна сазнања у процес производње,
- пратити контролу квалитета сточне хране од улазних компоненти до готових крмних смеша и
- израдити посебан програм ревитализације и унапређења сточарства за територију целе Општине и дефинисати носиоце спровођења програма.

Остали видови производње

У свим насељима постоји интересовање за производњу неконвенционалних видова анималне производње. У насељима би се уз релативно мала улагања могли организовати разни видови производње у постојећим објектима као основна или додатна делатност. Неки могући видови овакве производње су:

- гајење фазана у контролисаним условима,
- фармски узгој препелица,
- гајење пужева,
- узгој нутрија, чинчила и кунића и
- гајење глиста.

У Општини нису довољно искоришћене могућности за развој пчеларства, те је неопходно у свим стратешким опредељењима нагласити да постоје добри услови за развој овог вида производње.

Пољопривредна механизација

У наредном периоду најважнији задатци биће:

- осавремењавање машинског парка,
- побољшање квалитета машина,
- организовање техничко саветодавне службе,
- израда критеријума и карата за оцену погодности појединих типова земљишта за конзервацијске системе обраде,
- едукација пољопривредних произвођача ради правилног избора одређених типова машина и опреме,
- остваривање научно-техничке сарадње са суседима из региона на унапређењу квалитета машинског парка,
- омогућење слободног избора из широке понуде према интересовању и потребама свих произвођача и
- развој предузећа за пружање услуга, одржавање и сервисирање механизације и опреме.

Уређење и коришћење вода у пољопривреди

У наредном периоду са променом сетвене структуре и интензивирањем пољопривредне производње наметнуће се неминовност изградње нових и реконструкција постојећих заливних система. Постојећа каналска мрежа за одводњавање је у доста добром стању, али у наредном планском периоду је неопходно извршити њену реконструкцију.

Да би се побољшала ситуација у овој области неопходно је предузети одговарајуће мере и то:

- извршити анализу рада постојећих система за наводњавање и одводњавање као и анализу свих њихових делова (црпне станице, каналска мрежа уређаји итд.),
- дефинисати приоритете који, уз најмања улагања, у првој фази могу дати најбоље резултате,
- извршити измуљивање и чишћење постојећих канала детаљне каналске мреже,
- на теренима, чија конфигурација то дозвољава, канале за одводњавање користити као вишенаменске омогућујући да се у одређеном периоду током вегетације могу користити за наводњавање,
- извршити анализу квалитета вода прве издани и на високим теренима омогућити бушење бунара за потребе наводњавања мањих површина и
- експлоатацију свих водопривредних система организовати и планирати на савременим, рационалним и научно-стручно верификованим критеријумима.

Риболов

На простору обухвата Просторног плана постоје потенцијали за развој риболова као привредне гране кроз изградњу рибњака на пољопривредном земљишту. На територији општине Алибунар могуће је лоцирати рибњаке на површинама слатинастог земљишта

које нису предвиђене за заштиту. Посебну погодност представља разграната каналска мрежа. У том смислу је потребно: направити реалну процену које су површине у атару погодне за формирање одређених врста рибака (комерцијални, спортски, производња млађи), дефинисати циљеве и могуће производне и економске ефекте подизања рибака и различитим стимулативним мерама потстаћи улагање материјалних средстава у ову производну грану.

4.1.2. Шумарство и лов

Шуме и шумско земљиште

Повећањем површина под шумама побољшати сировинску базу за примарну и финалну прераду. Такође, кроз повећање прерађивачких капацитета, обезбедити већу упосленост становништва на територији Општине.

Концепција развоја шумарства на подручју обухвата Просторног плана је:

- остварити привредне и остале функције шуме;
- организовање трајне максималне шумске производње;
- пласман коришћења дрвне масе у прерађивачким капацитетима у земљи;
- коришћење дрвне масе и потенцијала према могућностима и динамици успостављања оптималног стања;
- унапредити стање постојећих шума;
- формирати нове површине под шумама на чистинама и шумском земљишту, а према планским документима власника и корисника простора;
- газдовање шумама ускладити са биолошким капацитетима станишта, што подразумева газдовање врстама дрвећа на одговарајућим стаништима.

На простору СРП "Делиблатска пешчара" основна правила коришћења, уређења, заштите и развоја шума су:

- спровођење тростепеног режима заштите и коришћење шума у III степену заштите у складу са прописаним режимима, што подразумева експлоатацију дрвне масе са обраслих површина у наредном уређајном периоду у складу са основама газдовања шумама;
- контролисано сакупљање биљних и животињских врста ради одржавања њиховог оптималног стања;
- усаглашавање планских докумената са условима заштите;
- развој шумарства као привредне гране у складу са условима заштите Резервата.
- рационално и вишенаменско коришћење шума у складу са Уредбом о заштити Резервата (Уредба о заштити СРП "Делиблатска пешчара", Службени гласник РС бр. 3/02 и 81/08).

Лов

Ловишта на територији Општине имају добре услове за развој и гајење дивљачи. Планским мерама се предвиђа:

- пошумљавање непродуктивног земљишта у циљу формирања станишта за дивљач;
- трајно одржавање економског капацитета ловишта кроз обнављање и прираст дивљачи главних гајених врста;
- изградња ловно-техничких објеката;
- повећање економских ефеката ловства и развој ловног туризма;
- усмеравање главног вида коришћења туризма на ловни и еколошки (фотосафари), посебно у ловишту ЈП "Војводинашуме" и адекватно опремање простора.

Пун економски капацитет ловишта ће се постизати добром прогнозом диманике развоја популације дивљачи, односно пројекцијом оптималног матичног фонда за сваку ловну годину уз уважавање реалног прираста, губитака и одстрела дивљачи. Газдовање ловиштима ће се спроводити на основу важеће ловне основе и годишњих планова газдовања, којима ће се прописати и конкретне планске мере које ће имати за циљ заштиту, исхрану и коришћење дивљачи.

4.2. ИНДУСТРИЈА

Поред јачања пољопривреде као основне привредне гране, индустрија би у планском периоду требала да постане генератор развоја Општине. Основни развојни приоритет треба да буде повећање степена запослености и унапређење прерађивачког сектора, као и јачање конкурентне, извозно оријентисане индустрије, базиране на знању, иновацијама и сталном унапређењу и савременој предузетничкој инфраструктури. Развој индустрије треба да се заснива на коришћењу компаративних предности општине Алибунар, уз стварање атрактивног пословног амбијента и конкурентне индустријске структуре. Главни фактори конкурентности су знање и на основу његове примене иновативност производа и нове технологије. Такође, развој индустрије треба да се заснива на примени најбољих доступних техника (БАТ), стандарда квалитета и екостандарда у циљу одрживог развоја и заштите животне средине (еколошки прихватљива производња еколошки прихватљивих производа).

Да би се обезбедили услови за брже запошљавање и пораст прихода становништва веома важан развојни приоритет треба да буде развој сектора малих и средњих предузећа (МСП), као једног од генератора даљег развоја (нарочито сеоских насеља). Неопходна је и подршка локалне самоуправе у процесима едукације будућих предузетника МСП. Значајни просторни и сировински потенцијали сеоских насеља, као и недовољно ангажована радна снага треба да се активира обезбеђењем услова за развој прерађивачких капацитета мањег обима (нарочито прерада пољопривредних производа, услужне делатности итд.), чиме би се обезбедио и бржи трансфер становништва из примарних делатности. Због неповољне квалификационе структуре расположиве радне снаге, неопходна је доквалификација и преквалификација радне снаге. Интензивирањем привредног и укупног развоја Општине, ангажоваће се највећи део контингента радно способног становништва.

Изван грађевинских подручја насеља могу се градити објекти намењени примарној пољопривредној производњи (у складу са Законом о пољопривредном земљишту), објекти локационо везани за сировинску основу, објекти намењени туризму, мреже и објекти инфраструктуре.

Нове радне зоне планиране су изван грађевинских подручја насеља Владимировац, Иланца, Нови Козјак, Јаношик и Добрица. Укупне површине нових радних зона ван грађевинских подручја насеља су 142,70 ha, тако да ће са постојећим чинити укупно 229,60 ha. Планирано је да радне зоне које се наслањају на грађевинска подручја већине насеља уђу у њихово грађевинско подручје насеља (насеља: Владимировац, Банатски Карловац, Николинци, Локве, Јаношик, Селеуш, Иланца и Нови Козјак).

4.3. ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО, ЗАНАТСТВО

У свим насељима потребно је развијати капацитете за задовољавање основних, свакодневних потреба становништва у области трговине, занатства и угоститељства. Мрежу капацитета намењених снабдевању и услугама развијати у складу са критеријумом учесталости њиховог коришћења: капацитете намењене задовољавању свакодневних потреба становништва развијати у складу са просторном дистрибуцијом становништва, капацитете намењене повременом или изузетном коришћењу развијати у централној насељској зони и у зонама највеће концентрације становника и посетилаца.

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА

Полазиште у планирању развоја одрживог туризма на простору општине Алибунар је садржано у Агенди 21 и Стратегији развоја туризма Републике Србије у склопу које АП Војводина представља јединствен кластер, те сви планови развоја морају поћи од те чињенице.

Према РПП АП Војводине простор општине Алибунар, изузев северног дела, налази се у оквиру планираног туристичког подручја Доње Подунавље.

Туристичка делатност на простору општине Алибунар у прошлом периоду није имала учешће у привредном развоју које јој по потенцијалима припада. Концепција развоја ће указати на основне правце развоја који могу да доведу до тога, да се то учешће повећа у односу на потенцијале са једне стране и циљна тржишта са друге. Планира се изградња и повезивање туристичке и друге потребне инфраструктуре, која би омогућила дужи и садржајнији боравак туриста.

Правци развоја туризма су:

- Планирати туристички производ чија ће основа бити валоризација природних и културно-историјских потенцијала на простору Општине;
- Изградити и реконструисати смештајне капацитете различитог нивоа услуга (хотели, мотели, бунгалови, брвнаре, домаћа радиност);
- Проширити спортско-рекреативне садржаје;
- Унапредити путну и туристичку инфраструктуру (туристичка сигнализација, паркинг простори, пешачке и бициклистичке стазе, нарочито на правцу Банатски Карловац (Владимировац) – туристички локалитет "Девојачки бунар");
- Очувати биодиверзитет, нарочито фауне и проценити капацитете за ловни туризам који неће угрозити природну баштину;
- Уредити и очувати заштићена природна добра, нарочито локалитете у СРП "Делиблатска пешчара";
- Формирати координационо тело за развој туризма састављеног од представника свих заинтересованих и повезати га са носиоцима туристичког развоја на регионалном и националном нивоу.

Све ове активности треба да допринесу да се туристички производ општине Алибунар прилагоди туристичкој тражњи, тако да се повећа обим туристичког промета и омогући задржавање туриста више од једног дана. У оба случаја резултат је повећање прихода од туризма, повећање запослености становништва у циљу да туризам постане развојни фактор привреде.

Ако се посматра садашњи и потенцијални туристички производ Алибунара, у планском периоду се могу издвојити следећи туристички производи са потенцијалним облицима туризма: ловни, излетнички, рурални, спортско-рекреативни, риболовни, здравствени (WELNES), културно- манифестациони и научно-истраживачки.

Ловни туризам – Представља значајан сегмент туристичке понуде општине Алибунар. Богатство дивљачи и очуваност природе су добар предуслов развоја ловног туризма и чине га туристички врло вредним. При томе је потребно уредити ловишта у смислу боље оргаанизације лова и подизања материјалне базе на виши ниво. Објединити понуду на основу планова одрживог развоја ловног туризма у односу на све субјекте који газдују ловиштима и предвидети посебне програме за узгој дивљачи. Очукује се увећање фонда дивљачи, нарочито срнеће, што би омогућило остварење знатно већих ефеката у ловном туризму.

Излетничко-рекреативни туризам – У наредном периоду се очекује веома динамичан развој локалитета "Девојачки бунар". Уз планско уређење, опремање и настојање да се очувају пејзажно-амбијенталне и еколошке вредности, локалитет "Девојачки бунар" ће остати најкомплетнији и најфреквентнији локалитет СРП "Делиблатске пешчаре". Да не би дошло до деградације овог простора, потребно је дефинисати биолошки и еколошки капацитет простора (прихватљив обим и структуру смештајних и услужних капацитета). Потребно је повећати смештајне капацитете (хотел, еко село са објектима од дрвета) и предвидети смештај и у објектима чија је основна намена за одмор, а налазе се у непосредном окружењу локалитета "Девојачки бунар", у зони туристичких садржаја и кућа за одмор.

На локалитету "Девојачки бунар" је могуће развијати квалитетан рекреативно-туристички центар, чија је посебна погодност постојање извора геотермалне воде (која се користи и данас за пуњење отвореног спортског базена).

На простору Резервата се могу спроводити активности као што су јахање и вожња бицикла у складу са условима заштите природе.

Рурални туризам – На простору Општине постоје предуслови за развој руралног туризма. Један од локалитета чија је реализација у току је комплекс "Банатски бисер", источно од насеља Иланца. На простору Општине, нарочито у руралним срединама, може се развијати овај вид туризма.

Спортско-рекреативни туризам – На локалитету између насеља Банатски Карловац и Николинци се налази термална бушотина са базеном која тренутно није у функцији. У наредном периоду се планира њено активирање и стављање у функцију, као и изградња смештајних капацитета и других спортских садржаја.

Уз границу СРП "Делиблатска пешчара", према Владимировцу, планирана је зона спортско-рекреативног и здравственог туризма.

Риболовни туризам – На територији Општине, на воденим површинама некадашњих ископа и канала, постоје добри предуслови за развој спортског риболова. На простору северно од Банатског Карловца се налази водена површина од 22 ха (на месту бившег позајмишта), где се одвија такмичење спортских риболоваца у виду туристичке манифестације "Бели Багер" у организацији удружења "Пешчара" на каналу ДТД код Јаношика, одвија се манифестација спортског риболова "Златна удица".

Здравствени (ВЕЛЛНЕС) туризам – На локалитету источно од насеља Јаношик се налази бушотина са термалном водом, што је потенцијал развоја здравственог (ВЕЛЛНЕС) туризма и представља значајан сегмент будућих туристичких активности на простору општине Алибунар.

Културно-манифестациони – Разноврсне манифестације ће и у наредном планском периоду представљати значајну основу за развој туризма и промоцију потенцијала Општине.

Научно-истраживачки – Због изузетних природних потенцијала СРП "Делиблатска пешчара" постоји могућност организовања научно-истраживачких програма.

6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИОНАЛНИМ ИНФРАСТРУКТУРНИМ МРЕЖАМА

6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Основно стратешко опредељење у домену **путног саобраћаја** је задржавање свих изграђених саобраћајних капацитета, успостављање и изградња нових капацитета и њихово надовезивање у затворени општински систем саобраћајница различитог хијерархијског нивоа. Реализацији новопланираних траса државних путева, претходиће израда одговарајуће саобраћајне анализе и техничке документације која треба да укаже на оправданост предложених решења (преусмеравање и преузимање саобраћајних токова). Предложени хијерархијски ниво саобраћајне мреже, представљен је са просторно-функционалног аспекта, а категоризација путне мреже остаје обавеза управљача путева и надлежног министарства за послове саобраћаја, у складу са прописима који регулишу ову област.

Развој **путне инфраструктуре** на простору општине Алибунар, подразумева дефинисање коридора и изградња новог путног правца Е-70 деоница Панчево – Ватин, који пролази и кроз простор општине Алибунар. Са овим путним капацитетом побољшао би се ниво повезаности овог простора са окружењем и иницирао привредни развој.

Државни пут I реда бр.1.9. Београд – Панчево – Алибунар - Уљма – Вршац - граница Румуније (Ватин) ће се задржати у оквиру постојећег коридора, уз неопходне мере у циљу задржавања постојећег и евентуалног повећања нивоа саобраћајне услуге.

Трасе државних путева II реда бр.125, Пландиште – Алибунар и бр.123, Банатско Аранђелово – Мокрин – Кикинда – Војвода Степа – Бегејци – Неузина – Селеуш – Алибунар – (деоница Банатски Карловац – Делиблато није утврђена/изграђена) – Ковин и бр.110 Падина - Селеуш се у будућности задржавају по постојећим трасама – са проласком кроз насеља, јер је обим транзитног теретног саобраћаја у задовољавајућим оквирима, док ће се реконструкцијом и рехабилитацијом, као основним мерама које ће се предузимати, подизати ниво услуге и безбедност одвијања саобраћаја. Следећи планска решења вишег реда (ППППН СРП "Делиблатска Пешчара"), утврђен је нови коридор ДП бр.123 на деоници од Владимироваца (ДП бр.1.9) преко Долова до Ковина, који у потпуности обилази СРП "Делиблатска пешчара" и перспективно и функционално решава проблем транзитирања и интерконекцију насеља на ободу Резервата.

Општински путеви представљају важан сегмент саобраћајне матрице, у смислу међусобног повезивања насеља у Општини и окружењу. Из тог разлога је неопходно приступити реконструкцији постојећих и изградњи нових (локалних) путева.

У планском периоду предвиђена је реконструкција следећих општинских (локалних) путева и то:

- ОП-1. Иланца - Јаношик
- ОП-2. ДП бр. 123 – Нови Козјак
- ОП-3. Владимировац – Девојачки Бунар
- ОП-4. Банатски Карловац – Девојачки Бунар
- ОП-5. пут од ОП-4 до ОП-3

У наредном периоду потребно је извршити оптимизацију мреже свих хијерахијских нивоа путева у атару у функцији развоја пољопривреде, као и у функцији приступа садржајима који се могу наћи у атару.

Железнички саобраћај у будућности треба да доживи нову афирмацију кроз изградњу другог колосека магистралне пруге **бр. 6 (Е-66)**, Београд-Панчево-Вршац-Државна граница-(Stamora Moravita), електрификацију пруге, реконструкцију постојећег колосека, станичних капацитета и комплетне саобраћајно-сигналне опреме, као и изградњу индустријских колосека, а према исказаним захтевима и потребама потенцијалних корисника. Локална пруга **бр. 30**, Алибунар – Селеуш, (некатегорисана пруга на правцу Селеуш - Јаношик) би требала да има првенствену сврху повезивања токова из правца Зрењанина и Сечња, као и локална пруга **бр. 36**, Владимировац – Ковин из правца Ковина (Смедерева, Београда), као значајних генератора робних и транспортних токова, а у складу са развојним могућностима општине, дата је и могућност ревитализације у коридору демонтиране пруге на правцу Селеуш – Иланца – Добрица – Самош.

Све ове пруге ће бити значајне и за обнављање јавног путничког превоза јужнобанатског простора (Стратегија развоја железнице јужнобанатског региона). Овакав инфраструктурни систем је изванредна основа за интегрално повезивање, првенствено на државном нивоу, на нивоу АП Војводине и саме општине Алибунар.

Кроз предметну Стратегију утврђен је и правац развоја железнице општина јужног Баната (Алибунар, Ковин, Вршац Бела Црква), афирмацијом железнице као капацитета за повећање туристичке понуде ових простора. Предложена траса ове пруге је на правцу Алибунар-Банатски Карловац – Девојачки Бунар – Делиблато.

Водни саобраћај није просторно присутан у оквиру Општине, али се комплетан североисточни део Општине наслања на канал ОКМ ХС ДТД Банатска Паланка – Нови Бечеј. Установљени капацитети пристаништа у Јерменовцима (општина Пландиште) дају врло добре услове за развој и искришћавање овог вида јефтиног превоза.

За развој **немоторног саобраћаја** у наредном планском периоду потребно је истражити могућност за имплементацију пешачко-бициклистичких стаза ван насељених места. Нарочито је значајан правац уз општинске путеве Банатски Карловац (Владимировац) – туристички локалитет "Девојачки бунар". Ако се за то искажу одговарајући захтеви, бициклистичке стазе могуће је градити у оквиру коридора државних путева. Уз канал ОКМ ХС ДТД Банатска Паланка – Нови Бечеј, планирана је и бициклистичка стаза националног нивоа.

6.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Снабдевање водом

У складу са стратешким опредељењима, снабдевање водом највишег квалитета оствариће се развојем регионалног система водоснабдевања (у овом случају Јужнобанатског регионалног система), из којег ће се снабдевати становништво насеља општине Алибунар, као и само они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета. Дугорочно посматрано, предвиђа се пребацивање одређене количине воде са "Годоминско-Шалиначког" изворишта у овај систем, као и коришћење вода реке Дунава (непосредно или упуштањем у подземље) уколико исте имају одговарајући квалитет.

До тада, даљњи развој водоснабдевања ће се развијати у правцу који је сада у функцији, уз повећање броја црпних бушотина на постојећим или новим извориштима, са изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде по захтеваним критеријумима.

Снабдевање водом Алибунара и осталих насеља Општине, засниваће се на коришћењу постојећих изворишта, уз њихову санитарну заштиту, ревитализацију и заштиту од деструкције коју би могла да изазове неконтролисана градња објеката у њиховој околини.

На подручју општине Алибунар потребно је планирати праћење површинских и подземних вода, ради потпунијег увида у квалитет вода и утврђивања потреба за предузимање мера, у зависности од степена угрожености и врсте загађења.

Елиминацију или редукцију појединих параметара из састава воде за пиће, које не одговарају Правилником утврђеним граничним вредностима, треба спровести путем објеката и опреме за кондиционирање вода. У садашњем тренутку, једине мере кондиционирања су дезинфекција (активна мера) и испирање мреже (пасивна мера).

Иако се планира рационализација потрошње и максимална штедња подземних ресурса питке воде, потребно је извршити проширење постојећих изворишта са неколико бунарских водозахвата због континуалног пропадања извесног броја бунара, а и како би се у насељима са по једним бунаром остварио потребан резервни капацитет.

Ради рационализације коришћења висококвалитетне воде за пиће и заштите исте од непотребног расипања потребно је на минималну меру свести губитке на водоводној мрежи.

Процес рационализације коришћења питке воде (осим на већ поменуте начине) се може спровести:

- смањењем броја дефеката заменом и реконструкцијом дотрајале водоводне мреже,
- увођењем што бољег система мерења како би се открила места настанка губитака,
- едукацијом – дизањем свести потрошача,
- политиком цена која штити од непотребног расипања овог природног блага.

У свим решењима комплексних водопривредних система која користе воду највишег квалитета - приоритет при расподели воде на кориснике увек има снабдевање становништва.

Постојећа водоводна мрежа у насељима се задржава са делимичном реконструкцијом на деоницама које не задовољавају планске потребе.

Снабдевање водом у оквиру рубних предела насеља и атару, као и тамо где нема могућности за снабдевање водом преко водоводне мреже, биће решено индивидуално, путем бушених бунара.

Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације, чиме ће се обезбедити вишеструка употреба захваћане воде, очување и заштита водних ресурса како од загађења, тако и од прекомерне експлоатације и исцрпљивања појединих издани.

Снабдевање технолошким водом је могуће из првог водоносног слоја (фреатска издан) уз сталну контролу воде пре и у току експлоатације или из водотокова.

Одвођење вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији, упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове воде морају прихватити и одвести до реципијента. На простору Алибунара развијаће се сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Индустријске отпадне воде решаваће се, по потреби, посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз предтретман.

Услови предтретмана индустријских отпадних вода треба да:

- заштите здравље особља које ради на одржавању канализационих система;
- заштите канализациони систем и објекте на њему;
- заштите процес пречишћавања отпадних вода на централном уређају;
- обезбеде одстрањивање из индустријских отпадних вода материје које се мало или никако не одстрањују на централном уређају за пречишћавање отпадних вода, а које могу угрозити захтевани квалитет вода реципијента.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент предвиђа се њихово пречишћавање на централним постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ).

Капацитет ППОВ-а мора бити усклађен са потребама становника и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом студијом.

У наредном периоду следи изградња канализационих система у насељима Општине у којима није изграђена. Јавна канализациона мрежа се не може градити без започињања активности на изградњи постројења за пречишћавање отпадних вода, како је дефинисано водопривредном основом.

Отпадне воде из насеља Алибунар и Банатски Карловац ће се пречишћавати на ППОВ у насељу Алибунар. За насеља Владимировац, Селеуш и Локве ће се градити самостална постројења за пречишћавање на познатим локацијама ван грађевинског подручја насеља, а за насеље Јаношик у грађевинском подручју овог насеља. За остала насеља ће се накнадно утврдити локације постројења (Николинци, Иланца, Нови Козјак и Добрица).

Мања насеља, туристички локалитети и центри, као и викенд зоне, проблем одвођења отпадних вода решаваће преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање, или ће се отпадне воде евакуисати у бетонске водонепропусне септичке јаме.

Развој атмосферске канализације има задатак заштите урбанизованих површина унутар насеља и индустријских погона од плављења атмосферским водама. Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђени делови рационално уклапају у будуће решење.

У насељима општине Алибунар, постојећа мрежа отворених канала ће се ширити у складу са потребама, са уливима у најближе потоке/канале.

У случају да се у неки од канала у склопу система за одводњавање предвиђа упуштање атмосферских вода прикупљених са било које површине, потребно је имати у виду да се могу упуштати само чисте воде и евентуално технолошке које морају бити пречишћене, без таложљивих или муљевитих материја (пливајући предмети, амбалажа, делови хране, тешки метали, разна уља, и течности за моторе и сл.), ради обезбеђења захтеване класе квалитета воде у каналу односно крајњем реципијенту.

Атмосферске и условно чисте технолошке воде (расхладне и сл.), чији квалитет одговара II₆ класи квалитета воде могу се без пречишћавања упуштати у малиорационе канале.

Изливи атмосферских и пречишћених вода у мелиорационе канале морају бити изведени на одређен начин, да би се спречило деградирање и нарушавање стабилности косина канала.

Хидротехничке мелиорације (одводњавање и наводњавање)

Одводњавање потенцијално плодних слабо дренираних земљишта услов је за побољшање структуре искоришћавања површина у сврхе проширења и повећања пољопривредне производње. Изградња хоризонталне цевне дренаже на површинама под системима са каналском мрежом представља виши ниво обезбеђености од утицаја штетног дејства сувишних вода, нарочито на равним површинама, које се карактеришу минималним отицајима површинских вода. У таквим случајевима, упоредо са радовима на изградњи цевне дренаже, поставља се питање доградње, реконструкције и усклађивања каналске мреже са новонасталим захтевима о одвођењу сувишних вода са парцеле и испуњењу критеријума о спречавању секундарних појава као што је салинизација земљишта.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система и постепено смањење садашњег заостајања Србије у домену наводњавања изградњом нових система на земљиштима највиших бонитетних класа. Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони системи (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација.

Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у решења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

Критеријум за оцену погодности земљишта за наводњавање узима у обзир три параметра:

- рељеф терена,
- могућност довода воде и
- квалитет замљишта.

Планиране активности на одржавању већ изграђених мелиорационих система на подручју (чишћење од замуљења и растиња и евентуалне реконструкције постојећих канала), омогућиће двонаменско коришћење постојећих система, односно и за потребе наводњавања.

Воде које служе за наводњавање земљишта морају бити одговарајућег квалитета. Предност код наводњавања имају земљишта повољнијих класа погодности за наводњавање, уз уважавање социјалних и еколошких чинилаца. У зависности од карактеристика земљишта и режима подземних вода, наводњавање, по правилу, треба да је у спрези са одводњавањем и општим уређењем мелиоративног подручја. Обезбеђеност коју је потребно постићи код наводњавања је око 80-85%.

Посебну пажњу треба поклонити ревитализацији и бољем коришћењу постојећих система за наводњавање. Окосницу раста површина под системима за наводњавање чине регионални водопривредни системи чији ће се фазни развој по фазама интензивирати у наредном периоду. Приоритет припада површинама ближим већим природним водотоцима, изграђеној основној каналској мрежи (ДТД).

Регулација водотокова и заштита од ерозије

Ерозијом земљишта је угрожено више привредних грана и области: водопривреде, пољопривреде, шумарства, саобраћаја, комуналне инфраструктуре и др.

Потребно је извршити санирање и довођење у исправно функционално стање, као и извршити ревитализацију радова и објеката који служе за заштиту од ерозија и бујица.

При разматрању критеријума за избор приоритета антиерозионих радова на заштити водопривредних објеката, треба имати у виду следеће чињенице:

- 1) значај објеката за водопривреду,
- 2) степен угрожености објеката од наноса,
- 3) степен осетљивости функције објеката на засипање наносом и
- 4) старост објеката или планирано време изградње објеката за будуће објекте.

Антиерозионо уређење обухвата радове и мере за заштиту од ерозије и бујица и контролу наноса на разматраном простору. Ови радови и мере могу се разврстати на:

- 1) биолошке мере (пошумљавање, мелиорације шума, мелиорације пашњака и ливада и затрављивање);
- 2) биотехничке мере (изградња зидова против спирања, контурних ровова, градона, тераса и др.);
- 3) техничке мере (бујичарске зидне преграде, рустикалне преграде и др.);
- 4) административне антиерозионе мере (прописи којима се регулишу обавезе корисника да антиерозино газдују поседом).

Што се тиче еолске ерозије, мере заштите од овог феномена (ветрозаштитни и пољозаштитни појасеви и агротехничке мере), спадају у домен пољопривреде и шумарства. Међутим, заштита од еолске ерозије може бити и у интересу водопривреде, у случају када се у близини подручја интензивне ерозије ветром налазе водопривредни објекти (акумулације, регулисана речна корита, иригациони канали и др.).

Основни задатак водопривреде би се састојао у детерминисању свих водопривредних објеката који могу бити угрожени еолском ерозијом, као и у разради концепције њихове заштите.

6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

6.3.1. Електроенергетска инфраструктура

На простору обухваћеном планом, постоји изграђена преносна и дистрибутивна мрежа, коју је у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача потребно ревитализовати и реконструисати.

Снабдевање електричном енергијом у наредном планском периоду због очекиваног значајног повећања потрошње услед планираних садржаја обезбедиће се из постојеће трафостанице 110/35 kV "Алибунар" која ће бити реконструисна на 110/20 kV трансформацију, а у истом комплексу планирана је и трафостаница 35/20 kV. Део енергије обезбедиће се из обновљивих извора енергије. Планирани ветрогенераторски комплекси прикључиће се преко трансформаторских постројења на 110kV, 220kV односно 400kV мрежу.

Средњенапонски 35 kV водови прећи ће на 20 kV напонски ниво, а трафостанице 35/10 kV и 35/20kV задржаће се као 20 kV разводна чворишта.

На подручју Просторног плана, планирана је траса интерконективног 400 kV далековода за прекогранично повезивање Панчево-Румунија у коридору поред постојећег далековода 110 kV.

Целокупну 10 kV мрежу потребно је реконструисати за рад на 20 kV напонском нивоу.

Изградњом нових трафостаница 20/0,4 kV напонског преноса и реконструкцијом постојећих 10/0,4 kV, обезбедити довољно капацитета за све потрошаче.

Нисконапонску мрежу у насељима Алибунар, Банатски Карловац и Николинци потребно је реконструисати.

Јавно осветљење, са расветним телима које ће пратити нове технологије развоја у циљу смањења потрошње електричне енергије и повећања енергетске ефикасности, изградиће се у свим насељима, дуж важнијих саобраћајница, као и за потребе свих садржаја ван насеља.

У наредном периоду потребно је део електричне енергије произведен из конвенционалних извора супституисати енергијом из обновљивих извора енергије.

У циљу рационалне употребе квалитетних енергената и повећања енергетске ефикасности потребно је применити мере, како у производним овјектима, преносној и дистрибутивној мрежи, тако и при коришћењу електричне енергије у секторима потрошње, тј. крајњих корисника енергетских услуга.

6.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Гасоводна инфраструктура

На простору гасних поља Тилва и Николинци ирграђене су гасна постројења СГС Тилва (СГС-сабирна гасна станица) и КГС Николинци (КГС - колекторска гасна станица).

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне инфраструктуре задовољавају садашње потребе потрошача на територији Општине, као и потребе будућих потрошача који ће се јавити на овом простору (гасификација туристичког локалитета "Девојачки бунар" преко планиране мерно-регулационе станице).

Постојећу дистрибутивну и разводну гасоводну мрежу потребно је временом реконструисати и повремено проширивати, како се буду појављивали индустријски, комунални и потрошачи у широкој потрошњи.

На простору општине Алибунар, планирана је деоница трасе гасовода високог притиска СГС Тилва-Бела Црква за снабдевање природним гасом општине Бела Црква.

Нафтоводна инфраструктура

На простору општине Алибунар се налазе експлоатациона поља нафте и гаса: Јерменовци, Јаношик, Јаношик запад, Тилва, Локве и Николинци.

На простору нафтног поља Јаношик налазе се нафтна постројења СС Јаношик (СС-сабирна станица) и КМС Јаношик (КМС-колекторска мерна станица). Кроз простор Општине пролази постојећи продуктовод "Петрохемије".

Са аспекта експлоатације енергетских извора (нафте, природног гаса и термоминералних вода), на предметном простору се могу очекивати истражни радови, јер посматрани простор јужног Баната спада у одобрени истражни простор НИС а.д. Нови Сад на основу Решења Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине. Сходно томе на овом простору дешаваће се истражни радови у сагласности са датим површинама и динамиком реализације истраживања. Евентуална изградња објеката који прате експлоатацију нафте и гаса (бушотине, бушотински нафтови и гасоводи, сабирни системи, приступни путеви и сл.), могу се реализовати на овом истражном, односно експлоатационом простору.

Приликом планирања пројектовања и изградње објеката за експлоатацију енергетских извора, водити рачуна о смањењу конфликта између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине и предузети мере прописане законима који регулишу ову област ради санирања негативних последица (програми рекултивације, ревитализације, отклањања штета итд.).

Потребно је водити рачуна о заштићеним природним добрима на територији општине Алибунар. На подручју СРП "Делиблатска пешчара" у режимима I и II степена заштите, према Закону о заштити природе нису дозвољене активности које нарушавају ово природно добро.

На простору Општине планирана су геолошка истраживања и то: 3Д сеизмичка испитивања на локалитету Добрица-Јерменовци-Локве и 2Д сеизмичка испитивања на локалитету Банатски Карловац.

6.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих облика енергије, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и ођување природне и животне средине.

Године 2005. Скупштина Србије је усвојила Стратегију развоја енергетике Републике Србије до 2015. године, којом се дефинишу елементи за утврђивање стратегије развоја енергетских сектора Србије, у којој је дефинисан и развој и коришћење нових и обновљивих извора енергије и ефикаснијих технологија и уређаја. За утврђивање стратегије развоја енергетског сектора Војводине, ИВ АПВ је априла 2007. усвојило Програм остваривања стратегије развоја енергетике у АПВ, којим се афирмише коришћење обновљивих облика енергије.

Тренутно стање у домену енергетског снабдевања општине Алибунар упућује нас на штедњу и рационално коришћење свих енергената, али то не треба схватити као ограничење друштвеног и личног стандарда. Већим коришћењем обновљивих извора енергије се стварају предуслови за виши ниво животног стандарда, али за побољшање услова одрживог развоја животне и радне средине. Главна препрека већем коришћењу обновљивих извора енергије на овом простору лежи у захтеву да енергија из ових извора мора по цени бити конкурентна конвенционалној.

На простору општине Алибунар као обновљиви извори енергије могу се користити:

- енергија ветра,
- биомаса,
- биогаз,
- геотермална енергија и
- сунчева енергија
- хидроенергија.

С обзиром да истраживање, експлоатација и искоришћавање обновљивих извора енергије не представља никакву опасност за животну средину, предлаже да се ове активности дозволе на читавој територији општине Алибунар.

Енергетски производни објекти који користе обновљиве изворе енергије (биомаса, биогаз, геотермална енергија, соларна енергија) могу се градити у склопу радних комплекса, односно туристичких комплекса (геотермална енергија), како у насељима тако и ван.

Производни енергетски објекти, ветроелектране, могу се градити на пољопривредном земљишту ван насеља.

Биомаса

Простор општине Алибунар има значајну количину био отпада, а енергетски потенцијал биомасе је концентрисан баш у отпаcima од пољопривреде, шумске и дрвопрерађивачке масе.

Коришћење термоминералних вода

Геотермалне воде на подручју општине Алибунар могу се користити за:

- производњу топлотне енергије за грејање објеката и припрему потрошне топле воде, производњу топлотне енергије за грејање стакленика и пластеника, сушење пољопривредних производа;
- за технолошке потребе;
- за рекреативне потребе.

Биогаз

На простору општине Алибунар, с обзиром на повољност развоја сточарства, постоји могућност производње биогаза, првенствено за потребе снабдевања фарми сопственом енергијом.

Сунчева енергија

Повољни климатски услови и велики број дана са сунчаним интервалима пружају могућност коришћења сунчеве енергије, пре свега за добијање топлотне енергије. Соларне електране могу се градити ван насеља на пољопривредном земљишту на основу урбанистичког плана, односно у радним зонама насеља на основу урбанистичког пројекта.

Енергија ветра

С обзиром на изузетне услове, повољне правце, брзину и константност дувања ветра, простор општине Алибунар представља перспективно подручје за искоришћавање енергије ветра за производњу електричне енергије.

Ветроелектране се могу се градити ван насеља, на пољопривредном земљишту, на основу урбанистичког плана, изузимајући заштићена природна добра, уз претходне услове надлежне институције прибављене у поступку избора локације.

Критеријуми за избор локације за изградњу ветроелектране су:

- брзина, учесталост и правац ветра;
- геомеханичка својства терена;
- могућност прикључивања на електроенергетски систем;
- постојање приступних путева и могућност транспорта опреме;
- сеизмолошки аспекти;
- власништво над земљиштем - да ли су регулисани имовинско-правни односи;
- постојање подстицајних мера - пореске олакшице, субвенције и др.;
- постојање посебних економско-финансијских захтева од стране локалне заједнице (проценат профита, помоћ у изградњи инфраструктуре, донације);
- утицај на животну средину и биодиверзитет - неугрожавање флоре и фауне, избегавање градње у границама постојећих и планираних заштићених природних добара и других еколошки значајних подручја и у њиховој непосредној близини;
- довољна удаљеност од насеља и стамбених објеката како би се избегло повећање интензитета буке;
- довољна удаљеност од инфраструктурних објеката (електронских комуникационих мрежа и опрема, радарских, аеродрома, линијских инфраструктурних објеката и др.).

На рефералној катри бр. 2: Мрежа насеља и инфраструктурни системи, дате су зоне ветроелектрана на четири локације (између насеља Алибунар и Владимировац, југоисточно од насеља Локве, југозападно од насеља Јаношик и између насеља Владимировац и Селеуш у западном делу Општине).

Ограничења за изградњу ветроелектрана на осталом простору обухвата Просторног плана су дата на рефералној катри бр. 3: Туризам и заштита простора, као зоне ограничења за изградњу ветрогенератора и представљају:

- подручја (зоне) забране градње (војне зоне и њихова близина према рефералној катри бр. 1: Намена простора),
- посебно заштићене природне вредности и миграторни правци птица, које инвеститори кроз услове треба да затраже од Покрајинског завода за заштиту природе,
- подручја насељених места,
- остало грађевинско земљиште (радне зоне, зоне туристичких садржаја и кућа за одмор...).

При коначном одабиру локација ветроелектрана, посебну пажњу треба посветити:

- заштити естетских вредности предела, посебно СРП "Делиблатска пешчара", као основне вредности развоја туристичке активности у Општини,
- контактним подручјима зона осетљивим на буку и вибрације, као што су грађевинска подручја насеља, заштићени делови природе и миграторни правци птица.

Наведена подручја за потенцијални смештај ветроелектрана одређене су само по свом очекиваном ветроенергетском потенцијалу. До окончања истраживања, та се подручја користе према намени простора одређеној у картографском приказу на Рефералној карти 1.: "Намена простора". У случају да се одређено подручје потенцијално за могући смештај ветроелектрана не утврди као подобно, задржава се планирано коришћење и намена простора.

Начин прикључивања ветроелектрана на постојећу и планирану електроенергетску мрежу ће бити дефинисано кроз даљу урбанистичку разраду сваке поједине локације, а на основу услова надлежног предузећа (ЈП ЕМС и електродистрибуције).

Могућности коришћења хидроенергетског потенцијала на територији Општине

Хидроенергију канала могуће је користити изградњом малих хидроелектрана на каналима или реконструкцијом постојећих водопривредних објеката уградњом турбина на водном земљишту. Мале хидроелектране се могу градити на постојећим водотоцима, на пољопривредном и водном земљишту, по правилима уређења и грађења дефинисана овим Просторним планом, за делове територије за које није предвиђена израда урбанистичког плана.

6.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Садашњи развој електронске комуникационе инфраструктуре није на нивоу који би задовољио све потребе, грађана и привреде. Развој електронске комуникационе инфраструктуре засниваће се на успостављању ефикасног система веза и пружању савремених и мултимедијалних сервиса. За квалитетно одвијање електронског комуникационог саобраћаја на подручју Просторног плана, потребно је изградити квалитетне спојне путеве оптичким кабловским везама, уз све главне и локалне путне правце до свих насеља и садржаја у обухвату Просторног плана. Оптички каблови, у складу са плановима развоја надлежног предузећа за телекомуникације планирани су на следећим релацијама: Алибунар-Пландиште, Алибунар-Панчево, Алибунар-Сечањ, Алибунар-Уљма и Алибунар-Ковачица.

Систем преноса ће се одвијати преко дигиталних комуникационих чворишта, чији ће се капацитети у наредном периоду повећавати у складу са потребама.

Дигитализација електронске комуникационе мреже подразумева увођење дигиталних комуникационих центара и дигиталних система преноса у свим равнима мреже. Ово подразумева и полагање каблова са оптичким влакнима као медијумом преноса на свим нивоима међумесне мреже, са перспективом увођења оптичких каблова и у месне мреже.

Да би се створили услови за испоруку интерактивних широкопјасних сервиса како код индивидуалних, тако и осталих корисника, постојеће дистрибуционе и комутиране мреже се морају унапредити у широкопјасне комутиране корисничке, базиране на квалитету сервиса, што подразумева и промене у приступним мрежама.

У свим насељима, викенд зонама и на туристичким и другим локалитетима, потребно је изградити приступну кабловску мрежу, са адекватним бројем парица како би се решио проблем двојничких прикључака, а уједно и захтеви за нове везе.

По плановима развоја оператора "Теленор" планирана је изградња антенских система и базних станица мобилних комуникација у КО Алибунар, КО Банатски Карловац, КО Николинци, КО Владимировац, КО Селеуш, КО Иланца, КО Нови Козјак, КО Добрица, КО Јаношик и КО Локве.

По плановима развоја оператора "Телеком", планирана је изградња антенских система и базних станица мобилних комуникација у КО Алибунар, КО Владимировац, КО Банатски Карловац, КО Николинци, КО Селеуш, КО Јаношик, КО Локве, КО Иланца, КО Добрица и КО Нови Козјак.

У наредном периоду поштански саобраћај одвијаће се преко постојећих поштанских јединица у насељима, са евентуалним новим уговорним шалтерима у насељима и туристичким локалитетима.

У систему веза електронског комуникационог система Елекровојводина д.о.о. Нови Сад, за потребе обезбеђивања сигурнијег и безбеднијег напајања потрошача, као даљинско управљање и надзор над објектима електроенергетског система, планиран је радио-релејни коридор од насеља Алибунар до насеља Владимировац.

6.5. КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Управљање отпадом

Комунални отпад са територије општине Алибунар ће се до формирања система регионалног депоновања, одлагати на планираној локацији за привремено одлагање комуналног отпада. Непосредно уз ову локацију планирана је изградња депоније инертног отпада (обе депоније су на парцели број 4780 КО Банатски Карловац). Планиране депоније комуналног и инертног отпада је потребно уредити на основу Уредбе о одлагању отпада на депоније ("Службени гласник РС", бр. 92/10).

У складу са Законом о управљању отпадом, могуће је да одлагање комуналног отпада до изградње регионалне депоније буде привремено до 2012. године. Чланом 96. Закона, дефинисана је обавеза да се за ову локацију надлежном органу достави радни план постројења (депоније), са програмом мера и динамиком прилагођавања рада постројења (депоније) за период до 31.12.2012. године и пројекат санације и затварања.

Дугорочна концепција одлагања отпада са територије општине Алибунар је усаглашена са принципима Стратегије управљања отпадом за период 2010.-2019. године. У априлу 2006. године је потписан *Споразум о заједничком вршењу послова у управљању чврстим комуналним отпадом између општина Вршац, Бела Црква, Алибунар и Пландиште*. Дефинисано је да Комунално предузеће из Вршца, обавља послове управљања регионалном депонијом, која ће се налазити на тетиторији општине Вршац.

У складу са Законом о управљању отпадом, прописана је израда Регионалног плана управљања отпадом за територије општина које су сачиниле Споразум о заједничком вршењу послова у управљању чврстим комуналним отпадом.

Локални план управљања отпадом за период 2010. до 2020. године израђен је за подручје општине Алибунар, којим је дефинисан програм сакупљања отпада, локација постројења за управљање отпадом и друге активности у оквиру система управљања отпадом за територију општине Алибунар. Овим Планом није предвиђена могућност прихватања отпада из других јединица локалних самоуправа. Предвиђено је одношење комуналног отпада на регионалну депонију на основу потписаног Споразума, а отпремање осталих врста отпада ће се обављати у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима.

Планирана је изградња трансфер станице за прикупљање комуналног отпада на планираној локацији општинске депоније комуналног отпада, након њеног затварања и рекултивације. Након укључења у систем регионалног одлагања комуналног отпада, потребно је извршити санацију и рекултивација свих неуређених одлагалишта отпада у складу са Законом о управљању отпадом.

Организовано сакупљање отпада на подручју општине Алибунар подразумева:

- Обезбеђење услова за одвојено сакупљање различитих врста отпада тј. одвојено сакупљање комуналног и комерцијалног отпада од отпада посебног тока;
- Предлог за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада, као и смањење количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду на подручју целе Општине;
- Сакупљање опасног отпада из домаћинстава и сакупљање комерцијалног отпада по принципу примарне сепарације отпада, односно одвајање отпада по врстама на месту настанка, тј. одвојено сакупљање рециклабилних компонената;
- Успостављањем сакупљачких станица са групом прилагођених контејнера за сакупљање одређене врсте отпада и то за покривање централних подручја насеља, као подручја са високофреквентним кретањима, подручјима на којима се налазе јавни објекти и вишепородично становање за групу градских насеља (Алибунар, Банатски Карлова, Владимировац). Остале површине насеља би биле покриврене непосредним сакупљањем од стране оператера, тј. сакупљача отпада, системом "од врата од врата", где би индивидуална домаћинства сакупљала отпад одвојено у предвиђеним судовима;
- Управљање индустријским отпадом, које треба да обухвати све сегменте управљања отпадом, кроз планове за управљање отпадом произвођача индустријског отпада;
- Мере за спречавање кретање отпада које нису обухваћене Планом управљања отпадом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама, које треба обухватити појединачним плановима свих одговорних субјеката обухваћених прописима, са ослоном на мрежу субјеката за сакупљање, третман, поновну употребу и депоновање посебних токова отпада.

Третман отпада животињског порекла

У погледу решавања проблематике третмана отпада животињског порекла, Закон о ветеринарству прописује систем који обухвата обавезе локалне самоуправе као и свакога ко својим радом ствара отпад животињског порекла.

Третмана отпада животињског порекла у складу са овим Законом, подразумева нешкодљиво уклањање лешева животиња и других отпадака животињског порекла до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину.

У изузетним случајевима лешеви животиња се закопавају или спаљују на сточном гробљу или јами гробнице у складу са Правилником о начину разврставања и поступања са споредним производима животињског порекла, ветеринарско-санитарним условима за изградњу објеката за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла, начину спровођења службене контроле и самоконтроле, као и условима за сточна гробља и јаме гробнице ("Службени гласнику РС", бр. 31/2011) чл. 96. и Правилником о утврђивању мера раног откривања и дијагностике заразне болести трансмисивних спонгиозних енцефалопатија, начину њиховог спровођења, као и мерама за спречавање ширења, сузбијање и искорењивање ове заразне болести ("Службени гласник РС", бр. 96/2010).

Постојеће локације сточних гробаља/јама гробница, дате су на Рефералној карти бр.3, Туризам и заштита простора. Потребно их је уредити у складу са важећом подзаконском регулативом и применити техничке мере заштите у току њиховог коришћења, а у планском периоду и мере санације и рекултивације.

7. ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, И ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

7.1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешко опредељење подручја обухваћеног Просторним планом је усмерено у контексту одрживог развоја и заштите природних ресурса од деградације, што подразумева израду локалног регистра извора загађивања и успостављања мониторинга квалитета ваздуха, вода, земљишта, буке и нејонизујућег зрачења, као и реализацију мера и активности ради заштите природних ресурса.

Заштита вода ће се постићи:

- Обезбеђењем свих насеља квалитетном водом за пиће до изградње регионалног система водоснабдевања;
- Изградњом сепаратне канализационе мреже у насељима, посебно за фекалне и атмосферске воде и обезбеђењем пречишћавања свих отпадних вода, посебно индустријских (кроз предtretман или на посебним уређајима), што ће заштитити квалитет подземних и површинских вода;
- Идентификацијом загађивача у контексту испуштања непречишћених отпадних вода у реципијент и мониторингом степена пречишћености индустријских и других отпадних вода пре упуштања у реципијент;
- Одржавањем каналске мреже ревитализацијом постојећих мелиорационих система у функционалном стању.

Заштита ваздуха ће се обезбедити:

- Идентификацијом загађивача на територији Општине тј. формирањем локалног регистра извора загађивања;
- Успостављањем мониторинга ваздуха на територији Општине и праћењем појединачних мерних извештаја потенцијалних загађивача;
- Реконструкцијом и проширењем гасоводне мреже, према потреби;

- Санитарним одлагањем комуналног отпада и отпада животињског порекла чиме ће се спречити ширење непријатних мириса и емисија штетних запаљивих гасова из тела депоније;
- Формирањем заштитних појасева дуж саобраћајница, око радних зона, комуналних садржаја и на пољопрредном земљишту, посебно на правцу доминанатних ветрова;
- Коришћењем обновљивих облика енергије;
- Повећањем процента шумовитости формирањем заштитних појасева и пошумљавањем нових површина.

Заштита земљишта ће се реализовати кроз следеће активности:

- Адекватно одвођење и пречишћавање фекалних (комуналних и индустријских) и атмосферских вода из насеља;
- Контролисана примена хемијских средстава заштите и агромера у пољопривредној производњи и њихово коришћања на заштићеним подручјима у складу са Законом о заштити природе;
- Снижавање нивоа подземних вода ради побољшања водно-ваздушних особина земљишта;
- Санација и рекултивација свих неуређених депонија комуналног отпада, сточних гробаља и осталих деградираних површина на територији Општине;
- Уређење локације за привремено одлагање комуналног и инертног отпада на којој је планирана изградња трансфер станице, након укључење Општине у систем мреже регионалних депонија и трансфер станица на територији Војводине, у складу са Стратегијом управљања отпадом за период 2010-2019. године;
- Израда Регионалног плана управљања отпадом за територије општина које сачине споразум о заједничким циљевима у управљању отпадом;
- Спровођење Локалног плана управљања отпадом којим је дефинисан програм сакупљања отпада, локација постројења за складиштење и третман отпада и друге активности за територију општине Алибунар, усклађивањем са законском регулативом;
- Изградња трансфер станице на територији општине Алибунар за прикупљање комуналног отпада и његова евакуација ка Центару за интегрално управљање отпадом у Вршцу;
- Нешкодљиво уклањање лешева животиња и других отпадака животињског порекла у складу са Законом о ветеринарству, до објекта за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину. У изузетним случајевима лешеве животиња се закопавају или спаљују на сточном гробљу или јами гробници у складу са важећим Правилником;
- Заштита земљишта од деградације исплаком у току експлоатације минералних сировина и обављање истражних радова, у складу са Законом о рударству;
- Одређивање крајње диспозиције отпадног муља који настаје у процесу пречишћавања отпадних вода у складу са прописаном категоризацијом и класификацијом;
- Формирање мреже заштитних појасева уз путеве, канале и у оквиру пољопривредног земљишта на 2,5-4% територије Општине ради заштите од еолске ерозије и смањене продукционе моћи земљишта.

7.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕДЕЛА

Заштиту и уређење предела је потребно спроводити у складу са Европском конвенцијом о пределу. Управљање вредностима предела и физичком структуром насеља на подручју обухвата Просторног плана подразумева:

- Очување предела и њиховог идентитета и унапређење предела и предеоне разноврсности;
- Постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела;
- Планирање привредног развоја на принципима одрживости у складу са предеоним одликама (регионалним карактером предела и физичком структуром насеља);

- Правовремену и активну заштиту природних вредности, укључујући и фрагменте који тренутно нису под заштитом, као и заштиту препознатљивих и вредних амбијената руралног и урбаног типа;
- Санацију и ревитализацију предела који су нарушени;
- Подстицање позитивних и минимизирање негативних утицаја кроз механизме управљања пределима;
- Промоцију, заштиту и одрживо коришћење природног и културног наслеђа и њихово повезивање у простору;
- Јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја).

На простору обухвата Плана се могу издвојити *природни (полуприродни) и културни предели*, где се у оквиру културних разликују *рурални и урбани*, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора.

Карактеристичне *природне (полуприродне) пределе*, чине простори Делиблатске пешчаре и станишта дивљих биљних и животињских врста која се екстензивно користе. Потребно их је очувати кроз заштиту укупног биодиверзитета, заштитом великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта. Заштита, уређење и развој природе подразумева и смањење притисака на биодиверзитет кроз рационално коришћење природних и биолошких ресурса.

У оквиру *руралних предела* (аграрни предели и сва сеоска насеља), потребно је успоставити равнотежу између активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања оптерећења на предео и постизања предеоне разноврсности. У том смислу је потребно очувати и заштитити рубна станишта, живице, међе, појединачна стабла, баре и ливадске појасеве, као и друге екосистеме са очуваном или делимично измењеном дрвенастом, жбунастом, ливадском или мочварном вегетацијом.

У оквиру аграрних предела је потребно ограничити ширење радних површина, забранити непланску експлоатацију минералних сировина, спроводити рекултивацију на деградираним површинама, фаворизовати аутохтоне врсте и формирати еколошке коридоре.

Развој руралних предела сеоских насеља, треба да се заснива на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела. Планским решењима је потребно омогућити: очување и унапређење карактеристичне структуре и слике руралних предела и очување архитектонског идентитета насеља. У том смислу заштитити и очувати највредније аутентичне пределе, локалне симболе, културно-историјске вредности, хармоничан однос изграђеног и отвореног простора, успоставити традиционалан начин коришћења обраде земљишта у функције предеоног диверзитета и очувати традиционалну архитектуру.

Развој *урбаног предела* (насеље Алибунар као локални центар) који је изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, али и поседују значај за квалитет живота становништва, треба обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета насеља.

Потребно је сачувати идентитет и структуру урбаног насеља, очувати и унапредити специфичан карактер делова насеља, обезбедити урбани ред, афирмисати културне вредности насеља и делова насеља, нове градске репере и подручја посебне атрактивности. Очувати и унапредити однос физичке структуре насеља, природних основа развоја и непосредног окружења и заштитити и афирмисати компоненте природе у насељу и јавне просторе.

У насељима на простору обухвата Просторног плана, заштита биодиверзитета се заснива на стварању и одржавању зелених површина. Формирање система зелених површина насеља, доприноси повезивању природне средине са урбаним простором.

7.3. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

На простору обухвата Просторног плана су евидентирани просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности: заштићена подручја, подручја предвиђена за заштиту, станишта врста од националног значаја и подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности. На основу Уредбе о еколошкој мрежи Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 102/10), на предметном подручју је утврђено еколошки значајно подручје и деонице еколошких коридора.

У оквиру заштићених подручја, потребно је ускладити режиме и мере заштите са коришћењем простора који је под заштитом. У заштићеним подручјима је на основу Закона о заштити природе препоручено коришћења биолошких и биотехничких средстава којима ће се очувати биолошка равнотежа, а хемијска средства се могу користити у складу са прописаним режимима заштите уз одобрење министарства надлежног за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде.

На делу **СРП "Делиблатска пешчара"** који је једним делом у обухвату Просторног плана, успостављен је тростепени режим заштите.

I степеном заштите су обухваћени простори које треба сачувати као највредније са аспекта заштите природе, II степеном заштите обухваћени су простори на којима је потребно предузимати потребне мере за његово унапређење, а у III степену заштите могуће је одвијање већине делатности у функцији развоја.

Дозвољене и забрањене активности у оквиру Резервата у зонама режима I, II, и III степена заштите су прописане важећом Уредбом о заштити СРП "Делиблатска пешчара" ("Службени гласник РС", бр. 3/02 и 81/08) и Уредбом о режимима заштите ("Службени гласник РС", бр. 31/12) са којима је потребно ускладити План управљања заштићеним подручјем, Општу и посебне основе газдовања шумама, ловну основу и остале акте којима се управља и газдује овим подручјем.

Правци развоја и уређивања СРП "Делиблатска пешчара" проистичу из Законом утврђених обавеза за све учеснике у њеној заштити, управљању и коришћењу.

Очување травних површина је основни атрибута заштићеног подручја и могуће је једино, уз њихово одговарајуће коришћење, које је истовремено основа развоја овога подручја и ширег региона.

У будућем газдовању заштићеним подручјем, неопходно је стимулисати пашарење на за то предвиђеним локалитетима уз утврђивање врсте стоке и капацитета пашњака за сваки појединачни локалитет. У функцији заштите посебних природних вредности - чишћења зараслих травних површина (са позитивним економским ефектом), потребно је увести и прегонску (или повремену стационарну) испашу коза одговарајућих раса. Имајући у виду присуство вука у СРП "Делиблатска пешчара", неопходно је обезбедити одговарајуће чување стада као превентива могућих штета (уобичајени "самопас" у околини лугарница не би требало да буде начин напасања стоке).

Формирање стада појединих раса стоке (како на ободним пашњацима, тако и на заштићеним комплексима), потребно је остварити у сарадњи са одговарајућим институцијама, а у служби формирања банке гена домаћих раса оваца и говеда.

Екстензивно пашарење, са чобанским настамбама израђеним у традиционалном стилу, уз присуство аутохтоних раса овчарских паса и производња меса и млечних производа са атрибутима здраве хране и употребних предмета у пастирском животу као сувенира, допринело би укупним вредностима заштићеног природног добра и њиховој промоцији и презентацији кроз специјалне видове туризма.

Ловство, пчеларство, коришћење лековитог биља, такође су везани за опстанак изворног мозаичног распореда травних, жбунастих и шумских површина, односно очување и проширивање травних површина – потребних дивљачи, пчеларима за изванредну пчелињу пашу расцветалих ливада, са великим бројем степских врста лековитог и ароматичног биља.

У пуној мери је омогућено газдовање, односно гајење, унапређивање и коришћење шума као природног ресурса у режиму III степена заштите. Уредбом о заштити СРП "Делиблатска пешчара" је дата могућност развоја (шумарства, ловства, пољопривреде, туризма), усклађеног са основном наменом природног добра.

Парк у центру Алибунара је **подручје предвиђено за заштиту**. Поступак заштите ће бити спроведен након валоризације и израде Студије као предлога за стављање под заштиту.

На локалитетима који су евидентирани као **станишта заштићених и строго заштићених врста**, потребно је ускладити коришћење тих простора са мерама заштите у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива ("Службени гласник РС", бр. 5/10 и 47/11).

У складу са овим Правилником, заштита строго заштићених врста се спроводи забраном коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама. Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.

Делиблатска пешчара **представља подручје од међународног значаја за очување биолошке разноврсности** (део EMERALD мреже RS0000005, IPA подручје – значајно биљно подручје, IBA подручје RS0015ИБА – подручје значајно за птице и РВА подручје 03 -одабрано подручје за дневне лептире). Делиблатска пешчара је предложена за упис у Листу резервата биосфере-UNESCO МаВ.

Делиблатска пешчара је еколошки значајно подручје и чини део **еколошке мреже** на територији АП Војводина заједно са еколошким коридорима (ХС ДТД као идентификовани еколошки коридор и потенцијалним Слатинско степским коридором од регионалног значаја).

Заштиту еколошке мреже је потребно је спроводити на основу Уредбе о еколошкој мрежи ("Службени гласник РС", бр. 102/10), којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста.

Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже који испуњавају критеријуме Директиве о заштити природних станишта и дивље фауне и флоре (Директива о стаништима) на основу које се идентификују и штите тзв. посебна подручја очувања (*Specila Areas of Conservatio-SACs*) и Директиве о заштити птица (Директива о птицама), на основу које се идентификују и штите тзв. подручја под посебном заштитом (*Special Protection Areas -SPAs*), предложиле се за **европску еколошку мрежу NATURA 2000** до дана приступања Републике Србије Европској унији.

У циљу јачања **прекограничне сарадње** АП Војводине у области заштите природе, у планском периоду посебан значај имају заштићена подручја, међу којима је и СРП "Делиблатска пешчара".

7.4. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

На територији општине Алибунар значајан број објеката и археолошких локалитета је до сада проглашен културним добром, или ужива претходну заштиту.

Заштита и уређење споменика културе подразумева заштиту споменика у изворном, интегралном облику. Дозвољене интервенције се односе на регулацију приступа споменику као и партерно решење заштићене зоне спомен обележја.

На евидентираним археолошким налазиштима потребно је пре предузимања било каквих земљаних радова тражити посебне услове заштите од надлежног Завода за заштиту споменика културе. На овим локалитетима извођење грађевинских радова и изградња инфраструктуре дозвољава се само уз претходно прибављање појединачних мера заштите и обезбеђивање заштитних археолошких ископавања, праћење радова и одговарајуће презентације налаза.

Мере заштите укључују археолошку контролу приликом земљаних радова и ван наведених локација и парцела на којима су евидентирани археолошки локалитети, што подразумева благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту о планираним радовима.

Основна концепција заштите непокретних културних добара заснива се на њиховом очувању, даљем истраживању (археолошки локалитети) и адекватној презентацији.

7.5. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље урађено је у складу са условима добијеним од Министарства одбране Републике Србије.

У случају непосредне ратне опасности и у рату, све мере цивилне заштите (заштита људи и материјалних добара, померање становништва, збрињавање становништва и др.), спроводиће се у складу са Законом о ванредним ситуацијама и прописима који регулишу ову област.

7.6. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

При утврђивању просторне организације и уређења насеља, приликом зонирања (лоцирање или размештај виталних објеката), прописивања урбанистичких параметара за утврђене зоне, планирања мреже саобраћајница и остале инфраструктуре, обавезно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију.

Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и других несрећа су:

- планирање и имплементација превентивних мера,
- приправност и правовремено реаговање,
- санација последица.

Елементарне непогоде које могу угрозити подручје општине Алибунар су: земљотреси, високе подземне воде, интензивни ветрови, град, пожари и ерупције нафте и гаса.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије, подручје општине Алибунар налази се у зони могуће угрожености **земљотресом** јачине 7°MCS за повратни повратни период од 100 година и 7°MCS и 8°MCS за повратни повратни период од 200 година.

Земљотрес јачине 7°MCS може нанети велике штете само објектима који су изграђени од слабијег грађевинског материјала или набоја односно черпића, што у Општини чини око 29% од укупно изграђених објеката (Попис становништва, домаћинстава и станова, 2002. године).

Појава земљотреса јачине 8° MCS могућа је на ширем простору насеља Алибунара.

Подручје Општине није угрожено **површинским водама**. Заштита од високих подземних вода спроведена је изградњом мелиоративних отворених канала, подељеним у неколико сливова за одводњавање.

Интензивни **ветрови** на овом простору су из југоисточног правца са просечном брзином од 5,5 m/s и северозападног правца са просечном брзином од 3,6 m/s. Најкарактеристичнији ветар је из правца југоистока (кошава). Просечан број дана (годишњи) са јаким ветром (6 и више Бофора) на овом подручју износи 149,9 дана, а са олујним ветром (8 и више Бофора) износи око 30 дана.

Појава **града** у овом делу Војводине је чешћа и интензивнија од осталих делова. Највећа учесталост појаве града је у летњем периоду, а штете се највише одражавају на пољопривредним културама.

Настајање **пожара**, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је већа у зонама у којима је већа густина насељености, у објектима за складиштење и прераду пољопривредних производа, у радним зонама у којима су сконцентрисани производни објекти и складишта робе и материјала са карактеристикама лаког и брзог паљења и горења и сл.

У СРП "Делиблатска пешчара" који се једним делом налази и у општини Алибунар, могућа је појава пожара. Осетљивост на пожар овог шумског комплекса чине велике површине под четинарима и учестали јаки ветрови. Посебан проблем представљају зарасле шумске просеке и неприступачност појединим деловима шума.

Опасностима од **ерупције нафте и гаса** највише су угрожени простори око нафтно-гасних поља "Локве" и "Јерменовци", гасних поља "Тилва" и "Николинци" и нафтног поља "Јаношик запад", који су у експлоатацији. У случају ерупције постоји опасност од пожара већих размера и ширења отровних гасова. Уколико настане ерупција без пожара, околина може бити загађена сланом водом, угљоводонцима, угљен диоксидом итд.

Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка елементарних непогода и могућих последица, а организују се и спровode на основу процене ризика и последица. Ове мере се односе на:

- адекватно просторно планирање и зонирање насеља (одређивање зона заштите, удаљеност опасних активности од насеља, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.);
- израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и сагласности на њих;
- избор и примена технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- благовремено отклањање свих уочених техничко-технолошких недостатака.

Законом о ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама. Одредбе овог Закона односе се, поред осталог, и на успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама – удесима и катастрофама.

III ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

У обухвату Просторног плана је око 48 565,93 ha пољопривредног земљиште, односно око 80,71% површине Општине. Ово земљиште је углавном у приватном власништву са мањим индивидуалним парцелама. Извршена је подела пољопривредног земљишта на обрадиво и необрадиво пољопривредно земљиште.

У Просторни план су уграђена правила заштите, коришћења, уређења и изградње на пољопривредном земљишту, односно начин и услови под којим се може вршити промена намене пољопривредног земљишта у другу врсту земљишта (најчешће у грађевинско). Коришћење обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе и промена намене земљишта може да се врши:

- када то захтева општи интерес (изградња путева, са припадајућим површинама и објектима, изградња водопривредних објеката, енергетских објеката, објеката за коришћење обновљивих извора енергије, комуналних објеката, ширење насеља и сл.), уз плаћање накнаде за промену намене и на основу урбанистичког плана;
- за експлоатацију минералних сировина и одлагање јаловине, пепела, шљаке и других опасних и штетних материја на пољопривредном земљишту, као и изградња рибњака на обрадивом пољопривредном земљишту, одобрење може да се изда ако је претходно прибављена сагласност надлежног Министарства;
- пољопривредно земљиште које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или за друге намене које немају трајни карактер приводи се одговарајућој намени, односно оспособљава за пољопривредну производњу по пројекту о рекултивацији пољопривредног земљишта који је корисник дужан да приложи уз захтев за издавање одобрења за експлоатацију минералних сировина;
- ради израде разних врста опеке (експлоатација глине), заснивање расадничке производње шумског биља, узимање земљишта у закуп за изградњу објеката на пољопривредном земљишту; промена може да се врши по претходно прибављеном одобрењу у ком се утврђује обавеза и начин привођења земљишта првобитној намени, односно оспособљавање тог земљишта за пољопривредну производњу, као и поступак и рок привођења и испитивање опасних и штетних материја у земљишту;
- за изградњу објеката за потребе пољопривредног газдинства и обављања примарне пољопривредне производње и складиштења производа на основу локацијске дозволе, уз обезбеђивање услова заштите животне средине (носилац пољопривредног газдинства обавља ратарску, сточарску, живинарску, воћарску или виноградарску производњу, односно узгој рибе, односно обавља друге облике пољопривредне производње: гајење печурака, пужева, пчела и др.);
- за изградњу пратећих садржаја јавног пута (објекти угоститељства, трговине, објекти намењени пружању услуга корисницима пута), спортско-рекреативних објеката, радних комплекса и сл., уз обезбеђивање услова заштите животне средине.

Када се приступа радовима на обрадивом пољопривредном земљишту, којима се то земљиште трајно или привремено приводи другој намени (грађевинско), инвеститор плаћа накнаду у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

Евентуална изградња објеката који прате експлоатацију нафте и гаса (сабирни системи, приступни путеви и сл.), вршиће се на истражном, односно експлоатационом простору. Простори, објекти и постројења која служе за експлоатацију минералних сировина планирају се на основу решења Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине и Општине. Ако се планирани простор за експлоатацију минералних сировина налазе на пољопривредном земљишту, уз захтев за издавање одобрења за експлоатацију минералних сировина подноси се и сагласност

Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде за промену намене пољопривредног земљишта у сврху експлоатације минералних сировина.

На просторима намењеним експлоатацији минералних сировина може се почети са радовима на основу одобрења за експлоатацију, коју издаје надлежно Министарство, техничке документације за извођење рударских радова, одобрења за извођење рударских радова и других услова, у складу са Законом о рударству. Експлоатација минералних сировина врши се на експлоатационом пољу. Експлоатационо поље обухвата простор у коме су истражене и оверене билансне резерве минералних сировина, као и простор предвиђен за јаловишта и за изградњу објеката одржавања, водозахвата и других објеката, а ограничено је одговарајућим линијама на површини или природним границама, и простире се неограничено у дубину земље.

Одобрење за експлоатацију минералних сировина, на територији Покрајине, уз предходно прибављену сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде на пројекат рекултивације и пренамену земљишта, издаје Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине. На просторима где је завршена експлоатација минералних сировина мора се извршити рекултивација и ревитализација земљишта у свему према напред наведеном пројекту рекултивације, а у складу са о Законом о рударству.

Претварање необрадивог у обрадиво пољопривредно земљиште и побољшање квалитета обрадивог пољопривредног земљишта је један од приоритетних циљева. Пољопривредно земљиште се може пошумити без обзира на катастарску класу, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, а на основу Закона о пољопривредном земљишту, што ће повећати шумовитост на територији Општине.

У циљу заштите пољопривредног земљишта од штетног дејства ерозије изазване ветром (еолска ерозија), примењују се противерозионе мере које обухватају сађење вишегодишњих дрвенастих биљака и подизање пољозащитних појасева. Заштитне појасеве у виду ветрозащитних и пољозащитних појасева је потребно формирати ван простора СРП "Делиблатска пешчара" на 2,5-4% територије Општине, првенствено уз атарске путеве ради заштите од еолске ерозије и одношења земљишта и семена у фази усева.

На пољопривредном земљишту које је у саставу ловишта, могу се подизати и ловне ремизе ради заштите дивљачи. Ловне ремизе су једногодишњи или вишегодишњи засади на мањим површинама који пружају уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Једногодишње ремизе се могу заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминозе, влатасте траве, коренасто-кртоласте биљке), а вишегодишње од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста, у зависности од услова средине.

1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

У обухвату Просторног плана се налазе шуме ЈП "Војводинашуме", ШГ "Банат Панчево, а у мањој мери и шуме уз основну каналску межу којима газдују ЈП "Воде Војводине", као и шуме у приватном поседу у атару насеља. Шумско земљиште обухвата 6 058,61 ha, односно око 10,7% површине Општине.

Под шумским земљиштем, у складу са Законом о шумама, подразумева се земљиште на коме се гаји шума, или земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште које је просторним, односно урбанистичким планом намењено за шумску производњу. Дрвореди, шумски расадници и паркови у насељеним местима, као и групе шумског дрвећа које чини целину на површини до пет ари, не сматрају се шумама.

Шуме треба да остваре заштитне, културно-социјалне и производне функције, а заштитно зеленило превасходно заштитну функцију. Како би се постигли задати циљеви и оствариле основне функције шума и заштитног зеленила потребно је:

- шумско земљиште користити у складу са његовим биолошким капацитетима;
- организовати трајну максималну шумску производњу;
- очувати постојеће шуме, шумско земљиште и заштитно зеленило и унапредити њихово стање;
- санирати изразито лоша узгојна стања (деградирана, разређена и др.), као и зреле и презреле састојине са присутним деструктивним процесима дрвне масе;
- заштитити шуме од негативног деловања и успоставити стабилност шумских екосистема;
- повећати степен шумовитости и обраслости подручја пошумљавањем пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, а на основу Закона о пољопривредном земљишту;
- подизати заштитне имисионе шуме у граничним зонама индустријских постројења и саобраћајница;
- у складу са Конвенцијом о биолошкој разноврсности избегавати коришћење инвазивних врста, ради очувања биодиверзитета;
- формирати заштитно зеленило уз радне комплексе у атару, на површинама за рекултивацију (напуштене депоније, деградирано земљиште), у зонама кућа за одмор;
- остварити подизање заштитних појасева на око 2,5-4% територије Општине на деловима простора уз канале, путне коридоре и у оквиру пољопривредног земљишта, ван простора СРП "Делиблатска пешчара", са циљем побољшања микроклиматских услова повећања приноса у пољопривреди и укупне шумовитости Општине;
- шуме и заштитно зеленило повезати у систем зелених површина који ће омогућити јачање укупног биоэколошког система.

На простору СРП "Делиблатска пешчара" основна правила коришћења, уређења, заштите и развоја шума су:

- очување травне вегетације у оквиру газдинских јединица, ради достизања пројектованог односа травне и шумске вегетације;
- заштита, унапређење и обнова природне средине кроз спровођење биолошких и техничких мера;
- спонтана или планска ревитализација пожаришта;
- замена деградираних багремових састојина и потпомагање сукцесије жбунасте у шумску заједницу аутохтоних лишћара;
- стабилизација постојећег стања шума у правцу заустављања присутних и могућих негативних кретања и тенденција у шумама и
- остваривање заштитне функције шума у циљу спречавања развејавања пескова на околна подручја.

Шумама и шумским земљиштем у државној својини на подручју обухвата Просторног плана, газдоваће се на основу планских докумената (основа газдовања шумама), а у СРП "Делиблатска пешчара" у складу са режимима заштите који су прописани важећом Уредбом о заштити (Уредбом о заштити СРП "Делиблатска пешчара", "Службени гласник РС", бр 3/02 и 81/08). Заштитним појасевима и шумама, газдоваће правно лице чији је оснивач Република Србија, АПВ, односно јединица локалне самоуправе које испуњавају услове прописане Законом о шумама. Овим шумама ће се, такође, газдовати на основу планских докумената (основа газдовања шумама). Шумама у приватној својини газдоваће се на основу програма газдовања приватним шумама. Основе доноси сопственик шума, односно корисник шума уз сагласност надлежног органа АП Војводине. Програм доноси надлежни орган на територији АП Војводине.

Основе и програми се доносе за период од десет година. Спровођење основа и програма газдовања шумама обезбедиће се годишњим извођачким планом газдовања. План развоја, основе и програми морају бити међусобно усаглашени.

Газдовање шумама, у смислу Закона о шумама, подразумева скуп усаглашених стручнонаучних, техничко-технолошких, економских, организационих и друштвених активности које се у одређеном периоду предузимају у шуми ради њене заштите, одржавања, унапређивања и коришћења.

Уређење и опремање шумског земљишта ће се вршити усклађивањем плана развоја шумског подручја и основа газдовања шумама са наменом из Просторног плана и урбанистичке документације. На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес, вршиће се промена намене у скаладу са Законом о шумама.

Корисници шума су дужни да:

- Газдовање шума прилагођавају начину газдовања високим шумама као основном облику гајења шума, условима средине, биолошким особинама врста дрвећа, стању и функцији шума,
- Шумско-узгојним и др. мерама обезбеђују природни начин обнављања шума,
- Примењују мере неге (чишћење и прореде) и мере заштите шума,
- Преводе ниске и деградиране шуме и шикаре у високе шуме,
- Пошумљавају стара сечишта, пожаришта, површине оголене деловањем природних чинилаца, биљних болести и других узрочника,
- Шумска земљишта штите од даље деградације и ерозије и приводе шумској производњи,
- Избор врста дрвећа за пошумљавање прилагоде еколошким условима подручја уз већу примену аутохтоних врста,
- Газдовање шумама ускладе са специфичним потребама свих делова шума који су под посебним режимима заштите као природне вредности.

Корисници шума су дужни да изврше пошумљавање површина на којима није успело пошумљавање и подмлађивање, као и површина на којима је извршена бесправна сеча и крчење шума. У шумама које се природно обнављају чиста сеча се врши у доба мировања вегетације.

Крчење шума може се вршити ради промене врсте дрвећа или узгојних облика шуме, подизања шумских плантажа и расадника, отварања шумских просека, изградње шумских саобраћајница и других објеката који служе газдовању шумама и којима се обезбеђује унапређење и коришћење у случајевима утврђеним Просторним планом, као и код спровођења комасације и арондације пољопривредног земљишта. У другим случајевима за крчење шума се плаћа надокнада. Чиста сеча, ако није одобрена као редовни вид обнављања шума, може да се врши у складу са Законом о шумама.

У шумама је забрањена сеча ретких и угрожених врста дрвећа као и сакупљање плодова и биља који су посебним прописом заштићени. Сакупљање шумских плодова, лековитог и др. биља, коришћење камена, песка, шљунка, хумуса као и пчеларење, испаша стоке и жирење могу да се врше уз одобрење корисника шума.

Корисници шума су дужни да предузимају мере заштите од пожара, других елементарних непогода, биљних болести, штеточина и других штета као и мере неге шумских засада. Уређење и опремање ловишта и шумског земљишта ће се вршити у складу са ловном и шумском основном. На шумском земљишту у државној и друштвеној својини које је дато у закуп не може се вршити изградња.

1.3. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

- изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода;
- одржавање корита водотока и водних објеката;
- спровођење мера заштите вода;

- спровођење заштите од штетног дејства вода;
- остале намене, утврђене Законом о водама.

На водном земљишту забрањена је изградња. Дозвољена је изузетно у следећим случајевима:

- изградња објеката у функцији водопривреде, одржавања водотока,
- изградња објеката инфраструктуре у складу са просторним или урбанистичким планом,
- изградња објеката за наутуку, туризам и рекреацију и
- изградња објеката за експлоатацију речног материјала.

На водном земљишту се могу подизати заштитни појасеви уз канале и водотоке у складу са условима водопривреде и надлежне институције за заштиту природе, који треба да буду део мреже заштитних појасева на територији Општине.

У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЛОВИШТА

На пољопривредном и шумском земљишту које је у саставу ловишта могу се: градити ловно-техничких објекти, постављати ограде ради заштите и лова дивљачи, градити ловно-производне објекте, фарме за производњу фазанске дивљачи, подизати ловне ремизе ради заштите дивљачи.

Ловне ремизе су једногодишњи или вишегодишњи засади на мањим површинама који пружају уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Ремизе се могу подизати на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминоза, властих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишегодишње ремизе подизати од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста у зависности од услова средине. Вишегодишње ремизе ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати економску функцију (кроз пласман дрвне масе) и већу концентрацију дивљачи на малом простору.

На водном земљишту које је у саставу ловишта могу се градити само ловно-техничких објекти.

У оквиру саобраћајних коридора, специјалним техничко-технолошким решењима, ткз. еколошким прелазима, омогућити несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња на основу Правилника о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња ("Службени гласник РС" број 72/10).

1.4. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

Грађевинско земљиште у обухвату Просторног плана чине грађевинска подручја 10 насеља и грађевинско земљиште ван грађевинских подручја насеља, које је изграђено или је овим Просторним планом предвиђено за изградњу.

1.4.1. Грађевинско подручје насеља

Грађевинско земљиште је земљиште на којем су изграђени објекти или је планирана њихова изградња, а које може бити изграђено или неизграђено, уређено или неуређено. На простору Општине постоји десет насеља која су дефинисана својим границама грађевинског подручја и представљају грађевинско земљиште.

У овој фази израде Просторног плана предложене су измене границе грађевинских подручја, а за насеља за која се не предвиђа даља урбанистичка разарада, дефинисана су правила уређења и грађења, уз шематски приказ уређења насељених места (Селеуш, Иланца, Нови Козјак, Добрица, Локве, Јаношик, Николинци). При томе, постојећа грађевинска подручја су рационално искоришћена, а ширење насеља је сведено на оптималну меру. Уколико је за делове насеља за које се ради шематски приказ уређења, потребно извршити разграничење између јавног и осталог земљишта, неопходна је израда Планова детаљне регулације.

Планови генералне регулације ће се радити за насеља Алибунар, Банатски Карловац и Владимировац. До доношења плана генералне регулације, примењиваће се важећи планови за ова насеља у делу у ком нису у супротности са одредбама овог Просторног плана.

На Рефералној карти бр. 4: Карта спровођења, приказана је израда и спровођење просторно-планске и урбанистичке документације и директна примена Просторног плана.

1.4.1.1. Опис границе грађевинског подручја насеља уређених овим планом/шеме насеља (Селеуш, Иланца, Нови Козјак, Добрица, Локве, Јаношик, Николинци)

ДОБРИЦА

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Добрица је тачка 1, која се налази на четворомеђи парцела 775, 776, 778 и 779.

Од четворомеђе граница наставља у правцу северистока, прати јужну међу парцеле 776, пресеца пут и јужном међом парцеле 377 долази до тачке 2, која се налази на тромеђи пољског пута и парцела 377 и 378.

Од тачке 2 граница у правцу југа прати западну међу пута до тромеђе пута, улице, парцела 1495/1 и парцеле 389 и пресецајући улицу и парцеле 394/1 и 394/2 долази до тачке 3, која се налази на тромеђи парцела 394/2, 419 и 420.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати западну међу парцела 419 и 416 а затим у истом правцу пресецајући парцеле 395/2, 395/1, 412/2, 412/1, 409, 404, 403, 401, 1495/1, 332, 329, 327 и 326 долази до тачке 4, која се налази на међи парцела 326 и 1495/1 на одстојању од око 24 m југозападно од тромеђе парцела 1495/1, 326 и 333.

Од тачке 4 граница наставља у правцу југоистока и прати западну међу парцеле 1495/1 до источне међе парцеле 269, пресеца парцелу 1495/1 и северном међом парцеле 253 долази до тачке 5, која се налази на тромеђи парцела 1495/1, 252/2, 253 и 1495/1.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прати источну међу парцела 253, 256, 257 и 258 до тачке 6, која се налази на тромеђи парцела 1495/1, 247 и 258.

Од тачке 6 граница наставља у правцу југоистока, прати јужну међу парцела 247, 246, 245, 230, 229, 228 и 216 до југоисточне међе парцеле 216 и пресецајући парцелу 1495/1 долази до тромеђе парцела 1495/1, 200 и 204/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, прати западну међу парцела 200, 199, 198, 197, 196, 195, 192/2, 192/1, 191, 190, 189, пресеца парцеле 1495/1 и 1495/14 и даље ка југозападу прати западну међу парцеле 176/2 до тачке 8, која се налази на тромеђи парцела 176/2, 177 и 178/5.

Од тачке 8 граница у правцу југоистока пресеца парцелу 176/2 северном међом парцела 128 и 126, пресеца парцеле 125/1 и 125/2, мења правац ка југозападу и пратећи источну међу парцеле 125/2 долази до тачке 9, која се налази на тромеђи парцеле 125/2 и пута, парцеле 1495/1 и 2636.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, пресеца државни пут II реда бр.123 и западном међом парцела 1964 и 2110/2 долази до тачке 10, која се налази на тромеђи парцела 2110/2, 2639/1 и 2639/2.

Од тачке 10 граница мења правац ка западу и прати северну међу парцела 1520/1, 5995/2 и 5995/1 до тачке 11, која се налази на тромеђи парцела 5995/1, 1494/2 и 1470.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, прати западну међу парцела 1494/2 и 1495/1 до тачке 12, која се налази на тромеђи парцела 1495/1, 1329 и 1334.

Од тачке 12 граница мења правац ка северозападу, прати југозападну међу парцела 1329, 1330, 1331, 1332, пресеца парцелу 1495/1, у истом правцу прати северну међу парцеле 1352, пресеца парцелу 1495/1 и пратећи западну међу парцела 1357 и 1355 долази до тачке 13, која се налази на четворомеђи парцела 1355, 1495/1, 4484/6 и 6004.

Од четворомеђе граница у правцу севера пресеца канал, парцела 6004, државни пут II реда бр.123, парцела 4591/1 и источном међо парцеле 4584 долази до тачке 14, која се налази на тромеђи парцела 1034, 1495/1 и 4584.

Од тачке 14 граница наставља у правцу северозапада, прати северну међу парцеле 4584 и источну међу парцеле 1490 до тачке 14, која се налази на тромеђи парцела 1490, 1495/1 и 1032/2.

Од тромеђе граница у правцу северозапада пресеца парцелу 1490 и долази до тачке 15, која се налази на међи канала, парцела 1489 и парцеле 1490.

Од тачке 15 граница наставља у правцу северозапада и прати западну међу парцеле 1490, пресеца је и даље у истом правцу прати западну међу канала, парцела 1488 и западну међу парцеле 1495/1 до тачке 16, која се налази на тромеђи парцела 1495/1, 769 и 4581/10.

Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу парцела 769, 768, 771, 772/1, 772/2 и 775 и долази до тачке 1, која је уједно и почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Добрица.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Добрица износи око 208,93 ha.

ИЛАНЦА

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Иланца је тачка 1, која се налази на тромеђи државног пут II реда бр.123, парцела 7300 и парцела 2960 и 2961.

Од тачке 1 граница у правцу североистока прати западну међу парцеле 2960 и долази до тачке 2, која се налази на тромеђи железничке пруге, парцела 7240, пута, парцела 2960 и парцеле 2961.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока и прати јужну међу пруге, парцела 7240 и јужну међу парцеле 3938/1 до тачке 3, која се налази на тромеђи Улице Краља Петра, парцела 5104 и парцела 3938/1 и 3946.

Од тачке 3 граница наставља у правцу југоистока, прати западну међу парцела 3938/1, 3975, 3976/1 и 3976/2 и долази до тачке 4, која се налази на тромеђи Улице Првوماјске, парцела 5105 и парцела 3938/1 и 4389/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа и прати западну међу парцеле 3938/1 и западну међу железничке пруге, парцела 7240 до тачке 5, која се налази на тромеђи пруге, Улице Ослобођења, парцела 5142 и парцеле 4893.

Од тачке 6 граница у правцу југа прати западну међу парцела 5100, 5089/5, 5089/6, 5089/3, 5090/2, 5090/4, 5093/2, 5095/3, 5099/3, 5097/5, 5351, пресеца пут, парцела 7321 и западном међом парцеле 7239 долази до тачке 6, која се налази на тромеђи парцела 7239, 5371 и 5372.

Од тромеђе граница наставља у правцу запада, прати северну међу парцела 5372 и 5373, пресеца државни пут II реда бр.123, парцела 7322 и даље ка западу прати северну међу парцела 5512, 5514/2, 5523, 5522 и 5645/1 и долази до тачке 7, која се налази на тромеђи парцела 5645/1, 5645/2 и 5646.

Од тачке 7 граница наставља у правцу севера, прати западну међу парцеле 5645/1, пресеца Виноградску улицу, парцела 7321 и даље ка северу прати источну међу парцела 5831, 5832/1, 5832/2, 5833, 5834, 5835, 5836, 5837, 5838 и 7327 и долази до тачке 8, која се налази на тромеђи пута, парцела 7327 и парцела 6900/1 и Улице Ослобођења, парцела 5138.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, прати источну међу парцела 6900/1, 5901, 5906/1, 5906/2, 5907, 5909, 5910/1, 5910/2, 5913, 5914, 5930, 5931, 5932, 5933,

5935, 5936, 5937, 5938/1, 5938/2, 5941/2 и 5942/2 и долази до тачке 9, која се налази на тромеђи пута, парцела 7311/1 и парцела 5942/1 и 5942/2.

Од тачке 9 граница у правцу северозапада прати северну међу пута, парцела 7311/1 до тачке 10, која се налази на тромеђи пута и парцела 3806/1 и 4210.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера и пратећи источну међу парцела 3806/1, 3806/2, 3806/3, 3806/4, 3807, 3808/1, 3808/2, 3808/3, 3809 и 7305 долази до тачке 11, која се налази на тромеђи пута, парцела 7308 и парцела 3810 и 4030.

Од тачке 11 граница у правцу севера прати источну међу парцела 3810 – 3815, 3872 – 3879, 3880/1, 3880/2, 3881 – 3885 и 3895, пресеца државни пут II реда бр.123, парцела 7300 и долази до тачке 12, која се налази на тромеђи државног пута и парцела 2884 и Улице Краља Александра, парцела 5102.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати северну међу државног пута до тачке 1, која је уједно и почетна тачка описа грађевинског подручја насеља Иланца.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Иланца износи око 210,68 ha.

ЈАНОШИК

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Јаношик је тачка 1, која се налази на тромеђи парцела 553/1, 1208/2 и 1249.

Од тачке 1 граница у правцу југоистока прати западну парцеле 553/1 до тачке 2, која се налази на тромеђи пута, парцела 552 и парцела 1250 и 553/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати западну међу парцела 551 и 550, мења правац ка североистоку, пресеца наилазеће парцеле на одстојању од 12 м северно од јужне међе пољског пута, парцела 486 до међе парцела 542/3 и 478/3, обухвата парцеле 542/3, 542/2, 540/2, 540/1, 539/2, 538/1, 537, 536, 535/2, 534, 533, 532, 531, 530, 529, 528, 527, 526, 525, 524/1, 524/2, 523, 522, 521, 520 и 519 и наставља у правцу североистока пратећи северну међу пута, парцела 486 долази до тачке 3, која се налази на тромеђи путева, парцеле 486 и 480 и парцеле 485/1.

Од тачке 3 граница наставља у правцу југоистока и прати јужну међу пута, парцела 480 до тачке 4, која се налази на тромеђи пута, парцела 480, парцеле 479 и границе катастарских општина Јаношик и Локве.

Од тромеђе граница мења правац ка југозападу и прати границу катастарских општина Јаношик и Локве, северну међу парцеле 474 и северну међу пута, парцела 478 до улице, парцела 399 а затим наставља у истом правцу и прати границу катастарских општина Јаношик и Локве до тачке 5, која се налази на тромеђи пута, парцела 1275, парцеле 1274/2 и границе катастарских општина Јаношик и Локве.

Од тачке 5 граница наставља у правцу североистока и прати источну међу парцела 1274/2, 1274/1, 1273, 1272, 1271, 1270, 1269, 1268/1, 1268/2, 1267/1, 1267/2, 1266/1, 1266/2, 1265, 1264, 1263/1, 1263/2, 1262, 1261/1, 1261/2, 1260, 1259, 1258, 1257/1 – 17, 1256/1, 1256/2, пресеца пут, парцела 1253, и даље у истом правцу прати источну међу парцела 1248, 1247, 1246, 1245, 1244/1, 1244/2, 1243/1, 1243/2, 1242, 1240, 1239, 1238, 1236, 1231, 1230/1, 1230/2, 1227, 1226, 1223/1, 1223/2, 1222, 1221, 1220, 1219, 1218, 1217, 1216, 1215, 1214, 1213, 1212, 1211, 1210, 1209, 1208/3 и 1208/2 и долази до тачке 1, која је уједно и почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Јаношик.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Јаношик износи око 107,50 ha.

ЛОКВЕ

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Локве је тачка 1, која се налази на тромеђи железничке пруге, парцела 6565 и парцела 2462 и 2464.

Од тромеђе граница у правцу североистока дужином од око 365 m прати источну међу железничке пруге до тачке 2, која се налази на тромеђи железничке пруге, парцела 6565, канала, парцела 6451 и улице, парцела 6614.

Од тачке 2 граница у правцу југоистока, дужином од око 290 m прати западну међу канала, пресеца га, прати северну међу пута, парцела 6609 до тромеђе пута и парцела 6277 и 6279, пресеца пут, у правцу југоистока прати источну међу парцеле 6275, мења правац ка североистоку и дужином од око 135 m прати северну међу канала, парцела 6481, пресеца га, скреће ка југоистоку, прати источну међу парцеле 6257 до тромеђе

пута, парцела 6608 и парцела 6257 и 6258, мења правац ка југозападу, дужином од око 110 м прати северну међу пута, пресеца пут у правцу југоистока и прати источну међу парцеле 2415, пресеца парцеле 6480 и 6605, где мења правац ка североистоку и прати источну међу парцеле 6605 до тачке 3, која се налази на тромеђи пута, парцела 6604 и парцела 1 и 6605.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати јужну међу пута, парцела 6604, источну међу пута, парцела 6600 и јужном међом парцеле 33 долази до тачке 4, која се налази на тромеђи парцела 32, 33 и 58.

Од тачке 4 граница у правцу североистока прати јужну међу парцела 33, 34, 35, 36/1, 36/2, 37, 38, пресеца парцеле 65, 69 и 73 и пратећи источну међу парцела 75 и 74 долази до тачке 5, која се налази на тромеђи пута, парцела 1386/1 и парцела 74 и 6599.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати западну међу пута, парцела 1386/1 до тачке 6, која се налази на тромеђи путева, парцеле 1386/1 и 6584 и парцеле 2201.

Од тачке 6 граница наставља у правцу југоистока, пресеца пут и пратећи источну међу парцела 95, 96 и 100 долази до тачке 7, која се налази на тромеђи пута, парцела 6596 и парцела 100 и 2169.

Од тромеђе граница мења правац ка југозападу и прати западну међу пута, а парцела 6596 до тачке 8, која се налази на тромеђи пута, Гробљанске улице, парцеле 248 и парцеле 111.

Од тачке 8 граница у правцу југоистока пресеца Гробљанску улицу до тромеђе Гробљанске улице, парцела 248, улице, парцеле 1392 и парцеле 214 и даље ка југоистоку прати јужну међу Гробљанске улице, јужну међу парцеле 294, пресеца Улицу Тудора Владимирескуа, парцеле 1398 и дужином од 60 м прати међу парцела 301 и 302 до тачке 9.

Од тачке 9 граница у правцу југозапада пресеца парцеле 302 – 310, 312, 314, 316 и 318 до тромеђе пута, парцела 324 и парцела 318 и 319 и наставља у истом правцу пратећи западну међу пута, парцела 324 и пресецајући пут, парцела 356 и парцелу 330 долази до тачке 10, која се налази на међи парцеле 330 и канала, парцела 6476/2.

Од тачке 10 граница у правцу југозапада прати западну међу канала, парцела 6476/2 до тачке 11, која се налази на тромеђи канала, пута, парцела 6672 и парцеле 4019.

Од тачке 11 граница у правцу северозапада прати западну међу парцеле 4019, пресеца улицу Соње Маринковић и западном међом улице, парцела 1424 до тачке 12, која се налази на тромеђи улице Соње Маринковић, парцела 1424 и парцела 1383 и 3998.

Од тачке 12 граница у правцу северозапада прати југозападну међу улице, гробља, парцела 1383, западну међу парцела 1382 и 1377, северну међу парцела 1376 и 1375 а потом у правцу северозапада прати западну међу Улице Соње Маринковић до тачке 13, која се налази на тромеђи Улице Соње Маринковић, парцела 1424 и парцела 3973 и 3986.

Од тачке 13 граница у правцу североистока пресеца улицу и прати северозападну међу парцела 737, 769 – 775, 778, 780 – 785, 787, 789, 791, пресеца Селеушки пут и даље у истом правцу прати северозападну међу парцела 745, 744, 743, 742, 741, 740, 739, 738, 737, 736 и 735 до тачке 14, која се налази на тромеђи парцела 735, 3920 и 3921/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати западну међу парцела 3921/1, 3921/2, 3898, 3896 и западном међом Улице Јона Креанге долази до тачке 15, која се налази на тромеђи улице, парцела 1417 и парцеле 3841 и пута, парцела 6663.

Од тачке 15 граница мења правац ка североистоку, пресеца улицу и прати источну међу парцела 2442, 2453/3, 2435/2, 2435/1 и 2434 до тачке 16, која се налази на четворомеђи парцела 552, 554/1, 557 и 2434.

Од четворомеђе граница у правцу северозапада прати источну међу парцела 2434, 6606, 2424/2, пресеца канал, парцела 2424/1 и даље у истом правцу прати источну међу парцеле 2423/1 до тачке 17, која се налази на тромеђи канала, парцела 6451 и парцела 2423/2 и 2423/1.

Од тачке 17 граница у правцу севера прати источну међу канала, парцела 6451 до тромеђе канала и путева, парцеле 6614 и 6615, мења правац ка југозападу и пратећи северну међу пута, парцела 6615 долази до тачке 18, која се налази на тромеђи парцела 2462, 2464 и 6615.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада и пратећи западну међу парцеле 2464 долази до тачке 1, која је уједно и почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Локве.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Локве износи око 219,80 ха.

НИКОЛИНЦИ

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Николинци је тачке 1, која се налази на тромеђи парцела 1230, 2604/2 и 2605/2.

Од тромеђе граница у правцу истока прати јужну међу парцела 2604/2, 2603/4, 2541/2 и 2540 до тачке 2, која се налази тромеђи железничке пруге, парцела 2530 и парцела 2537 и 2540.

Од тачке 2 граница у правцу југа пресеца железничку пругу и працелу 2538, 2535/2, 2535/2 и 2534 до тромеђе парцела 1787, 1788 и 2534 и наставља ка југу пратећи источну међу парцела 1787 и 1802 долази до тачке 3, која се налази на тромеђи парцела 1801, 1802 и 2528.

Од тромеђе граница у правцу југоистока пресеца парцеле 2528 и 2527 и долази до тачке 4, која се налази на тромеђи парцела 2527, 2355 и 2081.

Од тачке 4 граница у правцу југа прати источну међу парцела 2081, 2074, 2083/2, 2084, 2086, пресеца улицу, парцела 1979 и даље ка југу обухвата парцеле 2103/1, 2103/2, 2104, 2105 и прати источну међу пута, парцела 2106 до тачке 5, која се налази на тромеђи државног пута I реда број 1.9, парцела 7210, пута парцела 2106 и парцеле 2107.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа, пресеца државни пут и прати западну међу канала до тачке 6, која се налази на тромеђи канала и парцела 10/3 и 12.

Од тачке 7 граница у правцу запада прати јужну међу парцела 12 и 11 и пресецајући пут, парцела 41 долази до тачке 7, која се налази на тромеђи пута и парцела 282 и 283.

Од тромеђе граница у правцу југозапада пресеца парцеле 283, 284, 291, 294, 296, 297, 301, 304 и 306 до четворомеђе парцела 305, 306, 361/1 и 3621/2, наставља у правцу југозапада и пресеца парцеле 361/1, 310, 311, 314, 315, 317, 354, 321, 322, 324/1, 324/2 и долази до тачке 8, која се налази на четворомеђи парцела 324/2, 327, 349/1 и 348/2.

Од тачке 8 граница наставља у правцу југозапада и пресеца парцеле 348/2, 347 и 344 до тромеђе парцела 338, 340 и 344, прати јужну међу парцеле 338 и пресецајући пут, парцела 425 долази до тачке 9, која се налази на тромеђи улице, парцеле 425, 472 и парцеле 471.

Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну међу улице, парцела 472 и пресецајући улицу, парцела 608 долази до тачке 10, која се налази на тромеђи улице и парцела 823 и 831.

Од тачке 10 граница у правцу запада прати северну међу парцела 831, 833, 832 и пресецајући парцеле 837 и 838 долази до тачке 11, која се налази на четворомеђи парцела 838, 839, 840/1 и 842/1.

Од четворомеђе граница у правцу запада пресеца парцеле 842/1, 842/2, 842/3, 845, 846, 847, прати северну међу парцеле 850, пресеца парцеле 851/1, 851/2, прати северну међу парцела 852, 855, пресеца парцеле 856, 859/1, 859/2 и северном међом парцела 860/1 и 863 долази до тачке 12, која се налази на тромеђи парцела 862, 863 и 864.

Од тачке 12 граница наставља у правцу запада, пресеца парцелу 868, прати северну међу парцеле 869, 873 и пресецајући улице, парцеле 883 и 931 долази до тачке 13, која се налази на тромеђи улице, парцела 931 и парцела 973/1 и 974.

Од тромеђе граница мења правац ка северозападу и прати северну међу парцела 973/1, 973/2, 969, 968/2 и 968/1 и долази до тачке 14, која се налази на тромеђи парцела 968/1, 997 и 984.

Од тачке 14 граница наставља у правцу севера и прати западну међу пута, парцела 997 и западну међу парцеле 999, пресеца парцелу 1002 и даље ка северу прати источну међу парцеле 1007 до тачке 15, која се налази на тромеђи парцела 1007, 1011 и 1023.

Од тромеђе граница у правцу севера пресеца парцелу 1023, пут, парцела 5068 и прати његову западну међу до тачке 16, која се налази на пута и 5047 и 5048.

Од тачке 16 граница у правцу запада прати јужну међу парцела 5047 и 5030/1, мења правац ка северу и прати источну међу пољског пута, парцела 4901 до државног пута I реда бр.1.9, парцела 1024 скреће ка истоку и јужном међом државног пута долази до тачке 17, која се налази на тромеђи државног пута, парцеле 1024 и 4548 и парцеле 5034.

Од тромеђе граница у правцу севера пресеца државни пут и прати западну међу парцеле 1065/2 до тачке 18, која се налази на тромеђи парцела 1065/2, 1066/1 и 1093.

Од тачке 18 граница наставља у правцу севера, пресеца парцеле 1093, 1096, 1097 и 4453 и долази до тачке 19, која се налази на тромеђи парцела 4453, 1102 и 1103.

Од тромеђе граница у правцу севера дужином од 75 м прати западну међу парцеле 1102 а затим је у правцу истока пресеца и долази до тачке 20, која се налази на тромеђи парцела 1102, 1129 и 1130.

Од тачке 20 граница у правцу истока прати јужну међу парцеле 1129, пресеца улицу, парцела 1136 и даље ка истоку јужном међом парцела 1162, 1161 и 1199 долази до тачке 21, која се налази на тромеђи пута, парцела 1202 и парцела 1199 и 1200.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и прати западну међу улице, парцела 1231 и парцеле 1230 долази до тачке 1, која је уједно и почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Николинци.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Николинци износи око 283,27 ha.

НОВИ КОЗЈАК

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Нови Козјак је тачке 1, која се налази на тромеђи парцела 938/1, 939 и 940.

Од тромеђе граница у правцу истока дужином од 155 м прати западну и северну међу гробља, парцела 939 до тачке 2, која се налази на међи парцела 938/1 и 939.

Од тачке 2 граница у правцу североистока пресеца парцелу 938/1 до тачке 3, која се налази на међи железничке пруге, парцела 937/2 и 938/1, на одстојању од 95 m југозападно од тромеђе пруге, парцеле 741 и 937/2 и парцеле 739.

Од тачке 3 граница наставља у правцу југоистока и прати јужну међу пруге, парцела 937/2, пута, парцела 935 и јужну међу парцеле 932/38 до тачке 4, која се налази на североисточној међи улице, парцела 1 и парцеле 932/38.

Од тачке 4 граница наставља у истом правцу, пресеца парцелу 932/38 дужином од 70 м, мења правац ка југозападу под правим углом и дужином од 355 m пресеца парцелу 982, поново се ломи под правим углом и у правцу југоистока долази до међе парцела 982 и 861, где мења правац ка југозападу и пратећи источну међу парцеле 982 долази до тачке 5, која се налази на тромеђи парцела 881/1, 881/2 и 932/38.

Од тромеђе граница у правцу југозапада дужином од 330 m прати јужну међу парцела 932/39, ломи се под правим углом у правцу северозапада и дужином од 145 m пресеца парцелу 932/39 и наставља у правцу југозапада пресеца парцеле 932/39 и 932/1 на одстојању од 100 m од западне међе улице и долази до тачке 6, која се налази на парцели 932/1.

Од тачке 6 граница мења правац под правим углом и у правцу северозапада дужином од 700 m пресеца парцелу 932/1, прати јужну међу парцеле 946/3 и даље у истом правцу пресеца парцеле 945 и 944/1 до тачке 7, која налази на парцели 944/1.

Од тачке 7 граница мења правац ка североистоку, пресеца парцелу 944/1 и источном међом улице, парцела 647 долази до тачке 8, која се налази на тромеђи улице и парцела 941 и 943.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и прати западну међу улице, парцела 647 до тачке 9, која се налази на тромеђи улица, парцела 356 и 647 и парцеле 940.

Од тачке 9 граница у правцу североистока прати источну међу парцеле 940 и долази до тачке 1, која је уједно и почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Нови Козјак.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Нови Козјак износи око 133,97 ha.

СЕЛЕУШ

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Селеуш је тачка 1, која се налази на тромеђи пута, парцела 38 и парцела 121 и 122.

Од тромеђе граница у правцу истока прати северну међу парцела 122, 100 и 101, пресеца државни пут II реда бр.123, парцела 609 и јужном међом парцеле 916 долази до тачке 2, која се налази на тромеђи парцела 915, 916 и 926.

Од тачке 2 граница наставља у правцу југа и прати западну међу парцеле 926 до тачке 3, која се налази на тромеђи парцела 926, 867 и 876.

Од тромеђе граница у правцу истока пресеца парцелу 926 и железничку пругу, парцела 927/2 и долази до тромеђе пруге, канала, парцела 953 и парцеле 931/1 и наставља у правцу југа, прати источну међу пруге до тромеђе пруге, парцела 927/2, канала, парцела 953 и пута, парцела 6428, мења правац ка истоку, пресеца пут и даље ка истоку прати јужну међу пута, парцела 6428 и северну међу парцеле 1411/2 и долази до тачке 4, која се налази на североисточној међи парцеле 1411/2 и парцеле 6041/6.

Од тачке 4 граница наставља у правцу југа и прати западну међу парцела 6041/6, 5840/1, 1405, 1403, 1402, 1399, 1391, 1388/2, 1388/1, 1387/1, 1387/2, 1384, 1383, 1380, 1379, 1376, 1374, 5567/1, северну међу парцеле 1369, западну међу парцела 1370, 1367, источну међу парцела 1365 и 1364, западну међу парцела 1363, 1360, 1260, 1246, 1247, 1241/3, 1241/2, 1241/1, пресеца парцеле 1239 и 1235, наставља у правцу југа и прати западну међу парцела 1233, 1248/1, 1249, 1250 и 1251 до тачке 5, која се налази тромеђи парцела 1251, 1252 и 1260.

Од тромеђе граница у правцу југа дужином од 15 м прати западну међу парцеле 1252, пресеца је у правцу запада и даље наставља у правцу југа пратећи западну међу парцела 1252, 1253, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1211/2, 1211/1, 1206, 1202/2 и 1202/1 и долази до тачке 6, која се налази на тромеђи парцела 1201/2, 1202/1 и 1200.

Од тачке 6 граница наставља у правцу запада и прати јужну међу парцеле 1201/2, пресеца улицу, парцела 1412 и даље ка западу прати јужну међу парцела 1125, 1124, 1094 и 1095, пресеца улицу, парцела 1059, мења правац ка северу и њеном западном међом долази до југоисточне међе парцеле 1063 где скреће ка западу и прати јужну међу парцела 1063 и 1064 (железничка пруга), пресеца парцелу 818 и јужном међом парцеле 637 долази до тачке 7, која се налази на тромеђи парцела 633/3, 634 и 637.

Од тромеђе граница у правцу југа прати источну међу парцела 634, 632/2 и 632/1 и западном међом парцеле 818 долази до тачке 8, која се налази на тромеђи парцела 618, 619 и 818.

Од тачке 8 граница наставља у правцу запада и прати јужну међу парцела 619, 620, 621/1, државни пут II реда бр.123, парцела 609, обухвата парцеле 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 4843 и део парцеле 2286 и дужином од 75 м прати јужну међу парцела 506/2 и 505/2 до тачке 9, која се налази на међи парцела 505/2 и 508.

Од тачке 9 граница у правцу севера пресеца парцеле 505/2 и 505/1, прати источну међу парцеле 500, пресеца парцеле 499, 496, 495/2, 495/1, 491/2, 491/1, 489/1, 489/2, 489/3, 487, 484 и 482 и долази до тачке 10, која се налази на тромеђи парцела 475, 479 и 482.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, прати источну међу парцеле 475, пресеца улицу, парцела 471 и даље ка северу прати источну међу парцеле 470, пресеца парцеле 467 и 465, прати источну међу парцеле 459, пресеца улицу, парцела 457/1, прати западну међу парцела 416, 413, 412, 411, 408, 407, 406/1, 406/2, 403/2 и 403/1, пресеца парцеле 401, 422/3 и 422/2 и пратећи источну међу парцела 422/2, 423 и 424 долази до тачке 11, која се налази на тромеђи парцела 393/1, 424 и 2281/1.

Од тачке 11 граница мења правац ка западу, прати јужну међу парцеле 2281/1, пресеца је и долази до тачке 12, која се налази на тромеђи парцела 2281/1, 2281/124 и 2281/125.

Од тромеђе граница у правцу југа дужином од око 955 м прати западну међу парцела 2281/1, 2283/1 и 2284/1 до тачке 13, која се налази на југоисточној међи улице на парцели 2284/1.

Од тачке 13 граница у правцу југозапада прати јужну међу улице и јужну међу парцела 2284/27 и 2284/30 до тачке 14, која се налази на четворомеђи парцела 2284/1, 2284/30, 2301/7 и 2301/12.

Од четворомеђе граница наставља у правцу севера и прати западну међу парцела 2284/30, 2284/26, 2284/25, 2284/24, 2284/23, 2284/17, 2284/2, 2284/3, 2284/4, пресеца пут 2283/3 и даље ка северу прати западну међу парцела 2281/98, 2281/95, 2281/94, 2281/93, 2281/91, 2281/90, 2281/100, 2281/86, 2281/83, 2281/83, 2281/81, 2281/80, 2281/79, 2281/77, 2281/74, 2281/72, 2281/71, 2281/70, 2281/67, 2281/3, 2280 и пресецајући парцеле 1861 и 1862 долази до тачке 15, која се налази на међи парцела 1862 и 1863 на одстојању од 170 m североисточно од тромеђе пута, парцела 1891 и парцела 1862 и 1863.

Од тачке 15 граница у правцу свевероистока прати северну међу парцела 1862 и 1858 и долази до тачке 16, која се налази на тромеђи парцела 1857, 1858 и 1814/9.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и прати западну међу парцела 1814/9, 1818 и јужном међом парцела 1815 и 1814/1 долази до тачке 17, која се налази на тромеђи парцела 233, 235 и 1814/1.

Од тачке 17 граница наставља у правцу североистока, прати јужну међу парцел 233 и 234, пресеца улицу, парцела 222, прати северну међу парцела 201 и 206, пресеца улицу, парцела 192 и пратећи северну међу улице, парцела 171 долази до тачке 18, која се налази на тромеђи улица, парцела 171 и 142 и парцеле 170.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, пресеца улицу, парцела 142, прати њену источну међу до тромеђе улице и парцела 134 и 135, мења правац ка западу, прати јужну међу парцела 135 и 136, пресеца улицу, парцела 38, а затим у правцу севера прати источну међу улице до тачке 1, која је уједно и почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Селеуш.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Селеуш износи око 232,02 ha.

1.4.2. Грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насељеног места

На рефералној карти бр. 1: Намена простора, грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насељеног места означено је бројевима од 1-26.

Дефинисани су простори и зоне ван грађевинског подручја насеља, који ће се разрађивати кроз урбанистичку документацију (локације које нису нумерисане) и урбанистичко – техничку документацију, као и простори за које су дефинисана правила уређења и грађења кроз овај Просторни план.

За грађевинско подручје ван грађевинског подручја насеља, у случају промене регулације потребна је израда урбанистичког плана.

За грађевинско земљиште ван граница грађевинских подручја насеља за које се прописује израда одговарајућег урбанистичког плана, овим Просторним планом су дате прелиминарне границе. При изради тих планова дозвољено је повећање површине грађевинског подручја до 10%.

На Рефералној карти бр. 4: Карта спровођења, приказана је израда и спровођење просторно-планске и урбанистичке документације и директна примена Просторног плана.

Радне зоне ван грађевинског подручја насеља

Радне зоне дефинисане овим Просторним планом као грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља и на Рефералној карти бр.1 означене су бројевима од 1 - 15. Седам локација (локације од 1-7) се односи на постојеће површине (економије, фарме и сличне садржаје, који су углавном ван функције или су већ пренамењени), а осталих седам (локације од 8-15), подразумева ангажвање нових површина.

Постојеће радне зоне заузимају површину од 91,20 ha, а планиране 142,70 ha што укупно чини 229,60 ha. Дозвољена је изградња најразличитијих производних и пословних садржаја, под условом да не угрожавају стање животне средине. За све нове радне комплексе је обавезна израда урбанистичког пројекта, а у складу са условима из овог Просторног плана.

Туристичко - рекреативни локалитети

На подручју општине се налазе четири туристичко – рекреативна локалитета: "Девојачки бунар" у оквиру Делиблатске пешчаре, "Банатски бисер" непосредно уз западну границу грађевинског подручја насеља Иланца, "Бели багер" северно од насеља Банатски Карловац и "Бања Јаношик" за здравствени-велнес туризам.

"Девојачки бунар" се налази у оквиру СРП Делиблатска пешчара, на површини од око 36,48 ха према ППППН СРП "Делиблатска пешчара". Локалитет је делимично уређен, а за даље уређење је неопходна израда плана детаљне регулације.

"Банатски бисер" непосредно уз западну границу грађевинског подручја насеља Иланца, на површини од око 29,16 ха. Уређење овог локалитета се врши на основу донетог урбанистичког плана.

"Бања Јаношик" за здравствени-велнес туризам (локације 16) се налази североисточно од насеља, између пута за Планиште и Великог канала система ДТД, на површини од око 18 ха. Уређење и изградњу на овом локалитету вршити на основу на основу услова из овог Просторног плана, израдом урбанистичког пројекта.

"Бели багер" (локације 17) се налази северно од насеља Банатски Карловац, на површини бившег позајмишта за потребе циглане, на површини од око 21,10 ха. Локалитет је намењен спортском риболову, а опремање и уређење се може вршити на основу услова из овог Просторног плана, израдом урбанистичког пројекта.

Зона спортско-рекреативног и здравственог туризма

Зона спортско-рекреативног и здравственог туризма се налази северно од локалитета "Девојачки бунар", непосредно уз границу СРП Делиблатска пешчара и заузима површину од 223,85 ха. За ову зону је неопходна израда плана детаљне регулације.

Зона туристичких садржаја и кућа за одмор

Зона туристичких садржаја и кућа за одмор ("Векерле" – локација 18) се налази непосредно уз СРП Делиблатска пешчара и локалитет "Девојачки бунар". Зона је претежно изграђена кућама за одмор (викенд кућама). Планом се даје могућност да се у оквиру ове зоне формирају туристички садржаји, као допуна туристичкој валоризацији СРП "Делиблатска пешчара". Ова зона заузима површину од око 424,76 ха. Изградња и уређење викенд кућа, као и пренамена постојећих у туристичке сврхе се може вршити на основу услова из овог Просторног плана. Уколико се планира формирање туристичког комплекса са разноврсном понудом, неопходна је израда урбанистичког пројекта.

Зона кућа за одмор

Постојеће зоне кућа за одмор су на североисточном и северозападном ободу Делиблатске пешчаре (локације од 19/1,2,3). Планирана зона за изградњу кућа за одмор се налази са јужне стране пута Алибунар – Селеуш, на обронцима пешчаре (локација 20). Просторним планом је дефинисана укупна површина зона кућа за одмор око 80,76 ха. Изградња у овој зони се врши на основу услова из овог Просторног плана.

Комунални садржаји ван грађевинског подручја насеља

Гробља

На подручју општине Алибунар постоји две локације гробља ван грађевинских подручја насеља, која су овим Просторним планом дефинисана као грађевинско земљиште, са датим условима за уређење и изградњу. На рефералној карти бр. 1 локације гробља су означене бројевима 21 и 22. Ради се о постојећим површинама, а уређење гробља, комунално опремање и, по потреби, изградња капела ће се реализовати директном применом овог Просторног плана.

Трансфер станица

На територији Општине директном применом овог Просторног плана, на основу урбанистичког пројекта и пројектне документације, стичу се услови за изградњу трансфер станице која је на рефералној карти бр. 1 означена бројем 23. Трансфер станица је место до кога се отпад допрема и привремено складишти ради раздвајања или претовара пре транспорта до регионалне депоније. Трансфер станица је технички опремљена за привремено чување отпада.

Депонија инертног отпада

На територији Општине директном применом овог Просторног плана, на основу одговарајућег урбанистичког пројекта и пројектне документације, стичу се услови за изградњу депоније инертног отпада која је на рефералној карти бр. 1 означена бројем 23. На ову депонију без испитивања се одлаже инертни отпад са листе дате у Прилогу 4 Уредбе о одлагању отпада ("Службени гласник РС", бр.92/10), на основу које се утврђују и техничко-технолошки услови за пројектовање и рад депоније.

Сточно гробље и јаме-гробнице

У изузетним случајевима лешеве животиња се закопавају или спаљују на сточном гробљу или јами гробници што је дефинисано Правилником о начину разврставања и поступања са споредним производима животињског порекла, ветеринарско-санитарним условима за изградњу објеката за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла, начину спровођења службене контроле и самоконтроле, као и условима за сточна гробља и јаме гробнице.

Услови за сточна гробља и јаме гробнице су:

- 1) да су изграђени на месту које:
 - не узрокује буку, односно непријатне мирисе,
 - не угрожава животну средину, и то: воду, ваздух, земљиште, биљке и животиње, околину, односно места од посебног јавног интереса,
 - је удаљено од површина на којима су засађене биљке које се користе у исхрани људи и животиња,
 - није водоплавно и подводно, није поред водотокова и извора и где је низак ниво подземних вода;
- 2) да су ограђени и обележени са контролисаним улазом, на начин да се спречи улазак неовлашћених лица или животиња;
- 3) да имају наткривен простор са припадајућом непокретном и покретном опремом потребном за утврђивање узрока угинућа животиња и да је обезбеђен довод хигијенски исправне воде за пиће и одвод отпадних вода, у складу са прописима којима се уређује водопривреда, односно животна средина, у случају да се на сточном гробљу, односно јами гробници врши обдукција животиња у циљу утврђивања узрока угинућа.

Јама гробница треба да има бочне зидове који су зидани тако да пропуштају течност, као и горњу површину која има плочу од чврстог материјала и поклопац који се закључава.

Постојеће јаме-гробнице је потребно у случају потребе, на основу овог Просторног плана привести намени у складу са важећом регулативом.

Постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ)

Ван грађевинског подручја насеља су дефинисане локације три ППОВ, а на рефералној карти бр. 1 означени су бројевима од 24-26. Комплекс постројења за пречишћавање отпадних вода планиран је код насеља Владимировац, Локве и Селеуш. Ови комплекси су дефинисани описом границе грађевинског земљишта и елементима за формирање парцеле ППОВ.

Препорука је да се ППОВ руралних насеља Општине граде као постројења за биолошко пречишћавање. Пројектном документацијом ће се решити третман отпадних вода као и отпадних вода великих индустријских загађивача у насељима. Одлуком о изради Студије процене пројекта на животну средину ће се стећи услови за оцену могућег негативног утицаја ППОВ на животну средину. Услови за изградњу свих пречистача ће се стећи на основу водних услова и услова заштите животне средине, директно из овог Просторног плана.

Енергетски објекти

Услови за изградњу нових производних енергетских објеката (електрана) већих капацитета и трансформаторских постројења 20(35)/110 kV, односно 110/20 kV ће се стећи на основу плана детаљне регулације и смерница из овог Просторног плана. Постојећи комплекси трансформаторских постројења, где не долази до промене регулације ће се реконструисати по условима на основу овог Просторног плана.

Мерно-регулационе станице (МРС) и регулационе станице (РС) за потребе насеља (широке потрошње) и индустријских и комуналних потрошача, градити или реконструисати унутар грађевинског подручја на основу урбанистичког плана насеља и смерница датим овим Просторним планом, односно на основу Просторног плана унутар насеља за које су израђени шематски прикази. За потребе садржаја ван грађевинских подручја насеља чије се спровођење предвиђено овим Просторним планом, као и на пољопривредном земљишту, у складу са смерницама датим овим Просторним планом.

За изградњу или реконструкцију сабирних станица нафте и гаса, важе претходно дата правила уређења.

1.4.2.1. Опис граница грађевинског грађевинског подручја ван насеља

На подручју општине Алибунар се налази 26 локација грађевинског земљишта ван насеља.

Постојеће радне зоне

- Локација 1** – налази се у катастарској општини Владимировац, северно од насеља Владимировац, обухвата целу парцелу 11196/7 у површини од око 21,47 ha.
- Локација 2** – налази се у катастарској општини Локве, северозападно од насеља Локве, обухвата целу парцелу 1646 у површини од око 10,17 ha.
- Локација 3** – налази се у катастарској општини Селеуш, северозападно од насеља Селеуш и обухвата целе парцеле 1819/1, 1819/2, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824/1, 1824/2, 1824/3, 1825, 1826, 1827, 1828, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855 и део парцеле 1841 у површини од око 14,27 ha.
- Локација 4** – налази се у катастарској општини Иланца, источно од насеља Иланца и обухвата целу парцелу 5350/5 у површини од око 15,41 ha.
- Локација 5** – налази се у катастарској општини Иланца, источно од насеља Иланца и обухвата целе парцеле 5154/2, 5180/1, 5180/6 и 7312/2 у површини од око 7,50 ha.
- Локација 6** – налази се у катастарској општини Нови Козјак, југозападно од насеља Нови Козјак и обухвата целе парцеле 944/8 и 944/11 и део парцеле 944/1 у површини од око 10,60 ha.
- Локација 7** – налази се у катастарској општини Добрица, јужно од насеља Добрица и обухвата целе парцеле 1477 и 1503 и део парцеле 1476 у површини од око 11,77 ha.

Планиране радне зоне

- Локација 8** – налази се у катастарској општини Владимировац, југозападно од насеља Владимировац, обухвата целепарцеле 7973, 7974, 7975, 7976,

7977, 7978, 7979, 7980, 7981, 7982/1, 7982/2, 7983, 7984, 7985, 7986, 7987, 7988, 7989, 7990, 7991, 7992, 7993, 7994, 7995, 7996, 7997, 7998, 7999, 8000, 8001, 8002, 8003, 8004, 8005, 8006, 8007, 8008, 8009, 8010, 8011/1, /011/2, 8011/3, 8012/1, 8012/2, 8013, 8014, 8015, 8021, 8022, 8025, 8026, 8029, 8030 и 8033 у површини од око 42,99 ha.

Локација 9 – налази се у катастарској општини Локве, северозападно од насеља Локве, обухвата целе парцеле 1641, 1642, 1643, 1648/6, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 6313, 6314, 6315, 6316, 6317, 6318, 6319, 6320, 6483/2 и делови парцела 1644/12, 1644/13, 1644/14, 1644/15, 1644/16, 1644/17, 1644/18, 1647, 1649, 6447, 6450, 6483/1, 6571, 6572, 6576, 6612, 6624, 6625, 6628 и 1648/7 у површини од око 25,56 ha.

Локација 10 – налази се у катастарској општини Иланџа, западно од насеља Иланџа и обухвата целу парцелу 2963/1 у површини од око 23,35 ha.

Локација 11 – налази се у катастарској општини Нови Козјак, југозападно од насеља Нови Козјак и обухвата део парцеле 944/1 у површини од око 3,48 ha.

Локација 12 – налази се у катастарској општини Нови Козјак, западно од насеља Нови Козјак и обухвата целе парцеле 940 и 941 у површини од око 11,21 ha.

Локација 13 – налази се у катастарској општини Добрица, јужно од насеља Добрица и обухвата део парцеле 1476 у површини од око 12,23 ha.

Локација 14 – налази се у катастарској општини Добрица, западно од насеља Добрица и обухвата целе парцеле 4584, 4585, 4586 и 4587/7 у површини од око 7,47 ha.

Локација 15 – налази се у катастарској општини Јаношник, северно од насеља Јаношник и обухвата целе катастарске парцеле 622/1, 622/2, 622/3, 622/4, 622/5, 622/10, 623/1, 623/2, 623/3, 626/1, 626/2, 626/3, 626/4, 627/1, 627/3, 627/4, 627/5, 627/6, 627/9, 628/3, 628/5 у површини од око 11,52 ha.

Туристички локалитет за здравствени (велнес) туризам "Бања Јаношник"

Локација 16 – налази се у катастарској општини Локве, северно од насеља Локве, обухвата целе парцеле 1645/1, 1645/2, 1645/3, 1645/4, 1645/5, 1645/6, 1645/7, 1645/8, 1645/9, 1645/10, 1645/11, 1645/12, 1645/13, 1645/14, 1645/15, 1645/16, 1645/17, 1645/18, 1645/19, 1645/20, 1645/36, 1645/37, 1645/40 у површини од око 18,00 ha.

Туристичко рекреативни локалитет "Бели багер"

Локација 17 – налази се у катастарској општини Банатски Карловац, северно од насеља Банатски Карловац и обухвата целе парцеле 3010 и 3011/3 у површини од око 21,10 ha.

Зона туристичких садржаја и кућа за одмор

Локација 18 – налази се у катастарској општини Банатски Карловац, југозападно од насеља Банатски Карловац и подељена је на две целине – ван Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара" и унутар Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара".

Целина ван Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара" у површини од око 424,76 ha је дефинисана на следећи начин:

- са јужне стране границом катастарске општине Банатски Карловац и катастарских општина Алибунар и Мраморак и деловима парцела 5745 – 5758, 5761, 5762 и деловима парцела 5767, 5768, 5771, 5772, 5777, 5778, 5784 – 5786, 5790 – 5805, 5808, 5809, 5813, 5814 и 5776.
- са источне и северне стране границом Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара" и северном међом парцеле 5597
- са западне стране путем, парцела 5345 и парцелом 5744 и путем, парцела 5825.

Целина унутар Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара" у површини од око 76,85 ha је дефинисана на следећи начин:

- са западне стране путем, парцела 6730
- са јужне стране границом Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара"
- са северне стране јужном међом путева, парцеле 6734 и 6753
- са источне стране деловима парцела 6757, 6759, источном међом парцеле 6758 и деловима парцела 6676, 6677, 6678, 6679, 6680, западном међом парцеле 6681 и деловима парцела 6682/1, 6654 и 6586/2 (према графичком прилогу).

Укупна површина **локације 18** (501,61 ha), укључујући и "Девојачки бунар са 36,48 ha износи око 538,58 ha.

Постојеће зоне кућа за одмор

Локација 19/1 – налази се у катастарској општини Николинци, јужно од насеља Николинци и дефинисана је на следећи начин:

- са јужне стране границом Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара"
- са источне стране путем парцела 6655
- са северне стране парцелама 6241, 6649 и 6640
- са западне стране западном међом парцеле 6657/1

Укупна површина **локације 19/1** износи око 12,27 ha.

Локација 19/2 – налази се у катастарској општини Николинци, јужно од насеља Николинци и дефинисана је на следећи начин:

- са јужне стране границом Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара"
- са источне стране путем парцела 6238
- са северне стране парцелама 6239/2, 6118/1, 6117/2, 6112, 5344/34, 5407 и 5409/1
- са западне стране делом западном међом парцеле 6047

Укупна површина **локације 19/2** износи око 40,83 ha.

Локација 19/3 – налази се у катастарској општини Алибунар, јужно од насеља Алибунар а на одстојању од око 3 км источно од насеља Владимировац и дефинисана је на следећи начин:

- са јужне стране северном међом парцела 4355 и 4362
- са источне стране парцелом 4355
- са северне стране јужном међом парцела 4386, 4388 и 4389
- са западне стране делом западном међом парцела 4363/1, 4363/3, 4363/2, 4364/3, 4365/1, 4366, 4369, 4370/1, 4370/2, 4374, 4375, 4381 и 4382.

Укупна површина **локације 19/3** износи око 6,38 ha.

Планирана зона кућа за одмор

Локација 20 – налази се у катастарској општини Алибунар, западно од насеља Алибунар и дефинисана је на следећи начин:

- са јужне стране северном међом железничке пруге, парцела 8576
- са источне стране границом грађевинског подручја насеља Алибунар
- са северне стране јужном међом државног пута II реда, бр.123, парцела 12802
- са западне стране делом источном међом парцеле 7861.

Укупна површина **локације 20** износи око 21,38 ha.

Постојећа гробља ван грађевинског подручја насеља

Локација 21 – налази се у катастарској општини Николинци, јужно од насеља Николинци и обухвата парцелу 882 у површини од око 2,66 ha.

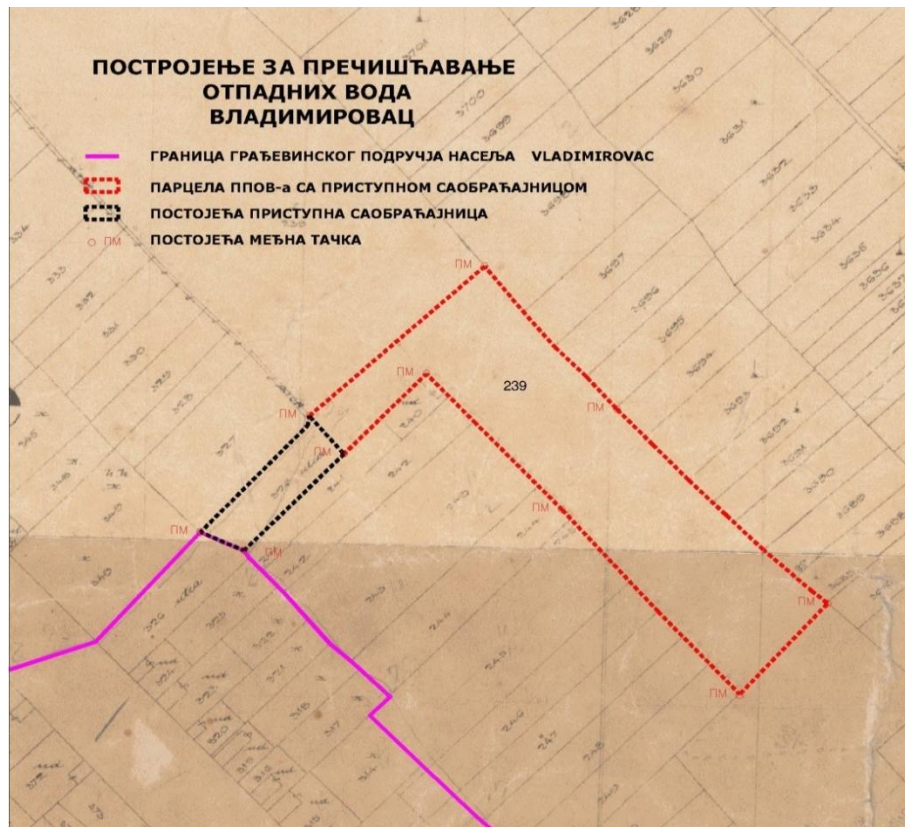
Локација 22 – налази се у катастарској општини Селеуш, западно од насеља Селеуш и обухвата парцеле 472, 473 и 474 у површини од око 1,90 ha.

Планирана трансфер станица и депонија инертног отпада

Локација 23 – налази се у катастарској општини Банатски Карловац, јужно од насеља Банатски Карловац и обухвата парцелу 4780 у површини од око 12,72 ha.

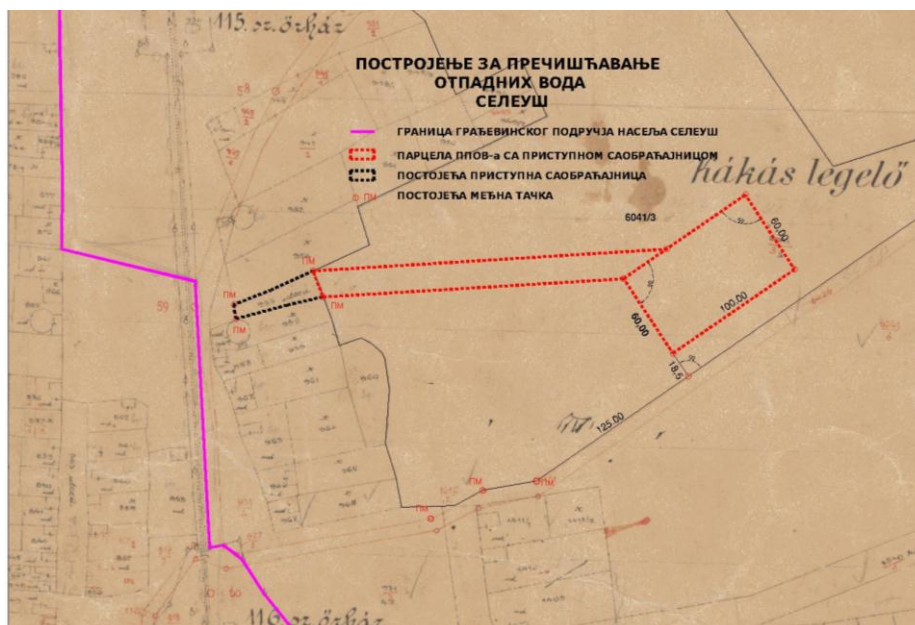
Планирана постројења за пречишћавање отпадних вода

Локација 24 – налази се у катастарској општини Владимировец, северно од насеља Владимировец и обухвата део парцеле 239 (постројење са приступном саобраћајницом) у површини од око 1,5 ha.

Слика 2. Елементи за формирање парцеле ППОВ код Владимировца

Локација 25 – налази се у катастарској општини Селеуш, источно од насеља Селеуш и обухвата део парцеле 6041/3 (постројење са приступном саобраћајницом) у површини од око 1,0 ha.

Слика 3. Елементи за формирање парцеле ППОВ код Селеуша

Локација 26 – налази се у катастарској општини Локве, Југозападно од насеља Локве и обухвата обухвата целу парцелу 3839 у површини од око 8,76 ha.

1.4.3. Биланс грађевинског земљишта

Табела 5. Биланс грађевинског земљишта ППО Алибунар

Грађевинско подручје	Постојеће ha	%	Планирано ha	%
Грађевинско подручје насеља	3218,74	74,88	3709,63	68,73
Зоне кућа за одмор	59,51	1,38	80,89	1,50
Радне зоне	91,20	2,12	233,90	4,25
Туристички локалитет "Девојачки бунар"	36,48	0,85	36,48	0,68
Туристички садржаји и куће за одмор	501,61	11,67	501,61	9,29
Спортско рекреативни и здравствени туризам	0,00	0,00	223,85	4,15
Туристички локалитете за здравствени (велнес) туризам "Бања Јаношик"	0,00	0,00	18,00	0,33
Туристички локалитет "Бели багер"	21,10	0,49	21,10	0,39
Туристички локалитет "Банатски бисер"	29,16	0,68	29,16	0,54
Гробља ван граница грађевинског подручја	4,56	0,11	4,56	0,08
Трансфер станица и депонија инертног отпада	0,00	0,00	12,72	0,24
Планирани пречистачи	0,00	0,00	11,26	0,21
Комплекс трафо станице	1,14	0,03	12,10	0,22
Државни пут I реда E70 ⁵	0,00	0,00	161,79	3,00
Државни пут I реда ⁴	96,79	2,25	96,79	1,79
Државни пут II реда ⁴	104,15	2,42	114,17	2,12
Општински пут ⁴	29,31	0,68	29,31	0,54
Железничка пруга ⁴	79,18	1,84	79,18	1,47
Коридор демонтиране пруге	25,59	0,60	25,59	0,47
Укупно грађевинско земљиште	4298,52	100,00	5401,38	100,00

⁵ Коридор државног пута I реда (ауто-пут) у ширини од 60 m; коридор државног пута I реда у ширини од 40 m; коридор државног пута II реда у ширини од 20 m; коридор општинског пута у ширини од 10 m; пружни појас у ширини од 16 m.

1.5. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ ЦЕЛИНА И ЗОНА ЗА КОЈЕ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ САДРЖИ ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ УРЕЂЕЊА

Просторни план општине Алибунар садржи шематске приказе уређења насеља Добрица, Иланџа, Јаношик, Локве, Николинци, Нови Козјак и Селеуш за која су дати описи граница грађевинског подручја насеља, дефинисана намена површина и трасе основне комуналне инфраструктуре и дата су правила грађења по зонама основне намене: зона централних садржаја, спортско-рекреативне површине, становање и радни садржаји.

Такође је дата подела грађевинског подручја на површине за јавне и остале намене. Површине јавне намене су јавне површине (улични коридори, јавне зелене површине) и јавни објекти (локалне управе, образовања, здравства, културе, спорта и комуналних садржаја), чије је коришћење, односно изградња од општег интереса.

1.5.1. Уређење и изградња јавних објеката за целине и зоне за које плански документ садржи шематски приказ уређења

Уређење и изградњу јавних објеката у насељима, за која овај Просторни план садржи шематске приказе уређења, изводити у складу са важећим правилницима, који конкретну област уређују (здравство, школство, комунални садржаји...), као и са урбанистичким условима из овог Просторног плана:

Месна канцеларија, месна заједница, пошта:

- индекс заузетости парцеле	макс. 70%
- спратност објеката	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Предшколска установа:

- обухват деце (од 3-6 година)	мин. 70 %
- изграђена површина	мин. 5,5 m ² /по детету
- слободна површина	мин. 10-15 m ² /по детету
- травне површине	мин. 3 m ² /по детету
- обезбедити зелених површина	мин. 30%
- индекс заузетости парцеле	макс. 30%
- спратност објеката	макс. П+1

Основна школа:

- обухват деце (од 7-15 година)	100%
- изграђена површина	мин. 7,5 m ² /по ученику
- слободна површина	25-30 m ² /по ученику
- индекс заузетости парцеле	макс. 30%
- спратност објекта	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Здравствена станица/амбуланта, апотека:

- индекс заузетости парцеле	макс. 70%
- спратност објекта	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Дом културе, мултифункционални објекат, дневни центар:

- индекс заузетости парцеле	макс. 70%
- спратност објекта	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Спортско-рекреативни комплекс:

- индекс заузетости парцеле	макс. 40% ⁶
- спратност објекта	макс. П+1+Пк

⁶ У индекс заузетости се не рачунају отворени травнати спортски терени

- зелене површине мин. 40%

Зелена пијаца:

- индекс заузетости парцеле макс. 70%
- индекс изграђености парцеле макс. 1,4
- спратност објекта макс. П+1

Гробље - функционална подела гробља треба да се састоји од следећих односа:

- 60% намењено гробним местима,
- 20% заштитни зелени појас и парковски обликован простор,
- 16% површине за саобраћајнице,
- 3% трг за испраћај,
- 1% остали садржаји (код улаза у гробље - капела, продавница свећа, цвећа и др, максималне спратности П (приземље).

1.5.2. Биланс намене површина по насељима за које плански документ садржи шематски приказ уређења

Биланс површина је исказан кроз основну намену простора. Исказане вредности су добијене графичким читавањем и не дају се као ограничавајући фактор.

Табела 6. Биланс грађевинског земљишта за шематски приказ насеља (6.1.-6.7.)

Табела 6.1. Добрица

Намена простора	Постојеће грађевинско подручје насеља (ha)	Планирано грађевинско подручје насеља (ha)
Зона централних садржаја	3,72	3,72
Спортско рекреативне површине	5,79	5,79
Јавно зеленило	3,18	3,18
Комунални садржаји	1,89	1,89
Породично становање	76,81	76,81
Становање са радом	48,29	48,29
Радна зона	8,91	8,91
Верски објекти	0,22	0,22
Улични коридори	60,12	60,12
Свега грађ. подр. насеља	208,93	208,93

Табела 6.1. Иланца

Намена простора	Постојеће грађевинско подручје насеља (ha)	Планирано грађевинско подручје насеља (ha)
Зона централних садржаја	4,03	4,03
Спортско рекреативне површине	2,06	2,06
Јавно зеленило	0,45	0,45
Комунални садржаји	2,82	2,82
Породично становање	88,46	88,46
Становање са радом	55,32	55,32
Радна зона	1,61	12,35
Верски објекти	0,25	0,25
Улични коридори	45,17	45,17
Свега грађ. подр. насеља	199,92	210,66

Табела 6.1. Јаношик

Намена простора	Постојеће грађевинско подручје насеља (ha)	Планирано грађевинско подручје насеља (ha)
Зона централних садржаја	4,40	4,40
Спортско рекреативне површине	2,42	2,42
Јавно зеленило	0,67	0,67
Комунални садржаји	1,22	1,22
Породично становање	32,21	32,21
Становање са радом	33,74	33,74
Радна зона	0,00	10,09
Верски објекти	0,20	0,20
Улични коридори	17,20	22,55
Свега грађ. подр. насеља	92,06	107,50

Табела 6.1. Локве

Намена простора	Постојеће грађевинско подручје насеља (ha)	Планирано грађевинско подручје насеља (ha)
Зона централних садржаја	3,94	3,94
Спортско рекреативне површине	2,81	2,81
Јавно зеленило	1,01	1,01
Комунални садржаји	3,60	3,60
Породично становање	96,89	96,89
Становање са радом	32,64	32,64
Радна зона	4,65	27,16
Верски објекти	0,16	0,16
Улични коридори	46,88	51,36
Мелиорациони канали	2,23	2,23
Свега грађ. подр. насеља	192,57	219,80

Табела 6.1. Николинци

Намена простора	Постојеће грађевинско подручје насеља (ha)	Планирано грађевинско подручје насеља (ha)
Зона централних садржаја	4,30	4,30
Спортско рекреативне површине	0,24	0,24
Јавно зеленило	10,25	10,25
Породично становање	134,31	134,31
Становање са радом	43,08	43,08
Радна зона	19,66	32,55
Верски објекти	0,66	0,66
Улични коридори	53,51	53,51
Железничка пруга и станица	4,39	4,39
Свега грађ. подр. насеља	270,40	283,29

Табела 6.1. Нови Козјак

Намена простора	Постојеће грађевинско подручје насеља (ha)	Планирано грађевинско подручје насеља (ha)
Зона централних садржаја	2,04	2,04
Спортско рекреативне површине	6,98	6,98
Јавно зеленило	3,82	3,82
Комунални садржаји	1,25	1,25
Породично становање	72,92	72,92
Становање са радом	8,38	12,34
Радна зона	5,09	9,48
Верски објекти	0,57	0,57
Улични коридори	22,61	24,78
Свега грађ. подр. насеља	123,65	134,19

Табела 6.1. Селеуш

Намена простора	Постојеће грађевинско подручје насеља (ha)	Планирано грађевинско подручје насеља (ha)
Зона централних садржаја	3,56	3,56
Спортско рекреативне површине	1,86	1,86
Јавно зеленило	15,03	15,03
Комунални садржаји	1,79	1,79
Породично становање	75,89	75,89
Становање са радом	35,63	60,95
Радна зона	13,76	23,70
Верски објекти	0,39	0,39
Улични коридори	40,94	46,94
Железничка пруга и станица	2,11	2,11
Свега грађ. подр. насеља	190,96	232,02

1.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

1.6.1. Саобраћајна инфраструктура

1.6.1.1. Саобраћајна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Путни саобраћај

- Државни пут ауто-пут Е-70 као нови саобраћајни капацитет највишег хијерархијског нивоа пута на простору Општине ће се градити према утврђеном коридору (на основу ППППН и Генералног пројекта) ван насеља за брз моторни саобраћај у функцији међудржавног, међурегионалног повезивања и повезивања саобраћајних мрежа највишег нивоа. Елементи и објекти овог путног капацитета треба да задовоље захтевани хијерархијски ниво ауто-пута;
- Државне путеве I и II реда у установљеном делу трасе треба реконструисати у оквиру постојећег путног коридора са елементима који припадају том рангу пута, обезбеђењем елемената активне и пасивне безбедности, с тим да треба водити рачуна о функционалности и рационалности градње. Сва укрштања решити у нивоу са обезбеђењем потребних елемената безбедности и са увођењем одговарајуће сигнализације.

Дуж ових путева минимизирати број укрштања са атарским путевима, а у перспективним радним зонама ван насеља обезбедити сервисну саобраћајницу која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака (искључиво преко постојећих саобраћајних прикључака атарских путева на јавне путеве, уз предходно

прибављене услове за реконструкцију постојећег саобраћајног прикључка уз сагласност управљача над јавним путем);

- Немоторни саобраћај ван грађевинског подручја (бициклическе стазе), могуће је организовати у оквиру коридора категорисаних путева и уз магистрални канал ХС ДТД. Минимална ширина бициклическе стазе за један смер кретања износи 1,0 m. Физичко раздвајање саобраћаја моторних возила од бициклическог саобраћаја омогућити постављањем бициклическе стазе иза заштитних елемената попречног профила (банкина и канал).

Аутобуска стајалишта градити после раскрснице, а у складу са важећим стандардима и правилницима⁷, уз обезбеђење:

- коловозне конструкције као и код предметног пута,
- попречног пада коловоза стајалишта мин. 2% од ивице коловоза пута,
- дужине прегледности од 1,5 дужине зауставног пута возила за $V_{\text{рас}} = 80 \text{ (km/h)}$ за ваннасељске деонице путева,
- почетка – краја стајалишта мин. 20,0 m удаљеног од лепезе прикључног пута у зони раскрснице, почетака-краја додатне саобраћајне траке на јавном путу,
- изградње наспрамних стајалишта по систему лево па десно у смеру вожње уз мин.подужно растојање два наспрамна стајалишта (крај левог – почетак десног) од 30,0 m.

Табела 7. Елементи⁸ (препоруче) државних и општинских путева

ПУТЕВИ	ауто-пут	ДП I реда	ДП II реда	општински путев
$V_{\text{рас}}$ (km/h)	120	100	80	(50) 60
саобраћајне траке (m)	4 x 3,75	2x3,5	2x3,25	2x3,0
ивичне траке (m)	2 x 0,5	2x0,35	2x0,3	2x0,3
разделне траке (m)	4,0	-	-	-
зауставне траке (m)	2x2,5	-	-	-
банкине (m)	2x1,5	2x1,5	2x1,2	2x1,0
додатне ширине ⁹ (m)	2 x 15,0	2x10,0	2x7,5	2x5,0
укупно резервација земљишта (m)	60	30	25	20
ширина заштитног појаса (m)	40	20	10	5
ширина коридора (m)	150	80	40	20
осовинско оптерећење (t)	11,5	11,5	11,5	мин. 6,0

Укрштања путева обезбедити следећим решењима:

- укрштање ауто-пута Е-70 (ДП I реда) са пругом и осталим јавним путева предвидети ван нивоа-денивалационим укрштањима, чији ће тип и врста бити одређени кроз просторно-планску и техничку документацију,
- укрштање државног пута I и II реда међусобно и са осталим јавним путева предвидети у нивоу - површинским раскрсницама са одговарајућом прегледношћу и осталим безбедносним мерама.

Укрштања путева и пруга обезбедити следећим решењима:

- укрштање државних путева I и II реда и железничке пруге предвидети у денивелацији, или по посебним условима управљача пута и железнице,
- укрштање државних путева и локалне железничке пруге предвидети у нивоу-сигналисани путни прелази,
- број укрштања пруге и општинских путева минимизирати и осигурати са путним прелазима (са браницама или полубраницама) и одговарајућом сигнализацијом.

⁷ Правилник о ближим саобраћајно-техничким и другим условима за изградњу, одржавање и експлоатацију аутобуских станица и аутобуских стајалишта ("Сл. гласник РС", бр. 20/96, 18/04, 56/05 и 11/06).

⁸ Основни елементи за категорисане путеве предложени су на основу ЗОЈП ("Сл. гласник РС", бр. 101/2005, 123/2007 и 101/2011), и Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Сл.гласник РС" бр. 50/11)

⁹ Додатне ширине намењене су за изградњу косина насипа труп пута, путних канала и инсталацијама које су у функцији јавног пута

Саобраћајно прикључивање на државне и општинске путеве извести на следећи начин¹⁰:

1. На коловоз државних путева ван насељених места:
 - на основу услова и сагласности Законом о јавним путевима утврђеног управљача над државним путевима, а преко реконструисаних постојећих саобраћајних прикључака атарских и општинских путева и евентуалних сервисних саобраћајница уколико број и локација објеката захтева изградњу истих.
2. На коловоз општинских путева ван насељених места:
 - на основу услова и у складу са Општинском одлуком утврђеног управљача над општинским путевима и улицама, а преко реконструисаних постојећих саобраћајних прикључака атарских и општинских путева и евентуалних сервисне саобраћајнице уколико број и локација објеката захтева изградњу истих.

Општинске путеве градити по установљеним трасама-атарским путевима са минимизацијом новог заузимања пољопривредног земљишта и обезбеђењем потребних елемената за безбедна кретања.

У оквиру простора општине Алибунар егзистираће различити хијерахијски нивои атарских путева и они се утврђују овим Просторним планом:

- главни атарски пут има ширину коридора од 12 - 15 m у коме се смешта сва инфраструктура и коловоз,
- сабирни атарски пут има ширину коридора 8-10 m и служи за двосмерни саобраћај,
- приступни атарски пут има ширину коридора 4 - 6 m и у њему се одвија једносмерни саобраћај, а на деоницама где су обезбеђене мимоилазнице и двосмерни саобраћај.

Прилазни путеви до садржаја у атару се воде кроз ове коридоре, а димензије и изграђеност коловоза (земљани, тврди или савремени застор) се утврђују у зависности од очекиваног саобраћаја.

У случају захтева за променом хијерархијске дефиниције општинских и атарских путева:

- ако су утврђене регулационе линије односно грађевинска парцела испуњава услове за изградњу, услови за изградњу се издају на основу Просторног плана,
- ако је потребно дефинисати регулационе линије, грађевинска парцела не испуњава услове за изградњу дате у Просторном плану (када нису испуњени просторни, геометријски и други услови потребни за реализацију елемената попречног профила предметног пута), обавезна је израда плана детаљне регулације.

Железнички саобраћај

При изградњи железничких капацитета на простору Општине потребно је претходно урадити саобраћајно-техничко-технолошке студије које ће тачно дефинисати све потребне активности у оквиру обнове, реконструкције које ће задовољити све услове и нормативе из Закона о железници као и нормативе Железнице Србије.

У случајевима изградње нове железничке пруге, обавезна је израда плана детаљне регулације. Приликом реконструкције постојећих железничких капацитета није потребна израда плана детаљне регулације, већ се реализација реконструкције обавља на основу пројектно-техничке документације и услова из Просторног плана.

¹⁰ ЗОЈП ("Службени гласник РС" бр. 101/2005, 123/2007 и 101/2011)

Табела 8. Елементи (препоруке) железничких пруга

ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ	магистралне	локалне	индустријска пруга (колосек)
ширина коридора (m)	400	400	
ширина пружног појаса (m)	16 (12 у насељу)	16 (12 у насељу)	
ширина колосека (mm)	2 x 1435	1435	1435
минимални полупречник кривине R _{мин} (m)	300	300	180
макс.нагиб нивелете (°)	12,5	25	25
носивост (kN)	225 kN	180 kN	(150)180 kN
V _{рац} (km/h)	250 (160)	120	60

Приликом свих интервенција у смислу изградње, реконструкције свих објеката железничке инфраструктуре, ближе пројектно-техничке услове треба тражити од ЈП "Железнице Србије", која је задужена за одржавање и развој железничке инфраструктуре.

Пратећи садржаји јавног пута

У заштитном појасу пута могуће је градити пратеће путне садржаје (станице за снабдевање моторних возила горивом, продавнице, објекте за рекреацију, мотеле, угоститељске објекте и друге објекте намењене пружању услуга корисницима пута), као и инфраструктурну мрежу и објекте.

Ови објекти могу се градити на удаљености у зависности од ранга државног или општинског пута и то:

- 20 m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда
- 10 m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда
- 5 m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса општинског пута.

Уређењу и изградњи ових комплекса и објеката може се приступити на основу урбанистичког плана, а у складу са рангом и категоријом јавног пута (ДП I и II реда, општински путеви).

Одређивање микролокација пратећих садржаја је врло комплексан задатак који обухвата вишекритеријумску анализу параметара.

Основни критеријуми за избор микролокација за пратеће садржаје су:

- саобраћајно технички услови,
- просторни услови,
- природни услови,
- комунална и инфраструктурна опремљеност и
- услови заштите животне средине.

Саобраћајно технички услови се пре свега односе на сагледавање постојања излива/улива и њиховог утицаја на одвијање динамичког саобраћајног тока дуж путног правца. У том погледу места улива/излива за одморишта морају бити лако уочљива, из далека видљива и препознатљива у односу на окружење тј. овим микролокацијама се мора обезбедити тзв. спољна гледаност, која обезбеђује преглед свих могућих саобраћајних ситуација.

Растојања између два узастопна излива/улива на путном правцу треба да искључују у потпуности све негативне утицаје на саобраћајне токове са аспекта искоришћења капацитета пута, нивоа саобраћајне услуге и безбедности.

Саобраћајно технички услови лоцирања одморишта диктирају постојање довољне визууре прегледности у односу на очекиване брзине кретања, с тим што се у потпуности мора задовољити апсолутни минимум зауставне прегледности (гранична вредност визууре захтеване прегледности).

Просторни распоред пратећих садржаја дуж државног пута може бити наспраман и наизменичан. Може бити повезан са пешачком пасарелом или без ње у зависности и од других просторних услова.

Просторни услови су врло значајан критеријум за избор локације пратећих садржаја, јер у зависности од обима садржаја зависи и обим заузимања земљишта (од 0,5 – 1,5 ha).

Природни услови су могућност за афирмацију појединих микролокација кроз формирање приступачних пратећих садржаја. Природне вредности привлаче кориснике пута својим положајем, изгледом и укупним нивоом атрактивности. Формирање комплекса пратећих садржаја не сме изазивати озбиљне захвате на ремоделирању терена, као и радње које би могле да поремете природне односе већ напротив, кроз оваква уређења треба да подигну ниво привлачности појединих микролокација.

Комунална и инфраструктурна опремљеност појединих локација, као и могућности аутономног комуналног опремања, снабдевања и одржавања су веома битни параметри код избора микролокација пратећих садржаја. Могућност повезивања микролокација са окружењем у смислу потребне комуналне инфраструктуре су веома значајне у погледу градње, експлоатације и одржавања пратећих објеката. Директна повезаност ових садржаја са насељима у окружењу, обезбеђују ефикасно и поуздано снабдевање објеката, као и брз долазак ургентних и комуналних возила и радне снаге.

Заштита животне средине у оквиру зона пратећих садржаја је један од важних критеријума за избор микролокација пратећих садржаја, јер све ове зоне са еколошког аспекта имају третман зона повећаног ризика (нарочито у акцидентним ситуацијама). Осим анализе могућих утицаја на окружење у односу на воду, ваздух, земљиште, морају се сагледати и мере очувања одрживог стања животне средине, јер њено нарушавање може током експлоатације да смањује економске ефекте функционисања пратећих садржаја.

Уз јавне путеве се могу градити и пословни објекти, објекти за смештај пољопривредне механизације, складиштење и прераду пољопривредних производа. Ове садржаје уз ове путеве препоручљиво је координисано везивати на државне путеве преко сервисне саобраћајнице, са периодичношћу од минимално 400,0 m између прикључака.

1.6.1.2. Саобраћајна инфраструктура у грађевинском подручју насеља

Путни саобраћај

- Све насељске саобраћајнице пројектовати у складу са важећим законима и правилницима¹¹;
- Државне путеве I и II реда реконструисати на захтевану ширину коловоза од 7,1 m (2 x 3,25 m саобраћајне траке, 2 x 0,3 m ивичне траке или ивичњаци, 2 x 1,2 m банке), са једностраним нагибом, одговарајућим осовинским оптерећењем, обезбеђењем свих припадајућих путних елемената који је потребан за овакав ниво категорисаног пута;
- Општинске путеве реконструисати на захтевану ширину коловоза од 6,0 m (2 x 2,75 m саобраћајне траке, 2 x 0,25 m ивичне траке или ивичњаци, 2 x 1,0 m банке), са једностраним нагибом, одговарајућим осовинским оптерећењем, обезбеђењем свих припадајућих путних елемената који је потребан за овакав ниво категорисаног пута;
- Главну насељску саобраћајницу (мин.ширина коридора 18,0 m) пројектовати са ширином коловоза од (мин. 6,0) 7,0 m за двосмерни саобраћај, са једностраним нагибом коловоза минималном носивошћу за средњи саобраћај, са свим припадајућим путним елементима и савременом коловозном конструкцијом;

¹¹ ЗОЈП "(Сл.гласник РС" бр. 101/2005, 123/2007 и 101/2011), и Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Сл.гласник РС" бр.50/11)

- Сабирне насељске саобраћајнице (мин.ширина коридора 16,0 m) пројектовати за двосмерни саобраћај са ширином коловоза до 6,0 m са једностраним нагибом, са носивошћу коловозне конструкције за средњи саобраћај и савременом коловозном конструкцијом;
- Приступне саобраћајнице (мин.ширина коридора 10,0 m) пројектовати за двосмерни саобраћај са ширином коловоза од мин. 5,5 m (3,0 m за једносмерни саобраћај), са једностраним нагибом и носивошћу за лак саобраћај и савременом коловозном конструкцијом.

Табела 9. Елементи (препоруке) за насељске саобраћајнице

ПУТЕВИ-НАСЕЉСКЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ	ДП I реда	ДП II реда	општински путеви
саобраћајне траке (m)	2x3,25	2x3,0	2x2,75
ивичне траке ¹² (m)	2x0,3	2x0,3	2x0,2
банка (m)	2x1,2	2x1,0	2x1,0
ширина коридора (m)	утврђена регулациона ширина улице		
ширина заштитног појаса ¹³ (m)	20	10	5
осовинско оптерећење (t)	11,5	11,5	мин 6,0
V _{рас} (km/h)	80-100	70-80	(50) 60

У изграђеним деловима насеља у циљу легализације стамбених објеката, могуће је извршити промену регулације насељских саобраћајница, под условом да минимална ширина будуће регулације улице износи 8 m и да примена ових ширина не угрози комуналну инфраструктуру.

Саобраћајно прикључивање на државне и општинске путеве извести на следећи начин¹⁴:

1. На коловоз пута у улицама које су општинском одлуком проглашене за правац пружања државног пута кроз насељено место:
 - на основу услова и сагласности Законом о јавним путевима утврђеног управљача над државним путевима уколико је сходно одредбама члана 37. Закона о јавним путевима у условима управљача над коловозом државног пута унутар насељеног места затражено грађење нових саобраћајних трака, острва за одвајање саобраћајних трака, семафоризација и расвета на државном путу,
 - на основу Закона о јавним путевима, услова утврђеног управљача над државним путевима и у складу са Општинском одлуком утврђеног управљача над општинским путевима и улицама, уколико је сходно одредбама члана 37. Закона о јавним путевима у условима управљача над коловозом државног пута унутар насељеног места није затражено грађење нових саобраћајних трака, острва за одвајање саобраћајних трака, семафоризација и расвета на државном путу.
2. На коловоз општинских путева унутар насељених места и улица у насељеним местима које нису општинском одлуком проглашене за правац пружања државног пута кроз насељено место:
 - на основу услова и у складу Општинском одлуком утврђеног управљача над општинским путевима и улицама.

Бициклистички саобраћај

- Бициклистичке стазе пројектовати са ширином од мин.1,0 m (2,0 m за двосмерна кретања);
- Бициклистичке стазе градити од савремених коловозних конструкција (бетона или асфалта);
- У случајевима повољне ширине регулационог профила улица, бициклистичке стазе градити двострано дуж саобраћајница;

¹² Ивичне траке могу бити замењене ивичњацима, издигнутим или упуштеним

¹³ Примена ове ширине важи у насељима осим ако је другачије утврђено урбанистичким планом

¹⁴ ЗОЈП ("Службени гласник РС" бр. 101/2005, 123/2007 и 101/2011)

- У случају мањег саобраћајног оптерећења насељских саобраћајница могуће је градити бициклическе траке у оквиру јединствене површине саобраћајних трака – обострано са ширином од 1,0 m (мин.0,8 m)

Пешачки саобраћај

- Пешачке стазе градити у оквиру уличних коридора (обострано) тако да се формира затворени систем, са ширином стаза од мин. 1,5 m од бетона или других савремених материјала.

Стационарни саобраћај

- Паркинге за путничка возила градити са димензијама једног паркинг места (5,0 x 2,5m) од савремених конструкција (асфалт, бетон, префабриковани елементи);
- Паркинге за теретна возила пројектовати са обезбеђењем правилне проточности теретног саобраћаја; Саобраћајно манипулативне површине извести од савремене коловозне конструкције;
- Гараже за путничка возила градити од савремених материјала са обезбеђењем простора за гаражно место димензија 4,5 x 3,5 m.

Јавни превоз

- Аутобуска стајалишта градити после раскрснице, а у складу са важећим стандардима и важећим правилницима¹⁵.

Железнички саобраћај

Изградња и реконструкција на железничком земљишту вршиће се на основу важеће законске регулативе и у складу са условима надлежног предузећа ЈП "Железнице Србије".

1.6.2. Водопривредна инфраструктура

1.6.2.1. Водопривредна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Снабдевање водом

- Снабдевање водом становништва и индустрије обезбедити из локалних водозахвата.
- Дугорочно посматрано, трајно решење водоснабдевања представља изградња јужнобанатског регионалног система;
- Око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите изворишта према Закону о водама;
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резервоари, црпне станице и тд.), како би се комплетирао цео систем, а тиме и обезбедили потребни капацитети;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбедити захватањем из речних система или из подземља захватњем прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехранбена индустрија);
- Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације;
- Трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим уличним инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са Законом о водама и уз сагласност надлежних органа.

¹⁵ Детаљнија правила за аутобуска стајалишта дата су у оквиру поглавља 1.6.1.1. Правила грађења саобраћајне инфраструктуре

Одвођење вода

- Извршити предtretман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- Минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- Пре упуштања у реципијент отпадне воде пречистити на ППОВ-насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;
- Атмосферску канализацију градити делимично као зацевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама, обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима.

Постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ)

Ван грађевинског подручја насеља су дефинисане локације комплекса постројења за пречишћавање отпадних вода код насеља Владимировац, Локве и Селеуш. Препорука је да се ППОВ руралних насеља Општине граде као постројења за биолошко пречишћавање. Пројектном документацијом ће се решити третман отпадних вода као и отпадних вода великих индустријских загађивача у насељима. Одлуком о изради Студије процене пројекта на животну средину ће се стећи услови за оцену могућег негативног утицаја ППОВ на животну средину. Услови за изградњу пречистача ће се стећи на основу водопривредних и других услова, директно из овог Просторног плана.

Хидротехнички објекти и системи

- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала;
- Улична кишна канализација се може прикључити на постојеће мелиорационе канале али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;
- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- Уређење отворених канала и регулационих радова на коритима мелиоративних канала, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и претходним условима Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине" - Нови Сад;
- Дуж мелиорационих канала, са обе стране обезбедити по минимум 5,0 m слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала, односно по условима Водопривредног предузећа, и у том појасу забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала.

1.6.2.2. Водопривредна инфраструктура у грађевинском подручју насеља

Постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ)

За насеље Алибунар и Банатски Карловац локација ППОВ-а је одрђена у границама грађевинског подручја насеља Алибунар. Пречистач у насељу Јаношик је изграђен.

Препорука је да се ППОВ руралних насеља Општине граде као постројења за биолошко пречишћавање. Пројектном документацијом ће се решити третман отпадних вода као и отпадних вода великих индустријских загађивача у насељима. Одлуком о изradi Студије процене пројекта на животну средину ће се стећи услови за оцену могућег негативног утицаја ППОВ на животну средину.

Комплекс објекта за водоснабдевање насеља (извориште)

Сва насеља за која се ради шематски приказ имају дефинисана изворишта вода, а у случају потребе за проширењем капацитета могуће је бушење нових бунара.

На подручјима која се користе као изворишта за снабдевање водом за пиће и за санитарно-хигијенске потребе, одређују се три зоне санитарне заштите, и то: шира зона заштите, ужа зона заштите и зона непосредне заштите. Заштитна зона око изворишта дефинисана је Законом о водама и Правилником о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање ("Службени гласник Републике Србије", број 92/08).

Зона непосредне заштите (зона I) - Зона I изворишта подземне воде формира се на простору изворишта непосредно око водозахватног објекта. Зона I изворишта подземне воде засађује се декоративним зеленилом, растињем које нема дубоки корен и може се користити као сенокос. Зона I изворишта подземне воде, у којој не борави стално запослена особа, ограђује се ради спречавања неконтролисаног приступа људи и животиња заштитном оградом која не може бити ближа од 3 m од водозахватног објекта који окружује. У зони I не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту.

Ужа зона заштите (зона II) - У зони II не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту.

Шира зона заштите (зона III) - У зони III не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту.

Трасе дистрибутивних цевовода полагаће се, генерално поред постојећих путева, где су услови за изградњу и каснију експлоатацију повољни. За правилно функционисање и рад цевовода у експлоатационим и прелазним режимима, пројектом ће се предвидети потребан број типских објеката: пумпне станице, резервоари, шахтови за испуст и испирање, шахтови за смештај ваздушних вентила, пролази испод пруга, путева, пролази испод водотокова, мерно-регулациони објекти.

Уређење и изградња водопривредне инфраструктуре насељима

- Трасу водоводне мреже у насељу полагати између две регулационе линије у уличном фронту, по могућности у зелени појас. Трасу полагати са једне стране улице или обострано зависно од ширине уличног фронта;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим уличним инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Прикључак објеката у комплексу на насељску водоводну мрежу извести преко водомера који се поставља на парцели корисника, на мин. 1,0 m иза регулационе линије.
- У складу са условима противпожарне заштите, где је потребно предвидети изградњу противпожарне хидрантске мреже.
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са Законом о водама и уз сагласност надлежних органа;

- Одвођење отпадних фекалних вода решити затвореним канализационим системом у оквиру парцеле, а прикључак на насељску канализациону мрежу извести по условима надлежног комуналног предузећа (када се за то стекну услови);
- У насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде;
- Извршити предtretман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- Минимални пречник уличних канализационих колектора не сме бити мањи од Ø200 mm;
- Минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- До изградње насељске канализационе мреже дозвољена је изградња водонепропусних бетонских септичких јама на мин. 3,0 m од свих објеката и границе парцеле.
- Пре упуштања у реципијент отпадне воде пречистити на ППОВ-насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;
- Отпадне воде настале као резултат технолошког процеса, пре упуштања у насељски канализациони систем обавезно пречистити путем примарног пречишћавања унутар самог комплекса.
- Одводњу условно чистих атмосферских вода решавати у оквиру парцеле, риголама или нивелацијом према зеланим површинама или уличним каналима.
- Све зауљене воде пре упуштања у атмосферску канализацију пречистити на сепаратору уља и брзоталоживих примеса.
- Атмосферску канализацију градити делимично као зацевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама, обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима.

1.6.3. Енергетска инфраструктура

1.6.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура обухвата електроенергетску мрежу, преносну (400, 220 kV и 110 kV) и дистрибутивну (110, 35, 20, 10 и 0,4 kV) надземну и подземну, трафостанице 400/110 kV, 220/110/35(20) kV, 110/35(20), 20/35/0,4 и 20 0,4 kV, као и производне енергетске објекте.

Општа правила грађења електроенергетске инфраструктуре:

- Електроенергетску мрежу градити у уличним коридорима у насељу. Ван насеља електроенергетска мрежа се може градити на пољопривредном и шумском земљишту. У заштићеном природном добру могу се градити ови објекти у складу са важећим Уредбама;
- Електроенергетску мрежу градити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400 kV ("Службени лист СФРЈ", бр. 65/88 и "Службени лист СРЈ"18/92);
- Проводнике електроенергетског надземног вода постављати на гвоздене, односно бетонске, стубове;
- Паралелно вођење и укрштање електроенергетске инфраструктуре са саобраћајном, водопривредном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром мора бити у складу са условима надлежних предузећа за инфраструктуру;

- Трафостанице градити као зидане, монтажно-бетонске (МБТС) и стубне (СТС), за рад на 20 kV напонском нивоу на основу услова из Просторног плана;
- Површина за изградњу зидане или МБТС трафостанице треба да буде око 5,0x6,0m, минимална удаљеност од других објеката треба да буде 3 m.
- Стубна трафостаница се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели власника (корисника), најмање 3,0 m од других објеката;

Електроенергетску подземну мрежу градити по следећим условима:

- Ван насеља, за потребе садржаја предвиђених Просторним планом, електроенергетску каблирану мрежу полагати у коридорима саобраћајница, некатегорисаних путева, шумским путевима и стазама, на пољопривредном земљишту;
- Дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- Каблове полагати у зеленим површинама или путном појасу поред саобраћајница и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза у насељима, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- У коридорима државних путева каблови који се граде паралелно са државним путем, морају бити постављени минимално 3,00 m од крајње тачке попречног профила пута;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,50 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Електроенергетску мрежу на туристичким локалитетима, зонама заштите непокретног културног и природног добра, зони путних садржаја, у централним деловима већих насеља, парковским површинама, у зонама са вишепородичним становањем, у радним зонама, комуналним површинама, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати;

Правила за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV

- Реконструкција надземних водова свих напонских нивоа вршиће се на основу овог Плана и условима надлежног предузећа Електромрежа Србије, односно Електрооводина, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др., трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV.

Правила за изградњу трансформаторских постројења

Комплекс ТС 20(35)/110 kV, 110/20(35) kV, 400/110 kV, 20(35)/400kV, 20(35)/220kV

- Мин. парцела за изградњу комплекса трансформаторске станице 20(35)/110 kV, и 110/20 kV и високонапонског разводног постројења треба да буде око мин. 70x70m, а за трансформаторску станицу 400/110 kV, 20 (35)/400 kV, 20(35)/220kV 220/110 kV, око 250x200m;
- Објекат градити од чврстог стандардног материјала: сендвич зидови од опеке и блокова са хоризонталним и вертикалним армирано-бетонским серкложима и одговарајућом термо и хидро изолацијом. Фасаду извести у "натур" бетону и "робау" опеци. Кровна конструкција је дрвена, а кров коси, нагиб крова 30-35°. Кровни покривач – цреп;
- За потребе садржаја изградиће се армирано-бетонски стуб као носач антена. По потреби, телефонски прикључак обезбедити и са најближе насељске ЕК мреже, према условима које изда надлежно предузеће;
- Обезбедити колски прилаз објекту мин. ширине 5.0 m са постојеће приступне саобраћајнице и пешачки прилаз;
- Обезбедити прикључак на водоводну и канализациону мрежу;
- Колско-манипулативне и пешачке површине извести од бетона, бехатона и сл.;
- Све неизграђене и неизбетониране површине на парцели адекватно озеленити и хортикултурно уредити;

- Око комплекса поставити ограду на сопственој парцели или на граници парцеле у договору са суседом. Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије. Мин. висина ограде је око 2,0 m.
- Високонапонска мрежа (110kV, 220kV, 400kV) се може градити надземно на пољопривредном земљишту, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима на основу плана детаљне регулације;
- Средњенапонску 20 kV и нисконапонску мрежу до 1 kV градити по условима из Просторног плана;
- Средњенапонску 20 kV мрежу и нисконапонску мрежу на шумском земљишту градити подземно у путном појасу шумског пута или стази, док ће се високонапонска мрежа (110 kV, 220 kV и 400 kV) градити надземно, по могућности у постојећим коридорима;
- Око надземних 110 kV далековада обезбедити коридор 25 m са обе стране од осе далековада, око 220 kV 30m и око 400 kV 40 m, односно око 2x400 kV 30 m, од осе далековада са обе стране, односно у складу са условима надлежног предузећа ЈП Електромрежа Србије;
- Грађење објеката у овом коридору, као и засађивања стабала мора бити у складу са, Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1 kV до 400 kV ("Службени лист СФРЈ", бр. 65/88 и Службени лист СРЈ"18/92), и прописима о техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења СР ПС Н.ЦО.105 ("Службени лист СФРЈ", бр. 68/86), о Заштити телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштити од опасности СР ПС ЦО.101 ("Службени лист СФРЈ", бр. 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", бр. 36/09), као и условима надлежног предузећа.
- Минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса пута при укрштању, треба да буде од 5-40 m у зависности од категорисаности пута, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- Минимална висина најнижих високонапонских проводника треба да буде око 7,5 m, при укрштању са путевима, односно по условима надлежног предузећа за путеве.
- Обезбедити прикључење на 400 kV, 220kV односно 110kV преко трансформаторског и високонапонског разводног постројења, односно 20kV мрежу јавног електроенергетског система, осим извора који ће служити за сопствену производњу електричне енергије.
- Парк ветроелектрана се може градити ван насеља, на пољопривредном земљишту уз добијање сагласности надлежног министарства за пољопривреду, на основу урбанистичког плана;
- Стуб на који се поставља ветрогенератор, градити као слободностојећи у складу са законским условима и прописима који важе за изградњу таквих објеката;
- До сваког стуба ветрогенератора обезбедити прилазни пут;
- Произведену електричну енергију из ветрогелектране преко трансформаторског постројења конектовати у јавни електроенергетски систем;
- Електроенергетску мрежу која повезује ветрогенераторе са трансформаторском станицом градити подземно;
- Међусобна удаљеност стубова ветрогенаратора мора бити 5-9 пречника ротора у правцу главног ветра и 3-5 пречника ротора у правцу нормалном на правац главног ветра;
- Појединачне стубове ветрогенератора за сопствену производњу градити на основу услова из овог Просторног плана, а парк ветроелектрана на основу урбанистичког плана детаљне регулације;
- Најмања удаљеност ветрогенератора од насеља и насељених делова мора бити 500-1000 m у зависности од примењене технологије рада ветротурбина, а од заштићених природних добара 500-1500 m односно у складу са условима надлежног предузећа.

Електроенергетску надземну мрежу градити по следећим условима:**Правила за изградњу производних енергетских објеката обновљивих извора енергије:**

- Удаљеност ветрогенератора од државних путева не може бити мање од висине стуба са пропелером, мерено од спољње ивице земљишног појаса пута;
- Стубови ветрогенератора, укључујући и темеље на које се постављају, могу се градити ван заштитног појаса општинског пута (5 m ширине);
- Стубови ветрогенератора, укључујући и темеље на које се постављају, могу се градити на мин. 10 m од од парцеле канала.
- Соларне електране ван насеља, на пољопривредном земљишту градити на основу урбанистичког плана;
- Производни енергетски објекти се не могу градити у заштићеним природним и културним добрима, стаништима, шуми и шумском земљишту;
- Производни објекти већих капацитета, за које грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства, могу се градити у радним зонама у насељима, као и ван насеља у склопу постојећих и планираних радних зона, и као засебни комплекси на пољопривредном земљишту на основу урбанистичког плана;
- Производни објекти мањих капацитета који ће служити за сопствене потребе могу се градити у склопу салаша, пољопривредних комплекса, радних садржаја ван насеља.
- Мале хидроелектране се могу градити на постојећим водотоцима (каналима) директном применом Просторног плана, издавањем локацијске дозволе за изградњу малих хидроелектрана на основу техничке документације израђене од стране овлашћеног пројектанта, уз прибављање услова заштите природе и услова водопривреде и неугрожавања осталих корисника простора. Мале хидроелектране се могу градити и на пољопривредном земљишту, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

Правила за реконструкцију постојећег комплекса ТС 110/35/20 kV "Алибунар" и изградњу ТС 35/20 kV

Комплекс постојеће трафостанице 110/35 kV "Алибунар" снаге 2x31,5 MVA на парцели 6155/2 КО Алибунар, је у власништву и надлежности Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије "Електровојводина" д.о.о, Нови Сад. Планирана је реконструкција ТС 110/35 kV "Алибунар" која подразумева увођење 20 kV напона и постепено гашење 35 kV напона. Перспективно ова трафостаница постаје ТС110/20 kV "Алибунар" снаге 2x31,5 MVA.

Поред наведених објеката планира се изградња ТС 35/20 kV "Алибунар - мини" снаге 1x10 MVA. Изградња ТС 35/20 kV "Алибунар - мини" се планира на истој парцели где је и постојећа ТС110/35 kV "Алибунар" (6155/2 КО Алибунар), изван оgrade ТС110/35 kV "Алибунар" поред приступног пута. Изградња ове трафостанице подразумева изградњу грађевинског објекта за смештај расклопне опреме, а електроенергетски трансформатор (ЕТ) се поставља изван тог грађевинског објекта. Прикључење на 35 kV напон ће бити изведено на 35 kV сабирнице ТС 110/35 kV "Алибунар" кабловским водима повезаним на надземне елементе 35 kV разводног постројења у оквиру ТС 110/35 kV "Алибунар". За прикључење на 20 kV ће се користити кабловске трасе предвиђене за ТС 110/35/20 kV "Алибунар".

Изградња и замена уређаја вршиће се на основу Просторног плана, у складу са техничком документацијом и условима надлежног предузећа Електровојводина.

1.6.3.1.1. Електроенергетска инфраструктура у грађевинском подручју насеља

- Електроенергетска мрежа у насељима мрежа ће бити надземна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима, а по потреби се може градити и подземно;
- Стубове поставити ван колских прилаза објектима, мин.0,5 m од саобраћајница;

- У центру насеља парковским површинама, зонама за спорт и рекреацију светиљке за јавно осветљење поставити на канделаберске стубове;
- У деловима насеља где је електроенергетска мрежа грађена надземно, светиљке јавног осветљења поставити на стубове електроенергетске мреже;
- За осветљење користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и електронских комуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,50 m, односно 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;
- При укрштању енергетских и електронских комуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5 m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m.
- Производни објекти (биомаса, биогаз) већих капацитета који не служе за сопствене потребе, могу се градити у радним зонама у насељима на основу урбанистичких планова насеља, као и ван насеља у склопу постојећих и планираних радних зона и као засебни комплекси у атару.

Производни објекти обновљивих извора енергије

- Производни објекти (биомаса, биогаз, соларне електране и др.) већих капацитета који не служе за сопствене потребе, могу се градити у радним зонама у насељима на основу планске документације насеља, односно урбанистичког пројекта;
- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта: објекат који производи енергију (топлотну, електричну), соларни колектори, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови;
- Комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу трафостанице 20(35)/110 kV, 20(35)/220kV односно 20(35)/400kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Просторног плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким пројектом, у складу са законском регулативом која ову област уређује и техничке документације када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

1.6.3.2. Термоенергетска инфраструктура (гасоводна и нафтоводна инфраструктура)

1.6.3.2.1. Термоенергетска инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Гасоводи, продуктоводи и нафтоводи високог притиска и објекти у саставу гасовода

Уређаји у саставу гасовода високог и средњег притиска, мерно-регулационе станице, компресорске станице, чистачке станице и блок станице/блокадни вентили са издувавањем, морају се лоцирати да задовоље прописана растојања од различитих објеката, дата у наредној табели.

Табела 10. Растојања објеката у саставу гасовода у односу на остале објекте

	Објекти у саставу гасовода					
	Мерно-регулационе станице			Компрес станице	Блокадне станице	Чистачке станице
	У објекту од чврстог материјала		Под надстрешницом и на отвореном			
	до 30.000 m ³ /х	изнад 30.000 m ³ /х	За све капацитете			
Стамбене, пословне и фабр. зграде, радионице и склад. запаљ. мат.	15 m	25 m	30 m	100 m	30 m	30 m
Електро неизоловани надземни водови	Висина стуба далековода + 3,0 m					
Тrafo станице	30 m					
жел. пруге и објекти	30 m					
Индус. колосеци	14 m	15 m	25 m	25 m	15 m	15 m
Државни путеви првог реда	20 m	20 m	30 m	20 m	30 m	20 m
Државни путеви другог реда и локални путеви	10 m					
Остали путеви	6 m	10 m	10 m	10 m	15 m	10 m
Водотоци	5 m	5 m	5 m	20 m	5 m	5 m
шеталишта и паркиралишта	10 m	15 m	20 m	15 m	30 m	30 m
Остали грађ. објекти	10 m	15 m	20 m	30 m	15 m	15 m

Растојања у табели дата су у метрима, рачунајући код железничких пруга и путева од ивице пружног/путног појаса.

Минимална удаљеност заштитне ограде од ГМРС и МРС мора бити 3,0 m, а висина ограде најмање 2,0 m.

Код проласка у близини или паралелног вођења гасовода уз друге објекте одстојање не сме бити мање од:

- 10 m од спољне ивице путног појаса државних путева I реда,
- 5 m од спољне ивице путног појаса путева II реда и општинских путева,
- 20 m од спољне ивице пружног појаса железничке пруге, осим ако је гасовод или нафтовод постављен на друмски или железнички мост,
- 15 m од крајње осе индустријског колосека,
- 1 m (мерено хоризонтално) од темеља грађевинских објеката, уколико не угрожава стабилност објекта,
- 0,5 m од спољне ивице других укопаних инсталација и мелиорационих објеката,
- 10 m од ножице насипа регулисаних водотока и канала.

Дубина полагања гасовода је од 0,8 m.

Удаљеност укопаног гасовода или нафтовода средњег притиска од уличне стубне електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице прокопавањем те саобраћајнице, полаже се у ров на пешчану постељицу и са двоструком антикорозионом изолацијом, према прописима.

Ако се гасовод или нафтовода поставља испод саобраћајнице бушењем рова испод те саобраћајнице мора се употребити одговарајућа заштитна цев гасовода.

При укрштању гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90° . За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа. Таква сагласност се не може издати за укрштање са железничком пругом.

Минимална дубина закопавања гасовода од горње ивице цеви при укрштању износи:

- 1 m од најниже тачке дба одводних јарака,
- 1,35 m од најниже тачке горње ивице пута,
- 1,50 m од најниже тачке горње ивице прага железничке пруге,
- 1,0 m од најниже тачке горње ивице прага индустријских колосека,
- 1,0 m од најниже тачке дна регулисаних водених токова,
- 1,5 m од најниже тачке дна нерегулисаних водених токова,

У појасу од 5 m на једну и другу страну, рачунајући од осе цевовода забрањено је садити биљке чији корени достижу дубину већу од 1 m, односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 1 m.

Гасоводи средњег притиска

Код проласка у близини или паралелног вођења гасовода уз друге објекте одстојање не сме бити мање од:

- 10 m од спољне ивице путног појаса државних путева првог реда,
- 5 m од спољне ивице путног појаса државних путева другог реда и општинских путева,
- 15 m од крајње осе индустријског колосека,
- 1 m (мерено хоризонтално) од темеља грађевинских објеката, уколико не угрожава стабилност објекта,
- 0,5 m од спољне ивице других закопаних инсталација и мелиорационих објеката,
- 10 m од ножице насипа регулисаних водотока и канала.

Дубина полагања гасовода је од 0,8 m.

Удаљеност гасовода и нафтовода средњег притиска од уличне стубне електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице прокопавањем те саобраћајнице, полаже се у ров на пешчану постељицу и са двоструком антикорозионом изолацијом, према прописима. Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице бушењем рова испод те саобраћајнице мора се употребити одговарајућа заштитна цев гасовода.

При укрштању гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90° . За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа. Таква сагласност се не може издати за укрштање са железничком пругом.

Трасе ровова за полагање гасне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре. Вредности минималних дозвољених растојања у односу на закопане инсталације су:

Минимална дозвољена растојања	укрштање	паралелно вођење
- водовод, канализација	0,3 m	0,5 m
- ниско напонски електро каблови	0,3 m	0,5 m
- телефонски каблови	0,3 m	0,6 m
- високо зеленило	-	1,0 m
- бензинске пумпе	-	5,0 m
- гасовод	0,3 m	0,5 m
- канализација од бетонских цеви	0,3 m	0,7 m
- шахтови	-	0,3 m

Минимално дозвољено растојање гасовода средњег притиска од темеља објекта је:

- 1,0 m за гасоводе притиска од 2-4 бар,
- 3,0 m гасоводе притиска 7-13 бар.

Растојања могу бити мања ако се гасовод полаже у заштитну цев али не мања од 0,5 m за гасоводе притиска од 2-4 бар и 1,0 m гасоводе притиска 7-13 бар.

Гасоводна мрежа ниског притиска

Гасовод ниског притиска се води подземно и надземно. Када се гасовод води подземно дубина полагања гасовода је минимално 0,8 m. Локација ровова треба да је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, гасовод се полаже дуж трупца пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.

Трасе ровова за полагање гасне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре. Вредности минималних дозвољених растојања у односу на укопане инсталације су:

Минимална дозвољена растојања	укрштање	паралелно вођење
- водовод, канализација	0,5 m	1,0 m
- ниско и високо-напонски електро каблови	0,5 m	0,5 m
- телефонски каблови	0,5 m	1,0 m
- технолошка канализација	0,5 m	1,0 m
- бетонски шахтови и канали	0,5 m	1,0 m
- железничка пруга и индустријски колосек	1,5 m	5,0 m
- високо зеленило	-	1,5 m
- темељ грађевинских објеката	-	1,0 m
- општински путеви и улице	1,0 m	0,5 m
- државни путеви I и II реда	1,3 m	1,0 m
- бензинске пумпе	-	5,0 m

Укрштање дистрибутивног гасовода (ДГ) са саобраћајницама врши се уз његово полагање у заштитну цев или канал, изузев ако се прорачуном докаже да то није потребно. При томе се мора обезбедити природна вентилација канала, заштитне цеви или подземног пролаза.

Дистрибутивни гасовод се не полаже испод зграда и других објеката високоградње. Надземно полагање дистрибутивног гасовода се врши само изузетно, уз посебну заштиту од механичких, температурних и утицаја стварања кондензата.

Удаљеност укопаних стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

1.6.3.2.2. Експлоатација нафте и гаса у грађевинском подручју и ван грађевинског подручја насеља

Бушотине

- удаљеност од бушотине од заштитног појаса пловног канала, железнице, далеководна опште намене, јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине,
- од ивице појаса ауто пута и путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m, а од других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева најмање 15 m,

- објекти за експлоатацију нафте, земних гасова и слојне воде не смеју бити удаљени мање од 30 m од ивице јавних објеката и стамбених зграда и 10 m од ивице појаса јавних саобраћајница и заштитног појаса далековода и телефонских линија,
- удаљеност осе бушотине од шума, одређује се зависно од поднебља, подручја, конфигурације терена и врста шуме.

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине а код осталих објеката и постројења од најистакнутијег дела у правцу мрења.

1.6.3.2.3. Гасоводна инфраструктура у грађевинском подручју насеља

Мерно регулациона станица

Минимална удаљеност мернорегулационих станица MPC у објектима од чврстог материјала од стамбених, пословних и фабр.зграда, радионица и склад.запаљивих материјала износи у зависности од притиска 7 бар и 7 до 13 бар износи 10 m и 15 m.

Минимална удаљеност мернорегулационих станица MPC у објектима од чврстог материјала од трафо станице износи 30 m.

Минимална удаљеност мернорегулационих станица MPC у објектима од чврстог материјала од надземних електро водова износи 1,5 пута висина стуба.

Минимална удаљеност мернорегулационих станица MPC у објектима од чврстог материјала од осталих инфраструктурних објеката:

државни путеви првог реда	20 m
државни путеви другог реда и општински путеви	10 m
остали путеви	5 до 8 m
водотоци	5 m
шеталишта и паркиралишта	10 m
остали грађ. објекти	10 m

Растојања у табели дата су у метрима, рачунајући код путева од ивице путног појаса. Минимална удаљеност заштитне ограде од MPC мора бити 3,0 m, а висина ограде најмање 2,0 m.

- За комплекс MPC обезбедити површину од мин 10 X 10 m;
- Објекат за смештај уређаја и опреме MPC може бити зидани или лимени;
- Комплекс MPC мора бити ограђен;
- Напајање електричном енергијом вршити из нисконапонске мреже 0,4 kV или трафостанице 20/0,4 kV;
- До комплекса обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице.

Гасоводи средњег притиска

Код проласка у близини или паралелног вођења гасовода уз друге објекте одстојање не сме бити мање од:

- 15 m од крајње осе индустријског колосека,
- 1 m (мерено хоризонтално) од темеља грађевинских објеката, уколико не угрожава стабилност објекта,
- 0,5 m од спољне ивице других укопаних инсталација и мелиорационих објеката,
- 10 m од ножице насипа регулисаних водотока и канала.

Дубина полагања гасовода је од 0,8 m.

Удаљеност гасовода и нафтовода средњег притиска од уличне стубне електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице прокопавањем те саобраћајнице, полаже се у ров на пешчану постељицу и са двоструком антикорозионом изолацијом, према прописима.

Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице бушењем рова испод те саобраћајнице мора се употребити одговарајућа заштитна цев гасовода.

При укрштању гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90° . За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа. Таква сагласност се не може издати за укрштање са железничком пругом.

Трасе ровова за полагање гасне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре. Вредности минималних дозвољених растојања у односу на укопане инсталације су:

Минимална дозвољена растојања у насељу:	укрштање	паралелно вођење
- водовод, канализација	0,3 m	0,5 m
- ниско напонски електро каблови	0,3 m	0,5 m
- телефонски каблови	0,3 m	0,6 m
- високо зеленило	-	1,0 m
- општински путеви и улице	1,3 m	0,5 m
- државни путеви првог и другог реда	1,3 m	0,5 m
- бензинске пумпе	-	5,0 m
- гасовод	0,3 m	0,5 m
- канализација од бетонских цеви	0,3 m	0,7 m
- шахтови	-	0,3 m

Минимално дозвољено растојање гасовода средњег притиска од темеља објекта је:

- 1,0 m за гасоводе притиска од 2-4 бар,
- 3,0 m гасоводе притиска 7-13 бар.

Растојања могу бити мања ако се гасовод полаже у заштитну цев али не мања од 0,5 m за гасоводе притиска од 2-4 бар и 1,0 m гасоводе притиска 7-13 бар.

Гасоводна мрежа ниског притиска

Дубина полагања гасовода је од 0,6 m до 1,0 m. Локација ровова треба да је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.

При паралелном вођењу дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,4 m, а у изузетним случајевима може бити мање од 0,2 m. При укрштању дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,2 m, а при вођењу гасовода поред темеља 1,0 m.

Укрштање дистрибутивног гасовода (ДГ) са саобраћајницама врши се уз његово полагање у заштитну цев или канал, изузев ако се прорачуном докаже да то није потребно. При томе се мора обезбедити природна вентилација канала, заштитне цеви или подземног пролаза. Минимална дубина укрштања дистрибутивног гасовода са са путевима и улицама је 1,0 m, са железничким пругама 1,5 m, а са индустријским колосецима 1,0 m.

При укрштању гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90° . За укрштање под мањим углом потребна је

сагласност надлежног органа. Дистрибутивни гасовод се не полаже испод зграда и других објеката високоградње. Удаљеност гасовода од стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ППТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

Гасни прикључак

Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом. При полагању гасног прикључка поштовати одредбе важећих прописа који ову област уређују. Сагласност за прикључење на јавну дистрибутивну гасну мрежу затражити од надлежног дистрибутера гаса. Траса цевовода се води најкраћим путем и мора остати трајно приступачна. Гасни прикључак не полаже се у складишта запаљивих и експлозивних материја. Кућни-мерно регулациони сет не сме се постављати унутар објекта, на места где нема природне вентилације, мора бити удаљена од електричног ормарића минимално 1,0 m као и од отвора на објекту (прозора, врата) минимално 1,0 m мерено по хоризонтали.

1.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура

Електронска комуникациона мрежа (ЕК) обухвата све врсте каблова који се користе за потребе електронских комуникација (бакарне, коаксијалне, оптичке и др.) као електронске комуникационе објекте. Изградња електронске комуникационе инфраструктуре и објеката реализоваће се по условима из Просторног плана.

Електронску комуникациону мрежу градити подземно на подручју Просторног плана, у коридорима саобраћајница свих нивоа и ван зона I и II степена заштите заштићеног добра.

1.6.4.1. Електронска комуникациона инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

- ЕК мрежу градити у коридорима саобраћајница свих нивоа и некатегорисаних путева;
- У заштићеном природном добру могу се градити ови објекти у складу са важећим Уредбама;
- Дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање 1,2 m на међумесним релацијама;
- Ако постоје постојеће трасе, нове ЕК каблове полагати у исте;
- При паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50 m, а угао укрштања око 90°;
- При паралелном вођењу ЕК и високонапонских водова, намање растојање ЕК каблова од упоришта електроенергетских водова мора бити 10 m од 110 kV водова, 15 m од упоришта 220 kV водова и 25 m од упоришта 400 kV водова.
- При паралелном вођењу ЕК и гасних инсталација, најмање растојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1,6 бара, мора бити најмање 1,5 m, а кабловски разделници и кабинети 4,0 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 бара, мора бити најмање 0,6 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 бара, мора бити најмање 0,6 m, а кабловски разделници и кабинети 4,0 m, од гасних инсталација, средњег притиска 0,5-1 бара, мора бити најмање 0,4 m, а кабловски разделници и кабинети 2,0 m и од од гасних инсталација ниског притиска до 0,5 бара, мора бити најмање 0,4 m, а кабловски разделници и кабинети 1,0 m;
- При укрштању ЕК и гасних инсталација, најмање растојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1,6 бара, мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1,5 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 бара, мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1,0 m, гасовода средњег и ниског притиска мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 0,4 m мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1,5 m;
- При укрштању и паралелном вођењу ЕК кабла са цевоводом водовода, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,6 m, а вертикално 0,5 m, од цевовода одводне

канализације, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5 m, као и вертикално растојање.

- У циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области електронских екомуникација, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канализације од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај електронске комуникационе опреме унутар парцела корисника;
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се градити бежична (РР) електронска комуникациона мрежа.

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих објеката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне електронске комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, у зонама привредне делатности, у објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника;
- Слободностојеће антенске стубове, као носаче антена по могућности градити у привредним зонама и ободима насеља и атару;
- Слободностојећи антенски стубови у заштићеном природном добру се могу градити у складу са важећим Уредбама и овим Планом.;
- Објекат за смештај електронске комуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни;
- Комплекс са електронском комуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;
- Напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 0,4 kV;
- До комплекса за смештај мобилне комуникационе опреме и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице;
- Слободне површине комплекса озеленити.

1.6.4.2. Електронска комуникациона инфраструктура у грађевинском подручју насеља

- ЕК мрежу градити у коридорима саобраћајница;
- Дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање од 0,8 m;
- Ако постоје постојеће трасе, нове ЕК каблове полагати у исте;
- При паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50 m, а угао укрштања око 90°;
- При паралелном вођењу ЕК и гасних инсталација, најмање растојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1,6 бара, мора бити најмање 1,5 m, а кабловски разделници и кабинети 4,0 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 бара, мора бити најмање 0,6 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 бара, мора бити најмање 0,6 m, а кабловски разделници и кабинети 4,0 m, од гасних инсталација, средњег притиска 0,5-1 бара, мора бити најмање 0,4 m, а кабловски разделници и кабинети 2,0 m и од од гасних инсталација ниског притиска до 0,5 бара, мора бити најмање 0,4 m, а кабловски разделници и кабинети 1,0 m;
- При укрштању ЕК и гасних инсталација, најмање растојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1,6 бара, мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1,5 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 бара, мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1,0 m, гасовода средњег и ниског притиска мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 0,4 m мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1,5 m,;
- При укрштању и паралелном вођењу ЕК кабла са цевоводом водовода, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,6 m, а вертикално 0,5 m, од цевовода одводне канализације, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5 m, као и вертикално растојање.

- У циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области електронских екомуникација, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канализације од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај електронске комуникационе опреме унутар парцела корисника;

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих објеката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне електронске комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, у зонама привредне делатности, у објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника;
- Слободностојеће антенске стубове, као носаче антена по могућности градити у привредним зонама и ободима насеља;
- Слободностојећи антенски стубови, као носачи антена не могу се градити у комплексима школа, вртића, домовима здравља, старачким домовима и сл.
- У централним деловима насеља као носаче антена користити постојеће антенске стубове;
- Објекат за смештај електронске комуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни;
- Комплекс са електронском комуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;
- Напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 0,4 kV;
- До комплекса за смештај мобилне телекомуникационе опреме и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице;
- Слободне површине комплекса озеленити.

1.6.5. Јавне зелене површине у насељу и заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља

1.6.5.1. Јавне зелене површине у грађевинском подручју насеља

Парковско зеленило

У оквиру парковске површине најмање 70% површине треба да буде под зеленилом (од тога цветњаци 2-4%). Ове површине озеленети аутохтоним и декоративним садним материјалом. Потребно је формирати мрежу стаза, платое, места за одмор. Стазе и платои треба да чине максимум 30% од укупне површине парка/сквера, а евентуални објекти макс. 5% од укупне површине. Потребно их је опремити клупама, корпама за отпатке, светиљкама, справама за игру деце и др. Уређење парка који је планиран за стављање под заштиту, ускладити са условима заштите природе.

Заштитно зеленило

У оквиру заштитног зеленила није дозвољена изградња објеката. Дозвољено је озелењавање у складу са станишним условима. Површине озеленети аутохтоним садним материјалом. Забрањена је примена инвазивних врста, ради очувања биолошког диверзитета.

Улично зеленило

Од укупне површине уличног коридора 30% треба да је под зеленилом. У свим улицама у којима постоји довољна ширина уличног профила формирати једностране или двостране дрвореде или засаде шибља. У ширим уличним профилима могуће је формирати групе садница лишћара и четинара са спратом шибља. Пожељно је да ширина зеленог појаса између коловоза и тротоара буде између 2,5-3,5 m. Ради безбедности саобраћаја дрвеће садити 2,0 m од ивице коловоза, а шибље 2,0 m од

ивице зелене траке. Растојање стабала од објеката не би требало да буде мање од 4,5-7 m (минимум 1 m од тротоара) , што зависи од избора врста. Растојање између дрворедних садница је најмање 5,0 m, а у зависности од врсте креће се од 5,0-15,0 m. За сваку улицу у којима не постоје дрвореди изабрати по једну врсту дрвећа (липа, дивљи кестен, јавор, млеч и др.) и тиме обезбедити индивидуалност улице. При избору врста за улично зеленило треба водити рачуна да сем декоративних својстава (фенолошке особине), буду прилагођене условима раста у уличним профилима (отпорност на збијеност тла, водни капацитет земљишта, прашина, гасови). Постојеће дрвореде неговати и заштитити. При формирању заштитног и линијског зеленила уз саобраћајнице руководити се одредбама Закона о јавним путевима.

1.6.5.2. Заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља

Формирање заштитних појасева зеленила (ветрозаштитни и пољозаштитни) спровести на простору обухвата Плана који не обухвата заштићено подручје СРП "Делиблатска пешчара", у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта на 2,5-4 % укупне површине Општине. Уколико постоји довољна ширина регулације у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре, могуће је формирати заштитне појасеве, али је нерационално да њихова ширина буде мања од 5 m.

Услови који представљају препоруку за формирање заштитних појасева у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре:

- у оквиру заштитног појаса ДП I реда се не планира подизање заштитних појасева зеленила, осим уколико ширина заштитног појаса то дозвољава,
- у оквиру заштитног појаса ДП II реда, уколико ширина заштитног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитни појас зеленила ширина од 11 m (формирати га обострано са сваке стране по 5,5 m),
- у оквиру заштитног појаса општинског пута и некатегорисаних путева, уколико ширина заштитног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитне појасеве минимум 5 m,
- на местима међусобног укрштање саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зеленила, потребно је придржавати се услова везаних за безбедност саобраћаја,
- ускладити положај заштитних појасева зеленила са постојећом и планираном подземном и надземном инфраструктуром,
- у оквиру водног земљишта уз канале, уколико постоји довољна ширина њихове регулације, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила ван појаса потребног за одржавање канала и
- у оквиру водног земљишта уз канале уз које су формирани насипи, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила или друге засаде дрвећа, водећи рачуна о заштити насипа.

Услови који представљају препоруку за формирање заштитних појасева зеленила у оквиру пољопривредног земљишта (пољозаштитни појасеви) који се подижу ради заштите од ветра и еолске ерозије уз некатегорисане путеве и каналску мрежу:

- формирање појасева од просечно 10 m ширине (минимум 6 m),
- формирање главних појасева управно на правац дувања ветра, а споредних управно на правац главних појасева,
- формирање једноредних или дворедних појасева у зони мање угрожености од ветра, а у зони јаког ветра и суше појасева од 3-5 редова од лишћарских врста аутохтоног порекла,
- формирање појасева на међусобном растојању од 30 њихових висина, како би се остварили ефекти заштите од ветра, одношења земљишта и усева у фази семена,
- формирање ажурних типова појасева (са већим бројем отвора распоређених по целом профилу појаса) и
- анализа својине земљишта потребног за формирање заштитних појасева зеленила.

Потребна је према условима из овог Плана израда планске (основе газдовања шумама) и спровођење пројектне документације (Пројекат подизања шумских заштитних

појасева на подручју општина Опово, Ковачица и Алибунар), којом су одређени заштитни појасеви зеленила, њихов просторни распоред, типови, дефинисана њихова ширина, међусобна растојања и конкретан избор врста у складу са условима станишта. Забрањена је примена инвазивних врста, ради очувања биолошког диверзитета. За формирање заштитних појасева је потребно прибавити услове од надлежне институције за заштиту природе.

1.7. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

У грађевинским подручјима насеља потребно је обезбедити:

- приступ на јавну саобраћајну површину,
- изграђену јавну електроенергетску дистрибутивну мрежу са које ће се обезбедити прикључење по условима надлежне електродистрибуције,
- прикључење на јавну водоводну мрежу по условима надлежног комуналног предузећа, односно дистрибутера,
- прикључење на канализациону мрежу по условима надлежног комуналног предузећа, односно дистрибутера, или могућност евакуације отпадних вода у водонепропусне септичке јаме,
- прикључење на зацевљену атмосферску канализациону мрежу, или отворене канале за прихват вишка атмосферских вода по условима надлежног стараоца.

Ван грађевинског подручја насеља потребно је обезбедити:

- приступ на јавну саобраћајну површину,
- изграђену јавну електроенергетску дистрибутивну мрежу са које ће се обезбедити прикључење по условима надлежне електродистрибуције, или снабдевање енергијом из сопственог извора (агрегат, обновљиви извор енергије),
- прикључење на јавну водоводну мрежу по условима надлежног комуналног предузећа, односно дистрибутера, или снабдевање водом из сопственог извора (извориште или бушени бунари),
- прикључење на канализациону мрежу по условима надлежног комуналног предузећа, односно дистрибутера или могућност евакуације отпадних вода у водонепропусне септичке јаме,
- прикључење на отворену каналску мрежу за прихват вишка атмосферских вода по условима надлежног стараоца.

1.8. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

1.8.1. Услови и мере заштите живота и здравља људи

Да би се избегао негативан утицај на животе и здравље људи, али и обезбедила заштита створених вредности, при изградњи инфраструктурних објеката је неопходно водити рачуна о поштовању прописа о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објеката, као и неопходним удаљеностима инфраструктурних објеката од одређених садржаја.

Мере заштите живота и здравља људи при изградњи инфраструктуре односе се на:

- Примену мера при изградњи електроенергетске инфраструктуре које подразумевају обезбеђење заштитног коридора, који у зависности од напонског нивоа износи: за водове од 400 kV је 35(30) m од осе вода са обе стране (укупна ширина коридора 70(60) m), за водове од 220 kV је 30 m (укупна ширина коридора 60 m), а за водове од 110 kV је 25 m од осе вода са обе стране (укупна ширина коридора 50 m); и грађење објеката у заштитном коридору у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1 kV до 400 kV ("Сл. лист СФРЈ" бр. 65/88 и "Сл. лист СРЈ" 18/92), техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја

- електроенергетских постројења СР ПС Н.ЦО.105 ("Сл. лист СФРЈ" бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности СР ПС Н.ЦО.101 ("Сл. лист СФРЈ" бр. 68/88), Закон о заштити од нејонизујућег зрачења ("Сл. гласник РС", бр. 36/09), као и условима надлежног предузећа;
- Антенски стуб, као носач антена за потребе одвијања електронског комуникационог саобраћаја, пројектовати у складу са Правилником о техничким мерама за изградњу, постављање и одржавање антенских постројења ("Службени лист СФРЈ" бр. 1/69), Правилником о техничким нормативима за заштиту од атмосферског пражњења ("Службени лист СРЈ" бр. 11/96), стандардима за громобранске инсталације, челичне конструкције за ношење антена - прорачун, конструисање и извођење, стандардом о максималним нивоима излагања људи радио-фреквенцијским електромагнетим пољима и следећим мерама:
 - Простор око базне радио-станице мора бити ограђен и недоступан за улазак неовлашћених лица, као и приступ објекту за смештање опреме и пењање на антенски стуб;
 - на видљивим местима поставити упозорења о забрани приступа антенама;
 - приступ антенама могу имати само професионална лица која у случају интервенције и рада непосредно поред антена морају искључити радио-релејни предајник;
 - антенски стуб и антене морају имати адекватну громобранску заштиту;
 - обавезно вршити мерења електромагнетног зрачења у близини стуба;
 - у случају прекомерног зрачења које потиче од квара, предајник се мора искључити и што пре приступити отклањању узрока;
 - све инсталације за потребе рада овог система у комплексу се морају каблирати;
 - све електроинсталације се морају одржавати у исправном стању;
 - према важећим прописима о заштити од опасног дејства електричне енергије на свим уређајима и опреми под напоном се морају спровести заштитне мере громобранска заштита, уземљење, димензионисање каблова, употреба одговарајуће изолације.
 - Обезбеђење заштитног коридора и поштовање заштитних растојања за термоенергетску инфраструктуру у складу са прописима о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи, у коме други објекти утичу на сигурност ових инфраструктурних коридора;
 - Спровођење превентивних мера заштите од пожара и могућих удеса приликом изградње и експлоатације инфраструктурних објеката (изливање, просипање, исцуривање загађујућих, опасних и/или запаљивих материја, пожари, експлозије и др.), као и мера за санацију последица у случају удесних ситуација;
 - У заштитном појасу уз државне и остале путеве могуће је градити пратеће путне садржаје, који се могу градити у зависности од ранга државног или општинског пута тј., 40 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда (ауто-пута), 20 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда, 10 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда, односно 5 m од спољне ивице земљишног појаса општинског пута, у складу са Законом о јавним путевима;
 - Ради обезбеђивања услова за несметано одвијање саобраћаја и режим саобраћаја, у зонама потребне прегледности забрањено је подизати засаде, ограде и дрвеће, остављати предмете и материјале, постављати постројења и уређаје и градити објекте, односно вршити друге радње које ометају прегледност јавног пута;
 - Заштиту објеката од пожара и атмосферског пражњења, у складу са Законом о заштити од пожара и пратећим правилницима, као и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења ("Службени листу СРЈ", бр. 11/96);
 - Спречавање емисије загађујућих материја у ваздух, воду и земљиште изнад дозвољених концентрација приликом изградње, реконструкције и експлоатације инфраструктуре и других активности, према прописаним мерама заштите;
 - Заштиту од буке и спровођења мера звучне заштите приликом изградње, реконструкције и експлоатације инфраструктурних објеката у складу са Законом о заштити од буке у животној средини и пратећих прописа:

- Праћење нивоа буке треба вршити у складу са Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 75/10), Правилником о методологији за одређивање акустичких зона ("Службени гласник РС", бр. 72/10), Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", бр. 72/10) и Правилником о методологији за израду акционих планова ("Службени гласник РС", бр. 72/10).

1.8.2. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине

Заштита, уређење и унапређење животне средине обухвата мере и активности, чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину које могу имати поједина постројења и активности.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефинисана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине прописано је да ће, за постојећа постројења и активности оператер прибавити дозволу најкасније до 2015. године у складу са Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог Закона. На основу Уредбе о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе ("Службени гласник РС", бр. 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и постројења. Сва постројења и активности која се не налазе на Прелиминарном списку постојећих постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе на територији Републике, сачињеним од стране Министарства животне средине и просторног планирања Републике Србије, а која у складу са Уредбом о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола ("Сл. гласник РС", бр. 84/05), подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе, дужни су да се обрате надлежном органу.

Постројења у којем се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (у даљем тексту: севесо постројење), регулисана су Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима, као техничка јединица унутар комплекса, где се опасне материје производе, користе, складиште или се њима рукује. Правилником о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса ("Службени гласник РС", бр. 41/2010), на основу чега се одређује обавеза израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, прописује се листа опасних материја и њихове количине и критеријуми за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја. Локална самоуправа је у обавези да, на основу Плана заштите од удеса оператера који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама.

Ради спречавања утицаја негативних својстава муља који настаје у процесу пречишћавања отпадних вода на животну средину, потребно је извршити његову категоризацију и класификацију у складу са Законом о управљању отпадом и Правиликом о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник РС", бр. 56/10).

На основу овог Закона и подзаконских аката, спроводити планско управљања отпадом на територији Општине.

Након изградње планиране санитарне депоније комуналног отпада, потребно је извршити санацију и рекултивацију неуређених одлагалишта отпада на основу пројектне документација чија је израда прописана Уредбом о одлагању отпада на депоније ("Службени гласник РС", бр. 92/10), а у складу са Локалним планом управљања отпадом за подручје општине Алибунар.

Третман отпада животињског спроводити у складу са Законом о ветеринарству, који подразумева нешкодљиво уклањање лешева животиња и других отпадака животињског порекла до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину.

С обзиром да ће се разрада појединих планских решења вршити израдом одговарајуће урбанистичке документације, за наведене урбанистичке планове, орган надлежан за припрему Плана може донети Одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган мора прописати израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08).

1.8.3. Услови и мере заштите, уређење и унапређење природних добара

1.8.3.1. Мере заштите био и геодиверзитета

1.8.3.1.1. Заштићена подручја

СРП "Делиблатска пешчара"

Зоне заштите, режими и мере

СРП "Делиблатска пешчара"

На подручју Специјалног резервата Делиблатска пешчара у складу са Уредбом о заштити **у режиму заштите I степена** забрањује се коришћење природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора и активности, осим научних истраживања и контролисане едукације.

На подручју **режима заштите II степена** у складу са Уредбом о заштити, осим забрана које се односе на режим заштите III степена, забрањено је:

- 1) изводити чисту сечу шумских састојина;
- 2) уношење алохтоних врста биљака и животиња;
- 3) орање;
- 4) неконтролисано задржавање пловних објеката и избацивање отпадних материја из њих;
- 5) камповање.

На подручју **режима заштите III степена** у складу са Уредбом о заштити забрањује се:

- 1) изградња индустријских и других објеката чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, воде, ваздуха, живог света и лепоте предела, односно извођење радова који могу нарушити морфолошке и хидролошке карактеристике терена и интегритет простора;

- 2) сакупљање и коришћење биљних и животињских врста заштићених као природне реткости;
- 3) промена намене пашњачких површина и њихово пошумљавање;
- 4) испуштање непречишћених отпадних вода;
- 5) отварање позајмишта песка;
- 6) формирање депонија;
- 7) замена аутохтоних шума састојинама алохтоних врста;
- 8) изградња викенд објеката и викенд насеља изван грађевинских подручја утврђених посебним планским и урбанистичким документима.

На подручју Специјалног резервата Делиблатска пешчара у складу са Уредбом о заштити обезбеђује се: заштита и праћење стања биљних и животињских врста, њихових популација и станишта; одржавање травних површина, нега и обнова аутохтоних лишћара, уклањање затечених засада борова; спонтана или планска ревитализација пожаришта; планска заштита од пожара; поновно насељавање аутохтоних биљних и животињских врста природних реткости и обезбеђивање одговарајућих станишта; управљање популацијама природних реткости; очување динског рељефа и осталих геоморфолошких облика; разноврсности екосистема, биљног и животињског света и мозаичног распореда животних заједница; замена деградираних багрових састојина и потпомагање сукцесије жбунасте у шумске заједнице аутохтоних лишћара и друге активности на очувању и унапређивању стања заштићеног природног добра; контролисано сакупљање биљних и животињских врста; коришћење пољопривредног земљишта, сточарство на традиционални начин; уређење и коришћење простора у складу са прописаним режимом заштите на начин којим се омогућава очување природних вредности; научноистраживачки рад и мониторинг, васпитно-образовне активности и презентација добра, уз одговарајуће опремање; опремање простора за потребе еколошког туризма и лова.

У оквиру ове зоне налазе се туристички локалитети Девојачки бунар, као и зоне кућа за одмор, које се као изграђене површине задржавају, уз забрану њиховог даљег ширења.

СРП "Делиблатска пешчара" поверава се на старање ЈП "Војводинашуме" Петроварадин. Заштићеним подручјем се управља на основу плана управљања у складу са Законом о заштити природе.

Након усаглашавања акта о заштити (Уредба о заштити СРП "Делиблатска пешчара") са Уредбом о режимима заштите ("Службени гласник РС", бр. 31/12), потребно је детаљније дефинисати забране и ограничења за изградњу објеката, радове и активности у Резервату.

1.8.3.1.2. Подручје предвиђено за заштиту

Правила коришћења и заштите подручја предвиђеног за заштиту, парка у Алибунару, биће донета кроз Одлуку о заштити надлежне институције.

1.8.3.1.3. Мере заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

Ради очувања станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја (ливада, трстика, мочвара и пашњака), забрањено је мењати намену наведених типова парцела:

- Забрањени су мелиорациони подухвати, а неопходно је ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта;
- Забрањено је отварање површинских копова и промена морфологије терена; уклањање травног покривача са површинским слојем земљишта, сви видови загађивања, као и све остале радње које могу угрозити присутне врсте природних реткости и њихова станишта;

- Забрањено је уношење алохтоних врста биљака и животиња као и подизање заштитног зеленила без посебних услова Покрајинског завода за заштиту природе;
- За изградњу или обнављање објеката и инфраструктуре у функцији одрживог коришћења ових просторних јединица као и за туристичке активности, неопходно је тражити услове заштите природе;
- Потребно је обезбедити одрживо коришћење травнатих површина за кошење и испашу, у складу са интересима очувања традиционалних културних вредности и развоја сеоског туризма. Препоручује се повезивање традиционалног коришћења простора са програмима Министарства пољопривреде (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.);
- Препоручује се обнављање шумарака врба и топола на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покривности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,5 хектара.

1.8.3.1.4. Мере заштите еколошких коридора

- Канали треба да буду отворени са природоликим обалама чији нагиб не може бити већи од 45° (оптимално до 30°); Забрањено је преоравање заштитног појаса, а током уређења простора одстранити постојеће цевоводе и обезбедити отвореност водотока по целој дужини;
- Поплочавање и изградњу обала назначених канала свести на најнеопходнији минимум. За сваку промену обале (објекти, пристаништа, промене физиогномије обале), тражити посебне услове заштите природе, а током планирања предвидети техничка решења која омогућавају кретање животиња уз обалу;
- Деонице ових водотокова унутар насеља треба да постану саставни делови уређених зелених површина (парк, рекреативно подручје, заштитно зеленило). Обале одвојити од простора људских активности са зеленилом висине 1-3 m. Сама обала треба да има травнату вегетацију, чија ширина мора бити у складу са водопривредним условима (појас потребан за одржавање канализованих водотокова), али не може бити ужа од 10 m уз канал ДТД и 8 m за остале канале; Травни појас не сме бити потпуно засенчен дрворедом и треба га одржавати редовним кошењем;
- Изградњу или обнављање мостова/пропуста за воду код саобраћајница неопходно је извршити на тај начин да се обезбеди пролаз за животиње код свих еколошких коридора; Услове за пролазе за животиње тражити од надлежне институције;
- Забрањено је користити инвазивне врсте за подизање зелених површина у близини еколошких коридора;
- Канал који представљају еколошки коридори не могу да служе као пријемници непречишћених отпадних вода;
- Забрањено је постављање светлосних извора на самој обали еколошког коридора; Током планирања осветљења обала, применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом (тип и усмереност светлосних извора, минимално осветљење у складу са потребама јавних површина); Обезбедити могућност смањења интензитета светлости ван радног времена објеката који су на непосредној обали канала;
- Очувати и обнављати природну дрвенасту вегетацију подручја (врбе, аутохтоне тополе и јасени, храстови) на што већој површини;
- Заштитни појас канала ДТД треба да има минималну ширину од 50 m, а оптималну ширину од 100 m; Ради очувања функционалности еколошког коридора, забрањена је изградња објеката и садња инвазивних врста у границама овог појаса.

1.8.3.1.5. Опште мере заштите биодиверзитета

- Неопходно је подизање високог заштитног зеленила око насеља према обрадивим површинама ради спречавања загађења од еолске ерозије. Подизање нових зелених површина треба да се фокусира на промену намене обрадивих површина слабијег квалитета;
- Учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде најмање 50% ради очувања биодиверзитета аграрног и урбаног предела уз одговарајућу разноврсност врста и

физиогномије, тј. спратовности дрвенасте вегетације заштитних појасева; Монокултуре евроамеричких топола не испуњавају функције заштитног зеленила.

1.8.3.1.6. Геолошко и палеонтолошко наслеђе

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

1.8.4. Услови и мере заштите, уређење и унапређење културних добара

У насељима Добрица и Иланца се налазе споменици културе великог значаја, а у насељу Селеуш је споменик културе у поступку утврђивања. Заштиту и одржавање вршити према правилима условима надлежне институције.

У атарима насељених места Алибунар, Банатски Карловац, Добрица, Иланца, Локве, Нови Козјак и Селеуш су евидентирани бројни археолошки локалитети. Имајући у виду значај археолошких локалитета, неопходно је обезбедити услове праћења свих земљаних радова од стране стручњака Завода за заштиту споменика културе у Панчеву (приликом копања канала за инфраструктурно опремање, темеља за изградњу објеката и сл.), ради увида и израде археолошке документације и прикупљања покретних археолошких налаза. У случају посебно занимљивих и вредних случајних налаза неопходно је извршити заштитна археолошка ископавања у непосредној зони налаза.

Попис објеката због предузимања мера техничке заштите и других радова

Непокретна културна добра –споменици културе великог значаја и споменици културе, која се налазе у насељеним местима општине Алибунар су:

1. Бунари – насеље Владимировац, споменик културе великог значаја,
2. Српска православна црква Преображења – насеље Добрица, споменик културе великог значаја,
3. Војнограничарска зграда – насеље Добрица, споменик културе и
4. Српска православна црква Св. Николе – насеље Иланца, споменик културе великог значаја.

У атар насеља Селеуш се налази Споменик културе у поступку утврђивања – Водица посвећена усековању главе Св. Јована Крститеља.

За све наведене објекте, пре обнове или реконструкције морају се изградити конзерваторски или други услови за предузимање мера техничке заштите и других радова.

Археолошки локалитети констатовани на простору општине Алибунар су:

АЛИБУНАР

Потес "ВЕЛИКЕ ЛИВАДЕ"

1. Хумка на њиви Јона Бољина, на месту званом "Баште", лево од пута Алибунар - Локве;
2. Хумка на њиви непознатог власника, удаљена око 800 m североисточно од претходне хумке;
3. Хумка звана "Бешина," на њиви Јона Веверице из Локава - око 500 m североисточно од хумке 2 са површинским налазима делова људских костију;
4. Хумка звана "Милошева" - око 700 m северно од хумке 2;
5. Хумка на њиви Белић Александра из Алибунара око 600 m југозападно од хумке 4;
6. Хумка без површинских налаза на парцели Пољопривредног комбината "Тамиш", око 300 m западно од хумке 5.

7. Хумка без површинских налаза, северно од села на потесу "Велике ливаде" у близини атара Селеуша;
8. Хумка удаљена око 200 m од хумке 7 - знатно девастирана;
9. Потес "БОСТАНИШТЕ" - налази се јужно од насеља са десне стране асфалтног пута према Банатском Карловцу;
10. Хумка звана "Дошина" (кота 136) на њиви непознатог власника.

БАНАТСКИ КАРЛОВАЦ

Рекогносцирање није вршено.

1. Локалитет "ЦИГЛАНА" - приликом контроле земљаних радова коју је 1958. године вршио Народни музеј у Вршцу откривен је један лонац јајастог облика који је идентификован као дачки материјал касног латена;
2. Према подацима из литературе на локалитету "Виногради" нађена је остава која је датована у крај бронзаног доба и почетак халштата.

ВЛАДИМИРОВАЦ

1. Рекогносцирање је обављено 1978. године - није било површинских налаза који би указивали на насељавање овог подручја у праисторијском и историјском периоду.

ДОБРИЦА

Рекогносцирањем које је обављено 1973. године обухваћени су следећи локалитети:

1. ЊАГУЛОВА ХУМКА - налази се лево од пута Добрица - Иланца, источно од села на коти 87 без површинских налаза (према причању мештана налаза је било у подножју хумке и у њеној непосредној близини);
2. Мања хумка без површинских налаза констатована је око 500 m југозападно од хумке под бројем 1;
3. ШУЛЦОВА ХУМКА - без површинских налаза, на коти 83, северозападно од села;
4. Потес "ВЕЛИКЕ ЊИВЕ", налази се североисточно од села као полуострво са ритском обалом;
5. На обали рита констатовани су местимични налази фрагмената керамике;
6. Насеље из бронзаног доба лоцирано око 800 m јужно од Тојине хумке", на благо уздигнутој тераси, простире се све до хумке под бројем 6 и са њене северне стране;
7. Мања хумка са налазима фрагмената керамике;
8. "ГОЈИНА ХУМКА" - на северозападном шпицу полуострва са котом 83;
9. Локалитет југоисточно од хумке са налазима бронзанодобне и средњевековне керамике;
10. Мала хумка;
11. Мала хумка;
12. Мала хумка;
13. Потес "ВЕЛИКЕ ЛИВАДЕ" налази се југозападно од села лево и десно од пруге;
14. Локалитет на месту званом "КОТ", десно од летњег пута Добрица - Самош, изнад рита, нађени су фрагменти бронзанодобне и средњевековне керамике - налази су најинтензивнији на катастарским честицама 4510-4522;
15. Хумка лево од летњег пута Добрица-Самош, око 1 km западно од села, позната у предању као "Старо гробље";
16. Хумка;
17. Локалитет на месту званом "КОТ" на издуженој греди - полуострву (кат честице 4531.-4532) источно од хумке под бројем 14 - нађена је већа количина средњевековне керамике.

ИЛАНЦА

Рекогносцирање је обављено 1978. године

1. Локалитет десно од асфалтног пута Селеуш-Иланца, на обали рита - на површини у дужини од 1 km нађени су фрагменти сарматске керамике и керамике средњег века;
2. Локалитет Стојкова заграда, налази се северно од насеља, на пољском путу за Хајдучицу, сондажна ископавања 1948. године открила су вишеслојни локалитет: некрополу са урnama и спаљеним покојницима Гава културе (прелаз бронзаног у гвоздено доба), два скелетна гроба из гвозденог доба и стамбени објекти из XVI века.

ЈАНОШИК

Рекогносцирање је обављено 1977. године - већи део атара је низак и плаван, а на гредама нема површинских налаза археолошких материјала.

ЛОКВЕ

Рекогносцирањем које је обављено 1977. године обухваћени су следећи локалитети:

1. Локалитет на потесу "КАДИМА БАРА", југозападно од села, десно од летњег пута Селеуш-Локве, на греди правца СИ-ЈЗ нађен је мањи број фрагмената средњовековне керамике;
2. Локалитет на потесу "БЕГЕЈСКЕ ЊИВЕ" - југоисточно од села на раскрсници пута Алибунар-Барице и Локве-Рит, на узвишењу елипсастог облика правца СИ-ЈЗ нађена је бронзанодобна, сарматска и средњовековна керамика;
3. Хумка "ТЕРЕЗИНА" - јужно од села, десно од асфалтног пута Локве-Алибунар - без површинских налаза.

НИКОЛИНЦИ

У досијеу нема података.

НОВИ ВЛАДИМИРОВАЦ

У досијеу нема података.

НОВИ КОЗЈАК

Рекогносцирањем обављеним 1977. године у атару Новог Козјака констатована је само:

1. Хумка "ТУРКУЛОВА", јужно од села, лево од летњег пута Козјак - Банатско Ново Село, на крају мање греде правца СЗ-ЈИ (на коти 118) без површинских налаза.

СЕЛЕУШ

Рекогносцирањем које је обављено 1978. године обухваћени су следећи локалитети:

1. Локалитет са средњовековним насељем лоциран десно од асфалтног пута Иланца-Селеуш између места Калварије и Водица;
2. Хумка северно од села - лево од летњег пута за Локве, оштећена изградњом бункера - са спорадичним површинским налазима средњовековне керамике;
3. Заштитно сондажно ископавање на локалитетима "ИЗЛАЗ";
4. "ДЈАЛУ ЛА ЗУМИЈЕРЕ" обављено је 1955. године - нађени су мањи фрагменти латенске керамике, атипичне праисторијске керамике и латенска пећ;
5. Хумка "ВЕЛИКА МОГИЛА", североисточно од села у близини границе са атаром Иланце, на крају дугачке ниске греде која се пружа кроз ритски терен - нађени су фрагменти средњовековне керамике;
6. Локалитет с десне стране асфалтног пута Алибунар-Селеуш, на нижој греди са површинским налазима фрагмената бронзанодобне и сарматске керамике и спорадичним налазима средњовековне керамике;

7. Мања хумка без површинских налаза лоцирана југоисточно од села на шпицу греде десно од летњег пута који води из села у близини границе атара Алибунар;
8. Мања хумка без површинских налаза, лоцирана југоисточно од села, на ивици обале рита;
9. Мања хумка без површинских налаза, на потесу "ЛИВАДЕ", у ритском терену;
10. Мања хумка без површинских налаза, на потесу "ЛИВАДЕ", северно од хумке под бројем 9;
11. Мања хумка без површинских налаза североисточно од села, на потесу "ПИПИРИГ";
12. Мања хумка, без површинских налаза, 300 m југоисточно од хумке 11;
13. Локалитет између хумки под бројевима 11 и 12 - откривени су фрагменти бронзано-добне и сарматске керамике;
14. Мања хумка без површинских налаза, североисточно од села, у близини железничке пруге;
15. Мања хумка, без површинских налаза у непосредној близини хумке под бројем 14.

1.8.5. Инжењерско-геолошки услови, услови и мере заштите од пожара, елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа

Заштита од земљотреса приликом планирања и изградње простора подразумева примену сигурносних стандарда и техничких прописа о градњи објеката на сеизмичким подручјима, при чему се дефинишу параметри који утичу на смањење оштећења у случају земљотреса као што су изграђеност, густина насељености, систем градње, спратност, мрежа слободних површина и др.

Заштита од високих подземних вода спроведена је изградњом мелиоративних отворених канала, подељеним у неколико сливова за одводњавање.

Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере, односно ветрозаштитни појасеви одговарајуће ширине уз саобраћајнице, канале и као заштита пољопривредног земљишта.

Организована одбрана од града врши се изградњом противградних станица, које се налазе у саставу Система одбране од града у Србији. На подручју Општине изграђено је девет противградних станица (Локве ЛК-1, Локве ЛК-1/1, Локве ЛК-1/2, Локве ЛК-1/3, Банатски Карловац БК-1, Банатски Карловац БК-1/1, Банатски Карловац БК-1/2, Банатски Карловац БК-1/Д и Селеуш СЕ-1) са којих се током сезоне одбране од града испалују противградне ракете.

Превентивне мере заштите од пожара подразумевају планске мере заштите које се разрађују у плановима нижег реда, а обухватају планирање уређења црпилишта воде за потребе гашења пожара, изградњу уличне хидрантске мреже довољног капацитета, успостављање мреже саобраћајница прописане ширине и др.

Заштита од пожара у оквиру шумског комплекса у СРП "Делиблатска пешчара" обухвата реконструкцију постојећих и изградњу нових противпожарних путева и њихово редовно одржавање, изградњу осматрачница, лугарница и бунара и набавка неопходне опреме за одржавање противпожарних путева, обнављање радио мреже и др.

Могућност настајања техничко-технолошких несрећа, које се односе на настајање неконтролисаних ерупција нафте и гаса, могу се свести на најмању меру стриктном применом и поштовањем прописаних превентивних мера заштите и њиховим доследним спровођењем у свим фазама рада. Грађевинско-техничке мере заштите односе се на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, прилагођавање природних водотока и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара.

1.8.6. Услови и мере заштите од ратних разарања

Мере заштите од ратних разарања, у складу са проценом угрожености и повредљивости простора општине Алибунар и условима Министарства одбране Републике Србије, односе се на дефинисање мера заштите за становништво и материјална и културна добра у непосредној ратној опасности и у рату.

За заштиту становништва од ратних дејстава, на подручју општине Алибунар обезбедиће се изградња склоништа и других заштитних објеката у складу са условима које постави МУП, сектор за ванредне ситуације, одељење за ванредне ситуације у Панчеву. Детаљнија разрада објеката за заштиту и склањање становништва - склоништа и других објеката погодних за заштиту (тип, отпорност склоништа, њихов размештај), као и прилагођавање других објеката погодних за заштиту и склањање, вршиће се у плановима нижег реда.

Пре изградње или реконструкције објеката, инвеститори су у обавези да прибаве мишљење надлежног органа (МУП, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Панчеву) о обавези изградње склоништа (тип, отпорност склоништа, капацитет), или о ослобађању од изградње, уколико се објекат који се гради налази у рејону или насељу где није планирана изградња (објекат се не налази у угроженој зони).

Ради заштите људи, материјалних и културних добара склоништа се граде као:

- породична склоништа;
- кућна склоништа;
- јавна склоништа (подразумевају се и блоковска склоништа).

1.8.7. Услови и мере за обезбеђење енергетске ефикасности изградње

Енергетска ефикасност изградње постиже се:

- Употребом рефлектујућих материјала, као и употребом "белих" (светлих) материјала приликом уређења великих површина, попут површина јавне намене (паркинзи, пешачке стазе, кровови објеката и др.), као и на површинама намењеним за рекултивацију, односно пренамену, а до привођења истих планираној намени. На тај начин би се повећала рефлексија соларне енергије са ових површина, услед чега се уједно постиже и смањење температуре на овим просторима, као и температура у објектима висоградње, што директно утиче на смањење енергије која се користи за климатизацију (хлађење) објеката;
- Исти принцип се може применити код архитектонског обликовања објеката високоградње;
- Изградњом пешачких и бициклистичких стаза како би се смањило коришћење моторних возила;
- Подизањем уличног зеленила, заштитних појасева зеленила и пошумљавањем деградираних површина, смањиће се загревања тла и створиће се природни амбијент за шетњу и вожњу бицикла;
- Пројектовањем и позиционирањем зграда према климатским аспектима, изложености сунцу и утицају суседних објеката, подизањем зелених кровова, као компензација окупираним земљишту;
- Сопственом производњом енергије и другим факторима;
- Изградњом објеката за производњу енергије из обновљивих извора енергије (коришћењем локалних обновљивих извора енергије) и изградњом даљинских или централизованих система грејања и хлађења.

Енергетска ефикасност изградње зграде обухвата следеће мере које се односе на:

- Употреба пасивних соларних система: максимално коришћење сунчеве енергије за загревање објекта (оријентација зграде према јужној, односно источној страни света), заштита од сунца, природна вентилација;

- Омотач зграде (топлотна изолација зидова, кровова, подних површина; замена /санација прозора, ваздушна заптивност/непропустљивост, друге мере), употреба геотермалне енергије за "предхлађење", односно "предгревање" објекта;
- Систем грејања и припреме санитарне топле воде (замена/модернизација котлова и горионика, прелазак са прљавих горива на природни гас или даљинско грејање, замена/модернизација топлотних подстаница, регулација температуре, уградња термостатских вентила, делитеља топлоте/трошкова, мерача топлоте, друге мере), употреба геотермалне енергије за "предгревање" топле воде;
- Унутрашњу климу, која утиче на енергетске потребе, тј. систем за климатизацију, (комбинација свих компоненти потребних за обраду ваздуха, у којој се температура регулише или се може снизити, могућно у комбинацији са регулацијом протока ваздуха, влажности и чистоће ваздуха);
- Унутрашње осветљење (замена сијалица и светиљки ради обезбеђења потребног квалитета осветљености).

Неке зграде и објекти, као што су историјски споменици, верски објекти, пољопривредне зграде, могу бити изузете из примене ових мера.

Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика зграде не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравамо коришћење зграде.

1.8.8. Услови и мере за обезбеђење приступачности површинама и објектима јавне намене лицима са посебним потребама у простору

Овим Просторним планом дају се услови за уређење и изградњу површина јавне намене (јавних објеката и јавних површина за које се утврђује општи интерес) и објеката за јавно коришћење, којима се обезбеђује несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица (у даљем тексту: лица са посебним потребама у простору).

Објекти за јавно коришћење јесу: објекти државне и локалне управе, социјалне и здравствене установе и објекти, дечије установе, школе, објекти културе, спортски и рекреативни објекти, банке, поште, пословни објекти, саобраћајни терминали и други објекти намењени јавном коришћењу.

При планирању и пројектовању јавних саобраћајних површина, пешачких стаза, пешачких прелаза, места за паркирање и других површина у оквиру улица, шеталишта, скверова и игралишта, по којима се крећу лица са посебним потребама, прилаз до објекта, хоризонталне и вертикалне комуникације у јавним и стамбеним објектима са 10 и више станова, морају се обезбедити услови за несметано кретање лица са посебним потребама у простору, у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Службени гласник РС", бр. 18/97).

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

2.1.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства - салаши

На пољопривредном земљишту је омогућена изградња објеката пољопривредних домаћинстава, где су објекти породичног становања у функцији пољопривредне производње.

Под салашем подразумевамо комплекс у ком се одвија пољопривредна производња уз могућност становања, а чија се површина креће од 0,5 до 5 ha. Површина салаша може да буде и већа, али се остало земљиште првенствено користи за узгој њивских култура.

Постојеће парцеле остају у својим димензијама. Уколико су постојећи салаши мањи од 0,5 ha, дозвољена је реконструкција постојећих објеката или изградња нових у оквиру постојећих габарита.

Поред стамбеног објекта дозвољена је изградња: објекта за смештај пољопривредне механизације, објекта за робно сточарску производњу (стаје за узгој стоке), објекта за прераду и складиштење пољопривредних производа, стакленика, објекта за употребу у културне, рекреативне и туристичке сврхе и сл.

Потребно је обезбедити санитарно-ветеринарске, хигијенско-техничке, еколошке, противпожарне и друге услове уз неопходну инфраструктурну опремљеност парцеле: приступни пут, санитарна вода из јавног водовода или сопственог бунара, водонепропусна септичка јама, обезбеђено снабдевање електричном енергијом из електроенергетске мреже или сопствених извора (агрегати, обновљиви извори) и др. Није дозвољена изградња стамбених и пословних објеката, без изградње објекта за пољопривредну производњу.

Уколико се на локацији граде објекти за робно сточарску производњу (стаје за узгој стоке), удаљеност од грађевинског подручја, спортско-рекреативних и других јавних комплекса мора бити у складу са Законом о пољопривреди и другим правилницима који регулишу ову област. Минимална удаљеност објекта за узгој стоке на салашу од државног пута првог реда износи 100 m, од државног пута другог реда износи 50 m и од општинских путева износи 20 m.

Није дозвољена изградња стамбених објекта без изградње објекта пољопривредне производње. Изградња стакленика и пластеника је дозвољена на постојећим парцелама и без функције становања.

Индекс заузетости се креће у границама од 5-15% у зависности од величине парцеле:

- 0,5 ha	- 15%
- од 0,5 - 1 ha	- 10%
- од 1-3 ha	- 7%
- од 3-5 ha	- 5%

Минимална удаљеност стамбеног објекта од суседних парцела је 5,0 m.

Максималан габарит стамбеног објекта до 200 m².

Минимална удаљеност економског објекта од суседних парцела је 10,0 m, изузетно, удаљеност пластеника и стакленика од суседних парцела је мин 5,0 m.

Максимална спратност стамбеног објекта је П+Пот (приземље и поткровље), са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,20 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије.

Комплекс мора бити минимално комунално опремљен: приступни пут, санитарна вода, електроинсталације, водонепропусна септичка јама.

До реализације планских и урбанистичких решења, на постојећим изграђеним стамбеним објектима у атару дозвољени су радови на реконструкцији.

2.1.2. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде

Услови уређења и изградње објеката у воћарско-виноградарско-повртарској зони

У воћарско-виноградарско-повртарској зони дозвољена је изградња објеката у функцији виноградарства, воћарства и повртарства. Садржај објекта је такав да служи за чување воћа/поврћа, прераду (производња сокова, вина, сушење и сл.), чување

прерађевина (као што су вински подруми), смештај преса, котлова, алата и машина за обраду воћа/поврћа, и за краћи боравак људи који су везани за наведене делатности.

Недозвољени садржаји у овој зони су индустрија, све бучне делатности, изградња објеката за бављење интензивним сточарством, као и садржаји централних функција.

У воћарско-виноградарско-повртарској зони се не дозвољава изградња објеката за стално становање.

Минимална површина парцеле је 1000 m² и ужа страна парцеле је минимум 10 m. Код постојећих парцела које не задовољавају минималну површину и ширину парцеле, задржава се постојећа површина и ширина парцеле.

Парцела мора имати приступ са јавне површине – пута.

Удаљеност грађевинске линије од регулационе линије износи минимум 5,0 m. Уколико је улица (путно земљиште) ужа од 8,0 m објекат треба да је увучен минимум 8,0 m од осе пута.

Спратност објеката је П до П+Пк, тако да објекат у основи не прелази 100 m², ако не прелази максимални индекс заузетости од 20%. Могућа је изградња више појединачних објеката који чине једну функционалну целину, али се због садржаја одвајају.

Архитектонска обрада објеката мора се прилагодити непосредном амбијенту и околном пејзажу.

Забрањено је бетонирање ограда између парцела, односно изградња оgrade од чврстог материјала (опека, камен, бетонске плоче).

Стакленици, пластеници

У циљу побољшања пољопривредне производње на пољопривредном земљишту је дозвољена изградња или постављање стакленика и пластеника.

Минимална удаљеност оваквих објеката од међних линија је мин. 5,0 m.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,20 m. Ограда и стубови оgrade се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије.

Објекти намењени ратарско-повртарској производњи (пољопривредне економије, машински парк)

Овим објектима сматрају се објекти за смештај пољопривредне механизације, објекти за складиштење пољопривредних производа, објекти за производњу и прераду пољопривредних производа и остали објекти у функцији ратарско-повртарске производње.

Објектима за смештај пољопривредне механизације сматрају се затворени простори и надстрешнице у којима се смешта механизација ради чувања и одржавања.

Објектима за складиштење сматрају се све врсте складишта (силоси, трапови, подна складишта, хладњаче и др.).

Минимална удаљеност ових објеката од спољне ивице заштитног појаса државног пута I реда је 20 m, од спољне ивице заштитног појаса државног пута II реда 10 m и 5 m од спољне ивице заштитног појаса општинског пута према Закону о јавним путевима.

Минимална удљеност објеката од суседне парцеле је 10 m.

Максимални индекс заузетости парцеле је 30%.

Максимална спратност објеката је П+0 (односно усклађена са технолошком шемом процеса производње) са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Минимална величина парцеле за изградњу ових објеката дефинише се величином самог објекта и не може бити мања од 0,5 ha.

Парцеле се могу оградити транспарентном оградом висине максимално 2,20 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије.

Дозвољена је изградња наведених објеката уз примену хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова и комплетну инфраструктурну опремљеност: приступни пут, санитарна вода, електроинсталације, водонепропусна септичка јама и др.

Ови објекти условљени су са провером инфраструктурне опремљености и израдом процене утицаја објеката на животну средину.

Задржавају се постојећи простори ратарских економија за смештај пољопривредне механизације, уз примену законски прописаних услова.

Објекти за узгој стоке-фарме

Изградња економских дворишта за држање копитара, папкара, живине и кунића, условљава се са провером инфраструктурне опремљености у складу са прописима.

Према Правилнику о ветеринарско-санитарним условима објеката за узгој и држање копитара, папкара, живине и кунића ("Службени гласник РС", бр. 81/06), фарма је газдинство у којем се држи или узгаја 20 и више грла копитара, папкара (20 и више грла говеда, 100 и више грла свиња, 150 и више грла оваца и коза) или 350 и више јединки живине и кунића.

Општи услови за изградњу фарми су:

- фарму градити на локацији која се налази на подручју и у зони која, у зависности од врсте и броја животиња, као и еколошких услова не угрожава нити би била угрожена од стамбених и других објеката у ближој и даљој околини у складу са законом којим се уређује изградња и реконструкција објеката;
- Минимална удаљеност објеката за узгој стоке на фарми од државног пута првог реда износи 100 m, од државног пута другог реда износи 50 m и од општинских путева износи 20 m;
- Земљиште мора бити компактно, не сме бити подводно и мора имати добре отоке атмосферских вода;
- Локација се мора налазити изван зоне која може бити угрожена поплавом и клизањем терена,
- Објекте лоцирати на добро оцедитим земљиштима по могућству ниже бонитетне класе.

Максимални индекс заузетости парцела је 30%. Минимална удаљеност економских објеката од суседних парцела је 10,0 m. Максимална спратност објеката је П+Пот, односно усклађена са технолошком шемом процеса производње.

Фарма мора бити оградена, а минимална висина ограде је 2,0 m изграђена тако да се онемогући пролаз животиња. Ограда и стубови ограде се постављају па удаљености од минимум 1,0 m од међне линије.

Фарме морају да испуњавају следеће ветеринарско-санитарне услове утврђене по Правилнику о ветеринарско-санитарним условима објеката за узгој и држање копитара, папкара, живине и кунића, у погледу изградње, односно реконструкције објеката:

- фарма мора да буде изграђена тако да омогући одговарајуће микроклиматске и зоохигијенске услове, зависно од врсте животиња;
- објекти се не смеју лоцирати на правцу главних ветрова који дувају према насељеном месту;
- круг фарме мора бити довољно простран да обезбеди функционалну повезаност објеката и мора бити озелењен;
- у оквиру фарме морају се обезбедити два одвојена блока и то технички део (објекти за запослене, пословни објекти, објекат за боравак као и потребни пратећи објекти- котларнице, машинске радионице, складишта) и изоловани производни део;
- у производном делу фарме објекти се морају груписати за сваку категорију животиња и то за приплодне животиње, за узгој подмлатка и за тов;
- објекти груписани по категоријама животиња представљају посебну производну целину и морају бити удаљени мин. 50 m од осталих производних целина, зависно од капацитета фарме;
- уколико се граде фарме за узгој различитих врста животиња, производне целине за сваку врсту животиња морају бити међусобно удаљене 250-500 m, зависно од капацитета фарме, са посебним улазом и ветеринарско-санитарним чвором;
- повезивање фарми са мрежом јавних путева треба да је прилазним путем са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као и јавни пут на који се прикључује, ширине мин. 5,0 m. На уласку на фарме изградити дезинфекциону баријеру минималне дужине 5,0 m;
- унутрашње саобраћајнице градити тако да се обезбеди кружни саобраћај и да се одвоје правци допремања и одвоза животиња и ђубрета;
- обавезно је снабдевање фарме довољном количином воде која мора бити бактериолошки и хемијски исправна. Унутар комплекса обезбедити водоводну мрежу;
- објекти на фарми морају имати канализациону мрежу за прихватање и одвођење отпадне воде. Отпадне воде и осока се обавезно морају пречистити пре испуштања у природне реципијенте;
- ђубриште на фарми мора бити удаљено најмање 50 m од објекта за животиње, смештено насупрот правцу главних ветрова, а изграђено тако да се спречава загађење околине и разношење биолошког отпада;
- обавезно је снабдевање свих објеката на фарми електричном енергијом и другим инсталацијама и енергентима неопходним за несметано коришћење објеката;
- обавезно је изградња унутрашње и спољне хидрантске противпожарне мреже;
- обезбедити посебан простор за уништавање или одлагање угинулих животиња.

На фармама је дозвољена изградња економских објеката у функцији сточарске производње, уз примену санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова, комплетну инфраструктуру опремљеност и уз примену прописа за овакву врсту објеката.

Сви објекти намењени држању и узгоју стоке морају бити пројектовани и грађени према нормативима и стандардима за изградњу ове врсте објеката.

Постојеће фарме се задржавају, с тим да се при доградњи или новој изградњи у оквиру исте морају задовољити услови из овог Просторног плана.

Рибњаци

Избор локације за изградњу рибњака вршити у складу са Правилника о техничким условима које мора да испуњава рибњак ("Службени гласник СРС", бр 27/81), након претходних анализа расположивих количина и квалитета воде која ће се користити за пуњење рибњака.

Границе рибњака морају бити обележене видљивим обележјима. Приликом изградње одвојити окна по категоријама у складу са технологијом производње, младичњаке, товилишта и зимовнике.

У саставу рибњака морају да постоје уливно-изливни објекти, уставе, аератори, хранидбене платформе и насипи који спречавају продор спољних вода у комплекс рибњака.

У оквиру техничког дела неопходно је обезбедити посебну просторију за ветеринарске прегледе и дневно праћење здравственог стања и прираста популације.

Уколико постоји могућност комплекс рибњака треба да буде ограђен.

Објекти намењени преради и финалној обради пољопривредних производа

Изградња објеката намењених преради и финалној обради пољопривредних производа се првенствено упућује у постојеће или планиране радне зоне. Изградња ових објеката је могућа и на постојећем изграђеном земљишту које се користи као пољопривредна економија или фарма, а у складу са прописима и нормама који дефинишу одређену делатност.

Објекти намењени преради и финалној обради производа пољопривредне производње се могу градити и уз пољопривредне објекте, како би се заокружио производни циклус. Новоформирани комплекс прераде и финалне обраде пољопривредних производа мора имати довољно простора за потребе одвијања производног процеса, одговарајућу комуналну инфраструктуру и мора задовољити услове заштите животне средине (земље, воде и ваздуха).

Услови који морају бити задовољени су следећи:

- Обезбеђен приступни пут са тврдом подлогом мин. ширине 5,0 m до мреже јавних путева; Снабдевеност инсталацијама неопходним за производни процес;
- Загађене отпадне воде морају се претходно пречистити пре испуштања у природне реципијенте;
- Неоргански отпад мора се одвозити на одговарајуће депоније, а органски на даљу прераду.

У оквиру зоне, комплекса или парцеле, могу се планирати пословни објекти, производни, складишни, економски, услужни и објекти снабдевања.

Максималан индекс заузетости земљишта је 50%. Дозвољена спратност објеката је од П – П+1, у зависности од технолошког процеса производње.

2.1.3. Противградне станице

Грађење објеката противградних станица могуће је изван грађевинских подручја насеља, као и грађевинског земљишта ван насеља, на пољопривредном земљишту на основу услова дефинисаних овим Просторним планом и посебним условима надлежног Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Минимална површина за изградњу противградне станице треба да буде око 10,0 mX10,0 m. Објекат треба градити од чврстог стандардног материјала. Висина објекта је до 2,0 m и на њега се поставља громобранска заштита. Око објекта треба поставити ограду висине мин. 2,0 m.

Изградња било каквих објеката на одстојању мањем од 100,0 m од противградних станица могућа је само по обезбеђивању посебне сагласности и мишљења Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

2.1.4. Површине за експлоатацију минералних сировина

Простори и површине који служе за експлоатацију минералних сировина (глине, шљунка, песка, термалних вода, нафте и гаса), планирају се, уређују и користе на основу одобрења Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине, у складу са Законом о рударству. Уколико се експлоатационо поље налази на пољопривредном земљишту мора се прибавити и одобрење за пренамену пољопривредног земљишта од Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Експлоатација минералних сировина није дозвољена у обухвату еколошких коридора и подручја означених као станишта заштићених врста од националног значаја.

Изградња објеката у границама експлоатационог поља, који се односе на обраду и прераду минералних сировина, као и производњу базирану на минералним сировинама, врши се на основу одговарајућег урбанистичког пројекта, урађеног у складу са правилима грађења датим овим Просторним планом за радне зоне ван грађевинског подручја насеља, као и прописима који се односе на конкретну производну област. Након завршене експлоатације, сви простори и садржаји који су служили експлоатацији минералних сировина (позајмишта, мајдани, бушотине и др.) морају се санирати и рекултивисати.

2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

- Водно земљиште у заштићеној зони канала Дунав-Тиса-Дунав, дефинисано је положајем регулационе линије насипа или обалоутврде за регулисане делове корита, односно границом водног земљишта утврђеном Законом о водама за нерегулисане делове корита, те се може користити као пашњачка површина;
- Принципи уређења водног земљишта дефинишу се према намени површина и прибављеним водопривредним условима;
- Реконструкција постојећих водопривредних објеката, као и изградња нових објеката и објеката у служби истих на постојећим каналима (црпне станице, уставе, трафостанице), вршиће се на основу овог Просторног плана, водних услова и других услова;
- Евентуална изградња нових канала, вршиће се на основу плана детаљне регулације.

2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ

2.3.1. Шумски путеви и објекти

На шумском земљишту могу се градити:

- шумски путеви и објекти у функцији шумске привреде у складу са Планом развоја шумског подручја и годишњим извођачким плановима;
- објекти инфраструктуре у складу са Просторним планом;
- објекти намењени туризму, рекреацији, одмору и ловству у складу са Планом развоја шумског подручја, Просторним планом, урбанистичким планом (туристички локалитет "Девојачки бунар") и условима надлежног завода за заштиту природе.

У шумама могу да се граде објекти у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којим се уређује област дивљачи и ловства. У шуми и на удаљености мањој од 200 m од рубца шуме не могу се градити ћумуране, кречане и други објекти са отвореном ватром.

Оптимална отвореност шума саобраћајницама, планирање и изградња шумских путева, детаљно се разрађује програмом изградње и одржавања шумских саобраћајница, као и планским документима (основама и програмима). Шумски путеви користе се за потребе газдовања шумама, изузетно, могу да се користе и за остале потребе под условима које утврди корисник, сопственик шума који газдује шумама у складу са основом, односно

локална самоуправа за путеве у шумама сопственика којима се газдује у складу са програмом.

Подручје СРП "Делиблатска пешчара" које је стављено под најстрожи режим заштите (I категорија, природно добро од изузетног значаја) захтева и строге услове за изградњу објеката и уређење земљишта.

У односу на утврђене режиме заштите I, II и III степена, прописују се услови за изградњу, уређење и коришћење простора по зонама заштите:

Зона са режимом заштите I степена

На просторима који се налазе у овој зони није дозвољена изградња објеката и инфраструктуре, осим оне која је утврђена овим Просторним планом.

Зона са режимом заштите II степена

Дозвољене су само оне активности у простору које омогућавају унапређење стања и презентацију природног добра. Дозвољава се уређење одморишта за краће задржавање пешака (туриста) са надстрешницама, столовима и клупама. Ови садржаји треба да су урађени од природног материјала.

Зона са режимом заштите III степена

Простори који се налазе у овом степену заштите могу се опремити само оним садржајима који ће омогућити обилазак и краћи одмор у овој зони. То су надстрешнице, столови, клупе за одмор, видиковци (на одговарајућем локалитету са ког се виде веће шумске површине и простори), брвнаре, путокази, колибе за сточаре и друго. Такође, дозвољено је у овом простору изградити стазе за бицикле, стазе за јахање, пешачке стазе и сличне садржаје, који могу обогатити понуду еколошког и рекреативног туризма.

2.3.2. Ловачке куће и ловни објекти

У ловиштима је дозвољена:

- изградња ловно-техничких објеката од природних материјала које треба уклопити у природни амбијент;
- постављање ограда (ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења, заштите и лова дивљачи);
- изградња ловно-производних објеката;
- подизање ремиза на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже уточиште, заклон и исхрану дивљачи;
- изградња еколошких прелаза у виду специјалних техничко-технолошких решења у оквиру саобраћајне и друге инфраструктуре, ради стварања еколошких коридора за кретање ниске и крупне ловне дивљачи;

Ловно-производни објекти на шумском земљишту се могу градити у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којим се уређује област дивљачи и ловства.

Уређење ловишта "Делиблатска пешчара" ће се вршити у складу условима Покрајинског завода за заштиту природе, сагласности Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство и важећом ловном основном и осталим планским документима из области ловства.

2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ГРАЂЕВИНСКОМ ПОДРУЧЈУ НАСЕЉА

Сви ови објекти морају бити изграђени у складу са позитивним законским прописима, стандардима за изградњу појединих објеката.

Конструкцију објеката прилагодити осцилацијама изазваним земљотресом јачине 8°MCS скале.

За све радове на објектима и локалитетима који подлежу мерама заштите на основу Закона о културним добрима (Службени гласник РС, 71/94) обавезно се морају прибавити услови надлежног Завода за заштиту споменика културе.

Изградња објеката друге намене, који се налазе у склопу зона преовлађујуће намене - као придодати, односно комплементарни садржаји – вршиће се према условима који важе у зонама у којима се граде.

2.4.1. Правила грађења у зони централних садржаја

У зони централних садржаја, као главни објекти дозвољени су: објекти намењени образовању, здравству, заштити деце и старих, култури, спорту и рекреацији, затим, пословни, верски, породични и вишепородични стамбени објекти и у комбинацијама, а као остали објекти на парцели: гараже, оставе, летње кухиње, надстрешнице, економски и помоћни објекти, водонепропусне бетонске септичке јаме, бунари, ограде, трафостанице и слично.

Пословне делатности које се могу дозволити у зони центра су из области: трговине на мало, угоститељства и услужних делатности, затим делатности из области образовања, здравства, социјалне заштите и бриге о деци и старим особама, културе, спорта, рекреације и комуналних услуга, као и производног и услужног занатства, ако су обезбеђени услови заштите животне средине. У овој зони забрањена је изградња производних и складишних објеката.

Објекти се могу градити као слободностојећи, објекти у прекинутом и у непрекинутом низу.

За површине и објекте јавне намене у оквиру ове зоне парцеле ће се образовати у складу са наменом и законском регулативом, која се односи на конкретну врсту објеката. За парцеле нестамбене намене на осталом земљишту минимална ширина фронта парцеле је 10 m, а мин. површина парцеле је 250 m². Услови за образовање грађевинских парцела намењених нестамбеним садржајима су исти као за зону становања.

Код постојећих парцела које не задовољавају минималну површину и ширину парцеле дозвољава се изградња објеката ако су одступања до 10%, под условом да су задовољени остали услови из овог Плана.

Дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је максимално 50%.

Главни објекат се предњом фасадом поставља на грађевинску линију која се најчешће поклапа са регулационом линијом, са могућношћу постављања главног објекта на већој удаљености од регулационе линије, уз упозорење да се улази у зону градње помоћних и економских објеката, који имају првенство градње на суседној и сопственој парцели.

Удаљеност слободностојећих објеката од границе парцеле претежно северне, односно западне орјентације је мин. 1,0 m, а од границе парцеле претежно јужне, односно источне орјентације је мин. 3,0 m.

Минимална међусобна удаљеност два објекта јавне намене је половина висине вишег објекта, али не може бити мања од 4,0 m. Остали међусобни односи објеката исти су као у оквиру зоне становања.

Спратност главних објеката је до максимално П+2+Пк (приземље, два спрата и поткровље), спратност помоћних објеката је максимално П (приземље), а спратност економских објеката је макс. П+Пк.

Висина назитка поткровне етаже износи највише 1,6 m, рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне висине.

Обавезна је израда косог крова са нагибом кровне конструкције од 30-35°.

Фасаде објеката могу бити малтерисане или од фасадне опеке, а архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се тежити ка успостављању јединствене естетски визуелне целине у оквиру грађевинске парцеле.

За сваку грађевинску парцелу потребно је обезбедити колски прилаз минималне ширине 3,5 m.

За паркирање возила за сопствене потребе у оквиру грађевинске парцеле мора се обезбедити простор за паркирање возила по правилу: минимум једно паркинг место на 70 m² пословног простора или минимум једно паркинг место на један пословни локал. За потребе јавних служби обезбедити паркинг простор у складу са конкретно исказаним потребама.

Објекти централних садржаја се по правилу не ограђују. Ограда је обавезна код комплекса школе и предшколске установе – висина ограде је 2,0 m, ограда мора бити транспарентна у целој висини. Ограда објеката који нису јавне намене је иста као и за стамбену зону.

Сви објекти морају бити адекватно комунално опремљени. До изградње канализационе мреже користити водонепропусну септичку јаму за прихват фекалних и отпадних вода. Септичка јама се гради на парцели власника, удаљена мин. 10,0 m од бунара, мин. 2,5 m од уличне регулационе линије, односно 3,0 m од осталих граница парцеле (међа), а мин. 5,0 m од свих јавних и стамбених објеката.

За стамбене објекте у зони централних садржаја важе услови дати у овом Плану за породичне односно вишепородичне објекте.

2.4.2. Правила грађења у зони становања

У зони породичног становања у стамбеном делу парцеле дозвољава се формирање пословног простора (у склопу стамбеног објекта или као посебан објекат) из области: трговине на мало, угоститељства, услужних и занатских делатности, садржаја везаних за спорт и рекреацију и пољопривреде. Површина дела намењеног пословању у склопу објекта намењеног породичном становању не може бити већа од 50%.

Дозвољена заузетост парцеле је 50%, с тим да минимум 30% мора бити озелењено у складу са наменом.

На парцелама резиденцијалног становања обавезно је обезбедити мин. 50% уређених зелених површина.

Није дозвољена изградња складишних објеката (осим мањих складишта за потребе пољопривредних домаћинстава), као ни вршење складиштења на отвореном. Нису дозвољене делатности третмана, складиштења (укључујући и привремено складиштење) и одлагање отпада (како опасног тако и неопасног). Није дозвољена изградња индустријских објеката нити објеката за бављење пољопривредном производњом за тржиште (изградња фарми) и сличних објеката.

На грађевинској парцели намењеној породичном становању могу се градити:

- основни објекат: породични стамбени објекат, економски објекат, стамбено-пословни објекат, пословно-стамбени и пословни објекат са делатношћу која не угрожава становање и где су обезбеђени услови заштите животне средине. Објекат породичног становања може бити слободностојећи, у непрекинутом низу, у

- прекинутом низу и полуатријумски. Парцела може бити намењена само пословном објекту, без становања;
- на истој грађевинској парцели може се планирати изградња и другог објекта: пословни објекат, летња кухиња и оставе веће од 20 m²;
 - помоћни објекти: остава мање од 20 m², гаража, бунари и септичка јама (прелазно решење до прикључења на насељску канализациону мрежу);
 - на грађевинској парцели у изузетним случајевима може се дозволити градња два стамбена објекта, под условима да су испуњени сви урбанистички критеријуми и да је за други објекат могуће обезбедити службеност пролаза преко парцеле;
 - породични стамбени објекат може да има максимално четири стамбене јединице.

Спортско-рекреативни садржаји се могу градити у стамбеној зони на засебној парцели или на парцели намењеној становању, уколико је довољна величина парцеле. У оба случаја **обавезна је израда урбанистичког пројекта.**

Услови за образовање грађевинске парцеле

Услови за образовање грађевинске парцеле намењене породичном становању су следећи:

- за слободностојећи објекат минимална ширина парцеле је 15,0 m (изузетно 12 m), минимална површина парцеле је 350,0 m²,
- за двојни објекат минимална ширина парцеле је 16,0 m (2 x 8,0 m), минимална површина је 500,00 m² (2 x 250,00 m²), а само у изетним случајевима 400 m² (2 x 200,00 m²),
- за објекат у прекинутом низу минимална ширина парцеле је 12,0 m, минимална величина парцеле је 200,0 m²,

На грађевинским парцелама чија је површина мања од најмање површине утврђене условима и чија је ширина мања од најмање ширине утврђене условима може се утврдити изградња породичног стамбеног објекта спратности П+1 са два стана, степена заузетости до 50 %.

Услови за образовање грађевинске парцеле намењене породичном становању пољопривредног типа су следећи:

- за слободностојећи објекат минимална ширина парцеле је 18,0 m,
- за све типове објеката (слободностојећи, двојни, у низу) минимална површина парцеле је 800,0 m².

На једној грађевинској парцели у изнетим случајевима може се дозволити градња два стамбена објекта под следећим условима:

- заузетост грађевинске парцеле стамбеним, пословним, пољопривредним и помоћним објектима може бити до 50 %,
- растојање између два суседна објекта износи мин. 3,0 m за приземне, а 4,5 m за спратне објекте,
- стамбене објекте поставити тако да у случају поделе парцеле на две нове парцеле свака од њих има обезбеђен директан или индиректан приступ на јавни пут.

Код постојећих парцела које не задовољавају минималну површину и ширину парцеле дозвољава се изградња објекта ако су одступања до 10%, под условом да су задовољени остали услови из овог Плана. У вези одређивања минималне површине и ширине парцеле, а у случају физичке деобе парцеле (развргнуће имовинске заједнице) за постојеће стање, поступак се дефинише на начин да о томе одлучује надлежни орган за урбанизам уз сагласност власника или корисника тих парцела.

Положај објекта на парцели

Грађевински објекат се може поставити предњом фасадом на грађевинску линију која се поклапа са регулационом линијом (уколико у улици преовлађују стамбени објекти постављени на регулациону линију). Грађевинска линија може бити увучена у односу на регулациону линију. Дубина увлачења такође зависи од положаја постојећих објеката у улици, не може бити већа од 5,0 m.

Гаража се може поставити на регулациону линију уз услов да кровне равни гараже имају пад у сопствено двориште и да се врата гараже отварају око хоризонталне осе или у унутрашњост гараже).

Главни објекат се на парцели гради уз границу парцеле претежно северне (односно западне) оријентације. Изградња објекта на парцели може се дозволити под следећим условима:

- основни габарит главног слободностојећег објекта са испадима може да се дозволи на минимално 1,0 m од границе парцеле претежно северне (односно западне) оријентације;
- основни габарит главног слободностојећег објекта (без испада) може да се дозволи на минимално 3,0 m од границе парцеле претежно јужне (односно источне) оријентације;
- Основни габарит двојног објекта (без испада) може да се дозволи на минимално 4,0m од границе парцеле;
- Основни габарит главног објекта у прекинутом низу од границе парцеле претежно северне (односно западне) оријентације је 0,0 m, а од границе парцеле претежно јужне (односно источне) оријентације је 3,0 m (растојање основног габарита без испада).

Уколико се гради нови објекат на месту постојећег, може се градити на "старим темељима", уз услов да су задовољени услови из Просторног плана.

За породично-стамбене објекте који имају индиректну везу са јавним путем преко приватног пролаза растојање од регулационе линија утврђује се локацијском дозволом, уз услов да су испоштовани сви урбанистички параметри у складу са овим Просторним планом.

Дозвољена спратност и висина објекта

Спратност главног објекта (породични стамбени објекат, стамбено-пословни објекат и пословно-стамбени објекат) је од П (приземље) до максимално П+1+Пк (приземље + једна етажа + поткровље). Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Висина главног објекта је максимално 12,0 m од коте заштитног тротоара објекта до слемена. У случају потребе за надоградњом постојећих објеката, дозвољава се доградња још максимално етаже поткровља.

Спратност пословног објекта уз главни објекат је максимално П+1 (приземље + једна етажа, а дозвољена је изградња подрумске етаже ако постоје услови за то). Висина објекта је максимално 7,50 m од коте заштитног тротоара објекта до венца.

Помоћни објекти на парцели (остава, летња кухиња и гаража) максималне спратности П (приземље) а максималне висине до 3,0 m од коте заштитног тротоара објекта до венца.

Економски објекат је максималне спратности П (приземље), тј. П+Пк (приземље + поткровље) ако се у поткровљу предвиђа складиштење хране за стоку, а максималне висине 4,6 m.

Међусобна удаљеност објеката

Међусобна удаљеност породичних стамбених објеката (сем оних у непрекинутом низу) не може бити мања од 4,0 m (основни габарит са испадом).

Удаљеност између главног и другог објекта, удаљеност између главног и помоћног објекта уз главни објекат не може бити мања од 4,0 m. Уколико је други објекат такође намењен становању, међусобна удаљеност објеката може бити мања од 4 m, уз услов да су задовољени санитарни, противпожарни и други технички услови.

Други објекат и помоћни објекат могу да се граде на међусобном размаку од 0,0 m, ако су задовољени санитарни, противпожарни и други технички услови, односно међусобни размак не може бити мањи од 4,0 m ако пословни објекат има отворе са те стране, тј. међусобни размак не може бити мањи од половине висине вишег објекта.

Удаљеност економског објекта - сточна стаја од главног, односно другог објекта не може бити мања од 15,0 m.

Удаљеност ђубришта и пољског клозета од главног, односно другог објекта, не може бити мања од 20,0 m. Вубриште и пољски клозет се граде на минимално 1,0 m од границе суседне парцеле уз услов за ђубриште да се гради ободни зид висине 1,0 m (да не би дошло до расипања) и да је подлога водонепропусна. При дефинисању локације ових објеката обавезно је узети у обзир правац дувња доминантних ветрова. Објекте – садржаје поставити низ ветар у односу на чисте објекте.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Други и помоћни објекат уз главни објекат и економски објекат се граде у истој линији као и главни објекат, уз услов да се објекат од границе парцеле гради на минимално 1,0 m одстојања.

Дозвољен је међусобни размак других и помоћних објеката уз економске објекте на минимално 2,0 m, тј. други и помоћни објекат се не морају градити у истој линији са главним објектом, уз услов да се граде на минимално 1,0 m од границе парцеле.

Други и помоћни објекат уз главни објекат на парцели, где је двојни објекат, се гради на 0,0 m од заједничке границе парцеле, под условом да ни једним својим делом не угрожавају простор суседне парцеле и стабилност суседних објеката.

Гараже и оставе у свим типовима породичног становања (слободностојећи објекти, двојни и објекти у низу) могу се градити у дну парцеле, на 0,0 m од међне линије.

Изградњом објеката на парцели не сме се нарушити граница парцеле, а одвођење атмосферских падавина са кровних површина мора се решити у оквиру парцеле на којој се гради објекат.

Ограде на регулационој линији могу бити транспарентне, комбинација зидане и транспарентне, зидане или живе зелене ограде, висине усклађене са уобичајеним месним приликама. Начин изградње ограде у погледу висине и избора материјала ускладити са претежним постојећим стањем у предметном делу насеља. Транспарентна ограда се поставља на подзид висине максимално 0,2 m, а код комбинације зидани део ограде може ићи до висине од 0,9 m.

Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Капије на регулационој линији се не могу отворати ван регулационе линије.

Бочне стране и задња страна грађевинске парцеле може се ограђивати живом зеленом оградом, транспарентном оградом или зиданом оградом до висине максимално 1,8 m.

Дозвољено је преграђивање функционалних целина у оквиру грађевинске парцеле (разграничење стамбеног и економског дела парцела, стамбеног и пословног / производног дела парцеле), уз услов да висина те ограде не може бити већа од висине бочне ограде.

Грађевинска парцела у оквиру зоне становања може бити намењена само пословању, уз услов је да се при обављању делатности не угрожава животна средина. Дозвољени урбанистички показатељи следећи: степен заузетости максимално 50%, главни објекат се поставља према улици, грађевинска линија се поклапа са регулационом или је увучена, у зависности од положаја осталих објеката у улици. Ограда на регулационој линији (према улици) мора бити у складу са напред датим условима. Остали део парцеле може да се огради оградом до висине максимално 2,0 m.

Производне и занатске делатности у зони становања се могу дозволити уз обезбеђивање услова заштите животне средине.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

За грађевинску парцелу намењену породичном становању пољопривредног типа колско-пешачки прилаз је минималне ширине 4,0 m, а за парцелу намењену пословању мин. 3,0 m, односно у складу са потребама возила која се користе. При обезбеђењу прилаза парцели забрањено је затрпавање уличних канала. Обавезо оставити пропуст за атмосферску воду. За сваку грађевинску парцелу у оквиру зоне породичног становања мора се обезбедити најмање колско-пешачки прилаз ширине мин 2,5 m.

За паркирање возила за сопствене потребе у оквиру грађевинске парцеле мора се обезбедити паркинг место, тј. простор за паркирање возила по правилу један стан једно паркинг место и минимум једно паркинг место на 70 m² пословног простора.

Заштита суседних објеката

Изградња објеката у прекинутом и у непрекинутом низу може се дозволити уз услов да се не наруши граница парцеле до које се гради објекат. Стопе темеља не могу прелазити границу суседне парцеле.

Изградњом крова не сме се нарушити ваздушна линија суседне парцеле, а одводњавање атмосферских падавина са кровних површина мора се решити у оквиру грађевинске парцеле на којој се гради објекат.

Остали урбанистички услови

Испади на објекту не могу прелазити регулациону линију више од 1,2 m и то на делу објекта вишем од 3,0 m, у улицама чији је коридор ширине 16 m и више. Ако је хоризонтална пројекција испада већа од 1,2 m, онда се она поставља на грађевинску односно регулациону линију.

Грађевински елементи на нивоу приземља могу прећи грађевинску линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) и то:

- транспарентне браварске конзолне надстрешнице у зони приземне етаже мање од 2,0 m по целој ширини објекта с висином изнад 3,0 m,
- платнене надстрешнице са масивном браварском конструкцијом мање од 1,0 m од спољне ивице тротоара на висину изнад 3,0 m,
- конзолне рекламе мање од 1,2 m на висини изнад 3,0 m.

Отворене спољне степенице могу се постављати на предњи део објекта ако је грађевинска линија увучена у односу на регулациону линију за 3,0 m и ако те степенице савлађују висину од 0,9 m. Степенице које савлађују висини вишу од 0,9 m улазе у основни габарит објекта. Ни један степенник не може да прелази регулациону линију улице.

Архитектонско, односно естетско обликовање појединих елемената објекта

Објекти својим архитектонским изразом морају бити усклађени са урбанистичким контекстом у ком настају (у складу са природним и створеним условима), као и са временским контекстом, што подразумева могућност савремене интерпретације уз коришћење савремених, трајних материјала. Препоручује се пројектовање чистих, ритмичних фасада, без примене еклектичких елемената. Није дозвољена изградња угаоних кула.

Фасаде објеката могу бити малтерисане (у светлим, пастелним бојама), од фасадне опеке, природног или вештачког камена. Боје обавезно ускладити са суседним објектима.

Обавезна је израда косог крова са нагибом кровне конструкције од 30-35°. Кровни покривач у складу са уобичајеним у конкретном подручју (природни материјали).

Висина надзетка стамбене поткровне етаже износи највише 1,6 m рачунајући од коте готовог пода поткровне етаже до тачке прелома кровне висине, а одређује се према конкретном случају.

Услови за обнову и реконструкцију објеката

Обнова и реконструкција постојећих објеката може се дозволити под следећим условима:

- замена постојећег објекта новим објектом може се дозволити у оквиру услова датих овим Правилима,
- реконструкција постојећих објеката може се дозволити ако се извођењем радова на објекту неће нарушити услови дати овим Правилима,
- ако грађевинска парцела својом изграђеношћу не задовољава услове из ових Правила реконструкцијом се не може дозволити доградња постојећег објекта,
- реконструкција постојећих објеката се може дозволити у оквиру намена датих овим Планом.

Породично становање са радом

За овај вид породичног становања основно је да се у оквиру основног типа становања морају обезбедити просторни услови и за обављање производних активности које су везане са услужним делатностима (пекаре, мањи производни капацитети, итд.) или пољопривредом (откупне станице, стакленици, итд.), који не загађују животну средину и не ремете преовлађујућу намену - становање. Величина, као и просторна организација дела који се намењује пословању, разматраће се у конкретним случајевима зависно од величине парцеле, положаја у ширем окружењу, комуналне опремљености и задовољењу аспекта заштите човекове средине.

На парцели намењеној становању са радом укупна заузетост парцеле је максимално 70%, а обавезно је озелењавање 30% површине парцеле парковским зеленилом.

Није дозвољена изградња објеката за складиштење (укључујући и привремено одлагање) или било какав третман отпада, због негативног утицаја на животну средину. Изузетак је привремено складиштење у процесу пољопривредне производње, у складу са позитивним прописима из ове области.

Код овог вида породичног становања треба посебно водити рачуна о организацији и уређењу парцела. Дозвољена је изградња економских објеката, а садржаји на парцели не смеју да утичу на загађење животне средине. Озелењавање и начин оградавања парцеле треба да допринесу квалитетнијем и лепшем микроамбијенту стамбеног блока.

Изградња капацитета сточарске производње за сопствене потребе, као и за потребе пољопривредног газдинства, биће усмерена ка ободним парцелама у оквиру грађевинског подручја, на којима просторни и урбанистички услови неће ограничавати развој ових садржаја. Дозволиће се држање сточног фонда за сопствене потребе и изградња потребних капацитета, под условом да су адекватно комунално опремљени (вода, струја, ђубриште и сл.) у складу са санитарно-хигијенским и ветеринарским прописима и да су удаљени мин. 50 m од границе комплекса јавних објеката.

На грађевинској парцели намењеној породичном становању са привредним активностима, у оквиру стамбеног дела парцеле дозвољава се изградња следећих објеката:

- основни објекат: породични стамбени објекат, стамбено-пословни објекат, пословно-стамбени објекат;
Објекат породичног становања може бити слободностојећи, у непрекинутом низу, у прекинутом низу и полуатријумски;

- на истој грађевинској парцели може се планирати изградња и другог објекта - пословни објекат, стамбени, гаража, летња кухиња и оставе веће од 20 m²;
- помоћни објекти: летња кухиња, гаража и остава мања од 20 m², бунари и септичка јама, (прелазно решење до прикључења на насељску канализациону мрежу), просторије (оставе за огрев, гаража, летња кухиња) могу се планирати и у саставу основног објекта или другог објекта на парцели.

У оквиру економског дела парцеле даје се могућност изградње следећих објеката:

- сточне стаје, испусти за стоку, ђубришта, пољски клозети;
- пушнице, сушнице, кош, амбар, надстрешница за машине и возила, магацин хране и објекти намењени исхрани стоке и др.;
- производни односно пословни објекат (где су испоштовани услови заштите животне средине, тј. где се при обављању делатности неће негативно утицати буком, гасовима, отпадним материјама на примарну функцију - становање). Објекат се може градити као слободностојећи.

Услови за изградњу пољопривредних објеката

Изградња економског објекта - сточне стаје може се дозволити за максимални капацитет објекта - узгој пет условних грла (где се под условним грлом подразумева 500 kg "живе ваге" животиња), уколико се ради о узгоју за сопствене потребе, односно 19 условних грла, уколико се ради о регистрованим пољопривредним домаћинствима (пољопривредним газдинствима), уз задовољавање и других просторних услова наведених у овим Правилима, у складу са Правилником о ветеринарско-санитарним условима, објекта за производњу и промет хране животињског порекла ("Службени гласник РС", бр. 11/08 и 73/10), као и у складу са одлуком општине Алибунар из предметне обалсти.

Објекти за смештај стоке се граде под следећим условима:

- да су изграђени од тврдог материјала,
- да су удаљени од стамбених објеката најмање 15 m,
- да имају изграђене санитарне уређаје за одвођење воде, осоке и других нечистоћа,
- да имају обезбеђено и изграђено место за ђубриште, које мора бити удаљено од стамбених објеката и водозахватних бунара мин 20,0 m,
- да су смештени у економском делу грађевинске парцеле,
- објекти морају бити снабдевени водом из насељског водовода,
- растојање између два објекта за смештај стоке, мора да буде у складу са санитарно-хигијенским условима.

Уколико се прави посебна јама за осоку мора бити изведена од бетона или другог непропустивог материјала, са поклопцем и са дном испод нивоа ђубришта. Ђубриште за чврст стајњак мора бити укопано и изграђено од бетона или другог тврдог материјала са цементном облогом дебљине 5-10 cm.

Постављање објекта (стамбених, пословних, помоћних, пољопривредних, осим кошева за кукуруз), дуж границе са суседом врши се под следећим условима:

- Ако се постављају на заједничку међу (границу) не може се објектом, или делом објекта угрозити ваздушни простор суседа преко међе (решење може бити калкански зид, двоводни или четвороводни кров са атиком и лежећим олуком, или једноводни кров са падом у сопствено двориште). На зиду који је лоциран на заједничкој међи не могу се постављати отвори према суседној парцели, изузев отвора који су искључиво у функцији вентилације или осветљења растојања минималне висине парапета $x=1,80$ m, површине до 0,8 m².
- Ако се објекат не гради на заједничкој међи, његова удаљеност од исте мора бити мин. 1,0 m,
- Изградња кошева за кукуруз може се изводити на удаљености мин. 1,0 m од свих заједничких међа.

У непосредној близини јавних објеката (дечје установе, школе, црква, амбуланта итд.) не могу се градити објекти за сточарску робну производњу, ни за сопствене потребе. Минимално растојање је 50 m.

Услови заштите животне средине, техничке, хигијенске, заштите од пожара, безбедносне и друге услове

Изградња објеката, односно извођење радова може се вршити под условом да се не изазову трајна оштећења, загађивање или на други начин деградирање животне средине. Заштита животне средине обухвата мере којима ће се заштитити вода, ваздух и земљиште од деградације.

На свакој грађевинској парцели мора се обезбедити бетонирани простор за постављање контејнера (канти) за комунални отпад. Лоцирање бетонираног простора за контејнере на парцели мора да буде тако да се омогући лак приступ надлежне комуналне службе.

Одвођење фекалних вода решити затвореним канализационим системом који ће се прикључити на насељску канализациону мрежу. Као прелазно решење, до изградње насељске канализационе мреже, дозвољена је изградња бетонских водонепропусних септичких јама, које на парцели треба лоцирати минимално 3,0 m од објекта и границе парцеле.

Стајњак настао чишћењем стаја односити на ђубриште са водонепропусном подлогом а одатле на пољопривредне површине.

На свакој грађевинској парцели мора се обезбедити минимално 30% озелењених површина.

Сви објекти морају бити изграђени (реконструисани) у складу са важећим Законима и Правилницима који регулишу конкретну област. При пројектовању и извођењу радова на објектима имати у виду специфичност функционалне намене објекта (простора) са становишта коришћења, одржавања, односно обезбеђивања санитарно-хигијенских услова.

Избором материјала водити рачуна о њиховој отпорности са аспекта техничке и противпожарне заштите.

Пословни објекти (односно пословни простори) намењени јавном коришћењу као и прилази до истих морају бити урађени у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Службени гласник РС", бр. 18/97).

Услови и нормативи за изградњу капацитета сточарске производње

Изградња и функционисање капацитета за сточарску производњу не сме да угрожава околину. За капацитете који могу угрожавати животну средину, а дефинисани су Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08), предвиђена је израда студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину.

Пре издавања локације за изградњу капацитета сточарске производње поред провере поставки овог Просторног плана, потребно је прибавити сагласност ветеринарске и санитарне инспекције.

Према утврђеним нормативима смештајни капацитети по врстама стоке (квадратура по једном грлу) износи за:

Музне краве	
а) везано држање	7,6 m ² по грлу
б) слободно држање у	
- лежачним боксовима	9,8 m ²
- дубокој простирци	10,3 m ²
Товну јунад	
а) везано држање	4,7 m ²
б) слободно држање	4,0 m ²
- дубока простирка	3,3 m ²
- решеткасти под	2,3 m ²

Простор за остале крупне животиње (копитари) као што су коњи, магарци, мазге и муле треба да задовољи критеријум по једној животињи 10 m², а за сваку следећу још 5 m².

Свињарство:

- производња прасади (2,5kg) по једној крмачи ангажована површина је	6,0 - 6,5 m ²
- производња прасе-товљеник 1 крмача ангажована површина је	13,5 - 14,0 m ²
- по товљенику 100 kg ангажована површина је	0,6 - 0,65 m ²
- на нето површину рачуна се плус 2-22 m ² неопходног манипулативног простора	
- ангажовани простор за храну и отпад је за:	
- крмачу и нераста 1000 kg	2 m ²
- сточне хране 360 kg	0,7 m ²
- на 100 kg живе масе течног стајњака	8 l

Магацински простор по једном грлу:

- условно грло стајњак	7,0 m ³
- кош за кукуруз	4,0 m ³
- кабаста храна	4,5 m ³
- условно грло концентрована силажа	2,0 m ³
- слама по 1 условном грлу	4,0 m ³

Стајњак и осочара:

- стајњак по 1 крави	12 t/год
- стајњак по 1 товљенику	7 t/год
- осочара по 1 крави	30 l/дан
- капацитет осочне јаме треба да буде, по условном грлу	2 m ³

Живинарство:

- по комаду одрасле живине	0,2 m ²
- За рентабилну производњу бројлера смештајни простор је што одговара броју од 10.200 до 17.000 утовљених пилића	600-1.000 m ²
- За ову производњу неопходно је ваздуха на час/1kg живе масе	3,6-4,0 m ³
- Производња носила конзумних јаја капацитета од 6.000-10.000 носила неопходно је затвореног простора	350 - 600 m ²

Вишепородични стамбени објекти

За слободностојећи вишепородични стамбени објекат минимална ширина парцеле је 20,0 m, а за објекат у прекинутом низу мин. 15,0 m, док је за све врсте вишепородичних стамбених објеката површина парцеле мин. 600,0 m².

Највећа дозвољена спратност је П+2 или П+1+Пк (приземље и две етажe).

Највећа заузетост парцеле је 40%.

Објекти морају бити инфраструктурно опремљени.

Објекте градити од природних материјала, са косим кровом нагиба од 30 – 35°.

Грађевинска линија треба да прати линију осталих објекта у конкретном делу насеља.

На парцели се мора обезбедити по једно паркинг место за сваки стан.

Остали услови су исти као код породичног становања.

На постојећим вишепородичним објектима који су нижи од Планом предвиђене висине или имају раван кров, дозвољена је доградња поткровља, са висином назидка од 1,60 m.

2.4.3. Правила грађења у зони радних садржаја

Изградња објеката привредних делатности може се реализовати на основу услова из овог Просторног плана, или на основу плана детаљне регулације за оне делове насеља где је потребно издвојити земљиште за јавне намене. За садржаје чија се изградња у овом тренутку не може прецизно предвидети, а чији обим изградње или технологија рада то буду захтевали је неопходна израда урбанистичког пројекта, којим ће се дефинисати урбанистичко решење и услови за изградњу објеката.

При пројектовању и грађењу објеката придржавати се одредби техничких прописа и услова који конкретну област регулишу.

Врста и намена објекта

У оквиру грађевинске парцеле у радној зони дозвољена је изградња: пословних, производних и складишних објеката, производних енергетских објеката, као и изградња у комбинацијама: пословно-производни објекат, пословно-складишни објекат, производно-складишни објекат или пословно-производно-складишни објекат.

На грађевинској парцели радног комплекса поред главних и помоћних објеката дозвољена је изградња пословно-стамбеног објекта са једном стамбеном јединицом.

Уз главне објекте на грађевинској парцели у радној зони дозвољена је изградња помоћних објеката: оставе, типске трансформаторске станице, ограде, бунари, водонепропусне бетонске септичке јаме (као прелазно решење) и других објеката који су у функцији главног објекта.

Услови за образовање грађевинске парцеле

Величина парцеле намењене изградњи привредних капацитета мора бити довољна да прими све садржаје који су условљени конкретним технолошким процесом, као и пратеће садржаје уз обезбеђивање дозвољеног индекса изграђености и степена заузетости земљишта.

Површина грађевинске парцеле износи минимално 600,0 m² са ширином уличног фронта минимално 20,0 m.

Код постојећих парцела које не задовољавају минималну површину и ширину парцеле дозвољава се изградња објекта ако су одступања до 10%, под условом да су задовољени остали услови из овог Плана. У вези одређивања минималне површине и ширине парцеле, а у случају физичке деобе парцеле (развргнуће имовинске заједнице) за постојеће стање, поступак се дефинише на начин да о томе одлучује надлежни орган за урбанизам уз сагласност власника или корисника тих парцела.

Положај објекта у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле

Објекти у приземном делу треба да буду удаљени најмање 5,0 m од регулационе линије. У спратним деловима могући су конзолни испусти ван утврђене грађевинске

линије. У зони постојећих комплекса грађевинску линију треба ускладити са изграђеним објектима, уколико они постоје.

Уколико се поклапају грађевинска и регулациона линија:

1. испади на објекту не могу прелазити грађевинску линију више од 1,2 m и то на делу објекта вишем од 3,0 m. Ако је хоризонтална пројекција испада већа од 1,2 онда се она поставља на грађевинску линију,
2. грађевински елементи на нивоу приземља могу прећи грађевинску линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) и то:
 - транспарентне браварске конзолне надстрешнице у зони приземне етаже мање од 2,0 m по целој ширини објекта с висином изнад 2,5 m,
 - платнене надстрешнице са масивном браварском конструкцијом мање од 1,0 m од спољне ивице тротоара на висину изнад 2,5 m,
 - конзолне рекламе мање од 1,2 m на висини изнад 2,5 m.

Организацију дворишта радног комплекса треба усмерити ка северној, односно западној страни. Са тим у вези, грађевинска линија од границе суседне парцеле са источне (односно јужне) стране је на 5,0 m. Евентуално, дозвољена је удаљеност на минимално 1,0 m, под условом да су задовољени услови противпожарне заштите, тј. да је међусобни размак између објеката на две суседне парцеле већи од 4,0 m, тј. већи од половине вишег објекта.

Грађевинска линија од границе парцеле са западне (односно северне) стране је на минимално 6,0 m, ако је на грађевинској парцели омогућен кружни ток саобраћаја.

Планиране пословне и радне комплексе формирати тако да се репрезентативни објекти лоцирају до улице, а мање атрактивни, производни или помоћни објекти, у дубину комплекса.

Уколико се радни комплекси, који на било који начин утичу на загађење животне средине, граниче са другим садржајима (становање, јавни садржаји), обавезно је формирати заштитни зелени појас у ширини од мин. 4 m.

Максималан дозвољен степен заузетости грађевинске парцеле је 70 %, укључујући и манипулативне површине. Минимална површина под зеленилом је 30%.

Највећа дозвољена спратност

У зависности од намене објеката произилази и њихова спратност. Објекти су спратности:

- пословни и управне зграде: макс. П+2 (приземље + две етаже). У изузетним случајевима дозвољава се и већа спратност кад пословни објекти представљају просторне репере већих комплекса и када то захтевају услови рада,
- производни: П (приземље), П+1 (приземље + једна етажа), евентуално и више ако то захтева технолошки процес производње,
- складишни: П (приземље), евентуално П+1 (приземље + једна етажа),
- могућа је изградња спратних гаража, са максимално три етаже (П+2), где је чиста спартна висина 2,20 m.

Максимална спратност других помоћних објеката је П (приземље).

Најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката

Објекти се могу градити као слободностојећи или објекти у низу, а све у зависности од техничко-технолошког процеса производње и задовољавања прописаних услова заштите.

Изградња објеката у низу (међусобна удаљеност објеката је 0,0 m, тј. за ширину дилетације) може се дозволити ако то технолошки процес производње захтева и ако су задовољени услови противпожарне заштите.

Међусобни размак слободностојећих објеката је минимално половина висине вишег објекта, с тим да међусобни размак не може бити мањи од 4,0 m. Код производних и складишних објекта мора се обезбедити пролаз ватрогасног возила измађу објеката.

Услови за оградавање комплекса (парцеле)

Висина оgrade којом се оградајује радни комплекс не може бити виша од 2,2 m. Ограда на регулационој линији и ограда на углу мора бити транспарентна (због прегледности раскрснице), односно комбинација зидане и транспарентне оgrade. Транспарентна ограда се поставља на подзид висине максимално 0,2 m а код комбинације, зидани део оgrade не може бити виши од 0,9 m.

Бочни и задњи део оgrade може да се оградајује транспарентном оградом, комбинација зидане и транспарентне оgrade и зиданом оградом до висине максимално 2,2 m.

Ограда, стубови оgrade и капије морају бити на грађевинској парцели која се оградајује. Дозвољено је преградавање функционалних целина у оквиру грађевинске парцеле уз услов да висина те оgrade не може бити већа од висине спољне оgrade и да је обезбеђена проточност саобраћаја.

Капије на регулационој линији се не могу отворати ван регулационе линије.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

За сваку грађевинску парцелу у оквиру ове зоне мора се обезбедити колски и пешачки прилаз. Колски прилаз парцели је минималне ширине 4,0 m са минималним унутрашњим радијусом кривине од 7,0 m. Пешачки прилаз је минималне ширине 1,5 m.

У оквиру грађевинске парцеле саобраћајне површине могу да се граде под следећим условима:

- минимална ширина саобраћајнице је 3,5 m са унутрашњим радијусом кривине 5,0 m, односно 7,0 m тамо где се обезбеђује проточност саобраћаја због противпожарних услова,
- за паркирање возила за сопствене потребе у оквиру грађевинске парцеле мора се обезбедити паркинг простор (за путничко возило мин. 2,5 x 5,0 m, за теретно возило минимално 3,0 x 6,0 m (3,5 x 8,0 m), односно у зависности од величине теретног возила).

Сваки корисник је обавезан да обезбеди минимум једно паркинг место на 70 m² пословног простора (управне зграде).

Заштита суседних објеката

Изградњом објеката на парцели, планираном делатношћу у оквиру парцеле не сме се нарушити животна средина.

Изградњом објеката не сме се нарушити ваздушна линија суседне парцеле, а одвођење атмосферских падавина са кровних површина мора се решити у оквиру грађевинске парцеле на којој се гради објекат.

Уз границе парцеле где нису изграђени објекти формирати ободне зелене површине које ће имати функцију изолације самог комплекса од околних суседних парцела. Зелени тампон (четинарско дрвеће, листопадно дрвеће или шибље) умањује буку и задржава издувне гасове и прашину.

Избор биљних врста одређује се према карактеристикама производње, карактеру и концентрацији штетних материја, а такође њиховим еколошким, функционалним и декоративним својствима. Зеленилом треба да се обезбеди изолација административних објеката од производних (складишних) објеката, изолација пешачких токова као и заштита паркинг простора од утицаја сунца.

Нивелацијом саобраћајних површина одвођење атмосферских падавина решити у оквиру парцеле на којој се гради.

Архитектонско, односно естетско обликовање објекта

Објекти могу бити грађени од сваког чврстог материјала који је тренутно у употреби. При обликовању објекта тежити ка савременом архитектонском изразу, који задовољава критеријуме функционалности и естетског изгледа. Ускладити архитектонски израз свих објеката на парцели.

Слободне површине парковски озеленити. За путничка возила обезбедити еко паркинге (на 3 паркинга посадити дрво).

Испред главне фасаде објеката (према јавној површини) могуће је постављати јарболе и тотеме у оквиру зелене или поплочане површине, тако да не ометају саобраћај. За постављање истих на јавној површини потребна је посебна дозвола надлежних служби Општне.

Услови за реконструкцију, адаптацију, санацију и доградњу објеката

Реконструкција, адаптација, санација и доградња постојећих објеката може се дозволити ако се извођењем радова на објекту не нарушавају услови дати овм Просторним планом.

Ако грађевинска парцела својом изграђеношћу не задовољава услове из овог Просторног плана или се налази у оквиру друге планиране намене, може се дозволити само санација постојећег објекта.

Услови заштите животне средине, техничке, хигијенске, заштите од пожара, безбедоносни и други услови

Изградња објеката, извођење радова, односно обављање производне/складишне делатности, може се вршити под условом да се не изазову трајна оштећења, загађивање или на други начин деградирање животне средине. Заштита животне средине обухвата мере којима ће се заштитити вода, ваздух и земљиште од деградације.

На свакој грађевинској парцели мора се обезбедити простор за постављање контејнера (канти) за комунални отпад, као и простор за отпад настао у току технолошког процеса, у складу са важећим прописима за прикупљање истог. Лоцирање бетонираног простора за контејнере на парцели мора да буде тако да се омогући лак приступ комуналне службе и да простор буде уређен у складу са условима заштите животне средине.

Одвођење фекалних вода мора се решити затвореним канализационим системом који ће се прикључити на насељску канализациону мрежу, или септичку јаму изграђену и складу са прописима (уколико не постоји насељска канализација).

Отпадне воде настале у технолошком процесу производње пре упуштања у реципијент пречистити на сепаратору уља и масти.

Условно чисте атмосферске воде са кровова објеката и манипулативних површина могу се упустити у отворену каналску мрежу положену уз уличне саобраћајнице.

Сви објекти морају бити изграђени (реконструисани) у складу са важећим Законом и Правилницима који регулишу конкретну област делатности. При пројектовању и извођењу радова на објектима, као и при избору материјала за градњу имати у виду специфичност функционалне намене објекта (простора) са становишта коришћења, одржавања, односно обезбеђивања санитарно-хигијенских услова. Избором материјала водити рачуна о њиховој отпорности са аспекта техничке и противпожарне заштите.

Уз објекте повећаног ризика од пожара морају се испројектовати и извести приступни пут, окретница и плато за кретање ватрогасног возила и извођење интервенција. При пројектовању и изградњи радних комплекса узети у обзир важеће прописе за громобран, електричну мрежу, огњишта, димњаке, танкове и погоне са лако запаљивим материјалима. Запаљиви материјал се не може сместити на простору који није удаљен најмање 6,0 m од објекта или дела објекта, уколико то техничким прописима није другачије одређено. У објектима и просторијама у којима се ускладиштава и држи запаљиви и други материјал (сировине, готови производи, амбалажа и др.), морају се обезбедити слободни пролази и прилази справама и уређајима за гашење. Код објеката и просторија угрожених експлозивом предвидети лаке преградне зидове, лак кровни покривач и довољно прозорских површина.

Пословни објекти (односно пословни простори) намењени јавном коришћењу као и прилази до истих морају бити урађени у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица.

При пројектовању и изградњи радног комплекса неопходно је обезбедити и изградњу склоништа, у складу са добијеним условима надлежног органа.

2.4.4. Правила грађења у зони спорта и рекреације

Изградња и уређење нових зона спорта и рекреације већих комплекса где није решена регулација може се вршити само на основу плана детаљне регулације, а уређење и изградња на постојећим и осталим планираним спортским површинама ће се вршити на основу услова из овог Просторног плана, уз поштовање следећих услова:

- све слободне површине у склопу зона спорта и рекреације треба да буду парковски озелењене и уређене, а учешће озелењених површина у комплексима намењеним спорту и рекреацији треба да буде мин. 40 %,
- грађевински објекти могу имати спратност П+1 или П+Пк (приземље+једна етажа), а степен заузетости (подразумевају се само објекти, без отворених спортских терена) до 20 %,
- сви комплекси намењени спорту и рекреацији морају бити одговарајуће комунално опремљени.

Посебна правила изградње - урбанистички показатељи

Игралишта за децу од 1-3 год. и 3-6 година:

- капацитет деце 15-20 за децу до 3 год. и 30-50 за децу до 6 год;
- потребна површина 2 m² по детету или 0,15 m² по становнику за децу до 3 год;
- потребна површина 5 m² по детету или 0,5 m² по становнику за децу до 6 год.

Терени и објекти за рекреацију:

- обухвата терене за мале спортове за рекреацију становништва;
- потребна површина 5 m²/ст;
- сале за рекреацију 0,8 m²/ст. или 10 m²/кориснику;

Спортска игралишта:

- површина терена 2 m²/кориснику;
- 1,5 m² по седишту (уколико се планира подизање трибина);
- изграђеност 30%.

Спортски терени се могу градити и у зони становања уколико задовољавају наведене урбанистичке показатеље.

2.4.5. Правила и услови комуналног и урбаног реда

У области урбаног реда и одржавања утврђује се обавеза власника и корисника земљишта и грађевина да о свом трошку, а према утврђеној намени и прописаним условима одржава и уређује појединачну грађевину, припадајући простор и јавну површину.

Такође се утврђује обавеза инвеститора да о свом трошку уз грађевину за вишепородично становање, грађевину намењену за јавно коришћење и за рад обавезно планира, уређује и гради:

- прописани број места за паркирање/гаражирање возила и места за одлагање бицикла и мотора,
- прописану површину/просторију за смештај контејнера за комунални отпад,
- изгради тротоар (уколико је постојећи коришћен у току градње објекта) у складу са условима које пропише надлежна служба Општине.

У деловима насеља где је дозвољено држање стоке важе следећи услови:

- изградња и функционисање капацитета за сточарску производњу не сме да угрожава околину, а за капацитете предвиђене Законом о процени утицаја на животну средину дозвољава се држање сточног фонда за сопствене потребе, и изградња дозвољених капацитета, под условом да буду одговарајуће комунално опремљени (вода, струја, ђубриште и сл.) у складу са санитарно - хигијенским и ветеринарским прописима и да буду удаљени мин. 50 m од границе комплекса јавног објекта (предшколска установа, школа, здравствена станица, сакрални објекат, суд, општина, итд.).

У грађевинском подручју насеља је дозвољена исправка граница суседних парцела према члану 68. Закона о планирању и изградњи, а у складу са Законом о државном премеру и катастру.

2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА

На Рефералној карти број 1: Намена простора, грађевинско подручје ван насеља за које су правила уређења и грађења дата овим Просторним планом је обележено бројевима од 1-26, а на Рефералној карти број 4: Карта спровођења, приказана је и директна примена Просторног плана.

2.5.1. Правила грађења за радне зоне ван грађевинског подручја насеља (локације од 1 – 15)

Постојеће и планиране радне зоне ван грађевинског подручја насеља се налазе на 15 локација. Већина локација се односи на постојеће површине, а на неколико места су предвиђена проширења постојећих, односно нови радни садржаји. Реализација радних зона ће се вршити на основу овог Просторног плана, а за планиране локације и одговарајућим урбанистичким пројектом, ради детаљније урбанистичко-архитектонске разраде, провере инфраструктурне опремљености и других услова.

Радни комплекси морају имати: приступни пут са тврдом подлогом мин. ширине 5,0 m до мреже јавних путева; морају бити снабдевени инсталацијама неопходним за производни процес; загађене отпадне воде морају се претходно пречистити пре испуштања у природне реципијенте; неоргански отпад мора се одвозити на одговарајуће депоније, а органски на даљу прераду.

У оквиру зоне, комплекса или парцеле могу се планирати пословни објекти, производни, производни енергетски објекти, пољопривредни, складишни, економски, услужни и објекти снабдевања, а поред канала и шљункаре и фабрике бетона. Степен искоришћености земљишта макс. 70%.

Дозвољена спратност објекта је: за производне П - П+1 (приземље – приземље и једна етажа); за пословне П - П+1+Пк (приземље – приземље и две етаже); за складишне и економске П (приземље), односно усклађена са технолошком шемом процеса производње.

2.5.2. Правила грађења за локалитет здравственог (велнес) туризма "Бања Јаношик" (локација 16)

Уређење и изградња овог локалитета ће се вршити на основу овог Просторног плана, израдом урбанистичког пројекта. У оквиру комплекса који је планиран за развој здравственог-велнес туризма, могуће је развијати квалитетан рекреативно-туристички центар чија је посебна погодност постојање извора геотермалне воде, коју је могуће користити и у балнеолошке сврхе (бушотина Јаношик Ја-1 трећег ранга перспективности: издашност 5 l/sec, укупна минерализација 3,5 gr/l и балнеотерапеутске активне компоненте J, Br, H₂, SiO₃). Комплекс опремити смештајним и терапеутским капацитетима, спортским садржајима и инфраструктурно опремити.

Дозвољена заузетост у комплексу бање је 40%. Спратност објеката до П+2+Пк. Минимални проценат озелењености комплекса је 30%.

2.5.3. Правила грађења за локалитет за риболовни туризам "Бели багер" (локација 17)

Уређење и изградња овог локалитета ће се вршити на основу овог Просторног плана, израдом урбанистичког пројекта. На локалитету "Бели багер" дозвољена је изградња само објекта везаних за риболов и риболовни туризам: понтони за риболовце, ресторан са помоћним просторијама, чуврска кућица и паркинг простор, који може бити наткривен, због заштите од сунца, као и сличних објеката везаних за риболов и риболовни туризам.

Сви набројани објекти се могу градити искључиво од природних материјала, који су карактеристични за ово подручје (дрво, трска и опека).

До објекта расторана мора бити обезбеђен колски прилаз са тврдом подлогом, ширине мин. 3,0 m. Објекат мора да буде опремљен неопходном инфраструктуром (струја, вода, канализација), а одвођење отпадних вода мора да буде решено тако да се не загађује водена средина, као ни мелиоративни канали у окружењу.

Дозвољена заузетост у комплексу бање је 40%. Спратност објеката до П+2+Пк. Минимални проценат озелењености комплекса је 30%.

Озелењавање локалитета дозвољено је само аутохтоним биљним врстама.

2.5.4. Правила грађења за зону туристичких садржаја и кућа за одмор (локација 18)

Основна намена викенд зоне је повремено становање и викенд боравак, а могући су и следећи садржаји: сеоски туризам, услужна и занатска делатност у функцији туризма, вински подруми, хоби вртови, зеленило, и сл.

Уколико се граде објекти везани за **туризам**, а ту се, пре свега, мисли на смештајне капацитете, **занатске и услужне делатности**, морају да се задовоље следећи услови:

- Парцела мора да има директну везу са јавним путем;
- Заузетост парцеле је максимално 30%;
- Максималан габарит објекта за смештајне капацитете је 200 m²;
- Максималан габарит објекта за занатске и услужне делатности је 50 m²;
- Спратност објекта је од П – П+1 /поткровље (приземље - приземље и једна етажа);
- Удаљеност грађевинске од регулационе линије је мин. 5,0 m;
- Кота пода приземља је од 0,4 – 0,6 m од коте околног терена;
- Минимална удаљеност грађевинске линије од суседне парцеле је 2,0 m, у ком случају се могу постављати отвори на мин. висини од 1,8 m од коте пода просторије;
- Бочно растојање од суседних парцела је мин. 5,0 m, у ком случају се могу отварати прозори;

- Објекте градити обавезно са косим кровним равнима. Кров треба да буде једноставан (најповољније је двоводни), односно да се у потпуности уклапа у постојећи амбијент. Нагиб кровних равни је око 35° за нове објекте, а постојећи се задржавају;
- Објекте градити искључиво од природних материјала (опека и опекарски производи, дрво, камен);
- Објекат мора да буде опремљен неопходном инфраструктуром (струја, вода, решено питање одвођења отпадних вода);
- На парцели мора бити обезбеђено место за паркирање возила, а број паркинг места зависи од броја смештајних јединица (апартмана/соба), а за занатске и услужне делатности обавезно је обезбедити паркинг места за запослене;
- Најмање 50% површине парцеле мора бити под уређеним зеленим површинама.

Забрањено је бетонирање ограда између парцела, односно изградња оgrade од чврстог материјала (опека, камен, бетонске плоче), висине веће од 0,5 m. Укупна висина оgrade не може да прелази висину од 1,8 m.

Услови за изградњу **винског подрума као туристичког објекта** су:

- Заузетост парцеле (површина под објектима и саобраћајно-манипулативне површине) је макс. 15%, с тим да укупна изграђена површина под објектима не може бити већа од 800 m²;
- Спратност објекта је По(Су)+П+Пк,
- Објекте треба градити употребом природног материјала и боје. Форму објекта прилагодити основној функцији, традиционалној архитектури, непосредном амбијенту и околном пејзажу;
- Објекти морају бити опремљени неопходном инфраструктуром, у складу са Законом који регулише ову материју;
- До комплекса мора бити обезбеђен јавни пут.

Ограда око комплекса винског подрума мора бити транспарентна целом висином (до 2,2 m), осим дела према приступном путу, где може да постоји зидани део висине макс. 0,6 m.

Услови за уређење постојеће **зоне кућа за одмор (викенд зона) у границама СРП "Делиблатска пешчара"**:

- У постојећој зони кућа за одмор забрањена је било каква изградња нових објеката;
- Потребно је дефинисати земљиште за редовну употребу објекта и то у величини габарита објекта плус 1,0 m око габарита;
- Дозвољена је реконструкција постојећих објеката ради побољшања функционалности и услова коришћења, или у циљу пренамене објекта у туристичке сврхе, уз употребу природних материјала (дрво, опека, цреп);
- Није дозвољена промена ни хоризонталног ни вертикалног габарита објекта;
- Забрањена је изградња оgrade око објеката;
- Реконструкција и евентуална доградња инфраструктуре дозвољена је само за потребе постојећих објеката;
- Приступ од постојећих објеката до јавне површине ће се решавати на неки од начина дефинисаних Законом о планирању и изградњи (успостављање права службености пролаза и сл.);
- Обавезно је неговање аутохтоне вегетације, а забрањено је уношење нових врста, пољопривредних култура и воћа.

Услови за изградњу **кућа за одмор (локација 18)**:

- На парцели је могућа изградња куће за одмор (викендица) и помоћних објеката (гараже, оставе, надстрешнице и сл.);
- Парцела мора да има везу са јавним путем;
- Заузетост парцеле је максимално 30%;
- Спратност објекта је од П – П+Пк (приземље - приземље и поткровље);
- Удаљеност грађевинске од регулационе линије је мин. 5,0 m;
- Кота пода приземља је од 0,4 – 0,6 m од коте околног терена;

- Минимална удаљеност грађевинске линије од суседне парцеле је 2,0 m, у ком случају се могу постављати отвори на мин. висини од 1,8 m од коте пода просторије;
- Бочно растојање од суседних парцела је мин. 5,0 m, у ком случају се могу отварати прозори;
- Објекте градити обавезно са косим кровним равнима. Кров треба да буде једноставан (најповољније је двоводни), односно да се у потпуности уклапа у постојећи амбијент. Нагиб кровних равни је око 35° за нове објекте, а постојећи се задржавају;
- Објекте градити искључиво од природних материјала (опека и опекарски производи, дрво, камен);
- Објекат мора да буде опремљен неопходном инфраструктуром (струја, вода, решено питање одвођења отпадних вода);
- Спратност помоћних објеката је П (приземље).
- Помоћне објекте градити такође од природних материјала (опека, дрво), са косим кровом, јадноводним или двоводним, нагиба око 30°.
- На парцели мора бити обезбеђено место за паркирање возила;
- Најмање 50% површине парцеле мора бити под уређеним зеленим површинама.

2.5.5. Правила грађења за зону кућа за одмор (локације 19/1,2,3 и 20)

У викенд зони могућа је изградња кућа за одмор (викендица) и помоћних објеката (гараже, оставе, надстрешнице и сл.), као и винских подрума уколико поседују виноград. У викенд зони се не дозвољава изградња нових објеката за стално становање, а постојећи објекти се могу задржати уз могућност реконструкције.

Минимална површина парцеле је 400 m² и ужа страна парцеле је минимум 10 m. Код парцела које не задовољавају минималну површину и ширину парцеле, задржава се постојећа површина и ширина парцеле.

Парцела мора имати приступ са јавне површине – пута. У овој зони може се установити право службености пролаза до постојећих парцела које немају приступ на јавну површину - пут, уколико другим законским актима то није забрањено, и то тако да минимална ширина пролаза износи 2,5 m. Забрањено је формирање нових парцела које немају приступ на јавну површину – пут.

Удаљеност грађевинске линије од регулационе линије износи минимум 5,0 m. Уколико је улица (путно земљиште) ужа од 8,0 m објекат треба да је увучен минимум 8,0 m од осе пута.

Максимални степен заузетости парцеле је 20%, уз ограничење да објекат у основи не прелази 200 m². Дозвољава се изградња лођа, трмова и пергола испред и у склопу објекта према осунчаним просторима, истакнутим природним садржајима и видиковцима. Архитектонска обрада објеката мора се прилагодити непосредном амбијенту и околном пејзажу.

Забрањено је бетонирање ограда између парцела, односно изградња оgrade од чврстог материјала (опека, камен, бетонске плоче), висине веће од 0,5 m. Укупна висина оgrade не може да прелази висину од 1,8 m.

Остали услови за изградњу објеката – кућа за одмор са помоћним објектима, као и услови за изградњу винских подрума су исти као у предходном поглављу.

2.5.6. Правила грађења за гробља ван грађевинског подручја насеља (локације 21 и 22)

Постојећа гробља која се налазе у близини насеља се задржавају и даље и дефинисана су описом границе грађевинског земљишта. Услови за изградњу објеката, као и за реконструкцију наведених гробља, издаваће се на основу овог Просторног плана и урбанистичког пројекта и услова надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

За изградњу и уређење гробља треба применити следећа правила:

- површине за сахрањивање (гробнице, гробови у низу, розаријуми..) треба да заузимају макс. 40 % површине комплекса гробља;
- саобраћајне површине (приступне саобраћајнице, приступни трг..) треба да заузимају највише 20% површине комплекса гробља, а површине под зеленилом мин. 40%;
- у оквиру комплекса гробља могу се градити: административно-коmemоративни објекат, капела, пратећи објекти за одржавање гробља и пословни за продају цвећа, свећа, погребне опреме и сл.;
- у оквиру комплекса гробља могу се постављати чесме, клупе, корпе за смеће и други примерен урбани мобилијар.

2.5.7. Правила грађења за депонију комуналног и инертног отпада (локација 23)

Планирану депонију комуналног и инертног отпада је потребно реализовати на основу овог Просторног плана, израдом одговарајућег урбанистичког пројекта за потребе урбанистичко-архитектонске разраде локације, а на основу Уредбе о одлагању отпада на депоније ("Службени гласник РС, бр.92/10). На овој локацији је потребно дефинисати тело депоније, манипулативно-опслужни плато, саобраћајнице и осталу потребну инфраструктуру. Потребно је предвидети и остале пратеће објекте. Комплекс је потребно оградити, формирати заштитно зеленило и организовати чуварску службу, као и остале пратеће објекте.

2.5.8. Правила грађења за трансфер станицу (локација 23)

Изградња трансфер станице за прикупљање комуналног отпада на територији општине Алибунар је на основу овог Просторног плана, планирана на новој локацији на којој ће до њене изградње бити депонија комуналног отпада коју је претходно потребно санирати и рекултивисати. Реализоваће се на основу одговарајућег урбанистичког пројекта за потребе урбанистичко-архитектонске разраде локације. Комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром, а неопходно је предвидети саобраћајно-манипулативне платое за допрему и привремено складиштење отпада, ради његовог раздвајања или претовара пре транспорта на третман или одлагање. Потребно је предвидети и остале пратеће објекте. Комплекс је потребно оградити, формирати заштитно зеленило и организовати чуварску службу. Изграђеност парцеле је макс. 70%, а степен озелењености 30%.

2.5.9. Правила грађења за постројења за пречишћавање отпадних вода – ППОВ (локација 24-26)

Пројектном документацијом ће се решити третман отпадних вода као и отпадних вода великих индустријских загађивача у насељима. Услови за изградњу свих пречистача ће се стећи на основу водопривредних и других услова, директно из овог Просторног плана.

У оквиру комплекса ППОВ-а се, осим самог постројења за пречишћавање отпадних вода, могу градити и други објекти у функцији основне намене грађевинске парцеле, до дозвољеног максималног индекса заузетости максимално 70%.

Уз само постројење за пречишћавање отпадних вода, дозвољена је изградња пратећих објеката: командна зграда, погонска зграда, објекти за производњу енергије на бази обновљивих извора енергије, сервисне службе, гараже и сл.

Планиране пратеће објекте, као и функционалне елементе само постројења, позиционирати унутар грађевинских линија, поштујући утврђене зоне ограничене изградње у односу на инфраструктурне објекте.

Планирани објекти су макс. спратности П+1 (приземље+једна етажа), евентуално и више, ако то захтева технолошки процес пречишћавања отпадних вода.

Објекти се могу градити као слободностojeћи или објекти у низу. Објекти могу бити грађени од материјала који је тренутно у употреби, на традиционалан или савременији начин. При избору материјала такође водити рачуна о њиховој отпорности са аспекта техничке и противпожарне заштите.

У зони пречистача отпадних вода, мора се обезбедити простор за постављање контејнера за комунални отпад. У комплексу обезбедити 30% зелених површина. Комплетну површину коју заузима комплекс уређаја за пречишћавање отпадних вода, потребно је оградити до висине од 2 m. Целом дужином ограде уз унутрашњу границу комплекса, треба формирати појас заштитног зеленила.

Студијом процене сваког појединачног пројекта на животну средину ће се проценити могући утицај истог на квалитет животне средине и здравља људи.

2.6. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ЛИНИЈСКЕ ИНФРАСТРУКТУРНЕ ОБЈЕКТЕ И ИНФРАСТРУКТУРНЕ ОБЈЕКТЕ

Правила грађења су дата за директну примену из Просторног плана кроз издавање локацијске и грађевинске дозволе, за линијску инфраструктуру и инфраструктурне објекте који нису означени за урбанистичку разраду, на основу урбанистичких и других услова за уређење и изградњу, поглавље: III Пропозиције просторног развоја јединице локалне самоуправе/ 1. Правила уређења/ 1.6. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре, а приказана је на Рефералној карти број 4. Карта спровођења.

Директна примена Просторног плана је предвиђена за реконструкцију постојеће и изградњу планиране линијске инфраструктуре и постојеће и планиране инфраструктурне објекте на простору који обухвата Просторни план: железничку пругу (електрификација и реконструкција постојећег колосека и изградња другог колосека магистралне пруге бр. 6, реконструкција локалне пруге бр. 30, ревитализација коридора железничке пруге и изградња дела трасе планираног националног бициклистичког коридора уз магистрални канал ХС ДТД), планирану водоводну мрежу, планирани 20 kV вод, реконструкцију постојећег 35 kV напонског вода у 20 kV ДВ, реконструкцију постојећег 10 kV напонског вода у 20 kV ДВ, планирану ЕК мрежу, планирани гасовод средњег притиска, планирану реконструкцију ТС 110/35 kV у 110/20 kV, ТС 35/20 kV, преферентне локације за изградњу РБС, планирана постројења за пречишћавање отпадних вода и планирану МРС.

2.7. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА

2.7.1. Заштитни појас јавних путева и заштитни пружни појас

Заштитни појас око јавних путева и појас контролисане изградње дефинисани су Законом о јавним путевима. Заштитни појас са сваке стране јавног пута износи:

- 40 m од спољне ивице земљишног појаса уз државног пута I реда – ауто пут,
- 20 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда,
- 10 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда,
- 5 m од спољне ивице земљишног појаса општинског пута.

У заштитном појасу је забрањена изградња грађевинских или других објеката, као и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу.

Појас контролисане изградње је површина од спољње границе заштитног појаса која је исте ширине као и заштитни појас. У појасу контролисане изградње у складу са Закона о јавним путевима, забрањено је отварање рудника, каменолома и депонија отпада и смећа. Изградња у појасу контролисане изградње дозвољена је на основу овог Плана и донетих урбанистичких планова.

Заштитни пружни појас дефинисан је Законом о железници и износи 200 m са обе стране пруге, рачунајући од осе крајњих колосека. У заштитном пружном појасу пруге, могу се градити објекти и инфраструктура у складу са наведеним Законом.

2.7.2. Зона заштите надземних високонапонских водова

Заштитни коридор у зависности од напонског нивоа износи: за водове од 400 kV је 40 (30) m од осе вода са обе стране (укупно 80 (60) m), за водове од 220 kV је 30 m (укупно 60 m), односно за водове од 110 kV је 25 m од осе вода са обе стране (укупно 50 m). Грађење објеката у овом коридору, мора бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400 kV ("Службени лист СФРЈ", бр. 65/88 и "Службени лист СРЈ" 18/92), и прописима о техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења СР ПС Н.ЦО.105 ("Службени лист СФРЈ", бр. 68/86), о Заштити телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштити од опасности СР ПС ЦО.101 ("Службени лист СФРЈ", бр. 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", бр. 36/09), као и условима надлежног предузећа. У заштитном појасу далековода 2x400kV и 110 kV, (30) m од осе вода са обе стране (укупно (60) m), у грађевинском подручју насеља Банатски Карловац, које је планирана радна зона, могу се градити само објекти који су у функцији обављања енергетског објекта (далековода 2x400kV).

2.7.3. Зона ветроелектрана

Зона ветрогенератора, за парк ветрогенератора дефинисаће се урбанистичким планом. У овој зони не могу се градити објекти, сем инфраструктурне мреже, а земљиште се може користити као пољопривредно.

2.7.4. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза

У заштитној зони радио-релејних коридора могу се градити објекти ограничене висине, дефинисане Елаборатом заштите слободног радио-релејног коридора. У овом коридору не могу се градити објекти који ће својим радом ометати систем радио-релејне везе.

2.7.5. Зона заштите термоенергетске инфраструктуре

Заштитни коридор гасовода, нафтовода и продуктовода дефинисан је Законом о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника, односно Законом о енергетици и важећим Правилницима и износи 200 m на једну и другу страну од осе цевовода. У појасу ширине 30 m са једне и друге стране од осе цевовода забрањена је изградња објеката.

2.7.6. Зона заштите око објеката који се користе за заштиту од елементарних непогода – противградне станице

Зона заштите око објеката који се користе за заштиту од елементарних непогода-противградне станице, у оквиру које није дозвољена изградња износи 100 m од противградне станице. Градња на мањим растојањима у близини ових објеката могућа је само по обезбеђивању посебне сагласности и мишљења Републичког хидрометеоролошког Завода Србије.

2.7.7. Зоне заштите СРП "Делиблатска пешчара" и зона станишта заштићених врста од националног значаја

У зони са режимом I и II степена заштите СРП "Делиблатска пешчара", није дозвољена изградња објеката и инфраструктуре, осим оне која је утврђена овим Просторним планом. Зона са режимом III степена заштите се може опремити само оним садржајима који ће омогућити обилазак и краћи одмор у овој зони. У зони кућа за одмор у границама СРП "Делиблатска пешчара", дозвољена је реконструкција постојећих објеката, омогућавање службености пролаза до првог јавног пута-саобраћајнице, а на простору туристичко рекреативног локалитета-излетишта "Девојачки бунар", правила уређења и изградње ће бити дата кроз план детаљне регулације.

У зони станишта заштићених врста од националног значаја је забрањено коришћење, уништавање и предузимање свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта. Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се спречава наносење штете врстама и њиховим стаништима, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.

За све радове у овим зонама је потребно прибавити услове од Покрајинског завода за заштиту природе.

3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

Имплементација Просторног плана јединице локалне самоуправе, у складу са чланом 6. Правилника, садржи нарочито: "смернице за израду планске документације за подручје Просторног плана, приоритетна планска решења и пројекте, мере за подстицање равномерног територијалног развоја и кооперације са суседним јединицама локалне самоуправе, учеснике у имплементацији и мере и инструменте за имплементацију".

3.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

Просторни план општине Алибунар разрађиваће се:

- **планом генералне регулације** за насеља: Алибунар, Банатски Карловац и Владимировац, којим ће се дефинисати: грађевинско подручје, просторни развој, правила заштите, уређења и изградње, начин коришћења простора и други услови.
- **плановима детаљне регулације** за туристичко-рекреативне локалитете: "Девојачки бунар", "Банатски бисер" (постојећа урбанистичка документација), зону спортско-рекреативног и здравственог туризма; комплексе ветроелектрана, зоне соларне електране, за зоне енергетских производних објеката за које грађевинску дозволи издаје Министарство надлежно за послове грађевинарства, трансформаторска постројења, далеководи 400kV, 220 kV и 110 kV, планирани ДП II реда, планирану локалну железничку пругу, за пратеће садржаје јавног пута и тамо где је потребно дефинисати грађевинско земљиште и регулацију, односно извршити разграничење површина јавне и остале намене;
- **урбанистичким пројектима**¹⁶ за потребе урбанистичко-архитектонске разраде локације за: планиране радне зоне ван насеља, веће пољопривредне објекте и радне садржаје у функцији пољопривреде на пољопривредном земљишту, туристички локалитет за здравствени (велнес) туризам "Бања Јаношик", туристичко-рекреативни локалитет "Бели багер", планирану трансфер станицу и депонију инертног отпада, као и радне комплексе за експлоатацију минералних сировина, нове фарме и рибњаке у атару.

¹⁶ Урбанистички пројекат није плански документ, него урбанистичко-технички документ којим се спроводи плански документ, у овом случају ППО, а за потребе урбанистичко-архитектонске разраде конкретне локације, при чему се примењују правила грађења дефинисана овим Планом за одређени садржај.

Табела 11. Спровођење Просторног плана

Врста земљишта	Подручја, зоне, комплекси, објекти	Спровођење на основу		
		ППППН	Урбанис. плана	Простор. плана
Грађевинско земљиште	Грађевинско подручје насеља Алибунар, Банатски Карловац и Владимировац		•	
	Грађевинско подручје насеља: Селеуш, Иланца, Нови Козјак, Добрица, Локве, Јаношик, Николинци			•
	Постојеће радне зоне ван насеља-локације 1-7 (код насеља Владимировац, Локве, Јаношик, Селеуш, Иланца, Нови Козјак и Добрица)			•
	Планиране радне зоне ван насеља-локације 8-15 (Владимировац, Јаношик, Локве, Иланца, Нови Козјак и Добрица) уколико се не мења регулација			•
	Туристичко-рекреативни локалитети ("Девојачки бунар" и "Банатски бисер") и зона спортс.-рекреат. и здравственог туризма		•	
	Туристичко-рекреативни локалитети – локације 16-17 (здравствени-велнес туризам "Бања Јаношик" и "Бели багер"), зона туристичких садржаја и кућа за одмор и зона кућа за одмор-локације 18-20			•
	Гробља ван насеља-локације 21-22			•
	Трансфер станица-локација и депонија инертног отпада-локација 23			•
	Планирани ДП I реда аутопут Е-70	•		
	Комплекси енергетских објеката (ветроелектрана-грађевинско земљиште су само темељи стуба), солар. електране и други производни објекти, комплекси трафостаница 400/xkV, x/400kV, 110/xkV 220/xkV, x/220kV и x/110kV и планирани путни правци ДП II реда и планирана локална железничка пруга		•	
	Остала постојећа и планирана линијска инфраструктура и саобраћајни, водни, енергетски и комунални објекти (ППОВ-локације 24-26 ван насеља), ако нема промене регулације			•
	Пратећи садржаји уз јавне путеве-нови и постојећи		•	
Пољопривредно земљиште	2х400 kV далековод и планир.гасовод високог притиска	•		
	400 kV, 220kV и 110 kV далеководи		•	
	35,20 kV далеководи			•
	Објекти за потребе пољ.домаћинства-салаши			•
	Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде			•
	Противградне станице			•
Шумско земљиште	Експлоатација минералних сировина			•
	Шумски путеви и објекти			•
Водно земљиште	Ловачке куће и ловни објекти			•
	Водни објекти			•

3.1.1. Смернице за израду планова генералне регулације

За насеља Алибунар, Банатски Карловац и Владимировац, обавезна израда плана генералне регулације, којим ће се дефинисати грађевинско подручје, намена површина, зоне и целине са истим правилима грађења, трасе, коридори и капацитети комуналне инфраструктуре и дуги услови уређења и заштите простора.

Концепција просторне организације, опремања и уређења насеља засниваће се на:

- прилагођавању просторне организације насеља специфичним природним одликама, месним потребама и приликама,
- обезбеђењу услова за очување и развој естетских и амбијенталних вредности насеља,
- креирању флексибилних просторних решења која ће омогућити примену предложених правила за уређење и услова за изградњу,
- очувању природног, културног и историјског наслеђа, као и стварању властитог просторног идентитета, у складу са природним окружењем,
- усклађивању просторног развоја насеља са кретањем броја становника и планираним активностима у функцији побољшања услова живота и заштите природних ресурса.

Просторна реконструкција насеља претпоставља и потпуну инфраструктурну и комуналну опремљеност и уређење, што подразумева:

- савремену саобраћајну мрежу са свим неопходним пратећим садржајима,
- снабдевање квалитетном пијаћом водом,

- одвођење атмосферских и отпадних вода адекватним системима насељске канализације,
- формирање и унапређење система за снабдевање насеља одговарајућим врстама енергије,
- осавремењавање мреже телекомуникационог саобраћаја, са свим потребним пратећим објектима,
- формирање система континуалних, одговарајуће опремљених озелењених простора, који ће бити саставни део насељског ткива,
- обезбеђење осталих потребних насељских комуналних садржаја, у складу са савременим стандардима.

Очекивани развој привредних делатности, развој мањих и средњих предузећа, иницираће бољи животни стандард и обезбедиће интензивнији развој насеља од досадашњег. У планском периоду треба развијати секундарне, терцијарне и непривредне делатности у складу са величином и функцијом насеља. При одређивању будуће просторне организације насеља извршити зонирање. Поред основних зона: центар, становање и рад, у просторној структури насеља дефинисати простор за јавне намене, тј. за јавне службе, јавне површине и потребне комуналне објекте и инфраструктуру, а према условима из овог Просторног плана.

3.1.2. Смернице за израду планова детаљне регулације

Грађевинско подручје ван грађевинског подручја насеља за урбанистичку разраду која су дата овим Просторним планом, дозвољено је мењати до максимално 10%.

Туристичко-рекреативни локалитети: "Девојачки бунар", зона спортско-рекреативног и здравственог туризма и туристичко-рекреативни локалитет "Банатски бисер"

- Туристички локалитет **"Девојачки бунар"** који је у границама СРП "Делиблатска пешчара", могуће је опремити спортско-рекреативним садржајима који ће се базирати на коришћењу извора геотермалне воде. Дефинисати биолошки и еколошки капацитет простора (прихватљив обим и структуру смештајних и услужних капацитета). Потребно је повећати смештајне капацитете (хотел, еко-село са објектима од дрвета). Комплекс инфраструктурно опремити, а све инсталације инфраструктуре обавезно градити подземно;
- **У оквиру зоне спортско-рекреативног и здравственог туризма**, који је лоциран уз СРП "Делиблатска пешчара", могуће је градити смештајне капацитете, спортске терене за рекреацију и објекте у функцији туризма. Комплекс инфраструктурно опремити;
- Уређење и изградња туристичко-рекреативног локалитета **"Банатски бисер"** се спроводи на основу постојеће урбанистичке документације.

Смернице за израду плана детаљне регулације за зоне ветроелектрана

За зоне ветрогенератора ван грађевинског подручја насеља реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта-ветрогенератора: стубови за ветрогенераторе, трансформаторско и разводно постројење, пословни објект, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови;
- Комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу трафостанице 20(35)/110kV, 20(35)/220kV, односно 20(35)/400kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Просторног плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском

регулативом која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

Смернице за израду плана детаљне регулације за зону соларне електране

За зону соларне електране, ван грађевинског подручја насеља, реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта-соларне електране: соларни колектори, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови;
- Комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу трафостанице 20(35)/110 kV, 20(35)/220kV, односно 20(35)/400 kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Просторног плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулативом која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

Смернице за израду плана детаљне регулације за зону енергетских производних објеката (биомаса, биогаз, комунални отпад, геотермална енергија и др.)

За зону енергетских производних објеката (биомаса, биогаз, комунални отпад, геотермална енергија и др.) ван грађевинског подручја насеља, за које грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства, реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта: објекат који производи енергију (топлотну, електричну), пословни објекат, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови, трансформаторско и разводно постројење;
- Комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу трафостанице 20(35)/110 kV, 20(35)/220kV, односно 20(35)/400 kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Просторног плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулативом која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

Смернице за израду плана детаљне регулације за трансформаторска постројења ТС 20(35)/110 kV, 110/20 kV/35), 220/35(20) kV, 20(35)/220 kV 400/20(35) kV и 20(35)/400 kV

- Мин. парцела за изградњу комплекса трансформаторске станице 20(35)/110 kV и 110/20(35) kV и високонапонског разводног постројења треба да буде око мин. 70X70m, а за трансформаторску станицу 400/20(35)kV, 20(35)/400 kV и 220/35(20) kV, 20(35)/220 kV око 250x200 m;
- Објекат градити од чврстог стандардног материјала: сендвич зидови од опеке и блокова са хоризонталним и вертикалним армирано-бетонским серкложима и одговарајућом термо и хидро изолацијом. Фасаду извести у "natur" бетону и "robau" опеци. Кровна конструкција је дрвена, а кров коси, нагиб крова 30-35°. Кровни покривач – цреп;
- За потребе садржаја изградиће се армирано-бетонски стуб као носач антена. По потреби, телефонски прикључак обезбедити и са најближе насељске ЕК мреже, према условима које изда надлежно предузеће;
- Обезбедити колски прилаз објекту мин. ширине 5.0m са постојеће приступне саобраћајнице и пешачки прилаз;

- Обезбедити прикључак на водоводну и канализациону мрежу;
- Колско-манипулативне и пешачке површине извести од бетона, бехатона и сл.;
- Све неизграђене и неизбетониране површине на парцели адекватно озеленити и хортикултурно уредити;
- Око комплекса поставити ограду на сопственој парцели или на граници парцеле у договору са суседом. Врата и капије на уличној огради не могу се отворати ван регулационе линије. Мин. висина ограде је око 2,0 m.

Смернице за израду плана детаљне регулације за далековода 400kV, 220kV и 110kV

- Далековод пројектовати и градити на основу Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", бр. 65/88 и "Службени лист СРЈ" 18/92).
- Далековод се може градити на пољопривредном, шумском и водном земљишту у складу са Законом о енергетици.
- Око надземних водова 400 kV, 220 kV и 110 kV обезбедити заштитне коридоре за несметано функционисање електроенергетског објекта, а такође безбедно функционисање осталих објеката.
- У заштићеном природном добру морају се поштовати услови надлежног Завода за заштиту природе.
- На местима укрштања далековода са осталом инфраструктуром морају се поштовати услови надлежних предузећа имаоца инфраструктуре и технички прописи.
- Проводници, као саставни део далековода поставити на челично-решеткасте стубове.
- Стубове постављати на армитано-бетонске темеље.
- На местима укрштања далековода са осталом инфраструктуром морају се поштовати услови надлежних предузећа имаоца инфраструктуре и технички прописи.

Путни коридор

Смернице за израду плана детаљне регулације за планирани путни правац ДП II реда, планирану локалну железничку пругу и пратеће садржаје јавног пута уколико се врши промена регулације, дате су у поглављу III/1./1.6./1.6.1.1. Саобраћајна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља.

3.2. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Смернице за избор приоритета развоја

Приоритети развоја су активности класификоване по појединим областима, које су планиране да се започну/врше/реализују у прве 4 године након доношења Просторног плана општине Алибунар:

Демографија

- Одрживи демографски развој Општине;
- Активно укључивање локалне самоуправе у спровођењу популационе политике.

Мрежа и функција насеља

- Израда планова генералне регулације за насељена места Алибунар, Банатски Карловац и Владимиривац;

Организација јавних служби

- Повећање опремљености и доступности јавних служби;
- Формирање "малих кућних заједница" за збрињавање старих лица без породичног старања;
- Реконструкција, адаптација и опремање основних школа и физкултурних сала;
- Враћање у функцију домова културе у Добрици и Новом Козјаку и формирање огранака библиотеке из Алибунара у свим насељима Општине;

- Реконструкција и изградња спортско-рекреативног комплекса између Банатског Карловца и Николинаца;
- Изградња спортско-рекреативних терена у Николинцима и уређење и савремено опремање спортско-рекреативних терена у осталим сеоским насељима.

Привреда (пољопривреда, индустрија и мала и средња предузећа)

- Већи степен искоришћености природних ресурса, ревитализација пољопривредне и сточарске производње;
- Очување пољопривредних површина као јединствене производне целине;
- Развој свих видова пољопривредне производње у складу са компаративним предностима подручја и захтевима тржишта;
- Реконструкција постојећих и изградња нових заливних система;
- Технолошко, организационо и кадровско унапређење постојећих индустријских капацитета и активности, уз посебан нагласак на већу примену знања, иновација и "чистих" технологија;
- Динамичнији развој прехранбене индустрије;
- Развој малих и средњих предузећа (мањих индустријских погона виших фаза прераде, нарочито у сеоским насељима у циљу спречавања даљег одлива становништва);
- Развој предузетничке инфраструктуре;
- Потпуно инфраструктурно опремање, посебно индустријске - радне зоне у Алибунару, како би се анимирали сви потенцијални инвеститори;
- Развијање система подстицаја, пре свега из домена локалне самоуправе, који треба да улагање у општину Алибунар учине привлачнијим у односу на друге општине из окружења.

Туризам

- Уређење локалитета "Девојачки бунар" у циљу развоја излетничког туризма;
- Уређење локалитета "Банатски бисер" у циљу развоја руралног туризма;
- Стварање услова за коришћење термалне воде за развој спортско-рекреативног и здравственог (WELNES) туризма на локалитетима код Банатског Карловца и Јаношика.

Шуме, шумско земљиште и заштитни појасеви

- Повећање површина под шумама пошумљавањем мање квалитетног пољопривредног земљишта, ради постизања оптималног стања шума на простору Општине ван СРП "Делиблатска пешчара";
- Мелиорација, узгој и заштита шума у СРП "Делиблатска пешчара" уз фаворизовање садње аутохтоних лишћара;
- Формирање мреже заштитних појасева на територији Општине ван СРП "Делиблатска пешчара" у оквиру пољопривредног земљишта, путне и каналске мреже према Пројекту подизања шумских заштитних појасева.

Заштита природе

- Активна заштита заштићених подручја и подручја предвиђених за заштиту;
- Очување биодиверзитета укупног простора;
- Дефинисање управљања еколошком мрежом на подручју обухвата Просторног плана.

Заштита непокретних културних добара

- Израда одговарајуће документације за одржавање и коришћење културних добара и добара која уживају претходну заштиту.

Саобраћајна инфраструктура

- Активности на пројектовању, припремне активности и реализација изградње деонице ауто-пута Е-70 кроз општински простор;
- Активности на реализацији о оквиру коридора државног пута бр.123;
- Реконструкција општинских путева.

Водопривредна инфраструктура

- Унапређење водоводног и канализационог система, у погледу техничког стања и стања пројектно-техничке документације, за сва насеља на подручју Општине;
- Унапређење водоснабдевања и приступа здравој пијаћој води за комплетно становништво Општине, у свим насељеним местима, кроз реконструкцију и проширење капацитета;
- Реконструкција водовodne мреже у обиму од минимално 50% од укупне постојеће дужине на простору Општине, односно од укупне постојеће дужине у сваком од насеља Општине, заменом дотрајалих азбестно-цементних водоводних цеви;
- Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода за насеља Алибунар и Банатски Карловац и Владимировац и Селеуш.

Електроенергетска инфраструктура

- Ревитализација постојеће електроенергетске мреже;
- Изградња дистрибутивних трафостаница у складу са потребама.
- Изградња 400 kV далековода Панчево 2-гран. Румуније;
- Реконструкција 10 kV водова за рад на 20 kV напону.

Електронска комуникациона инфраструктура

- Проширење капацитета постојећих комутационих чворшта;
- Изградња оптичког кабла до Панчево-Алибунар-Вршац;
- Изградња система мобилних комуникација по плановима развоја надлежних предузећа;
- Изградња кабловског дистрибутивног система у свим насељима.

Термоенергетска инфраструктура

- Делимична реконструкција дистрибутивне гасне мреже насеља;
- Замена регулатора у домаћинствима, који не испуњавају стандарде и техничке прописе;
- Проширење гасне дистрибутивне мреже за потребе развоја привреде;
- Гасификација туристичког локалитета "Девојачки бунар" преко планиране мерно-регулационе станице.

Заштита и унапређење животне средине

- Имплементација Локалног плана управљања отпадом који је компатибилан са Регионалним планом, законском регулативом и Стратегијом управљања отпадом;
- Реализација регионалног система управљања отпадом;
- Санација и рекултивација свих насељских неуређених одлагалишта отпада и сточних гробаља на територији Општине;
- Изградња трансфер станице, депоније инертног отпада и формирање сакупљачких станица за комунални и остале врсте отпада.

3.3. МЕРЕ ЗА РАВНОМЕРАН ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

3.3.1. Територијални развој и кооперација са суседним јединицама локалне самоуправе

Мере за подстицање равномерног развоја територије општине Алибунар, које произилазе из планских решења дефинисаних овим Просторним планом, првенствено се односе на валоризовање потенцијала, њихово планско унапређење и одрживо коришћење. Решења из овог Просторног плана представљају имплементацију Стратегије развоја општине Алибунар од 2010.-2014. године.

Основне мере се односе на:

- ефикасније спровођење процеса децентрализације дефинисањем надлежности на локалном територијалном нивоу;

- унапређивање социјалног развоја изградом и реализацијом пројеката у области науке, културе, образовања, спорта и рекреације и сл;
- ефикаснијој заштити животне средине и рационалнијем коришћењу ресурса, уз поштовање принципа одрживог развоја;
- спровођење функционалних веза са суседним општинама/градовима при реализацији заједничких пројеката;
- боље инфраструктурно повезивање насеља у Општини.

Из овог Просторног плана треба да проистекну конкретни развојни пројекти, као и пројекти усаглашени са европским нормативима и стандардима, којима ће се конкурисати на покрајинском, републичком (државном) и европском нивоу ради обезбеђења потребне финансијске подршке.

Саобраћајно добро повезана и функционално усаглашена мрежа насеља на ширем подручју омогућила би живљу интеррегионалну и међуопштинску сарадњу, која би подразумевала формулисање и усклађивање заједничких интереса и заједничких макро-инфраструктурних и привредних подухвата.

Планирани просторни развој општине Алибунар утемељен је на реалним проценама, перспективама и могућностима Општине, с посебним освртом на бројне специфичности и компаративне предности, које нуде њен саобраћајно-географски положај, инфраструктурни, привредни и туристички потенцијали.

Простор општине Алибунар ослања се на суседне општине: Вршац, Пландиште, Сечањ, Ковачица, Панчево и Ковин које припадају Јужнобанатском округу. Нажалост, не може се рећи да су привредне, просторне, културне и друге интеракције између суседних општина до сада биле на нивоу који може да мотивише даљи развој ширег региона. Управо зато, неискоришћени потенцијали треба да буду активирани у планском периоду.

Функционално подручје општине Алибунар припада Функционалном урбаном подручју (ФУП-у) државног значаја, са центром у Панчеву и регионалног значаја са центром у Вршцу, а за задовољавање потреба вишег реда и државном центру Београд. Међутим, гравитационе силе Вршца као најближег центра, су ипак најјаче и најзначајније. Њихов међусобни утицај се посебно огледа у привредној, културно-просветној и саобраћајној повезаности, на везе у терцијарном сектору и другим областима.

Остварење развоја и афирмације општине Алибунар омогућиће јачање интеррегионалних веза Јужнобанатског и Средњебанатског округа и сарадњу са свим суседним општинама, у складу са испољеним економским и социокултурним интересима свих заинтересованих страна. Јачање сарадње са суседним општинама је уједно од великог значаја за јачање и афирмацију целог Јужнобанатског округа. Заједнички именитељ ових суседних општина је међусобна повезаност магистралним каналом ХС ДТД Н. Бечеј-Банатска Паланка, државним путем I реда и железничким правцем, што омогућава јачање међусобних веза.

Културно-историјска и привредна повезаност, нарочито везе у терцијарном сектору, као и саобраћајна интегрисаност чине да су простори општина у окружењу у сталном међусобном утицају.

У планском периоду ће се појачати међуопштинске везе и сарадња у циљу остваривања заједничких интереса који имају суседне општине. Потенцијали се односе, пре свега, на развој саобраћајне и остале инфраструктуре, као и заједничке привредне, посебно туристичке, активности. Могућности међуопштинског повезивања и сарадње су бројне, нарочито у следећим областима:

- коришћење пољопривредних потенцијала за снабдевање ширег тржишта здравом храном, уз максимално ангажовање постојећих и развој нових прерађивачких капацитета;

- развој малих и средњих предузећа која би могла задовољити потребе ширег тржишта;
- дефинисање улоге и значаја ДП I реда бр. 1.9. и везе са државним путем бр. 125, као и планираног коридора ауто-пута Е-70;
- оживљавање и развој железничког саобраћаја и афирмација и развој водног саобраћаја;
- заједничко дугорочно решавање водоснабдевања путем регионалног изворишта;
- заједничко одржавање и унапређење електроенергетских система;
- рационалнија и усклађенија мрежа насеља, равномернији размештај центара услуга, њихова децентрализација и приближавање корисницима, уз смањење разлика у условима и стандардима коришћења;
- интензивирање инфраструктурних и различитих функционалних веза између насеља, као и могућност развоја појединих комплементарних функција у једним, односно другим насељима;
- формирање регионалних прихватних центара за бескућнике и жртве насиља;
- формирање акционог плана развоја туризма (нарочито излетничког, еко и ловног), уз туристичку валоризацију у регионалном смислу и партнерским интегрисањем у туристичку понуду окружења;
- стални мониторинг животне средине на правцима могућег деловања извора загађења;
- заједничка сарадња на унапређењу еколошких критеријума у привредним организацијама, поготово са аспекта заштите емисионих утицаја индустријских зона;
- трајно или за дужи период решавање проблема депоновања комуналног отпада укључењем у систем регионалног депоновања у складу са европским стандардима.

3.3.2. Прекогранична сарадња¹⁷

Велики потенцијал развоја Општине омогућен је укључивањем у ЕУ инструменте, кроз које се реализују пројекти који су одобрени за финансирање из годишњих националних програма за Републику Србију. У зависности од предвиђених активности, пројекти се реализују из: Инструмента за претприступну помоћ (Instrument for Pre-accession Assistance - IPA): Национална ИПА, Вишекорисничка ИПА, Програми ЕУ и Структурни фондови.

Инструменти за претприступну помоћ (Instrument for Pre-accession Assistance - IPA)

Земље кориснице ИПА су подељене на две категорије: кандидати за чланство у ЕУ и потенцијални кандидати за чланство у ЕУ.

Током трајања Инструмента за претприступну помоћ, у периоду 2007.-2013. године, предвиђено је да земља потенцијални кандидат за чланство у ЕУ може прећи на коришћење свих компоненти уколико одлуком Савета добије статус земље кандидата за чланство у ЕУ и успешно имплементира Децентрализовани систем управљања фондовима ЕУ (ДИС).

Иако је формиран као јединствен и кохерентан инструмент подршке, ИПА прави разлику између држава корисница. За разлику од оних држава кандидата које имају акредитован децентрализовани систем управљања фондовима Европске уније (Decentralised Implementation System – DIS) и којима се помоћ пружа кроз свих пет компоненти, државама потенцијалним кандидатима и оним државама кандидатима који немају акредитован децентрализовани систем управљања фондовима, помоћ се упућује само кроз прве две. Од изузетне је важности напоменути да компоненте намењене државама кандидатима служе пре свега за то да припреме земље кандидате за коришћење европских фондова по приступању Унији.

¹⁷ <http://www.evropa.gov.rs>

1. Национална ИПА компоненте:

- 1.1. Помоћ транзицији и изградња институција,
- 1.2. Прекогранична сарадња,
- 1.3. Регионални развој,
- 1.4. Развој људских ресурса и
- 1.5. Рурални развој.

1.1. Помоћ транзицији и изградња институција

Ова компонента је кључна за све активности које су везане за изградњу институција и подршку транзицији у земљама потенцијалним кандидатима за чланство у ЕУ. Такође ова компонента обухвата важне аспекте *acquis communautaire* и омогућује учествовање земље која је потенцијални кандидат за чланство у Програмима Заједнице и у раду агенција.

1.2. Прекогранична сарадња

Ова компонента је доступна за обе групе земаља (кандидате и потенцијалне кандидате за чланство у ЕУ) и подржава прекограничне активности и иницијативе између једне или више земаља чланица ЕУ и једне или више земаља корисница помоћи. Такође, средства из ове компоненте биће усмерена и на подршку прекограничним активностима и иницијативама између две или више земаља корисница помоћи. Ова компонента подржава учешће земаља корисница помоћи и у транснационалним и регионалним програмима, у случајевима где је то могуће, са земљама чланицама ЕУ и трећим земљама.

У земљама Западног Балкана, ова компонента наставља да подржава регионалну сарадњу која је претходно била финансирана из средстава CARDS програма 2000.-2006. године.

Од 2004. године до данас, у Србији је финансијски подржано око 200 пројеката. Тренутно се у Републици Србији спроводи осам програма (6 програма прекограничне сарадње и 2 програма транснационалне и међурегионалне сарадње) - **са Мађарском, Румунијом, Бугарском, Црном Гором, Босном и Херцеговином, Хрватском, Јадрански програм и програм "Југоисточна Европа"**.

Спровођењем програма на локалном и регионалном нивоу стварају се дугорочни лични контакти и везе између људи из заједница са обе стране границе, што представља темељ за даљу сарадњу и развој. Такође, кроз процес идентификовања пројеката, пријављивања за средства, као и током спровођења пројеката, партнери из Србије стичу драгоцено искуство у коришћењу фондова Европске уније јер се сви позиви за пројектне предлоге спроводе у складу са правилима програма ЕУ за екстерну помоћ.

Врсте пројеката који се финансирају су мали инфраструктурни прекогранични пројекти, пројекти економске сарадње, као и активности везане за заштиту животне средине, туризам, културу, пољопривреду, образовање, истраживање и развој, запошљавање, институционалну сарадњу...

1.3. Регионални развој

Уредба о спровођењу ИПА предвиђа да се кроз компоненту Регионални развој (ИПА компонента III) могу подржати пројекти у три области:

- Транспорт, односно инвестициони пројекти који се односе на повезивање и сарадњу између националних мрежа, као и између националних и транс-европских мрежа. У оквиру ове области искључиво се могу финансирати инвестициони пројекти минималне вредности од 10 милиона евра, односно и испод 10 милиона евра уколико се ради о припреми пројектно-техничке документације;
- Заштита животне средине, односно инвестициони пројекти који се тичу управљања

отпадом, водоснабдевања, градске канализације и квалитета ваздуха, обнове контаминираних подручја и земљишта, одрживог развоја, као и енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. У оквиру ове области искључиво се могу финансирати инвестициони пројекти минималне вредности од 10 милиона евра, односно и испод 10 милиона евра уколико се ради о припреми пројектно-техничке документације;

- Активности које унапређују регионалну конкурентност и подстичу стварање одрживог запошљавања, пружање пословних и технолошких услуга, приступ ИТ, промовисање развоја технологије, истраживање и иновације, развој пословних мрежа и кластера, као и подршка локалној бизнис инфраструктури. У оквиру ове области могу се финансирати пројекти техничке помоћи, грант шема и инвестициони пројекти.

Припрема за ИПА компоненте III и IV није само у вези с алокацијом фондова, већ је главна сврха коришћења ових компоненти припрема Србије, као будуће државе чланице ЕУ, за програмирање, управљање и спровођење структурних фондова и Кохезионог фонда који ће бити доступни након приступања Европској унији.

Основни предуслови за коришћење ИПА компоненти III и IV су стицање статуса кандидата за чланство у Европској унији и акредитација децентрализованог система управљања средствима.

1.4. Развој људских ресурса

Уредба о спровођењу ИПА предвиђа да Компонента IV треба да поспешује јачање економске и социјалне кохезије, као приоритете Европске стратегије запошљавања у области запошљавања, образовања и тренинга, као и социјалне инклузије.

Конкретно, подручје примене ове компоненте ће покрити следеће приоритете, који ће зависити од околности сваке од земаља корисника средстава: прилагодљивости радника, предузећа и предузетника; приступа запошљавању; социјално укључивање; партнерства, пактова и иницијатива; улагања у људски капитал и институционалних капацитета и ефикасности јавне администрације.

1.5. Рурални развој

Компонента која се односи на рурални развој намењена је земљама кандидатима у циљу припреме за имплементацију и управљање Заједничком пољопривредном политиком ЕУ. Имплементација помоћи у оквиру ове компоненте доприноси одрживом развоју пољопривредног сектора и руралних области, као и успешнијој имплементацији *acquis communautaire* у области Заједничке пољопривредне политике. Такође, кроз процес за коришћење ове компоненте ИПА, земље кандидати за чланство у ЕУ се припремају за коришћење средстава из Европског пољопривредног фонда за рурални развој (*European Agricultural Fund for Rural Development -EAFRD*).

2. Вишекорисничка ИПА

Вишекорисничка ИПА представља део финансијског инструмента којим Европска унија подржава заједничке приоритете земаља кандидата (Хрватска, Турска, БЈР Македонија, Црна Гора и Србија, укључујући и Косово и Метохију у складу са Резолуцијом УН 1244) и потенцијалних кандидата за чланство у ЕУ (Албанија, Босна и Херцеговина)

Главне области Вишекорисничке ИПА у периоду од 2011. до 2013. су:

- Статистика,
- Развој приватног сектора
- Реформа државне управе
- Правда и безбедност
- Инфраструктура
- Људска права, мањине и рањиве групе

- Заштита животне средине и смањење ризика од природних непогода
- Културно наслеђе
- Историја.

3. Програми ЕУ

Програми Европске уније представљају низ интегрисаних мера које су намењене јачању сарадње међу државама чланицама Европске уније у области европских политика за одређени период времена. Програми Европске уније се финансирају из заједничког буџета Европске уније, средствима која су намењена развоју различитих приоритетних области: заштита животне средине, енергетика, транспорт, развој предузетништва и конкурентност.

До 1997. године Програми ЕУ су били намењени искључиво земљама чланицама ЕУ, да би се од 2003. године на састанку Европског Савета у Солуну ови програми отворили и за земље Западног Балкана применом модела који је био прилагођен земљама које су у то време имале статус кандидата. Чланице ЕУ немају никакву обавезу за учествовање у Програмима ЕУ јер су за њих сва средства обезбеђена из буџета ЕУ, док је за земље кандидате и потенцијалне кандидате обавезна финансијска контрибуција за учествовање у програмима. Део финансијског учешћа који Република Србија плаћа за учествовање у Програмима ЕУ може се покрити из средстава Инструмента за претприступну помоћ (ИПА).

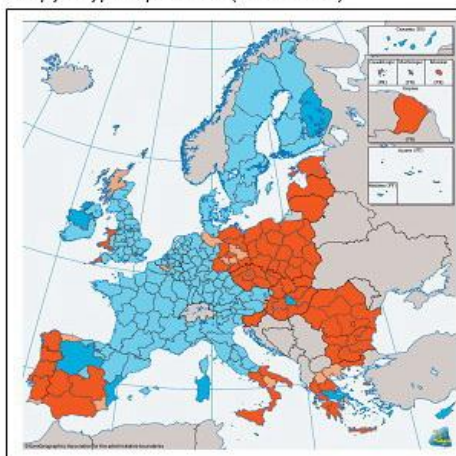
Република Србија је до сада укључена у следеће Програме ЕУ:

- Седми оквирни програм за истраживања, технолошки развој и огледне активности (Seventh Framework Programme for Research, Technological Development and Demonstration Activities-**FP 7**);
- Култура 2007 (**Culture**);
- Програм за конкурентност и иновативност потпрограм за предузетништво и иновације (The Competitiveness and Innovation Framework Programme – **CIP EIP**);
- Програм за конкурентност и иновативност потпрограм подршка развоју политике информационо комуникационих технологија (The Competitiveness and Innovation Framework Programme);
- Фискалис (**Fiscalis**);
- Царина (**Customs**);
- Прогрес (**Progress**);
- Програм целоживотног учења (**Life Long Learning Programme**);
- Програм за сигурнији интернет (**Safer Internet Programme**).

Напомињемо да је покренут поступак учествовања у још два програма: Здравље и Европа за грађане и грађанке.

4. Структурни фондови

Структурни фондови (2007–2013)

- Циљ конвергенције
- Фаза повлачења
- Фаза приступања
- Регионална конкурентност и запошљавање

У овом периоду циљеви који су дефинисани тако да ојачају економску и социјалну кохезију Европске уније спроводе се кроз **три фонда**:

Европски фонд за регионални развој (ЕРДФ) има за циљ да ојача економску и социјалну кохезију у Европској унији, исправљајући неравнотеже међу регионима. Средствима ЕРДФ-а може да се интервенише у оквиру сва три циља регионалне политике: конвергенције, регионалне конкурентности и запошљавања и европске територијалне сарадње. У оквиру овог фонда финансира се директна подршка инвестицијама у предузећа (посебно мала и средња предузећа), како би се створила одржива радна места, инфраструктура у вези са истраживањем и иновацијама, телекомуникацијама, заштитом животне средине, енергетике и саобраћаја.

Европски социјални фонд (ЕСФ) је намењен повећању запослености и шанси за проналажење посла у Европској унији. Интервенције се крећу у оквиру циљева конвергенције и регионалне конкурентности и запошљавања. ЕСФ подржава активности у областима запошљавања, родне равноправности, социјалне интеграције и борбе против дискриминације приликом запошљавања и јачања људског капитала реформом система образовања и успостављањем мреже образовних институција.

Кохезиони фонд је намењен државама чланицама чији је БНП по становнику мањи од 90% просека Заједнице. Циљ му је да ублажи њихове економске и социјалне недостатке, као и да стабилизује економију. Подржава акције у оквиру циља конвергенције и подлеже истим правилима програмирања, управљања и праћења као и ЕСФ и ЕРДФ. У периоду од 2007. до 2013. године Кохезиони фонд могу да користе Бугарска, Кипар, Чешка, Естонија, Грчка, Мађарска, Летонија, Литванија, Малта, Пољска, Португал, Румунија, Словачка и Словенија. Шпанија испуњава критеријуме за постепен престанак коришћења Кохезионог фонда, али само док јој је БДП по становнику нижи од просека ЕУ 15. Кохезиони фонд финансира активности у области саобраћаја, нарочито трансевропске транспортне мреже, и области заштите животне средине, укључујући и енергетску ефикасност, коришћење обновљивих извора енергије, развој железничког транспорта, подршку интермодалности, јачање јавног транспорта.

Важан део кохезионе политике је сарадња између Европске комисије, Европске инвестиционе банкарске групе и других међународних финансијских институција на финансијском инжењерингу. С тим у вези, за програмски период 2007–2013. године припремљене су три иницијативе:

- *JASPERS*, Заједничка подршка пројектима у европским регионима
- *JEREMIE*, Заједнички европски ресурси за микро, мала и средња предузећа;
- *JESSICA*, Заједничка европска подршка одрживим инвестицијама у градским подручјима.

3.4. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

- Општина Алибунар, Алибунар,
- Министарство за инфраструктуру и енергетику, Београд,
- Фонд за развој Републике Србије, Београд,
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Нови Сад,
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за привреду, Нови Сад,
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Нови Сад,
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Нови Сад,
- РС, АПВ, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад,
- Фонд за капитална улагања АП Војводине, Нови Сад,
- Фонд за развој АП Војводине, Нови Сад,
- Покрајински Фонд за развој пољопривреде, Нови Сад,
- ЈП" Путеви Србије" Београд,

- ЈП Железнице Србије, Београд,
- Дирекција за водне путеве "Пловпут", Београд,
- Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад,
- Завод за заштиту споменика културе, Панчево,
- Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије ДОО "Електровојводина", Електродистрибуција "Панчево", Панчево,
- Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" АД, Извршна дирекција "Панчево", Панчево,
- ЈП ЕМС Београд, Београд,
- Теленор ДОО, Нови Београд,
- Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" АД, Београд,
- ЈВП "Воде Војводине", Нови Сад,
- ЈП "Србијагас", Нови Сад,
- ЈП "Србијагас" РЈ "Дистрибуција" Панчево, Панчево,
- НИС АД Нови Сад, Нови Сад,
- ЈКП "Услуга", Банатски Карловац,
- ДЈКП "Универзал", Алибунар,
- ЈКП "Бунар", Владимировац,
- ЈКП "Север", Иланца,
- ЈП "Војводинашуме" Нови Сад, ШГ "Банат", Панчево.

3.5. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Имплементација Просторног плана вршиће се израдом урбанистичких планова, како за поједина насеља у општини Алибунар, тако и за одређене планиране целине и зоне. За делове територије у обухвату Просторног плана за које није предвиђена израда урбанистичког плана, реализација Просторног плана вршиће се директно издавањем локацијских дозвола.

До доношења нових урбанистичких планова, уређење и изградња по насељима, која се налазе у обухвату Просторног плана, одвијаће се у складу са важећим планским документима, који нису у супротности са овим Просторним планом, и то: Генерални план Алибунара ("Службени лист општине Алибунар", бр. 3/07), Генерални урбанистички план Банатског Карловца ("Службени лист општине Панчево, Алибунар, Ковачица, Ковин и Опово" бр. 37/74, са изменама и Одлуке о преиспитивању урбанистичких планова "Службени лист општине Алибунар" бр. 9, 11 и 13/03) и Урбанистички план МЗ Владимировац ("Службени лист општине Алибунар", бр. 2/93; и Одлуке о преиспитивању урбанистичких планова 9, 11 и 13/03).

Решења из овог Просторног плана неопходно је уградити у све урбанистичке планове, за које ће овај Просторни план представљати план вишег реда.

Планирани 2 x 400 kV далековод ће се директно спроводити на основу Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2 x 400 kV ТС "Панчево 2" - граница Румуније ("Службени лист АПВ", бр. 3/12).

По доношењу Просторног плана, неопходно је приступити реализацији планских приоритетних решења и пројеката, односно активности: доношење урбанистичких планова, прибављање неопходних дозвола, израдом техничке документације, као и уређењем и изградњом.

Финансирање приоритетних решења и активности из овог Просторног плана, обезбедиће се из буџета, посебних фондова, донатора и спонзора, као и корисника и инвеститора и слично.

Доношењем овог Плана ставља се ван снаге Просторни план општине Алибунар ("Службени лист општине Алибунар", бр. 2/93).

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО